

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

The Academic Administration of School Administrators at Thongphaphum
Province Kanchanaburi Primary Educationl Service Area Office 3

นุชรี ชุ่มเพ็งพันธุ์

Nutcharee Chumphangphun

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353102031@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการประเมินของ ครูผู้สอน อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอนในอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 652 คน กลุ่มตัวอย่าง 222 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ ขั้นตอนการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการประเมินของครู อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศ การศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the level of academic administration of school administrators at Thongphaphum province under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to compare the academic administration of school administrators at Thongphaphum province under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by age, and work experiences. Research methodology was a survey research. The population, totaling 652 teachers at Thongphaphum province Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3. included sample were - 222 teachers

samples, to randomized by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) examining documents, concepts, related theories and researches; (2) constructing research instrument; (3) collecting data; (4) analyzing collected data. The research instrument was a questionnaire with a 5-rating scale. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, Standard Deviation, t-test.

Major Findings: 1) the academic administration of school administrators at Thongphaphum province under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, overall and each aspects were high level; and 2) comparison of the academic administration of school administrators at Thongphaphum province under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by age, in the overall and each aspects were not different, classified by work experiences, overall was not different. When considering each aspects, it The curriculum development and learning process development were different with statistically significant at .05 level.

Keywords: academic administration, Kanchanaburi Primary Educational service area office 3

บทนำ

การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลาย มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานะเป็นนิติบุคคล แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้น สภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาค โครงสร้างขององค์การด้านระบบบริหารจัดการและด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังเกิดปัญหายู่มาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาเยาวชนของประเทศซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและยังก่อให้เกิดเป็น อุปสรรคต่อการขับเคลื่อนในการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพ เหตุผลข้างต้นนี้จึงได้มีการปฏิรูป การศึกษาในภูมิภาคต่างๆของกระทรวงศึกษาธิการโดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค พร้อมทั้งแต่งตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาคตามด้วยมีการจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการแต่เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการหรือต้องผ่านความเห็นชอบหรือการอนุมัติของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามเงื่อนไขที่มีการมอบอำนาจจึงเป็นเหตุให้ สถานศึกษาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองโดยอิสระเป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมากขาดความคล่องตัวและไม่สามารถบริหารจัดการการศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพของสถานศึกษาได้ อันส่งผลต่อ คุณภาพในการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบโดยตรงส่งตรงมายังตัวเยาวชนที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบต่อการจัดกระบวนการ บริหารงานโดยตรง

การบริหารงานวิชาการนั้นเป็นงานหลักของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทที่สำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษานั้นๆ ให้ได้คุณภาพด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างอิสระ มีความคล่องตัว รวดเร็ว ที่มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็น

ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจากสภาพปัญหาปัจจุบันงานวิชาการได้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วจึงทำให้เกิดสภาพความเหลื่อมล้ำกันจนเกิดวิกฤตทางด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาในเมืองกับชนบท คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน เยาวชนไทยไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทางวิชาการ ซึ่งความด้อยคุณภาพมีเหตุปัจจัยมาจากความบกพร่อง และความด้อยคุณภาพของปัจจัยการผลิตด้านครู ความไม่ทันสมัยของหลักสูตร เนื้อหา สารและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ปรับปรุงให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและการเตรียมตัวเพื่ออนาคต วิธีการเรียนการสอนใช้รูปแบบเดิมๆ เน้นแบบท่องจำ เนื่องด้วยขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและระดับสูง ผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่นๆ ของสถานศึกษามากกว่างานวิชาการซึ่งเป็นเครื่องบอกเหตุได้ว่างานวิชาการกำลังจะตกต่ำและด้อยคุณภาพ จึงเห็นได้ว่าสภาพปัญหาปัจจุบันของงานวิชาการนั้นหากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการจัดการดำเนินงานด้านวิชาการมีจุดอ่อน จึงเป็นเหตุให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการด้อยลง และส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลให้ตกต่ำลงไปด้วย (Boonpirom, S., 2011: 16-20)

งานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีขอบข่ายกว้างขวาง เป็นงานที่ต้องเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่น เป็นแบบอย่าง เป็นผู้ช่วยเหลือนับสนุนงานด้านวิชาการ เพื่อจะดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษา จำต้องมีภาวะผู้นำที่ดีและเหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต

ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ งานด้านวิชาการในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนสูงมากจำเป็นต้องริเริ่มบทบาทใหม่เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง โดยมีการศึกษา ค้นคว้า และการทำวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการอย่างมากมาย ทำให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นหลักแห่งความสำเร็จเพื่อแก้ไขปัญหาค้นคว้าจัดการเรียนการสอนที่ด้อยคุณภาพให้หมดไป สลทินทิพย์ อิมปาน (2563: 26)

จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ต่ำกว่าผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานและต่ำกว่าผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของประเทศ ซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 ข้างต้นทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 จัดโครงการหลายโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนางานทางวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย จึงได้ศึกษาในเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 ในเรื่อง 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงงานด้านวิชาการของโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการและมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 อำเภอทองผาภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามการประเมินของครู จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีการประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน ครู 652 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (2563: 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรของขนาดโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ.2562 มาตรา 39 เป็นกรอบแนวคิดแต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารงานวิชาการมาใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ด้าน เพราะว่าสอดคล้องกับการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สำหรับใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประกอบด้วย 1) อายุ (1.1) 20-40 ปี (1.2) 41 ปีขึ้นไป และ 2) ประสบการณ์ในการทำงาน (2.1) 1-10 ปี (2.2) 11 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 โดยใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ. ศ. 2562 มาตรา 39 เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารงานวิชาการมาใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ด้าน เพราะว่าความสอดคล้องกับการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการ (Check List) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ 2 ตัว ได้แก่ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert, 1993: 247) โดยเรียงการปฏิบัติจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546: 34)

5.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546: 94)

5.3 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204)

5.4 ร้อยละ (Percentage)

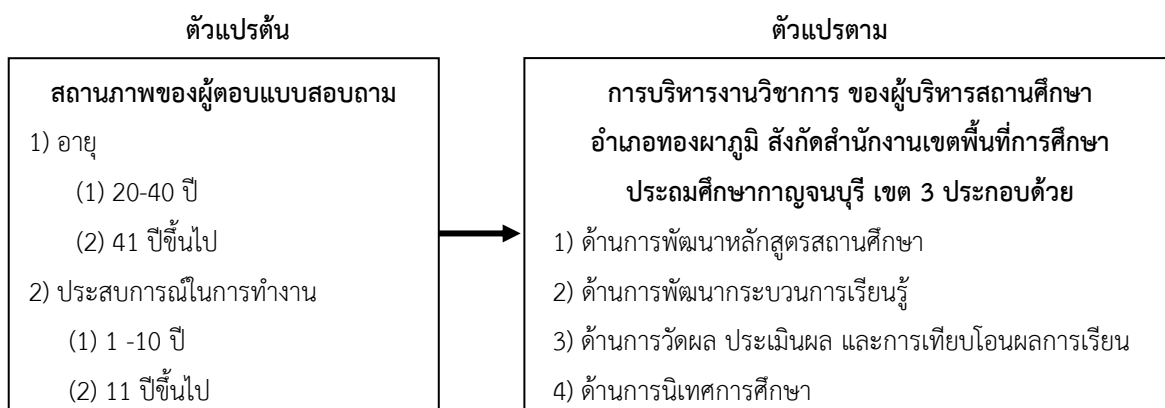
5.5 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (ออนไลน์, 2563)

5.6 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากสูตร (พิศิษฐ ดัฒนวิช, 2553: 80)

5.7 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกันและความแปรปรวนเท่ากัน โดยการทดสอบค่าที (t-test) (วิลโล ทองแผ่, 2542: 227)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยสังเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ.2562 มาตรา 39 เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการบริหารงานวิชาการมาใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ด้าน เพื่อความสอดคล้องกับการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เป็นกรอบแนวคิดให้เหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตร ส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านมีหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีมาตรฐานในการประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบทุกช่วงชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ และด้านการมีการติดตามผลการซ่อมเสริม และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษากการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผู้วิจัย มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษาของครูผู้สอน อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานในสถานศึกษาต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณภาพเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นหลัก เพื่อจะได้ดำเนินการไปสู่ความสำเร็จสถานศึกษาที่มีการบริหารที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา เพื่อให้ทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ อิศารัตน์ วรรณพันธ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ใน 5 ด้านภาพรวมพบว่ามีปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่องานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเป็นลำดับแรกจึงส่งผลต่องานวิชาการในด้านอื่นๆ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชนสังคมอันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครองชุมชน และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรด้านส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านมีหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่าผู้บริหารดำเนินการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด อันได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและรวมถึงการอบรมศีลธรรมจรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีได้จึงมีความพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ฐนิตา กลีคุณ (2558: 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ตามสาระโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดครูให้สอนไปตามความรู้ความสามารถที่กำหนดจึงมีความพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ธิดารัตน์ วรรณพันธ์ (2563 ; อ้างถึงในวารสารบทความวิชาการ วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีมาตรฐานในการประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบทุกช่วงชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ และด้านการมีการติดตามผลการซ่อมเสริมและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนการประเมินการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดศักยภาพสูงสุด และยังมีการจัดประชุมอบรมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลได้ตามสภาพจริงมีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมต่อการอำนวยความสะดวกแก่ครู มีการติดตามประเมินกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน รวมทั้งจัดทำเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2554) การวัดและประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอนและมีประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ทำให้ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไรและจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น 2) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพียงใดซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง 3) เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหา อย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุง 4) เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อ 5) เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษา ผลการเรียนและการสำเร็จตามหลักสูตร และ 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียน และการสำเร็จการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบบริหารองค์กร การให้บริการการนิเทศการศึกษา ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบอย่างเหมาะสมตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กร และชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงมีความพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ มานนท์ จันทร์เจียม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มภูเก็ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มภูเก็ลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2 โดยด้านการบริหารการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา

และครูที่มีอายุแตกต่างกันในสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีการรับรู้ต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนูिता กลสิคุณ (2558: 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษา พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง อายุ 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อิศารัตน์ วรรณพันธ์ (2563; อ้างถึงในวารสารบทความวิชาการวารสารมหาจุฬานาคทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต2 ใน 5 ด้าน ภาพรวมพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามาเปรียบเทียบ ซึ่งผลการเปรียบเทียบโดยรวมระหว่างกลุ่มประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต3 ผู้วิจัยพบว่า ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตร ผู้บริหารควรมีส่วนในการส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่ผู้เรียนตามศักยภาพของนักเรียน พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรตระหนักกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละกลุ่มสาระเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนมีมาตรฐานในการประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบ ทุกช่วงชั้นอย่างมีประสิทธิภาพตรวจสอบได้ และด้านการติดตามผลการซ่อมเสริมและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. ด้านการนิเทศการศึกษา การจัดการระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและมีความต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงให้มีการ PLC ส่งผลกระทบย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขจัดการการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาตัวแปรที่ศึกษายังไม่ครอบคลุมอาจมีปัจจัยอื่นๆที่ยังไม่ได้ศึกษาในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะศึกษาถึงประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

3. ควรใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธีการ เช่น การสัมภาษณ์การสังเกตพฤติกรรมเพื่อจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้รับมีความสมบูรณ์มากขึ้นและสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง มีผลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานสถานศึกษา อำเภอดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจน์ เรืองมนตรี. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม. ม.ป.ท.
- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)*. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร. ฌนัฒ ฌาตุทอง. (2553). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ฐนิตา กลสิคุณ. (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง*. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ถวิล ทิมมา. (2558). *บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในด้านวิชาการกับขวัญของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บงอร สาคลาโล. (2550). *พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *การปฏิรูปการศึกษาไทย*. (สปศ.). องค์การมหาชนเฉพาะกิจ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการดำเนินการปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ 2553 ปแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัมพร อินผง. (2555). *การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.

แนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

GUIDELINES FOR DEVELOPING ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF PERSONNEL
IN SPECIAL EDUCATION CENTERS SATUN PROVINCE
UNDER THE OFFICE OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION

กฤติยาณี ทองรักษ์

KRITTİYANEE THONGRUK

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6353100087@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูลสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย บุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน วิจัยดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) แนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนวทางดังนี้ ด้านความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ได้แก่ มีการยอมรับและภูมิใจในองค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร ได้แก่ มีความกระตือรือร้นศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนางาน ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร ได้แก่ มีความรักและความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อองค์กร

คำสำคัญ: ความผูกพันต่อองค์กร, บุคลากร, ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดสตูล

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the organizational Commitment of personnel in special education centers Satun Province under the Office of Special Education Administration; and (2) to study the guidelines for developing organizational commitment of personnel in special education centers. Satun Province under the Office of Special Education Administration.

The research was a survey research, the population consists of Special Education Center personnel Satun Province Under the Office of Special Education Administration, Academic Year 2021, 59 people. There were four steps of the methodology; (1) review related literature; (2) constructing research instruments; (3) collecting data; (4) analysis of data. The instrument for collecting data was a five-level rating scale questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency percentage, mean, Standard Deviation, and data synthesis.

Major finding were: (1) organizational commitment of personnel in the Special Education Center in Satun Province under the Office of Special Education Administration. Overall and aspects were at high level; and (2) guidelines for developing organizational engagement of personnel in special education centers Satun Province under the Office of Special Education Administration. The respondents suggested the following guidelines; strong confidence in accepting the goals and values aspect, the organization should recognition and pride in the organization, Willingness great effort for the benefit of the organization aspect, should be active learn more to develop work. The strong desire to maintain membership in the organization aspect, should have love and pride to perform duties for the organization.

Keywords: Corporate commitment, Personnel, Special education center Satun

---

บทนำ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการในรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนถึงอายุ 18 ปี การดำเนินงานบุคลากรอยู่ร่วมกันเป็นเสมือนครอบครัวใหญ่มีบทบาทและภาระงานตามโครงสร้างของศูนย์การศึกษาพิเศษและนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีหน้าที่สำคัญคือ จัดการส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้บริการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดำเนินการโดยจัดและส่งเสริม สนับสนุนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับคนพิการโดยจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan :IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการตามแผนจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องเรื่องการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ แต่ละประเภทด้วยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และสืบค้นจากแฟ้มประวัติของคนพิการการคัดกรองคนพิการทางการศึกษาตามแบบ คัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ การประเมินศักยภาพพื้นฐานของคนพิการจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางการศึกษา การประเมินความก้าวหน้า การสรุปพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อคนพิการไปรับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เป็นต้น ซึ่งบทบาทภาระงานในหน้าที่ของศูนย์ตามนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนในการดูแลช่วยเหลือคนพิการ บุคลากรจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยกันดำเนินงานตามภาระงานตามนโยบาย เพื่อส่งเสริม

และสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2554 : 9-11)

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อองค์กร คือองค์ประกอบที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพย่อมเกิดขึ้นจากการดูแลเอาใจใส่ขององค์กรทั้งในด้านบุคคล ด้านสวัสดิการ และด้านความสัมพันธ์กับธุรกิจและองค์กรเพื่อรักษาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้คงอยู่กับองค์กรตลอดอายุการทำงาน จนกระทั่งเกษียณอายุขณะเดียวกันองค์กรก็ต้องการบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์กรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพไม่มีการย้าย ขาดงาน ไม่ตรงต่อเวลา ละเลยต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ลาออก ฯลฯ โดยหนึ่งปัญหาที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถลาออกจากองค์กร ซึ่งส่งผลเสียต่อการดำเนินงานโดยรวมขององค์กรทั้งสิ้น ทั้งในด้านค่าใช้จ่ายในการสรรหาคนเข้าทำงาน ด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาให้บุคลากรที่รับเข้ามาใหม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่องค์กรคาดหวัง รวมทั้งปัญหาการดำเนินงานขององค์กรที่ล่าช้า ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อันเกิดจากการไม่มีบุคลากรปฏิบัติงาน ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักถึงความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการเสียบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านี้ไปหากจะรักษาให้บุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านี้อยู่กับองค์กร สิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ คือ ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร

ความผูกพันจะเกิดขึ้นได้ต้องเชื่อมโยงให้สมาชิกมีความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร มีความปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร มีความรู้สึกที่แสดงว่าตนเป็นส่วนหนึ่ง มีทัศนคติที่ดี มีความซื่อสัตย์และค่านิยมที่สอดคล้องกับบุคคลอื่นในองค์กร พร้อมทั้งจะทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญาที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยความผูกพันต่อองค์กรเป็นเรื่องของความเต็มใจ ยินดี ทุ่มเทกำลังและความภักดีต่อสังคมที่ตนเองเป็นสมาชิก

ปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล มีจำนวนครูและบุคลากรเพิ่มมากขึ้นและมีหลากหลายตำแหน่ง รวมทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้นบุคลากรในองค์กรถือเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาโดยเริ่มจากบุคลากรที่มีคุณภาพการทำงานที่ดี การทำงานที่ประสบผลสำเร็จควรต้องเริ่มจากการร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของบุคลากรหลายๆ ฝ่ายการทำงานเป็นทีม ความพึงพอใจ ความผูกพัน จึงเป็นส่วนที่จะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล จึงมีความสนใจทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารและสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในการบริหารการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดความผูกพันต่อองค์กรของ สเตียร์ (Steers,1977 หน้า 46 -56) โดยมีขอบเขตเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย 1. ความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร 2. ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร 3. ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร

2. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย บุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามทฤษฎีและแนวคิดของสเตียร์(Steers,1977 หน้า 46 -56) ประกอบด้วย

1. ความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร
2. ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร
3. ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดของสเตียร์ (Steers,1977 หน้า 46 -56) เกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย 1. ความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร 2. ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร 3. ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล ประกอบด้วย

1. ความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร
2. ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร
3. ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์กร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (Index of items Objective Congruence: IOC)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการหาแนวทางพัฒนา ใช้สังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มประชากรผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 59 คน จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 64.41 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 35.59 อายุส่วนมากอยู่ในระหว่าง 20-40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 86.44 รองลงมาอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนมากปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 86.44 รองลงมาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56

2. ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามด้านต่าง ๆ ตามปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรพบรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ไม่เคยร่วมวิพากษ์วิจารณ์ศูนย์การศึกษาพิเศษในทางลบกับเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลอื่น มีความยินดีปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความเต็มใจ มีความภูมิใจที่จะพูดถึงศูนย์การศึกษาพิเศษให้บุคคลอื่นฟังเสมอว่าเป็นองค์กรที่เหมาะสมจะทำงานด้วย

2.2 ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความยินดีให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น กิจกรรม 5 ส มีความยินดีที่จะปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ เสร็จตรงตามเวลาดำหนด แม้ว่าจะต้องทำงานล่วงเวลาหรือปฏิบัติงานในวันหยุดก็ตาม และมีความยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในศูนย์การศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ทำนพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและยกระดับตนเอง มีรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานได้ดีที่สุด และมีความยินดีที่จะเรียนรู้ลักษณะงานหรือวิธีการปฏิบัติงานใหม่ที่หัวหน้างานเสนอแนะ

2.3 ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ เมื่อทำงานอายุงานมากขึ้นทำนรู้สึกผูกพัน ภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อศูนย์การศึกษาพิเศษมากขึ้น ต้องการจะทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษตลอดไปตราบเท่าที่ศูนย์การศึกษาพิเศษยังคงอยู่ ไม่คิดจะลาออกหรือโยกย้ายไปทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดอื่น อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ จากระยะเวลาอายุงานที่ได้ทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษนี้มีความรู้สึกว่าได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์การศึกษา มีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเมื่อทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษนี้ และการตัดสินใจทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษนี้เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง

3. ผลการวิเคราะห์ความถี่ของข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะ 6 ด้าน ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอ**ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน** ส่วนมากต้องให้ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นำเสนอความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน จำนวน 28 คน รองลงมา ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันได้ จำนวน 21 คน **ด้านความปลอดภัย และสุขภาพ** ส่วนมากให้ความสำคัญกับศูนย์การศึกษาพิเศษจัดให้มีการควบคุมดูแลความปลอดภัย และมีมาตรการป้องกันเกี่ยวกับอุบัติเหตุ และโรคระบาด จำนวน 42 คน รองลงมา สถานที่ แสง เสียง บรรยากาศเหมาะสมกับการทำงาน จำนวน 35 คน **ด้านการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง** ส่วนมากให้ความสำคัญการจัดอบรมให้ความรู้ และพัฒนาทักษะต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอเพียงพอ และมีประโยชน์ และผู้บริหารสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม หรือร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา จำนวน 41 คน รองลงมาองค์กรมีแหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และการนำมาศึกษา สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก จำนวน 39 คน **ด้านสิทธิส่วนบุคคล และการดำเนินชีวิต** ส่วนมากให้ความสำคัญผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะ จำนวน 34 คน รองลงมาการพิจารณา สอบสวน หรือการลงโทษต้องเป็นความผิดจากการทำงาน และดำเนินการด้วยความเป็นธรรม ยุติธรรม จำนวน 31 คน **ด้านความก้าวหน้า และความมั่นคง** ส่วนมากให้ความสำคัญผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมในการทำผลงานเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน จำนวน 26 คน รองลงมาผู้บริหารและองค์กรให้ความรู้สึกถึงความมั่นคงในหน้าที่การงานและความมั่นคงศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 22 คน **ค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม** ส่วนมากให้ความสำคัญได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอเหมาะสม และยุติธรรม และเมื่อเปรียบเทียบค่าตอบแทนกับพนักงานคนอื่น ได้ค่าตอบแทนที่มีความยุติธรรม จำนวน 36 คน รองลงมาเงินเดือน และค่าตอบแทนเพียงพอต่อครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จำนวน 12 คน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูลสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร 2) ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร และ 3) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร สามารถอภิปรายเพิ่มเติมได้ดังนี้

1. ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บุคลากรให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความผูกพันอย่างแท้จริงต่อค่านิยมและเป้าหมายขององค์กรพร้อมสนับสนุนศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งทุกคนมีความเชื่อว่างค์กรนี้เป็นองค์กรที่ดีที่สุดที่ตนเองจะทำงานด้วย ภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ให้ความร่วมมือ เสียสละความต้องการส่วนตนเพื่อองค์กร เป็นทัศนคติทางบวกอย่างหนึ่งที่มีต่อองค์กร ทำให้บุคลากรทุ่มเทร่างกายและแรงใจทำงานอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Steers (1977) มีความเห็นว่าความผูกพันต่อองค์กรเป็นความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นของสมาชิกในองค์กร และเป็นพฤติกรรมที่สมาชิกในองค์กรมีค่านิยมที่กลมกลืนกับสมาชิกคนอื่นๆ แสดงตนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ห่วงเทศ (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ภาค 208 ที่อยู่ในระดับสูง พบว่าพนักงานเชื่อมั่น และคิดว่าวิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมในสถานการณ์ในปัจจุบัน

2. ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บุคลากรให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก บุคลากรเต็มใจที่จะเสียสละอุทิศตน พยายามทำงานเต็มความสามารถเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย เกิดผลประโยชน์ต่อองค์กรและมีความห่วงใยต่อความเป็นไปขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรินทร์ อินทมะโน (2562) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่าความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร อยู่ในระดับสูง เนื่องจากพนักงานมีความทุ่มเท เสียสละเวลาในวันหยุดในการทำงานให้กับองค์กรเพื่อประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนรัฐ นาทอง (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันในองค์กรของพนักงานธนาคารออมสิน ภาค 5 พบว่า ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์ต่อองค์กร

3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บุคลากรให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์กรมีความมั่นคงทำให้บุคลากรมีความตั้งใจที่จะทำงานจนถึงเกษียณ บุคลากรที่ไม่คิดจะลาออกไปทำงานที่อื่น มีความภักดีต่อองค์กร มีความปรารถนาอย่างแน่วแน่ที่จะคงความเป็นสมาชิกต่อไปเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ไม่คิดที่จะลาออกไม่ว่าองค์กรจะอยู่ในสภาวะปกติหรืออยู่ในฐานะวิกฤต สอดคล้องกับแนวคิดของ เอเลน และเมเยอร์ (Allen and Meyer 1990) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กรเป็นสิ่งเชื่อมโยงพนักงานเข้ากับองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ Bruce Buchanan (1974) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กรหมายถึง ความจงรักภักดีต่อองค์กร (Loyalty)

4. จากการศึกษาค้นคว้าความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

4.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ การทำงานร่วมกัน ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยอมรับ และร่วมมือกันทำงานจากกลุ่มเพื่อนร่วมงาน และผู้บริหาร ได้รับการเปิดเผยตนเอง มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในหน่วยงาน ปราศจากการมือคุดและการทำลายซึ่งกันและกัน

4.2 ด้านความปลอดภัย และสุขภาพ คือ ผู้ปฏิบัติงานไม่ควรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีทั้งต่อร่างกาย และการทำงานควรจะมีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งรวมถึงการควบคุมเกี่ยวกับเสียงจากอุบัติเหตุ และโรคติดต่อ บรรยากาศ กลิ่น เสียง และการรบกวนทางสายตา

4.3 ด้านการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือ โอกาสในการที่พัฒนาและใช้ความสามารถผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มี ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติรู้สึกว่ามีคุณค่า และรู้สึกมีท้าทายในการทำงาน ได้ใช้ความสามารถในการทำงานเต็มที่ รวมทั้งความรู้สึกมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

4.4 ด้านสิทธิส่วนบุคคล และการดำเนินชีวิต คือ ผู้ปฏิบัติงานมีสิทธิอะไรบ้าง และจะปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างไร มีความเคารพในสิทธิส่วนตัวมากน้อยเพียงใด ยอมรับในความขัดแย้งทางความคิด รวมทั้งวางมาตรฐานการให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียม บุคคลจะต้องจัดความสมดุลให้เกิดขึ้นในชีวิต โดยจะต้องจัดสรรบทบาทให้สมดุล ได้แก่ แบ่งเวลา อาชีพ การเดินทางซึ่งจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่างของตนเองและครอบครัว รวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพ

4.5 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง คือ ควรให้ความสนใจผู้ปฏิบัติงานให้โอกาสเปิดความสามารถ ในการทำงานของเขามากกว่าที่จะคอยเป็นผู้นำให้เขาทำตาม จะต้องมีการมอบหมายงานใหม่หรืองานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นอีก ในอนาคตจะต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาภายในองค์กร ในสายงาน

4.6 ค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม คือ ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีความเพียงพอ ในการดำรงชีวิตตามมาตรฐานการครองชีพที่สมเหตุสมผลในสังคมนั้นๆ สำหรับค่าตอบแทนที่มีความยุติธรรมก็เกิดจากการเปรียบเทียบค่าตอบแทนจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกันหรือเปรียบเทียบจากผลการปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ผู้บริหารควรมีการวางแผนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรให้มีความมั่นใจว่าศูนย์การศึกษาพิเศษสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามวัตถุประสงค์ไปได้ด้วยดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรให้ยอมรับและยินดีปฏิบัติตามนโยบายของศูนย์การศึกษาพิเศษ รวมทั้งสนับสนุนให้ญาติของบุคลากรที่มีความสามารถให้มาทำงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งนี้

2. ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ วางแผนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งมีผลต่อความผูกพันในองค์กร โดยเริ่มจากผู้บริหารควรทำตัวให้เป็นผู้นำที่ดี มีความจริงใจ มีความรัก มีความเมตตากรุณาและมีความเห็นอกเห็นใจบุคลากร พัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบหากได้รับการมอบหมายจากหัวหน้างานให้มีความพร้อมเสมอที่จะทำทุกอย่างและมีความทุ่มเทอย่างเต็มที่เพื่อความก้าวหน้าของศูนย์การศึกษาพิเศษและตนเองรวมทั้งสร้างวินัยเพื่อให้บุคลากรได้มาทำงานตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอจะลาหยุดเมื่อมีกิจธุระที่จำเป็นจริงๆเท่านั้น

3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกขององค์กร ผู้บริหารควรสร้างเจตคติที่ดีให้กับบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูลทุกตำแหน่งให้เขาเหล่านั้นได้รู้สึว่าตนเองมีความสามารถ มีความสำคัญกับองค์กร และมีความยินยอมและยินดีหากต้องเปลี่ยนงานที่ไม่ถนัดเพื่อความเหมาะสมในศูนย์การศึกษาพิเศษ คิดว่าจะได้รับโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ใช้ทักษะที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเต็มที่หากทำงานที่นี้ต่อไป รวมทั้งส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานให้มีบรรยากาศในการทำงานที่เป็นกันเอง มีความสุขทั้งกายและใจ และมีความต้องการที่จะทำงานที่นี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ควรมีการศึกษาในลักษณะเชิงลึกถึงปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ เวชทรัพย์. (2557). *ความผูกพันต่อองค์กร ของบุคลากรโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัญจน์ภัส ชูผล. (2559). *ความผูกพันต่อองค์กร คุณภาพชีวิตการทำงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นพดล ฤทธิโสม. (2558). *ความผูกพันต่อองค์กร : กลยุทธ์การเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Adams Barry D. (1991: 1948). *A Model of Organizational Commitment in StaffNurse (Job Stress)* (Dissertation Abstracts International. 52.
- Buchanan Bruce G. (1974). *Building Organizational Commitment: The Socialization of Manager in work Organizational*. *Administrative Science Quarterly* 19 :533-546.
- Richard M. Steers, and Lyman W.Porter. (1977). *Motivation and Work Behavior*. (Singapore : McGraw-Hill) : 45-46.

การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

The administration of school administrators in Muang Surin Network Group 6
under the Surin Primary Educational Service Area Office 1

เกศณี ริวทอง

KETSANEE RIEWTONG

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

email:6353100023@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 169 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์และระดับการศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผู้บริหารโรงเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the administration of school administrators in Muang Surin Network Group 6 under the Surin Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to compare the administration of the school administrators in Muang Surin Network Group 6 under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by experience and educational level.

This research was survey research. The population consisted of 300 teachers in Surin Network Group 6 schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1. The sample was randomized

by simple random technique, totaling 169 people. The research method consisted of 4 steps as follows: (1) studying research problems; (2) research design; (3) data collection and analysis; and (4) research report writing. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for the data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The result of research were found that : (1) the administration of school administrators in Muang Surin Network Group 6 under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, overall and every aspect were at high level; and (2) comparison of school administrators in Muang Surin Network 6 under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by experience and educational level. overall and aspects were not different.

Keywords: School Administrators, Surin Primary Educational service area office 1

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และด้านเทคโนโลยี มีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญกับการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทำให้สถานศึกษาต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ ต้องรู้จักเรียนรู้ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้มีคุณภาพ มีการบริหารงานที่ทันสมัย เหมาะสม ซึ่งการบริหารงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีการบริหารงานโรงเรียนที่ดี มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในหลักการของการบริหาร สามารถขับเคลื่อนภาคส่วนอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ภารกิจบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันนี้ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความพร้อมให้กับตนเองและสถานศึกษาของตนเองให้รับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่างๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารที่ดีและหลากหลายพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย 19 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองสุรินทร์ โรงเรียนบ้านบุฤๅษี โรงเรียนบ้านรัตนะ โรงเรียนบ้านตาเปาว์ โรงเรียนบ้านบุหม โรงเรียนเมืองที่ โรงเรียนบ้านราม โรงเรียนบ้านเล่าข้าว โรงเรียนบ้านทัพกระป้อ โรงเรียนบ้านประสิทธิ์ธนู(ปอเกียพลินอุทิศ) โรงเรียนวัดประสพ โรงเรียนบ้านอังกัญโคกบรรเลง โรงเรียนบ้านหนองแก้ว โรงเรียนบ้านทะนงชัย โรงเรียนบ้านประปิด โรงเรียนบ้านโคกสำโรง โรงเรียนบ้านบรมสุข โรงเรียนบ้านสำโรง และโรงเรียนบ้านแสงพันธ์ มีการบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจที่สถานศึกษาต้องรับผิดชอบ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รวมทั้งพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึด

หลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดทําผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งหารายได้จากการบริการมาบริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถมีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า งานทั้ง 4 ฝ่ายในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังพบว่าการบริหารงานโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคทำให้เกิดประสิทธิภาพลดลง เช่น ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนางานในหน้าที่หรือปัญหาการพัฒนาบุคลากร การขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญโดยตรง การสร้างขวัญและกำลังใจ รวมถึงปัญหาทางธุรการ การเงินการพัสดุที่เกิดจากการปฏิบัติผิดระเบียบ การทุจริต หรือการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1 ที่มีผลต่อการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาว่าจะต้องทําอย่างไรเพื่อให้การบริหารงานนั้นประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผล ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงงานให้ระบบที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1
2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินของครูในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1 จากการประเมินของครูจำแนกตามประสบการณ์ และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน ประเมินการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1 แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต1 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน (พรบ.การศึกษา 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 3) 2553) ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 โรงเรียน ครูผู้สอนจำนวน 300 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัย ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

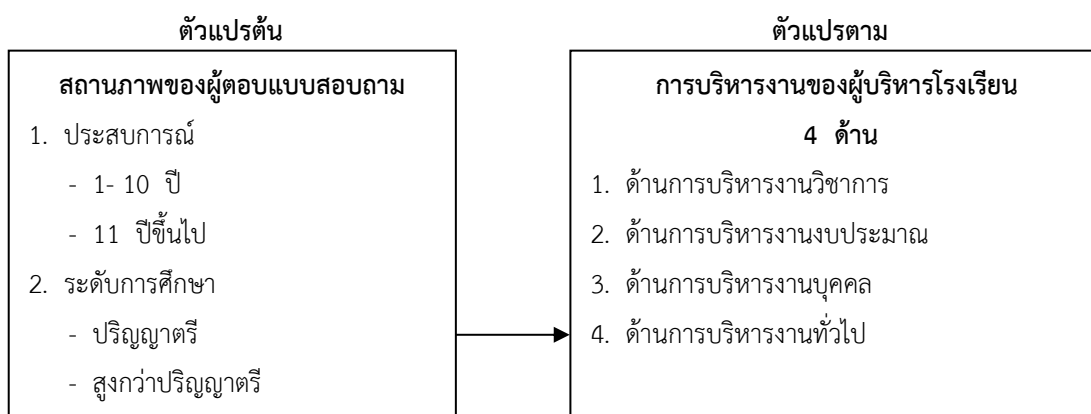
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์
  - 1-10 ปี
  - 11 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการ (Check List) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ 2 ตัว ได้แก่ ประสิทธิภาพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ (1-5) ของลิเคอร์ท (Likert's rating scale)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบการประเมินของครูในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพและระดับการศึกษาโดยใช้ค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าครูในเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 จำแนกตามการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 จำแนกตามประสิทธิภาพ ที่มีประสิทธิภาพ 1 - 10 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9

2. ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ครู มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การกำกับ ดูแล การดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี อย่างเป็นระบบ ตามระเบียบที่กำหนด และกำหนดให้มีการรายงานผลการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา

3) ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ใน

ระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและใช้สถานที่บริการของโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน สำหรับข้อที่เหลือทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบการประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

1) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามการประเมินของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้ตระหนักถึงการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา จึงได้มีการอบรม สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวคิดในการบริหารที่จะส่งผลสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโรงเรียนดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการบริหารอย่างมีระบบโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน และนำเอาเทคนิควิธีการกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกลักษณ์ ขาวนวล (2551:34) ที่พบว่าสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มีการทำงานอย่างเป็นระบบปฏิบัติตามขั้นตอนและมีการประเมิน สามารถตรวจสอบได้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ครูประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกันภายในโรงเรียน สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ตามความเป็นจริงอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ แก้วสม (2549:163) ที่พบว่า ในการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาต้องทำ ความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ

เรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลถูกต้องและมีคุณภาพ รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบ

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 มีการดำเนินงานกำกับ ดูแล การดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี อย่างเป็นระบบตามระเบียบที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูใช้พัสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน มีการกำกับ ดูแล การตรวจสอบพัสดุประจำปี จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ควบคุมให้มีการเบิก-จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดให้มีการรายงานผลการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร่วมกันกับครูจัดให้มีกองทุนสวัสดิการภายในโรงเรียน จัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน และจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550 : 99) ที่พบว่าการบริหารงานด้านงบประมาณมีความละเอียดอ่อน ประกอบกับต้องมีการตรวจสอบและรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยมีการวางแผนในการออกแบบระบบงานธุรการอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมีการสนับสนุนการทำงานแบบลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมใช้ในการดำเนินงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 มีการดำเนินงานมอบหมายงานตรงกับความรู้ ความสามารถของครู ยึดหลักความพึงพอใจของครูในการบริหารงาน สนับสนุนให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และขอบข่ายของงานในโรงเรียน ยกย่อง ชมเชย พิจารณาความดี ความชอบ ด้วยความยุติธรรม มวางแผนการจัดอัตรากำลังสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เห็นใจและให้กำลังใจ เมื่อบุคลากรประสบปัญหาต่างๆ และเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วานิชย์ สาขามูละ (2549 : 141) ที่พบว่า ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานทางการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งคนให้เหมาะสม และบรรจุแต่งตั้งทำได้ยาก เพราะส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานของหน่วยงานระดับบน โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการจัดหาหรือแต่งตั้งบุคลากรได้ยกเว้นอัตราพิเศษที่จ้างครูมาช่วยสอนชั่วคราว ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานบุคคล

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 มีการดำเนินงานพัฒนาระบบงานสารสนเทศของโรงเรียน จัดระบบการบริหารจัดการตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารที่เป็นนิติบุคคล ปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนและกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่า ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบ วางแผนระบบการควบคุมภายในโรงเรียนโดยให้ครูมีส่วนร่วม จัดทะเบียนนักเรียนเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและใช้สถานที่บริการของโรงเรียน และสนับสนุนให้ครูร่วมกิจกรรม ประเพณีต่างๆ ในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุบล เพียรพิทักษ์ (2548:70) ได้สรุปว่าการบริหารทั่วไปด้านประสิทธิภาพการจัดการด้วยระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม บุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดการ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการบางอย่างยังไม่แน่นอน ควรให้มีโปรแกรมบริหารจัดการมาใช้ในหน่วยงาน ด้านการพัฒนานโยบายและวางแผนควรมีการวิเคราะห์ วิจัย

ปรับปรุงแก้ไข ควรพัฒนาบุคลากรให้สามารถร่วมมือในการกำหนดนโยบายและวางแผนร่วมกันทั้งด้านส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสุรินทร์ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของทุกด้าน ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีการศึกษา วิเคราะห์การจัดและการพัฒนาการศึกษาในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาตามรอบทิศทาง และความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ มีการกำหนดแผนพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงมีการจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดหาเงินงบประมาณ และการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการจัดระบบสวัสดิการ ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ในการจัดการรายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษาให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยการศึกษาแบบเชิงลึกในแต่ละด้าน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *คู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ 10 ประการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กุสุมา ลมเชย. (2550). *แนวทางการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารข่าวครูศรีสะเกษ, 40(2), 24-25.
- จำเนียร พลหาร. (2553). *หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ดำรง พลโกชนัน. (2545). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. บริหารการศึกษา*, 1(3), 28-31.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2545). *การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- บุญรัตน์ โตทอง. (ม.ป.ป.). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2549). *สถิติวิจัย 1 (พิมพ์ครั้งที่9)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเรือน ปรีชาธรรมรัตน์ (2535: 13). *ความหมายเจตคติ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมวิชาการ.
- พิสมัย สงจันทร์. (2549). *การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขุมพร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พีรภิตต์ ศิริวัฒนกุล . (2548). *การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วินิจ เกตุขา (2546). *มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิไลธนวิวัฒน์. (2541). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริพร ทองกอน. (2555). *การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา , คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. (2540). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: เทคนิค 19.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2547). *กองทุนสนับสนุนการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. (2557). *การปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 งานนโยบายและแผน*. ชลบุรี: สำนักงานเขตฯ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการบริหารยุทธศาสตร์ และบูรณาการ การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540). *จรรยาบรรณครูและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- Almah, B., & Abdulrahman, E. (1987). *An investigation of the degree of job satisfaction among University Faculty in Saudi Arabian Universities*. Dissertation Abstracts International. 48(12), 140-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5 thed.)*. New York: Harper Collins.
- Frenc. (1994). *Mathematical modeling for instructors*. Minnesota: Minneapolis.
- Ghiselli, E. E., & Brown, C. W. (1995). *Personal and industrial psychology*. New York: McGraw-Hill Book.
- Gillmor, C. M. (1997). *The Graduate efficiency index: validity and use accountability and research measure*. Research in higher education, 29(18), 600-3.
- Glover, J. A. (2002). *Cognitive psychology for teachers*, New York: Mcmillan.
- Grant, D. B. (2001). *Using block courses for teaching logistics*. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 31(7-8),574-584.
- Harris, B. W. (2001). *Personal administration in education*. Boston: Allyn & Bacon.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Journal of Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

- Rice, L. W. (1991). *Leadership behavior of elementary school principals and teacher in five central savannah river are school districts in georgia*. Dissertation Abstracts International, 12(10),126-133.
- Schmidt, A. R. (1975). *Psychological review*. New York: McGraw-Hill Book.
- Sergiovanni, M. (1980). *Education governance and administrative*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Taff, B. (1998). *Teacher perceptions of principal role behavior and school effectiveness*. Dissertation Abstracts International, 1(12), 10-14

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

THE SCHOOL-BASED MANAGEMENT OF SANOM 2 NETWORK SCHOOL UNDER
THE SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จิราพร พรหมลิ

Jiraporn Prommali

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: deejun_oyoyo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร จำนวน 168 คน ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน ได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักกรรมมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the school based management in Snom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2. Classified by experience, and education level.

Research methodology was a survey research. The population, included 168 teachers in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2. Sample totaling 118 teachers, by using Krejcie & Morgan's table, obtained by simple random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) studying literature and related research; (2) creation of research instruments; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major finding; (1) the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service area Office 2 as the overall and aspect were at high levels; and (2) The comparison of the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2 as the difference of work experience overall were not different, however when consider in specific aspect, was statistical significant difference in the aspect of principle of participation at .01 level, comparison of education level aspect and as the overall were not different.

Keywords: School-base administration, Academic administration, Surin Primary Educational service area office 3

บทนำ

การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นรูปแบบของการบริหารที่ให้ความสำคัญที่โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการยึดโรงเรียนเป็นฐานในการคิดและบริหารจัดการโดยมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่โรงเรียนโดยตรง ให้โรงเรียนดูแลรับผิดชอบ ตัดสินใจบริหารงาน และดำเนินการได้ด้วยโรงเรียนเอง ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นจึงเริ่มที่หลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จในตัวเอง จึงทำให้มีอิสระ มีความคล่องตัวในการตัดสินใจ สิ่งการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป สิ่งสำคัญที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ “การมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ทั้งในรูปของคณะกรรมการหน่วยงาน องค์กร บุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ การมีคณะกรรมการโรงเรียน เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้นำแนวคิดเรื่องความร่วมมือเข้ามาดำเนินการ ซึ่งมีผู้แทนมาจากส่วนต่าง ๆ ของสังคม ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการบริหารด้วยตนเอง จึงกล่าวไว้แล้วนั้นยังมีเรื่อง “ภาวะผู้นำ” โดยทั้งผู้บริหารโรงเรียนและผู้นำระดับต่าง ๆ ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่จะต้องพัฒนาคุณภาพของตนเองให้มี “ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน” มีทักษะด้านวิสัยทัศน์ ด้านการตัดสินใจ ด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้านการประเมิน ตรวจสอบและรายงานทั่วทุกภูมิภาคของโลก ขอบข่ายหรือภารกิจในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management Tasks) (พิบูลย์ ยงค์กมล, 2562:1-2)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management:SBM) เป็นแนวคิดในการบริหารโรงเรียนที่ริเริ่มในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกระแสการบริหารแนวใหม่ในทางธุรกิจที่เน้นความพึงพอใจของ

ผู้รับบริการ และผลักดันให้มีการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด ในทางการศึกษาได้มีกระแสการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนจึงมีความสำคัญยิ่ง โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การให้ประชาชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด เพิ่มบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้กับสถานศึกษาเพื่อให้มีอิสระในการตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วย ผู้แทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) การบริหารจัดการที่สถานศึกษามีเป้าหมายที่ตั้งสมมติฐานอยู่บนความหลากหลายตามสภาพของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เน้นความยืดหยุ่นและบริหารจัดการด้วยตนเองตามเงื่อนไขที่เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการพัฒนาและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของตน เพื่อการสอนและการบริหารที่มีประสิทธิภาพ (Cheng, 1996 อ้างถึงในถวิล มาตรฐาน,2545:12)

ตามสภาพทั่วไปและบริบทของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม ส่วนใหญ่การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารจะใช้การบริหารโรงเรียนแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management:SBM.) เนื่องจากได้รับความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังคมของชุมชนให้ความร่วมมือยังไม่ตามเป้าหมาย จากการรวบรวมสถิติการเข้าร่วมงานในโรงเรียน ส่วนใหญ่ผู้ปกครอง ชุมชน ให้การเข้าร่วมงานในโรงเรียนหรือสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.47 (ฝ่ายทะเบียน : กลุ่มงานสารสนเทศของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2, 2563:1-3) และตามที่กล่าวมาความสำคัญของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based Management:SBM.) ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัย เกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ว่า มีระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มาก-น้อยเพียงใด และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(SMB.)ของโรงเรียนจะมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไรในการบริหารงานของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความคาดหวังและเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) และนำไปพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

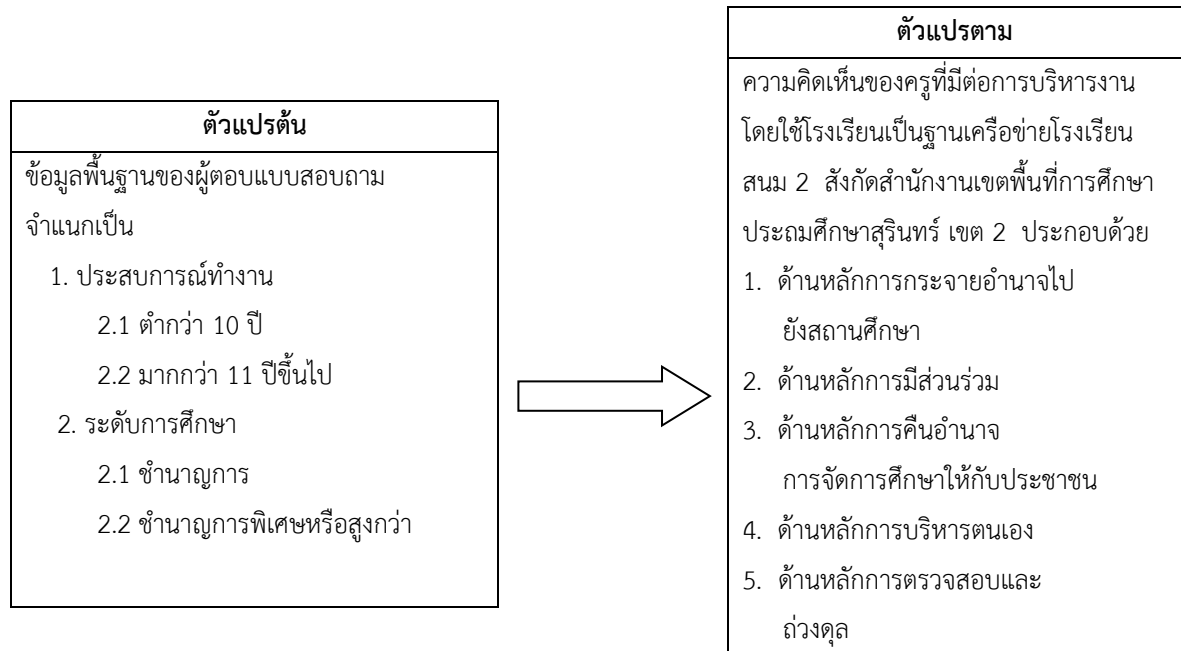
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุง ประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของอุทัย บุญประเสริฐ (2543:8) และนำเสนอตามภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 168 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 118 คน ได้มาโดยการเปิดตารางของ Krejice, R.V.; and Morgan D.w. (1970:607-610) แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มนี้ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเครื่องมือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
- 3.2 นำแบบสอบถามปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข
- 3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (index of Item objective congruence: IOC) พบว่าได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00
- 3.4 แก้ไข ปรับปรุงโดยจัดทำเป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา
- 3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง และมีลักษณะการบริหารที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน
- 3.6 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามฉบับนี้ เท่ากับ 0.92
- 3.7 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ทำหนังสือส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปให้ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 118 ฉบับ
- 4.3 เก็บข้อมูลกลับคืน และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 5.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เสนอในรูปแบบตารางประกอบด้วยคำบรรยาย
- 5.2 วิเคราะห์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยภาพรวม เสนอในรูปแบบตาราง
- 5.3 นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล
- 5.4 เปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมาคือด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษาระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ และมีอิสระในการใช้รายได้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานระบบการบริหารการเงินและการบัญชีเป็นของตนเอง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะทำงานในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกรอบงาน 4 งาน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคลและด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการจักระบบการควบคุมภายในของตนเองสถานศึกษามีระบบฐานข้อมูลและระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีแผนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

5. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการบริหารตนเอง โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครู รวมทั้งผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้บริหารปฏิบัติตนและบริหารงานได้มาตรฐานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สถานศึกษาพร้อมด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดด้อย จุดเด่น อุปสรรค และโอกาสของสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาต่อไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารยึดระเบียบ มีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

6. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเสนอแนะความคิดเห็นในการตัดสินใจของ

สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษามีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมฐานข้อมูลในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายที่เป็นปัจจุบันสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนหน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบความโปร่งใส ความถูกต้องได้อย่างเปิดเผย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

7. การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมาคือด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการที่สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูมินทร์ วงศ์พรหม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนองความต้องการของชุมชน และด้านหลักการบริหารตนเอง 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันมีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤกร ปันพุมโพธิ์ (2560) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูและด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามลำดับ 2. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารและสนับสนุน และด้านการบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602-0.814 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกมากที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพการสอนของครู และ 4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ เกวลี เกร็มย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบประเด็นที่น่าสนใจจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา คือ ต้องคืนอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้หลักวิธามาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนตามประสบการณ์ทำงานของความเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กชกรณัฏ คำอินทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า 1). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.69 อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมา คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ และรองลงมา ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล 2). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา รองลงมา ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษา กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา และ 3). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลกานต์ บุญน้อม (2559) ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล 2). ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวม และรายด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานระบบการบริหารการเงินและการบัญชีเป็นของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรการควบคุม ทะเบียน บัญชีคุมการเงินที่โปร่งใสและเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้

2. ด้านหลักการมีส่วนร่วม การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและจัดทำที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประสานงานขอความร่วมมือ และเชิญและแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในสถานศึกษา

3. ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีแผนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ มีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงในด้านอาคารสถานที่ให้เป็นโรงเรียนที่น่าอยู่ น่าดู น่าเรียน

4. ด้านหลักการบริหารตนเอง การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารยึดระเบียบมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนในทุกๆด้านให้สาธารณชนได้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุมสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนในทุกๆด้านให้สาธารณชนได้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ อีกทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม การสังเกต หรือใช้หลายรูปแบบรวมกัน

2. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียน และเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3. ควรมีการวิจัยในหัวข้ออื่น เช่น ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กมลกานต์ บุญน้อม. (2559). *ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กชชนันธุ์ คำอินทร์. (2561). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกวลี เกรรัมย์. (2561). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.
- ข้อมูลฝ่ายงานทะเบียน (2564). *กลุ่มงานสารสนเทศของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2* (เอกสารอัดสำเนา).
- นฤกร ปันพุ่มโพธิ์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิบูลย์ ยงค์กมล. (2562). *หลักการสู่ความสำเร็จ F2Q สูดยอดนักบริหาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ภูมินทร์ วงศ์พรหม. (2560). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cheng, Y. C. (1996). *School Effectiveness and School-Based Management: A Mechanism for Development*. Washington, D.C.: Falmer Press.
- Krejcie, Robert V. and M. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities Educational and Psychological Measure*. New:York.

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE NONG
TA KONG NETWORK EDUCATION AREA COORDINATION CENTER SCHOOL
UNDER THE CHANTHABURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จิรสุดา ทองสืบแสง

Jirisuda Tongsuebsang

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: jirisuda2538@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูจำนวน 89 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of school administrators in the Nong Ta Kong Network Education Area Coordination Center School under Chanthaburi Educational Service Area Office 2; and (2) to compared the academic administration of school administrators, classified by ages and work experience.

Research methodology was a survey research. The population, included 89 teachers in the Nong Ta Kong Network Education Area Coordination Center School under Chanthaburi Educational Service Area Office 2; Sample, totaling 73 teachers, was obtained by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collected; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings; (1) the academic administration of school administrators in the Nong Ta Kong Network Educational Area Coordination Center School, under the Chanthaburi Education Service Area Office 2, overall and each aspect were at high level; and (2) comparison the academic administration of school administrators in the Nong Ta Kong Network Educational Area Coordination Center School, under Chanthaburi Educational Service Area Office 2, classified by ages and work experience were not different.

Keywords: The Academic Administration, School Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545มาตรา39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะจัดการงานเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยที่วิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ตลอดจนการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา(หน่วยศึกษานิเทศก์, 2552: 15)สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษา คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหารในสถานศึกษา หากพิจารณาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแล้วการบริหารงานที่สำคัญที่สุดและส่งผลโดยตรงคือการบริหารวิชาการ เพราะมีขอบข่ายหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาเพื่อให้ผลผลิตคือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนที่ดี จึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาซึ่งมีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระจายอำนาจในการบริหารวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งประโยชน์เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถปรับตัวให้สังคม มีคุณธรรม มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้และทักษะตาม ศักยภาพ และมีความเป็นพลเมืองที่ดีในระบบประชาธิปไตย(หน่วยศึกษานิเทศก์, 2552:26)การบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบริหารโดยการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเพื่อให้การบริหารวิชาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารวิชาการคือครูผู้สอนเป็นกลุ่มผู้เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนซึ่งมีความสำคัญที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาศักยภาพงานวิชาการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

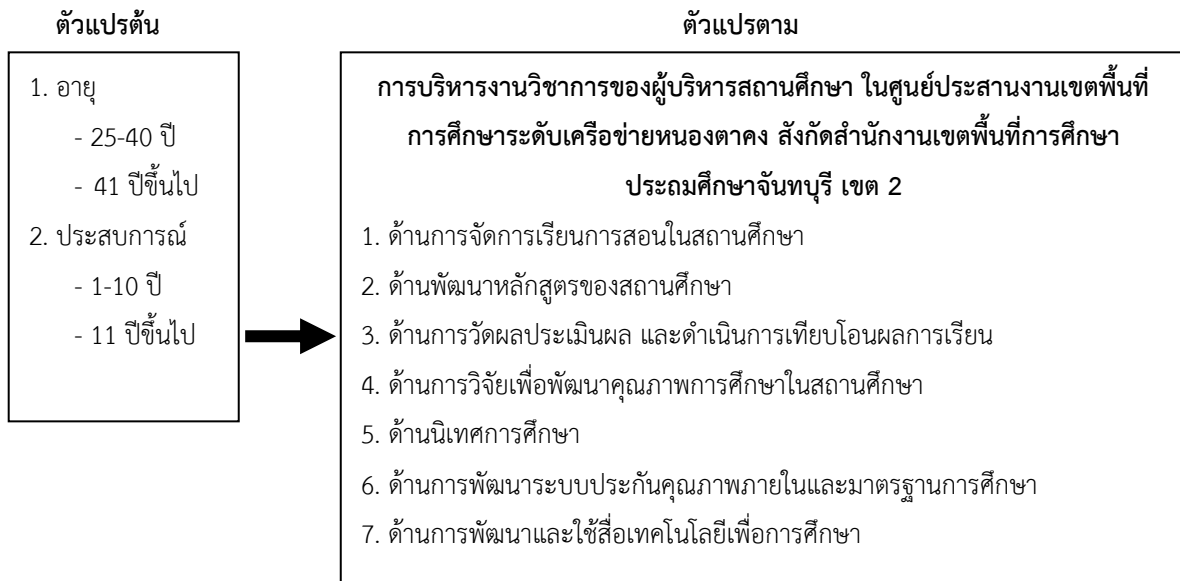
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ มาจากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ปรากฏในงานวิจัยและทฤษฎีต่างๆ ประกอบด้วย กิติมา ปรีดีติติก (2532), กษม โสมศรีแพง (2554), สำนักการศึกษา กทม. (2554), ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551), กระทรวงศึกษาธิการ (2550), กระทรวงศึกษาธิการ (2546), อรพรรณ พรสีมา (2546), กมล ภูประเสริฐ (2545), จันทรานี สงวนนาม (2545), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545), ปัญญา แก้วกัญญ์ (2544), อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ทั้งหมด 7 ข้อ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
5. ด้านนิเทศการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งจำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู ของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาก อำเภอง่างน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 โรงเรียน 89 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้ใช้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 73 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดแต่ละโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ แล้วทำการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในด้านต่างๆ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเครื่องมือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

3.2 นำแบบสอบถามปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (index of Item objective congruence: IOC) พบว่าได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3.4 แก้ไข ปรับปรุงโดยจัดทำเป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง และมีลักษณะการบริหารที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน

3.6 นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามฉบับนี้ เท่ากับ 0.93

3.7 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ ครู ในโรงเรียนศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาก อำเภอง่างน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ได้ทำแบบสอบถาม จำนวน 73 ฉบับ และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่รับแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ โดยจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา 73 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ

5.2 ทำการวิเคราะห์วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.22	0.47	มาก
ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.21	0.48	มาก
ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.22	0.51	มาก
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.39	0.54	มาก
ด้านนิเทศการศึกษา	4.21	0.57	มาก
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.19	0.41	มาก
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.30	0.48	มาก
รวม	4.25	0.29	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน

ในการวิจัย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอายุ และประสบการณ์ ที่ต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

2.1. ครูที่มีอายุที่ต่างกัน มีการประเมินต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีอายุที่ต่างกัน

การบริหารงานวิชาการ	อายุ				t	p
	25 ปี ถึง 40 ปี (n = 45)		ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป (n = 28)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.20	0.51	4.26	0.41	-0.585	0.560
ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.22	0.50	4.19	0.46	0.258	0.797
ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.21	0.50	4.24	0.59	-0.029	0.977
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.35	0.50	4.45	0.57	-0.847	0.399
ด้านนิเทศการศึกษา	4.23	0.55	4.19	0.61	0.237	0.813
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.14	0.44	4.26	0.37	-1.259	0.212
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.28	0.47	4.32	0.51	-0.394	0.695
รวม	4.23	0.28	4.27	0.31	-0.566	0.573

2.2. ครูที่มีประสบการณ์ที่ต่างกัน มีการประเมินต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตากง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน

การบริการงานวิชาการ	ประสพการณ์ทำงาน				t	p
	1 ปี ถึง 10 ปี (n = 55)		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป (n = 18)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.23	0.50	4.21	0.39	0.133	0.895
ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.21	0.48	4.20	0.52	0.052	0.959
ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.24	0.52	4.16	0.51	0.588	0.558
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.40	0.49	4.36	0.65	0.305	0.761
ด้านนิเทศการศึกษา	4.28	0.53	4.12	0.67	1.900	0.061
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.18	0.42	4.23	0.39	-0.487	0.627
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.29	0.49	4.32	0.49	-0.310	0.757
รวม	4.26	0.27	4.21	0.36	0.620	0.537

อภิปรายผล

1. การบริการงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีนโยบายที่ชัดเจน มีการประชุมวางแผน เพื่อแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิชาการ รวมไปถึงการรักษาคุณภาพของงาน โดยมีการแต่งตั้งให้มีการนิเทศตลอดปีการศึกษา เพื่อช่วยกำกับติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง หากพบว่า มีข้อบกพร่องก็จะนำมาพัฒนาทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ สงกรานต์ เรื่องประทีป (2559: 108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายหนองตาตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ประสพการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา ศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า มีการประเมินไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ครูในโรงเรียนศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีอายุ 25-40 ปี ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่องอายุก็ตาม แต่ก็ต้องมีส่วนร่วม

ร่วมในการบริหารงานวิชาการอย่างเต็มกำลังความสามารถและศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของฐนิตา กสิคุณ (2560) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล นามเทวี (2558) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา ศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่ การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กับสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีการประเมินไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ในการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา มีคณะกรรมการสถานศึกษา กำกับดูแล ซึ่งจะช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งให้คำแนะนำการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีการประเมิน เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอยุธยา เขต 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอยุธยา เขต 2 พบว่า โดยรวมประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ รัตนาภรณ์ บำรุงวงศ์ (2560) ที่ศึกษามี ส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูใน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หาญณรงค์ กระจงจิตร (2558) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายการศึกษากรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายการศึกษากรมหลวง ชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตดา ศิริพัฒน์กุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการเปรียบเทียบ 114 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู
2. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมา ใช้พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาของครู
3. ด้านการวัดประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้ เครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และมีการวัดผล ประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู
5. ด้านนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดระบบการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาของโรงเรียน
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิติมา ปรีดีลภ. (2545). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพพิมพ์
- กนกวรรณ ช่างหลอม. (2557). *ปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- กนกวรรณ โตแยม. (2547). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิปสพลับบลิวเคชั่น. _____ (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กมล นามเทวี. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขต จอมทองสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี.

- กษม โสมศรีแพง. (2554). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2545). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ฐนิตา กสิคุณ. (2558, มกราคม-มิถุนายน). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุงจังหวัดพัทลุง**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สุเนตรฟิล์ม.
- ปนัดดา ศิริพัฒน์กุล. (2558). **การศึกษายุทธศาสตร์การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รัตนภรณ์ บำรุงวงศ์. (2560). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). **รายงานประจำปี**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- หาญณรงค์ กระจงจิตร. (2558). **การศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายการศึกษากรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2**. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรพรรณ พรสีมา. (2546). **รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรรโรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- อุทัย หิรัญโต (2552). **หลักการบริหารบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
 THE MANAGEMENT SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
 UNDER THE LAT PHRAO DISTRICT OFFICE BANGKOK

จุฑามาศ อุดมศักดิ์ * พรหมพิริยะ พนาสนธิ**

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
 Educational Administration Branch, Education Faculty, Bangkokthonburi University
 email:Am.anong@hotmail.com

* นักศึกษาปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

** อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร (2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 91 คน กลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน จำนวน 76 คน วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) ออกแบบการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และ (4) เขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุ พบว่า (2.1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (2.2) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามอายุทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารงาน, ผู้บริหารโรงเรียน, สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The research objectives were: (1) to study management skills of school administrators under The Lat Phrao District Office Bangkok (2) to compare of management skills of school administrators under The Lat Phrao District Office Bangkok, classified by educational level and age

Research methodology was a survey research. The population, totaling 91 teachers, consisted of teachers in schools under the Lat Phrao District Office Bangkok. Sample consisted of 76 teachers and were selected by stratified random sampling. The research process had 4 steps: (1) research problem

study; (2) research design; (3) data collection and analysis data; and (4) writing a research report. The instrument used to collect research data was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and Standard Deviation and hypothesized were tested by independent t-test.

Major findings showed that: (1) management skills of school administrators under The Ladprao District Office Bangkok, was at high level in overall and every aspect; and (2) the comparison of management skills of school administrators under The Lad Phrao District Office Bangkok, classified by educational level and age, were found that: (2.1) management skills of school administrators under The Lat Phrao District Office Bangkok with classified by educational level, both in overall and each aspect, were not different; (2.2) management skills of school administrators under the Lat Phrao District Office Bangkok, with classified by age, both in overall and each aspect, were not different.

Keywords: Management Skills, School Administrators, The Lat Phrao District Office Bangkok

---

บทนำ

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารการศึกษา หากผู้บริหารขาดทักษะในการบริหารงาน การที่จะปฏิบัติงานการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพให้บรรลุผลได้นั้นย่อมเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากหรืออาจจะทำให้เป้าหมายที่วางไว้ไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร

ในขณะที่เดียวกัน การจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546: 8) บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยที่รัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งหมายความว่า เยาวชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน และยังบังคับให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้บุตร หรือบุคคลที่อยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือระดับสูงขึ้นตามความพร้อมของครอบครัว

ดังนั้นหน้าที่ และภาระในความรับผิดชอบโดยตรงดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาที่นับว่ามีความสำคัญ และมีบทบาทที่เด่นชัดในการบริหารจัดการตัดสินใจต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารงานต่างๆ ในโรงเรียนให้เป็นผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกับบุคลากรและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การบริหารจัดการจะมีคุณภาพได้มากน้อยเพียงใดนั้น มิใช่อยู่ที่ความรู้ ความสามารถ ของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว แต่ต้องขึ้นอยู่กับ การแสดงบทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารงานตามแนวคิด ทฤษฎีหรือกรอบมาตรฐาน ตลอดจนมีพฤติกรรมการบริหารที่ส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพหรือไม่ ซึ่งสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี (2543) ได้แสดงถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของไทยว่า จะต้องเริ่มจากสถานศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายใน

ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ได้สังเกตเห็นว่าการแสดงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานั้นมีความสำคัญมาก สืบเนื่องมาจากที่ผ่านมา พบว่าการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร นั้นมีสภาพปัญหาในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การบริหารด้านการส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้มีน้อย การตรวจสอบ ทบทวน ติดตามงาน ตลอดจนการปฏิบัติงานไม่ครบวงจร ขาดการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ขาดข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการสร้างเครือข่ายในชุมชน (สายสุนีย์ แสงเชือนแก้ว, 2560)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลจากวิจัยในครั้งนี้ จะสะท้อนให้ผู้บริหารทราบถึงบทบาทในการบริหารงาน อันจะนำไปเปลี่ยนแปลง พัฒนาค้นเองให้สอดคล้องกับยุคปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาในระดับชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและอายุ

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันประเมินทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุแตกต่างกันประเมินทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (2) ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม (3) ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม และ (4) ทักษะการสื่อสารสารสนเทศ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ผู้ศึกษาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 91 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 76 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-608) จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้วิจัย

3.1 ตัวแปรต้น

- 1) ระดับการศึกษา ได้แก่
  - (1) ปริญญาตรี
  - (2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2) อายุ ได้แก่
  - (1) ต่ำกว่า 35 ปี
  - (2) ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. ทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรม
3. ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม
4. ทักษะการสื่อสารสารสนเทศ

4. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของครู คือ ระดับการศึกษาและอายุของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในทักษะการบริหารงาน 4 ด้าน จำนวน 29 ข้อ คือ ด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 7 ข้อ ด้านทักษะการสร้างนวัตกรรม จำนวน 7 ข้อ ด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม จำนวน 7 ข้อ และด้านทักษะการสื่อสารสารสนเทศ จำนวน 8 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert scale (1967) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามไปยังครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

5.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 76 ฉบับ และเก็บด้วยตนเอง

5.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของงานวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน มาจัดกระทำข้อมูลโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนน ตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

6.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครู ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตามระดับการศึกษา และอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

6.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของคะแนน เป็นการวิเคราะห์เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร อยู่ใน ระดับใด โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด, (2545: 100) และแปลความหมายดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามตามเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100 อ้างถึงใน สมบัติ พิมพ์จันทร์, 2561: 58)

4.51-5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.4 เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน (ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ของครูที่มีระดับการศึกษา และอายุเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติในการพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

1) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC)

2) สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbach's Alpha Coefficient)

7.2 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.3 สถิติในการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งสิ้น 76 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 81.60 และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุ ตั้งแต่ 35 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 59.20

2. ผลประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านทักษะการสื่อสารสารสนเทศ ด้านทักษะการสร้างนวัตกรรม และด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม

3. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินของครู โดยใช้การทดสอบค่าที่ (Independent t-test) ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ คือ ผลการประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอายุแตกต่างกัน ซึ่งปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการประเมินต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีอายุต่างกันมีการประเมินต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับนโยบายต่างๆ ที่กระทรวงมหาดไทยและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของผู้บริหาร มีการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ประกอบกับผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารคนให้เหมาะสมกับงาน ส่งผลให้บรรยากาศในการปฏิบัติงานมีความสุข ราบรื่น ซึ่งผู้บริหารเองได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะความเป็นผู้นำของตนเองจนสามารถนำความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (2541, หน้า 13-15) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงผลสำเร็จที่ต้องการจะได้ และหนทางที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติในการวางแผนผู้บริหารจะทำการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต และจะมีการคิด

วิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายผลงานต่าง ๆ และจะกำหนดแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภารกิจของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมทางการจัดการ ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์การธุรกิจมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพพร้อม ในการทำงานทุกตำแหน่งงาน หลักการและนโยบายของหน้าที่ การจัดการเกี่ยวกับบุคคลที่จะใช้ยึดถือปฏิบัติ ก็คือการพยายามให้เป็นไปตามหลัก “Put the Right Man on the Right Job” หรือการพยายามทำให้ทุกตำแหน่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อม และเหมาะสมกับงานที่ทำให้มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี วงศ์สุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย แก้วเชื้อ (2552, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุฒ วิชิตนันทการ (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอายุ ดังนี้

1) ระดับการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างผลการประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูมีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปนั้น ถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีเหตุผล ยอมรับนับถือการตัดสินใจ และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ เพราะการศึกษาทำให้คนมีพัฒนาการทางด้านความคิด การมองโลก มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดีของสังคม จึงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม จึงส่งผลให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพ และสำเร็จผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัยริน เลิศจิรัชยวงศา (2564: 271) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2) อายุ พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการประเมินของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในปัจจุบันปฏิบัติงานตามขอบข่ายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษายังสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างเนื่องและเป็นระบบ จึงส่งผลให้ครูมีทักษะ ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับการบริหารงานที่จัดสรรงานให้ตรงกับความต้องการของบุคคล และตรงกับความสามารถ จึงยิ่งทำให้ครูรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี อีกทั้งในปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยี การทำงานจึงสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ภูวดล จุลสุนทร (2557) เรื่องทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่พบว่าทัศนะเกี่ยวกับ ทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะการสื่อสารสร้างความเข้าใจ ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านทักษะการคิดนอกกรอบ และด้านทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ผลการเปรียบเทียบทักษะในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูเมื่อจำแนกตาม

ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิชญาฐานะ และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัดภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังได้กล่าวมาแล้ว เพื่อให้มีคุณภาพทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน ปรับปรุงวางแผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูและการเปลี่ยนแปลงของการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เช่น จัดการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพปัญหา กำหนดนโยบาย วางแผนการจัดการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรส่งเสริมทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านการร่วมมือทำงานเป็นทีม โดยส่งเสริมให้ผู้บริหาร รู้จักการทำงานเป็นทีม สร้างความสัมพันธ์ในงานทำงาน ให้โอกาสกับครูในการแสดงความคิดเห็น เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3) ควรส่งเสริมทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญ สร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถสอนงานกับครูเพื่อพัฒนางานในองค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยข้างต้น เพื่อให้ได้งานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ได้แพร่หลายออกไปและเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*.

กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมสามัญศึกษา. (2552). *คู่มือครูใหญ่โรงเรียนที่เปิดใหม่*. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

กรรณิกา ประสมนาถ. (2554). "ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตเสรีไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2," วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย ปทุมธานี. 110(3) : 3-10.

จำรัส นองมาก. (2561). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.

เจริญผล สุวรรณโชติ. (2561). *ทฤษฎีบริหาร*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย

ชาติรี รัตนพิเชษฐ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับการประกัน*

คุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชูศรี ถนอมกิจ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

दनัย เทียมพุด. (2560). *การบริหารทรัพยากรบุคคลในศวรรษหน้า*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2560). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมลจรรย์ นามวัฒน์. (2560). *“หลักการจัดการ”* ในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สุโขทัยธรรมมาธิราช.

ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2560). *พฤติกรรมองค์กรและการบริหาร*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.

ภิญโญ สาร. (2560). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

มนารณ์ อุ่บ้าน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางด้านอารมณ์กับความสามารถ ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มัยดิ้ง เบญญธาดา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ยงยศ ทัศนะพยัคฆ์. (2560). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สมโชค ยินดีสุข. (2560). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอบางระมุง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมยศ นาวิการ. (2560). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2560). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

สุภาณี กิมแก้ว. (2553). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Afshari Motafa, Honari habib, Qafouri FarZad, and Jabari Nahid, (2012) *“Prioritizing Managerial Skill Based on Katz’ Theory in Physical Education office of Universities in Iran,”* World Applied Sciences Journal 20, 3 (2012): 388-394.

Best, John W. (2019). *Research in Education*. New Jersey : Prentice hall, Inc.

Elizabeth Ann. Tillotson, (1996) *“An Analysis of Technical, Human and Conceptual skills among student Affairs Administrators in Higher Education”* (Dissertation Abstracts International, 23 July 1996), 64-A.

Katz, Robert L. (2019). *“Skill of an Effective Administration”*. Harvard Business Review.33 (January – February).

Kindred, L.W. (1975). *School Public Relations. Englewood Cliffs*, New Jersey : Prentice-Hall.

Magnuson, W. G. (1971). *“The characteristics of successful business managers,”* Dissertation Abstracts International. 8(3): 78–91.

Oluwadare Adegbemile, (2021) *“Principals’ Competency Needs for Effective Schools’ Administration In Nigeria,”* Journal of Education and Practice 2 (2011): 17-18.

Sayed Reza Sayed Javadin, Fereshteh Amin, Maryam Tehrani and Ali Ramezani (2020) *“Studing the Relationship Between Managerial/skill and Efficiency of Bank Branches”* World Applied Sciences Journal 11, 2 (2010): 170-177.

**ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**

**THE HAPPYNESS IN THE WORK OF PERSONEL IN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS OF PAKKAD DISTRICT UNDER
THE BEUNGKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

ฉัตรชัย อุทัยวัฒน์

CHATCHAI UTHAIWAT

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University
6353100159@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และ (2) เปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอนในอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 231 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอ ปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความสุขในการทำงาน, บุคลากรในสถานศึกษา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study happiness in work of personnel in educational stitutions of Pakkad District under the Buengkan Primary Educational Service Area Office; and (2) to compare happiness in the work of personnel in educational stitutions of Pakkad District under the Buengkan Primary Educational Service Area Office, classified by educatioal level and work experience.

Research methedology was a survey research. The population, included 231 teachers in personnel in educational stitutions of Pakkad District under the Buengkan Primary Educational Service

area Office. The sample totaling 148 teachers, obtained Via Krejciex Morgan's Table and by simple random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) studying literature and related research; (2) creation of research instruments; (3) data collection; and (4) data analysis The instrument used for data collection was five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major finding; (1) the happiness in the work of personnel in educational institutions of Pakkad District under the Buengkan Primary Educational Service Area Office, overall and aspect were at high level; and (2) comparison of happiness in the work of personnel in educational institutions of Pakkad District under the Buengkan Primary Educational Service Area Office, classified by educational level, and work experience were not differences.

Keywords: Happiness in The Work, Personnel in Educational Institutions, Buengkan Primary Educational Service Area Office

---

บทนำ

ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการแสวงหาความสุข โดยคนส่วนใหญ่จะมองความสุขเฉพาะในด้านรูปธรรมซึ่งจะวัดกันด้วยวัตถุเพราะสามารถจับต้องได้ เช่น ทรัพย์สิน เงินทอง เป็นต้น มากกว่าที่จะมองความสุขในดำนามธรรม ซึ่งจะทำให้ยึดติดกับสิ่งเหล่านั้น และก่อให้เกิดความโลภ ไม่รู้จักพอ แล้วคิดว่าสิ่งเหล่านี้คือความสุข โดยแท้จริง แล้วนั้นคือความสบายใจ ไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง ในขณะที่ความสุขในนามธรรมหรือ ความสุขใจนั้นเป็นความสุขที่แท้จริง (เอก ธนะสิริ, 2543 อ้างถึงในธนา เรื่องเมธิกุล,2562:12) ในปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่ใช้เวลาในการทำงานมากกว่าทำอย่างอื่น แต่กลับมีปัญหาในการทำงานตามมาด้วย ซึ่งก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ค้นพบความหมายและมีความสุขในการทำงาน เพียร์ซอล (Herzberg, 1959). กล่าวว่า กุญแจสำคัญ 2 ประการ ที่เราควรมีในการทำงาน คือ ความสุข รวมถึงความภาคภูมิใจในการทำงาน และอิสรภาพในการตัดสินใจ ซึ่ง 2 องค์ประกอบนี้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างความพึงพอใจในงาน โดยความสนุกและความภาคภูมิใจในการทำงานจะเกิดขึ้นได้ เมื่อเรามีความสุขในการทำงาน เมื่อพิจารณาถึงความหมายของความสุขนั้น พบว่า แต่ละคนให้ความหมายของความสุขแตกต่างกัน ดังนั้นความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสุขจะแตกต่างกันไปด้วย จากการศึกษาถึงความหมายของความสุขในการทำงานของผู้วิจัย พบว่า การมีความสุขในการทำงาน คือการทำงานต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอร์น ดัน ที่กล่าวว่า ความสุขในการทำงานไม่ได้หมายถึงแต่การทำงานไปวันๆ เท่านั้น แต่หมายถึงการทำอะไรพิเศษให้กับงานนั้นด้วย ซึ่งการทำอะไรพิเศษให้กับงานและให้ความสนใจกับงานจะก่อให้เกิดความสุขในการทำงาน (Maslow, Abraham H.1954)

ในขณะที่มานิออน (Manion, 2003) กล่าวว่า ความสุขในการทำงานเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานด้วยความรู้สึกอยากจะทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาร์ (Warr, 2007) ที่กล่าวว่า ความสุขในการทำงานเป็นความรู้สึกของบุคลากร ในการทำงานที่บรรลุปเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ และเกิดความสุขในการทำงาน (นพวรรณ วีรโอฬารสิทธิ, (2548) เมื่อบุคลากรมีความสุขในการทำงานผลที่ตามมาคือ บุคลากรจะมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จ เกิดภาคภูมิใจต่อผลงาน ทำให้เพื่อนร่วมงานมีความสุข บรรยากาศในที่ทำงานดี มีการช่วยเหลือกันในงาน รวมทั้งองค์กรได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล (Manion,2003) สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้อัตราการลาออก การขาดงานในองค์กรลดลง (Streets, R. M.1977)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจและต้องการศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในสร้างแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปากคาดต่อการทำงานของครู ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความสุขในการทำงานสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสุขในการทำงานในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เรื่องความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การติดต่อสัมพันธ์ 2) ความรักในงาน 3) ความสำเร็จในงาน 4) การเป็นที่ยอมรับ และ 5) ความพึงพอใจในงาน (ตามแนวคิดของ Manion (2003)

2. ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 231 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 148 คน ได้มาโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Mogan (1970: 607-610) และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

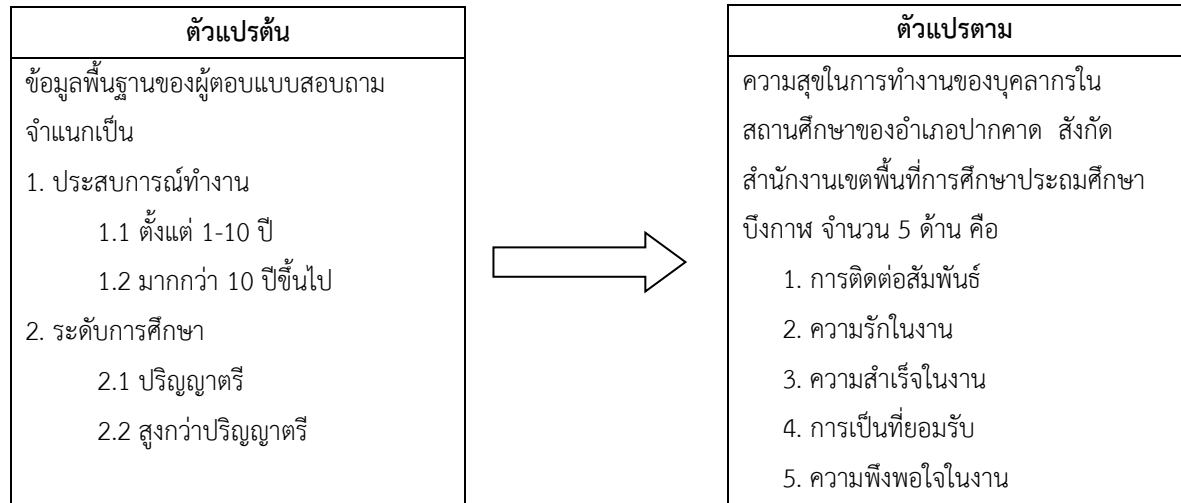
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การติดต่อสัมพันธ์ 2) ความรักในงาน 3) ความสำเร็จในงาน 4) การเป็นที่ยอมรับ และ 5) ความพึงพอใจในงาน (ตามแนวคิดของ Manion (2003)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของ Manion (2003) ใน 5 ด้าน คือ 1) การติดต่อสัมพันธ์ 2) ความรักในงาน 3) ความสำเร็จในงาน 4) การเป็นที่ยอมรับ และ 5) ความพึงพอใจในงาน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวทางการสร้างแบบมของ Likert ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การติดต่อสัมพันธ์ 2) ความรักในงาน 3) ความสำเร็จในงาน 4) การเป็นที่ยอมรับ และ 5) ความพึงพอใจในงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสำเร็จในงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์และด้านการเป็นที่ยอมรับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจในงานและด้านความรักในงาน

2. ด้านการติดต่อสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก บุคลากรมาทำงานสม่ำเสมอ ไม่ลาหยุดโดยไม่มีเหตุจำเป็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บุคลากรรักและผูกพันกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีการวางแผนในการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ และบุคลากรช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเท่ากัน

3. ด้านความรักในงาน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บุคลากรมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรได้ทำงานที่รัก มีความสุขในการทำงานกับนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน

4. ด้านความสำเร็จในงาน โดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความสุขเมื่อได้รับรางวัลตอบแทนจากผลงานที่ทำสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บุคลากรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรและต้นสังกัดรวมทั้งบริบทของท้องถิ่นในรูปแบบการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีความสุข

5. ด้านการเป็นที่ยอมรับ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความสุขเมื่อได้รับความเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงานหัวหน้างานและบุคลากรอื่นๆ ที่มีโอกาสร่วมงานกับท่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บุคลากรได้ร่วมแสดงความยินดีกับเพื่อนๆ เมื่อทำงานสำเร็จ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีความสุขในการใช้ความรู้เพื่อพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

6. ด้านความพึงพอใจในงาน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความภูมิใจในความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บุคลากรมีความพึงพอใจเมื่อได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานเพิ่มขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง

7. ผลการเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และไม่ปฏิบัติตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบางประเด็น ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด รู้สึกมีความภาคภูมิใจในการการสร้างความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ หลังจากที่ทุกคนในองค์กรหรือสถานศึกษา ได้ร่วมกันสรรสร้าง ปั้นแต่ง และช่วยกันทำงานในการจัดการเรียนการสอนได้ประสบผลสำเร็จ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีการพัฒนาให้สูงขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายของระบบหรือเกณฑ์ในการจัดการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ

หน่วยงานที่สูงขึ้นไปในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยสมใจ เดชบำรุง (2560) ความสุขในการทำงานของบุคลากรการศึกษา สังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรการศึกษา สังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอารมณ์ทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความพึงพอใจในชีวิต และด้านอารมณ์ทางลบในระดับต่ำ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการติดต่อสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นเป้าหมายในการทำงาน จึงทำให้บุคลากรมาทำงานสม่ำเสมอ ไม่ลาหยุดโดยไม่มีเหตุจำเป็น หรือหมายถึงการรับรู้ถึงความรู้สึกในอารมณ์ทางบวกจากการที่มีการปฏิบัติอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด ยินดีที่ได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย กระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา มีความรับผิดชอบและให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ มีการวางแผนการเรียนการสอนสนุกสนานตลอดเวลาในการทำงาน ไม่ลาหยุดงานโดยไม่มีเหตุจำเป็นรักและผูกพันกับการทำงานที่ปฏิบัติในปัจจุบันนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาคริสต์ ทองรักชาติ(2556) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของครูที่ไม่มีวิทยฐานะในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในการทำงานของครูด้านการติดต่อสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาพร ผังลักษณ์ ได้ศึกษาเรื่องความสุขในการทำงานของครูในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ด้านการติดต่อสัมพันธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ด้านความรักในงาน โดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บุคลากรมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำงานที่รับผิดชอบ และบุคลากรทุ่มเทให้กับการทำงาน มีความสุขทุกครั้ง เมื่องานที่ทำออกมามีประสิทธิภาพ เท่ากัน บุคลากรรักในอาชีพครู และคิดว่าเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลสังคม และประเทศชาติ บุคลากรมีความตระหนักว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรได้ทำงานที่รัก มีความสุขในการทำงานกับนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรับรู้ถึงความรู้สึกในอารมณ์ทางบวกจากการรับรู้ว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรีมีความรู้ และความสามารถเหมาะสมในการเข้ารับรู้อำนาจหน้าที่ มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำงาน งานสอนเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ได้บุญกุศลก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพิทักษ์ พิสัยพันธ์ (2553) ที่ได้ศึกษาความสุขของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความสุขในการทำงานด้านความรักในงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธาพร ผังลักษณ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสุขในการทำงานของครูในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1พบว่า ด้านความรักในงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. ด้านความสำเร็จในงาน โดยรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีความสุขเมื่อได้รับรางวัลตอบแทนจากผลงานที่ทำสำเร็จ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บุคลากรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน และบุคลากรมีความสุขเมื่อมีอิสระในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรรู้สึกภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้า บุคลากรมีความสุขเมื่อได้รับการยอมรับ การให้เกียรติ ยอเยื้อง เชิดชู ความสามารถปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น และ บุคลากรได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน นักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในผลงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรและต้นสังกัดรวมทั้งบริบทของท้องถิ่นในรูปแบบการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีความสุข ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างขวัญกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานของบุคลากรหรือผู้ได้บังคับบัญชา ที่จะขับเคลื่อนการทำงานไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร เมื่อทำงานประสบความสำเร็จผู้บริหารให้สิ่งตอบแทนอาจแสดงได้หลายรูปแบบ เช่น การยกย่องชมเชย การเลื่อนเงินเดือนตอบแทน การให้รางวัล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นการกระตุ้นให้มีความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธาพร พังลักษณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสุขในการทำงานของครูในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1พบว่า ด้านความสำเร็จในงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการเป็นที่ยอมรับโดยรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีความสุขเมื่อได้รับความเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงานหัวหน้างานและบุคลากรอื่นๆ ที่มีโอกาสร่วมงานกับท่าน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บุคลากร ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนๆ เมื่อทำงานสำเร็จ และบุคลากรได้รับการยอมรับให้เป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่สมาชิกในทีม บุคลากรมีเพื่อนร่วมงานให้การยอมรับด้านความรู้และความสามารถในการทำงานซึ่งกันและกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีความสุขในการใช้ความรู้เพื่อพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับรู้ถึงความรู้สึกในอารมณ์ทางบวกจากการที่ได้รับความเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างานเพื่อนร่วมงานแสดงความคิดเห็นกับท่านเมื่อทำงานสำเร็จมีความสุขเมื่อได้ใช้ความรู้เพื่อพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบงานที่มีความสำคัญต่อชื่อเสียงของโรงเรียน เพื่อร่วมงานให้การยอมรับด้านความรู้และความสามารถในการทำงาน มีความพยายามในการทำงานทำให้ได้รับความศรัทธาจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกสฤษฎี ลักษณ์านนท์ และคณะ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรคณะรัฐศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรคณะรัฐศาสตร์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านความสำเร็จในงาน รองลงมาคือ ด้านความรักในงาน ด้านการเป็นที่ยอมรับ ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านอารมณ์ของท่านต่องาน/การปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน ของบุคลากรคณะรัฐศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากประถมศึกษาพื้นที่ทุรกันดารภาคเหนือตอนบน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. ด้านความพึงพอใจในงานโดยรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีความภูมิใจในความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บุคลากรมีความพึงพอใจเมื่อได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานเพิ่มขึ้น และบุคลากรมีความตั้งใจในการทำงานอย่างเต็มความรู้ และความสามารถ บุคลากรใช้ความพยายามในการทำงานเพื่อให้ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับรู้ถึงความรู้สึกในอารมณ์ทางบวก จากการที่มีความพอใจที่จะทำงานได้รับมอบหมาย โดยมีความรักและผูกพันกับงานที่ทำ รู้สึกว่า การทำงานเป็นสิ่งจำเป็นพอใจกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน รู้สึกดีเมื่องานที่ทำสำเร็จ ภูมิใจในงานที่ได้รับมอบหมายและในผลการทำงานปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณิชฎา กริทธิธัญ (2560) ที่ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า พนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7. ผลการเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอ ปากคาคด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน จากผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงานกับความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาคด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เพราะตัวแปรเรื่องประสบการณ์ทำงานกับความสุขในการทำงานของผู้บริหารในสถานศึกษาของอำเภอปากคาคด

มีอิทธิพลต่อด้านความสำเร็จในงาน หมายถึงการรับรู้ถึงความรู้สึกในอารมณ์ทางบวกจากการที่มีความสุขเมื่อได้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน มีความสุขเมื่อได้รับรางวัลตอบแทนจากผลงานที่สำเร็จภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้า มีความสุขเมื่อประสบความสำเร็จในงานได้รับโอกาสให้ทำงานที่ท้าทาย มีความสุขเมื่อมีอิสระในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษกรณีย์ ยศรุ่งเรือง (2558) ได้ศึกษาความสุขในการทำงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน แสดงว่าระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา อาจมีปัจจัยอื่นที่ทำให้การทำงานของบุคลากรในสถานศึกษามีความสุข เช่น การยกย่องชมเชย การให้ขวัญกำลังใจ การจัดวางตัวบุคคลในงานที่ตนเองชอบและมีความถนัด หรือผลผลิตที่เห็นนักเรียน ลูกศิษย์ประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อหรือประสบความสำเร็จในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเมธาวพร ผังลักษณ์ (2559) ความสุขในการทำงานของครูในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของครูจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และวิจัยครั้งต่อไปซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีการวางแผนในการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ และบุคลากรช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเท่ากัน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้นโยบายเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์กับส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

2. ด้านความรักในงาน ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอ ปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรได้ทำงานที่รัก มีความสุขในการทำงานกับนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารต้องแสดงออกถึงความเป็นกันเองและทุ่มเทในการทำงานอย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนอย่างเป็นกันเอง

3. ด้านความสำเร็จในงาน ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอ ปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรและต้นสังกัดรวมทั้งบริบทของท้องถิ่นในรูปแบบการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีความสุข ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารต้องบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM.)

4. ด้านการเป็นที่ยอมรับ ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีความสุขในการใช้ความรู้เพื่อพัฒนางาน

ให้ประสบความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้กำลังใจกับบุคลากร และส่งเสริม สนับสนุน ในการพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ

5. ด้านความพึงพอใจในงาน ความสุขในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาของอำเภอปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้ขวัญกำลังใจกับบุคลากรในการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ และใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป มีดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยที่ค้นพบความสุขในการทำงานของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องความสุขในการทำงานของผู้บริหารในสถานศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก
2. ควรมีการเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของผู้บริหารในสถานศึกษากับโรงเรียนและเครือข่ายอื่น ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

เอกสารอ้างอิง

- มนชนก ชูพรรคเจริญ. (2562). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพนักงานเอกชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ก้านทอง บุหระ. (2560). *องค์กรแห่งความสุข แนวคิด กระบวนการ และบทบาทของนักบริหารทรัพยากรมนุษย์*. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 28(3):169-170.
- ข้อมูลฝ่ายทะเบียน. (2564). *งานสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอปากคาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. เอกสารถ่ายสำเนา.
- จินดาวรรณ รามทอง. (2558). *ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ : การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุตามกลุ่มประสบการณ์ทำงาน*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาตรี ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Albrano, F, J. (2011). *Developing a Measure and an Understanding of the Individual Experience of Happiness at Work*. [Online]. Available: <https://www.bookdepository.com/DevelopingMeasure-UnderstandingIndividual-Experience-Happiness-at-Work-Joseph-F-Jr-Albano/9781244069107>. [2019, March 5]
- Diener, E. (2000). New direction in Subjection Well – Being: The science of happiness and Proposal for a national index. *The American Psychologist Association*. 1(2), 34 – 43.
- Helliwell, J. (2013). *Summary of Recent Happiness Research*. [Online]. Available: <https://socialcapital.wordpress.com/2010/10/27/summary-of-recent-happiness-research>, [2019, March 5]
- Herzberg, F. Mausner, and Synderman, B. (1959). *The Motivation to Work*. 2nd (ed). New York : Wiley.
- Joyce, B. and Weil, M. (2000). *Model of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.
- Kjerulf, Alexander. (2007). *Praise for Happy Hour is 9 to 5*. Petersburg: Alexander.
- Manion, J. (2003). Joy at Work Creating appositve workplace. *Journal of Nursing Administration*. 33(12): 652 - 659.

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี

Decision making of Parents in Sending Their Children to Anubanthanapornwittaya School Chonburi

ชยดา พยุงวงษ์¹, จุฑารัตน์ นรินทร²

Wannaphat Tachodom ¹, Jutharat Nirundorn²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Master of Educational Program in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

²Lecturers of, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

ผู้นิพนธ์หลัก E-mail: fang.chayuda@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 280 คน กลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 162 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือ (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า (1) การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน และ การเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การตัดสินใจ ผู้ปกครอง การส่งบุตรหลานเข้าศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the decision making of parent in sending their children to Anubanthanapornwittaya school Chonburi ; and (2) to compare the decision making of parent in sending their children to Anubanthanapornwittaya school Chonburi, classified by educational level and average monthly income.

Research methodology was a survey research. The population, included 280 parents of students in Anubanthanapornwittaya school Chonburi, The sample was randomized by simple random technique, totaling 162 people. The research method consisted of 4 steps as follows: (1) studying research problems; (2) research design; (3) data collection and analysis; and (4) research report writing The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for the data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation t-test , One-way ANOVA, and Scheffe

The result of research were found (1) Decision making of parents in sending children to Anubanthanapornwittaya school Chonburi, as whole and in each aspect, were at high level ; (2) and comparison of decision making of parents in sending children to Anubanthanapornwittaya school Chonburi, classified by education level a whole and in each aspect, non-significant were found, except for the relationship between the school and the community differed significantly at the .05 level and the comparison of decision making of parents classified by average monthly income, as a whole and in each aspect, non-significant were found, except for the relationship between the school and the community differed significantly at the .05 level.

Keywords: Decision Making , Parents, Sending children, Anubanthanapornwittaya school

---

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

โรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 42 หมู่ 1 ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง อนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนได้มีการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาแต่กลับประสบปัญหา จำนวนนักเรียนลดลงในทุกๆ ปีการศึกษา การตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองมีปัจจัยต่างๆที่มากเกี่ยวข้อง เช่น สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ค่าใช้จ่าย การแข่งขัน การบริการ ความศรัทธา และค่านิยม สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ประสิทธิภาพของครู และกฎระเบียบเป็นต้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้โรงเรียนต้องพัฒนาระบบการบริหารงานในทุกๆด้านอยู่ตลอดเวลา เพื่อปรับปรุงการบริหารงาน การจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและใช้ในการวางแผนการพัฒนาการบริหารการศึกษาปฐมวัยในระยะยาว ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้เกิดความก้าวหน้า สามารถสร้างเด็กที่มี คุณภาพและสร้างโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา ผู้วิจัยมีความสนใจที่ทำการศึกษาค้นคว้าตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานในทุกด้าน รวมถึงผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็น

ประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยาจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยาจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ด้านการจัดการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านครูผู้สอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน อ้างอิงจาก สุดาพร พันสีทา (2557) ญฎฐ์วิกร ธรรมชาติ (2559)

2. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวนผู้ปกครองตามนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

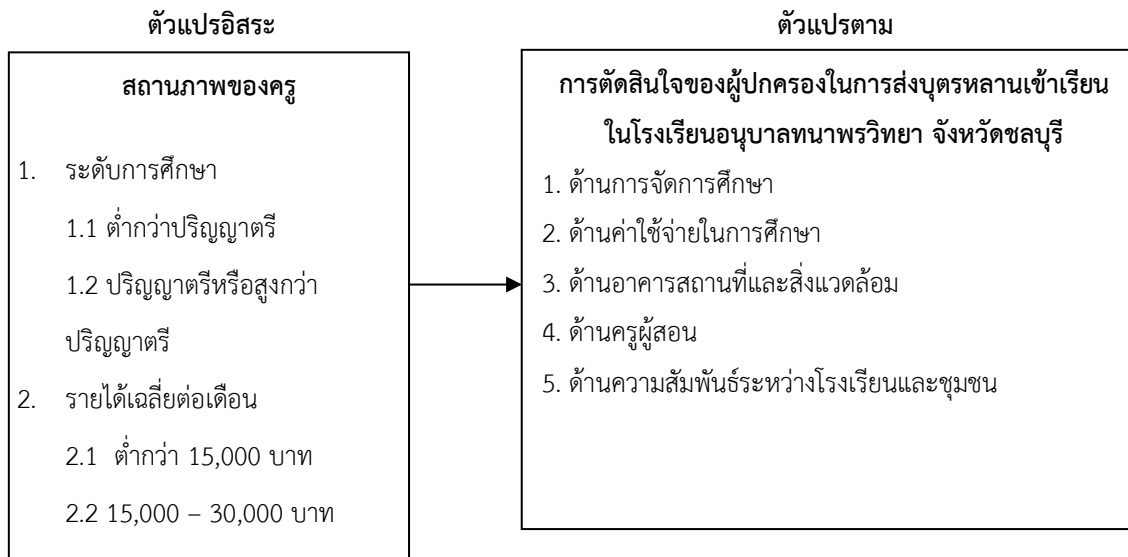
1. ระดับการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี
2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
  - ต่ำกว่า 15,000 บาท
  - 15,000 – 30,000 บาท
  - มากกว่า 30,000 บาท

ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

1. ด้านการจัดการศึกษา
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
4. ด้านครูผู้สอน
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดโครงสร้างการบริหารโรงเรียน 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546) ดังนี้ ด้านการจัดการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดย เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองของนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รวมถึงบูรณาการ จากแนวคิดของ สุดาพร พันสีทา (2557) ณัฏฐ์วิกร ھرรษาพันธุ์ (2559)

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: สุดาพร พันสีทา(2557)และณัฏฐ์วิกร ھرรษาพันธุ์ (2559)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวนผู้ปกครองตามนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 162 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555:149)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครอง คือ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านครูผู้สอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหาร และการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำเสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาสาหรณิพนธ์ตรวจความเหมาะสมทางด้านโครงสร้าง เนื้อหา และภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence : IOC) (ประยูร อิมสวาสดี, 2552:74) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ค่าอยู่ ได้ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 ทุกข้อ
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 162 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้ครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้ครูประจำชั้นแต่ละห้อง เพื่อแจกจ่ายไปยังผู้ปกครองตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนโดยส่งแบบสอบถามคืนมาถึงผู้วิจัย ภายใน 1 สัปดาห์
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาล ทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย
3. การเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที(t-test) และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยการวิเคราะห์การแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of items Objective Congruence: IOC) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์การแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลของการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และ ผู้ปกครองมีระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000–30,000 บาท มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 59.90 และผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70
2. ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. เมื่อการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือมีการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติพรวิทยา จังหวัดชลบุรี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านครูผู้สอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากการมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนและด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีครูผู้สอนที่มีคุณภาพและมีประสบการณ์ในการสอน ครูผู้สอนยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมถูกกาลเทศะ ครูผู้สอนเอาใจใส่ด้านการเรียนการสอน และดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบหน้าที่ และ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน เป็นอย่างดี มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูริชญา อินทรพรรณ (2563,บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของ

ผู้ปกครองในการให้บุตรหลานเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยในเขตภาคกลาง และภาคตะวันออก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรวรรณ ผลิผล (2560) ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านมาบลำปัด (สง่างูทิศ) พบว่า การศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านมาบลำปัด (สง่างูทิศ) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ปกครองนักเรียนที่ศึกษาโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองอาจไม่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจเพราะการตัดสินใจขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม รูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมลสิริณ กัญชัย (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนารอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาภรณ์ ทิชนพงษ์ (2555) ที่ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีรัตนาราม) สังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับพัชรรัตน์ มั่นรอด (2553) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 ระดับประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่าผลการวิจัย ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ถ้าหากมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การดูแลเด็กของครู รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ของโรงเรียน ผู้ปกครองเลือกตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนั้น และผู้ปกครองในยุคปัจจุบันต่างมองการศึกษาเป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพชีวิตของบุตรหลานให้ดีขึ้น ในการพัฒนาให้มีทั้งความรู้ ทักษะและคุณธรรมและจริยธรรม และเนื่องจากโรงเรียนอนุบาลทนาพรวิทยา จังหวัดชลบุรี มีระบบการบริหารจัดการด้านการเงิน แบบผ่อนรายเดือน ส่งผลให้ผู้ปกครองสามารถวางแผนการชำระเงินได้ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาในโรงเรียนไม่เป็นภาระทางการเงินของผู้ปกครองมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชวีกร ทรรษาพันธ์ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารินิรมล จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาริตา ต้นมี (2555) ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามรายได้ พบว่า การตัดสินใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิต กิตลาโก (2560) ที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ที่มีรายได้ต่างกัน มีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิต ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารให้เหมาะสมกับวัย โรงเรียนควรกำหนดค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยมีการแจ้งรายละเอียดต่างๆให้กับผู้ปกครองให้ทราบอย่างชัดเจน เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ในปัจจุบัน โรงเรียนควรจัดให้ห้องเรียนมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอและมีความทันสมัย จัดการดูแลความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ โรคติดต่อ และอันตรายอื่นๆ มีการดูแลรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมเสมอ จัดหาครูที่มีความรู้ความสามารถ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง และมีการจัดแสดงผลงานนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบถึงกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินการ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และให้ความร่วมมือกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพึงพอใจของครูผู้สอนกับการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จังหวัดชลบุรี

เอกสารอ้างอิง

- ชัตร์ต มั่นรอด. (2553). *การศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 ระดับประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวิกร ธรรมชาติ. (2559). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลมารีนิรมล จังหวัดชลบุรี*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประกาศิต กิตติลาภ (2560) ประกาศิต กิตติลาภ. (2560). *ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประภาภรณ์ ทิชนิพนธ์. (2555) *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีรัตนาราม) สังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดาพร พันสีทา. (2557). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนบ้านป่ายุบ (บ้านกีประชา นุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรวรรณ ผลิผล. (2560). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนบ้านมาบลำบิด (สง่าอุทิศ)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พาริตา ต้นมี. (2555). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภุริชญา อินทรพรรณ. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้บุตรหลานเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัยเขตภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วารสารปัญญาภิวัฒน์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม).

- อมลสิริณ กั้นชัย. (2553). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียน
นางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุดาพร พันสีทา. (2557). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนบ้านป่ายุบ (บ้านกีประชา
นุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM IN KOH CHAN GROUP 2 SCHOOLS
UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ชลอ นวลละออ¹, จุฑารัตน์ นิรันดร²,

Chalor Nuanlaor¹, Jutharat Nirundorn²,

¹นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Master of Educational Program in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

²Lecturers of, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

ผู้พิมพ์หลัก E-mail: nuanlaor.ch@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบระบบการประกันคุณภาพตามการประเมินของครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรประกอบด้วย ครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จำนวน 110 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จำนวน 86 คน ด้วยการเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วย ค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปลักษณะภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและ (2) ผลการเปรียบเทียบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามการประเมินของครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา, กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study educational quality assurance system in Koh Chan Group 2 Schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; (2) to compare educational quality assurance systems, according to the assessment of the teachers in Koh Chan group 2 schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by age and education level.

This research methodology was a descriptive research. The population included totaling 110 teachers in Koh Chan group 2 Schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample included 86 teachers, obtained by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) To study the document and related research; (2) construction the research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test (Independent).

Major Finding: (1) the educational quality assurance system in Koh Chan Group 2 Schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, in overall and aspects were at high levels; and (2) comparison of educational quality assurance system in Koh Chan group 2 schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by age and educational level, overall and aspect were not different

---

Keywords: Educational Quality Assurance System, Koh Chan Group 2 Schools, Chonburi Primary Educational Service Area Office 2,

---

บทนำ

โลกอยู่ในยุคการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวรุดหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาคนในประเทศให้มีศักยภาพเพียงพอแก่การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและร่วมมือแข่งขันได้อย่างเหมาะสมมีความสามารถในการแข่งขันในสังคมโลกได้ “คน” มีความสำคัญต่อความเจริญหรือความเสื่อมขององค์กร ดังนั้นการบริหารจัดการ “คน” จึงถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อองค์กรทุกองค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการบริหาร เพราะคนเป็นผู้ปฏิบัติงานทุกอย่างขององค์กร หากไม่มีคนหรือมีคนไม่มีคุณภาพ การบริหารที่จะให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรย่อมดำเนินไปได้โดยยากยิ่ง การจะได้คนดีมีคุณภาพเข้าทำงานย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานบุคคลที่ดี วัตถุประสงค์ของการบริหารงานบุคคลเพื่อเลือกสรรคนที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงาน และควบคุมดูแลให้เขาปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายขององค์กร อีกทั้งเชื่อมโยงระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เข้ากับกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กร แผนทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้้นำการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้น การที่จะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการและการวางแผนที่ดี เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน ไม่สร้างปัญหาให้แก่ผู้บริหารและสร้างปัญหาให้แก่องค์กร (สุนันทา เลาहनันท์, 2556, หน้า 88-89)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นบริบทของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งมีมาตรฐานเป็นแกนนำ การสร้างความมั่นใจจะเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานในระดับเป้าหมายการศึกษาแห่งชาติ โดยการนำข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ที่ทันสมัย และนำเชื่อถือเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศมาใช้ในกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสังคมไทยในอนาคต ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งจะใช้เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก และสามารถนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่อไป สำหรับในระดับสถานศึกษาการประกันคุณภาพจะครอบคลุมถึงการสร้างความมั่นใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้และการวางแผนป้องกันปัญหาที่จะเกิดตั้งแต่การออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาการใน

กรอบหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การติดตามการตรวจสอบและทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องการประเมินคุณภาพผลผลิต การจัดทำรายงานและการนำเสนอข้อมูล การประเมินสำหรับการตัดสินใจในระดับต่าง ๆ และสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในระยะต่อไป (กรมวิชาการ. 2544: 11)

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในชี้ให้เห็นว่า ถ้าสถานศึกษาสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายทุกระดับ โดยเฉพาะแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่เป็นนโยบายการศึกษาระดับชาติที่เป็นกรอบ และแนวทางการจัดการศึกษาของหน่วยงานทุกระดับ (วันทนา แก้วสีม่วง.2554: 2) สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเองและจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการผสมผสานในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอน โดยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น เอกชนและหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ (กรมวิชาการ. 2540: 4)

จากภาระงานที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทราบถึงการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มุ่งสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และพร้อมที่จะรับการประเมินภายนอกได้อย่างมั่นใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามการประเมินของครู กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยระบบประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามแนวคิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา Thomas J. Sergiovanni, (1982) ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน ครูผู้สอนจำนวน 110 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

1) อายุ ได้แก่

1.1 23 - 40 ปี

1.2 41 - 60 ปี

2) ระดับการศึกษา ได้แก่

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ของครูประกอบด้วย 8 ด้าน

ตามแนวคิดของ Thomas J. Sergiovanni, (1982) คือ

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

4.การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6.การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7.การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

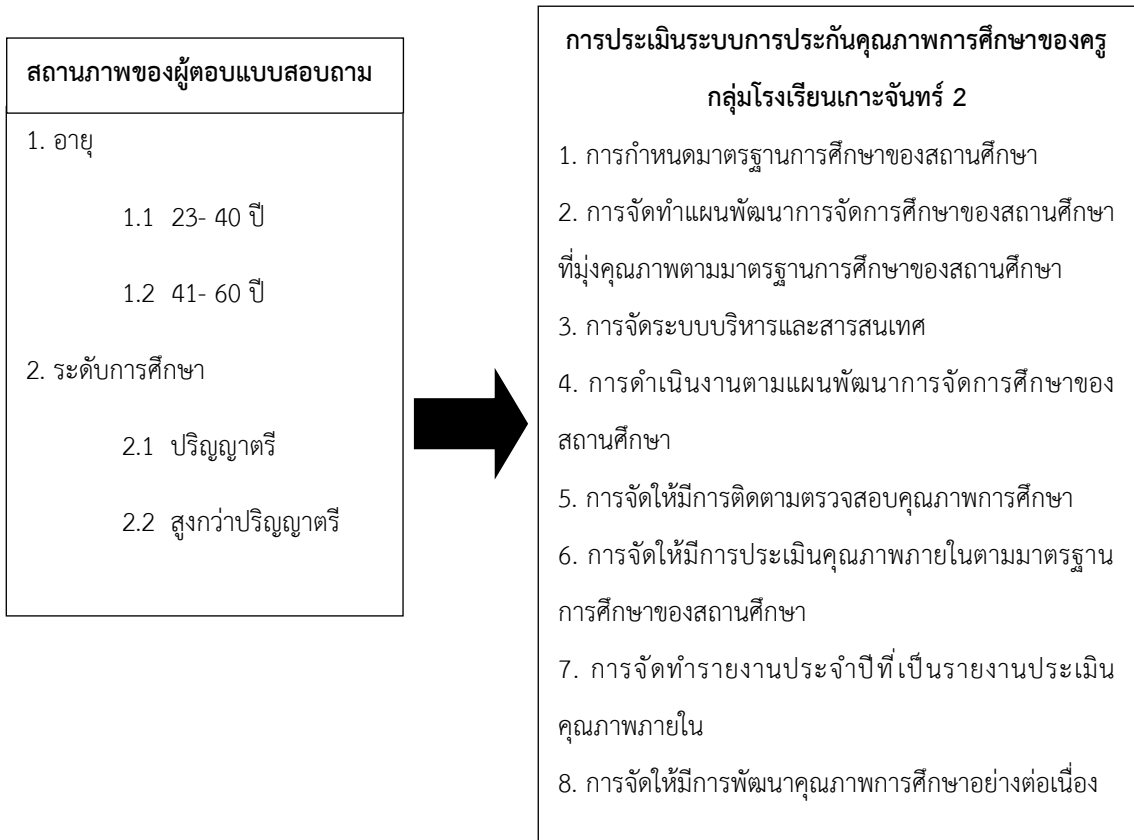
8.การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ระบบประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: Thomas J. Sergiovanni, (1982). Ten principles of quality leadership.

Educational leadership.16: 331-339

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ได้จำนวนทั้งสิ้น 86 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970: 607 - 610) แล้วดำเนินการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นและทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) ในแต่ละโรงเรียนตามจำนวนสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียนตามรายละเอียดของตารางที่ 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน มีจำนวน 40 ข้อ ลักษณะ

เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสอดคล้องกับปัญหาของการวิจัยผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ โดยมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักการทฤษฎีจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างการประเมินของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามโครงสร้างของเนื้อหาครอบคลุมระบบการประกันคุณภาพการศึกษามี 8 ด้านจำนวน 32 ข้อ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารสารสนเทศการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่มีข้อความของตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 32 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คือ ผอ.ธิดารัตน์ พิทักษ์ความดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองยายหมาด ผอ.นิพนธ์ อนันตชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกลาง ผอ.เชิดศักดิ์ ทองสว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแปลง พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence) โดยได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทุกครั้ง

5. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอต่อกรรมการควบคุมสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

6. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับ ครูในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1970: 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้วเป็นแบบสอบถามฉบับจริงนำไปจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ใน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ
2. การวิเคราะห์การประกันคุณภาพการศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยตัวอย่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่มีความเป็นอิสระต่อกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเพศ อายุ และระดับการศึกษา (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้มีดังต่อไปนี้ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ใช้การทดสอบค่า ที แบบ Independent t-test

ผลของการวิจัย

การวิจัยเรื่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 23-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.79 อายุ 42-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.21 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.93 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.07

2. การประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในแต่ละด้านมีประเด็นสำคัญดังนี้

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ,โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน,โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่ให้ชุมชนและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา และโรงเรียนมีคณะกรรมการมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานของโรงเรียน

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ชัดเจน, โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา, มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และโรงเรียนดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้ตามกรอบระยะเวลา

2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ มีความสอดคล้องกับ การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา, โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารและการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน, โรงเรียนสนับสนุนให้ครู มีความรู้ ความสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ และโรงเรียนจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตลอดเวลา

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือแก่ครูเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์, มีการนิเทศติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ตรงตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน, การดำเนินงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนด และโรงเรียนกำหนดภารกิจของครูอย่างชัดเจน

2.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีคณะกรรมการที่มาจากผู้ปกครอง ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากพระสงฆ์ ร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพในโรงเรียน, มีการนิเทศ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย, โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนมีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการประเมินผลคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยครูและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง, โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษา, โรงเรียนสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการดำเนินงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยยึดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลัก

2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีคณะทำงาน ทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน, มีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพ

ภายในประจำปีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน,มีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศตรงตามมาตรฐานของโรงเรียน และมีรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด

2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่าการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนส่งเสริม สร้างจิตสำนึกให้กับครูเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา, โรงเรียนนำผลการประเมินมามีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี,โรงเรียนมีการปรับปรุง พัฒนา โครงการที่เป็นจุดแข็ง และจุดอ่อน ให้มีคุณภาพสูง และโรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ส่งเสริมด้านอัตลักษณ์อย่างชัดเจน

2.9 ครูที่มีอายุต่างกันประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.10 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปรายผลดังนี้

1. การประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการตามภารกิจหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 มาตรา 9 และหมวด 6 มาตรา 47-48 และ 51 รวมทั้งปฏิบัติตามประกาศกฎกระทรวง คือ กำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นหลักในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาสามารถเพิ่มมาตรฐานของตนได้อีกตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ.2546) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2555 : 2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรภา เพชรสงคราม (2554 : 146-147) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา แก้วสีม่วง (2554: บทความย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงานทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายชั้นตอนมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกชั้นตอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีการ

ดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน และจำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนทั้งโรงเรียนในอำเภอเมืองและนอกอำเภอเมือง โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ในทางที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ มุ่งพัฒนานักเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งกระบวนการประกันคุณภาพศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานตาม ขั้นตอนได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ยุ่งยาก โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ส่งผลให้การบริหารจัดการของสถานศึกษา ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ชัยศิริรัตนดำรง (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในอำเภอธาตุพนม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในอำเภอธาตุพนม จำแนกประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ น้อยพิทักษ์ (2563: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3) สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพของการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของอำเภอ โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน 6) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนคร 7 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายใน ระบบแบบแผนในกระบวนการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายใน, มีมาตรฐานตามหัวข้อ จัดทำปฏิทินออกแบในการทำแผน เพื่อจัดทำรูปแบบ ที่ชัดเจน หยิบใช้ได้สะดวก ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง, มีหัวหน้ามาตรฐานติดตามงาน, มีรูปแบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่าง สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด, ดำเนินการทบทวนหลังกิจกรรม (After action review), รายงานผลการดำเนินงานตามหัวข้อตามมาตรฐานที่กำหนดใช้ในการประกันคุณภาพภายใน และการนำเสนอรายงานเป็นเชิงประจักษ์ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิวัฒน์ ต้นเจริญ (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการดำเนินการ ด้านการเตรียมการ และด้านการรายงาน ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามการประเมินของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการประเมินไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กรวัฒน์ ต้นเจริญ (2555). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คำสอน นันแก้ว (2553). *สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- จิรภา เพชรสงคราม (2554). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองพูล คำเรืองศรี (2553). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนาวุฒิ ส่องแสง (2553). *สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธีระ รุญเจริญ (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา ฉบับปรับปรุง*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นพมาศ ธีระเวทิน (2535). *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นिरชา ชัยศิริรัตนดำรง (2554). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในอำเภอดุพวนม จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- น้ำฝน รักษากลาง (2553). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับผล การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ตามผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตร ประมาณค่ากับกลุ่ม ตัวอย่าง*. วารสารวัดผลการศึกษา มศว. มหาสารคาม, 3(1), 22-25.
- ประภา สุทธิเชษฐ์ (2548). *การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัทธรินทร์ เทียรราษฎร์ (2552). *ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- พิเชษฐ์ วายูวรรณ (2550). **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุทธชัย น้อยทรง (2552). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ราชบัณฑิตยสถาน (2539). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ลำดวน หุยประโคน (2552). **การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันทนา แก้วสีม่วง (2554). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วาสนา ทวีกาญจน์ (2551). **การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิวัฒน์ น้อยพิทักษ์ (2563). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงกรานต์ทอง มาลัยเลิศ (2552). **การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- สุนันทา เลาหนันท์ (2556). **การสร้างทีมงาน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: แอนด์เมตสติเกอร์ แอนดีดีไซน์.
- สุทธิกานต์ ชูทอง (2550). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการบริการของเทศบาล ตำบลบางละมุง อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี**. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____ (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- โสวัฒน์ วลัยศรี (2552). **การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา): มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____ (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2545). **ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวการดำเนินงาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- อัศคพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Acher (June 1995). "The Education Quality System: A Content Validation Partnerships Organization Development), *Dissertation Abstracts International*. 56(1): 192-197.
- Best, J.W. (1977). *Research in Education*. (3 rd ed). New Jersey: Prentice hall Inc.
- Best, J.W. and Kahn, J.V. (1993) *Research in Education*. 7 th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Bugg. (2000). *Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High School*. Doctoral dissertation Ph.D. (Educational Administration). Illinois: Illinois University. (Online). Available: DLALOG File: ERIC. 24 January 2013.
- Cronbach,L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5 th ed. New York: Conlind.
- Feldman, M.P. (1971). *Psychology in the Industrial Environment*. London: Butter Worth.
- Foster; Charles R.F. & Richard, C. (1952). *Psychology of Life Adjustment*. Chicago: America Technical.
- Hurlock, Daniel (1995). *Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (March 1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Education and Psychological Measurement*. 30(3): 607-608.
- Oskamp, S (1977). *Attitudes and Opinions*. New Jersey: Prentice hall Inc.

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน โดยการจัดการเรียนรู้
แบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม

THE DEVELOPMENT OF THE CHINESE PHONIC READING SKILLS
BY BLENDED LEARNING FOR THE PRIMARY 3 STUDENTS
MUEANGSAMUTSONGKRAM SCHOOL

ธนาภรณ์ พฤทธิพัฒนะพงศ์

Thanaporn Pruettipattanapong

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: tanapornfufu@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ก่อนและหลัง โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (2) เปรียบเทียบการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงครามที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงครามก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 11.83 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 16.87 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.35 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คำสำคัญ: การอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน, การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน, นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) study the learning achievement of the Chinese phonic reading skills using blended learning for the primary 3 students, Muang SamutSongkram school. (2) compare their achievements of the Chinese phonic reading skills using blended learning and study the student's opinion towards the blended learning. The research methodology was pre- experimental research. The population consisted of primary 3 students, Muang SamutSongkram school. The sample

comprised 30 students, primary 3/5 Muang SamutSongkram school which were obtained by simple random sampling. Research instrument consisted of (1) the Chinese phonic reading skills using blended learning lesson plan (2) Achievement test and (3) Questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test dependent samples.

The results show that (1) The learning achievement of the Chinese phonic reading skills the primary 3 students, Muang SamutSongkram school before using blended learning was 11.83 and after using blended learning was 16.87 and Growth rate percent was 84.53. (2) The learning achievement of the Chinese phonic reading skills of the primary 3 students Muang SamutSongkram school. After using blended learning was statistically higher than before at the 0.01 level of significant and students' opinion was the overall highest level.

Keywords: Chinese Phonicreading skills, Blended Learning, the primary 3 students, MueangSamutsongkram school

---

บทนำ

ภาษาจีนเป็นรายวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อย เมื่อคำนึงถึงบทบาทของประเทศจีนที่มีต่อสมาคมโลก การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน จึงเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีน กระแสโลกาภิวัตน์ หรือการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมตามวิวัฒนาการของโลก ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชาวไทยได้ศึกษาภาษาจีน มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนสื่อสารกับชาวจีนอย่างมีประสิทธิภาพ (ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, 2553)

การสอนภาษาจีนควรได้รับการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทย เป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสาร และใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้ภาษาจีนถูกจัดอยู่ในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ของในหลายโรงเรียนแล้ว แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นยังมีข้อจำกัดด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ไม่น้อยเช่น การขาดแคลนหนังสือแบบเรียนและสื่อการเรียนการสอน ขาดครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน

ภาษาจีนนั้นออกเสียงต่างจากการออกเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย จึงจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนเพราะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สามารถนำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีพบปะในชั้นเรียนโดยการเรียนรู้แบบผสมผสานจะเป็นการดึงคุณสมบัติเด่นของการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนออนไลน์โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ทางการศึกษาสูงสุดที่ผู้เรียนจะได้เป็นสำคัญ (จินตวีร์ คล้ายสังข์ และประกอบ กรณีกิจ, 2553)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาที่ผ่านมา สถานศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศทางการศึกษาที่ใหญ่ที่สุดและมีอิทธิพลมากที่สุดกับวงการการศึกษาภาษาจีน ซึ่งแม้จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านอุปกรณ์การวัดและประเมินผลและประเด็นอื่นๆที่ยังเป็นข้อถกเถียง แต่การศึกษาภาษาจีน เมื่อจำเป็นต้องตั้งรับกับสถานการณ์ฉุกเฉินนี้ เทคโนโลยีจึงมีบทบาทสำคัญ ทำให้การเรียนการสอนภาษาจีนเข้าสู่

ยุค New Normal ผลกระทบของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ทำให้วงการการศึกษาภาษาจีนเปลี่ยน การเรียนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งจะสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาจีนของนักเรียนได้ (วรรณรัตน์ มหาธาราทอง, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษร ภาษาจีนเพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน เมืองสมุทรสงคราม โดยการใช้การเรียนการสอนแบบผสมผสาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

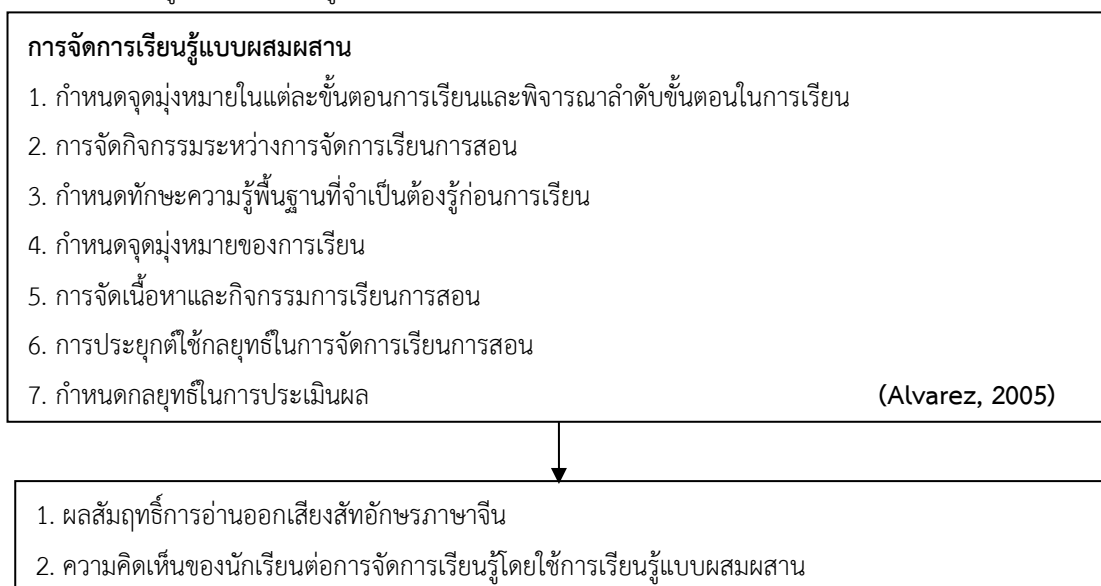
1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ได้เขียนมาจากตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยมี 7 ขั้นตอนคือ

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนการเรียนและพิจารณาลำดับขั้นตอนในการเรียน
- 2) การจัดกิจกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอน
- 3) กำหนดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ก่อนการเรียน
- 4) กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน
- 5) การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน
- 6) การประยุกต์ใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน
- 7) กำหนดกลยุทธ์ในการประเมินผล

และตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้อย่างผสมผสาน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 ห้อง จำนวน 193 คน ที่จัดห้องโดยการคละความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม และใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1-3/4 เป็นห้องในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) วิชาภาษาจีน เรื่อง สัทอักษรภาษาจีน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 แผน, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ 1 ฉบับ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ชี้แจงการเรียนการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน และทดสอบก่อนเรียน(Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน
3. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน
4. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านสัทอักษร ภาษาจีน ฉบับเดียวกันกับการสอบก่อนเรียน
5. สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าเฉลี่ยร้อยละ และเปรียบเทียบผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent samples) วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อินเตอร์แอคทีฟแบบผสมผสาน ในการจัดการเรียนรู้รายวิชา ภาษาจีน เรื่องทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. คะแนนทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ก่อนเรียนโดยมีค่าเฉลี่ย 11.83 และหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมีค่าเฉลี่ย 16.87 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.35
2. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	df	t	Sig.(1-tailed)
Pre-test	11.83	2.10	29	11.097**	0.0000
Post-test	16.87	1.46			

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงครามก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 11.83 และ หลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 16.87 และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีน เรื่องทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม

หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น	
	$\bar{x}$	S.D.
1. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนได้	4.72	0.51
2. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนอ่านออกเสียงภาษาจีนได้	4.75	0.54
3. กิจกรรมเกมที่ใช้ในห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อนักเรียน	4.71	0.52
4. บัตรคำศัพท์ที่ใช้สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนได้	4.73	0.52
5. กิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานในห้องเรียนและออนไลน์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน ของนักเรียนได้	4.73	0.52
6. แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนทราบพัฒนาการการใช้ภาษาของตนเอง	4.70	0.54
7. การเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.79	0.44
8. การเรียนการสอนภาษาจีนมีประโยชน์	4.77	0.45
9. ความง่าย-ยากของภาษาจีน	4.83	0.41
10. ถ้ามีโอกาสไปเรียนที่ประเทศจีน นักเรียนจะไปหรือไม่	4.77	0.46
ค่าเฉลี่ย	4.75	0.49

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีน เรื่องทักษะการอ่านสัทอักษรภาษาจีน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ในภาพรวม นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทั้งหมด 10 ข้อ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงครามก่อนเรียนโดยใช้การเรียนการสอนแบบผสมผสานมีค่า 11.83 หลังเรียนมีค่า 16.87 คิดเป็น

ค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.35 แสดงว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนของนักเรียนได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานช่วยให้ครูได้นำวิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน สอดคล้องกับ Liu xun (อ้างใน Shi Lei, 2554) ที่กล่าวว่า การสอนออกเสียงภาษาจีนนั้นสามารถจัดการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การใช้สื่อการสอน เช่น การใช้แผนภาพ บัตรคำพยัญชนะ สระ เทคโนโลยีการสอน เป็นต้น นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการฝึกซ้ำ และทบทวนต่อเนื่อง จะทำให้ผู้เรียนจำได้ ฟังเข้าใจมากขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับพิชิต พิมโคตร (2562) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนกลาง (Hanyu Pinyin) ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด "Happy Chinese Pinyin" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคภาษาอังกฤษโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร้อยละ 25.67 และทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนกลางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุด "Happy Chinese Pinyin" มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.16 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนได้ดี

2. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองสมุทรสงครามหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจจะเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ทักษะทางภาษานักเรียนมีทักษะพื้นฐานที่แตกต่างกัน เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีสื่อการเรียนรู้อะเนาะหลาย จึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับพัฒนาทักษะภาษาเพิ่มขึ้น การเรียนการสอนที่หลากหลายวิธีการ แต่มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบใช้สื่อมัลติมีเดีย การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบกลุ่ม การเรียนการสอนผ่านสื่อผสมออนไลน์ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงเป็นการช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2555) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานจะประกอบด้วยวิธีการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน ได้แก่ การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม ส่วนวิธีการเรียนรู้แบบนอกชั้นเรียนได้แก่ การมอบหมายงานทั้งงานกลุ่ม และเป็นรายบุคคลให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดทำรายงาน การใช้ระบบเครือข่ายค้นคว้าและทำแบบฝึกหัด ท้ายบท การใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อมัลติมีเดีย อันเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ที่จะตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนได้ ในทำนองเดียวกันรุ่งฤดีบุญสอน (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับความวิตกกังวลในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนต่ำกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับพรพิมล สุขะวาที (2558) ที่วิจัยเรื่อง การใช้กลยุทธ์การอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์ โดยผ่านการเรียนแบบผสมผสานของนิสิตครุศาสตร์ เอกภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยสรุปว่า นิสิตมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์หลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และการเรียนแบบผสมผสานนั้นสามารถสนับสนุนการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้เครื่องมือออนไลน์ที่ช่วยการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณยังสร้างความสะดวกในการระดมสมองเพื่อทำงานกลุ่ม นิสิตได้เห็นตัวอย่างมากขึ้น มีผลป้อนกลับเร็ว และลดข้อจำกัดเรื่องเวลาการทำงาน และสอดคล้องกับ กัลยาณี ตันตรานนท์ และ วิลาวัลย์ เตือนราชภูร (2560) ที่วิจัยสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสานส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด เช่น ทักษะในการสืบค้นข้อมูล โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เอื้อให้นักศึกษาสามารถส่งงานได้รับมอบหมายตามที่กำหนด นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่เรียน การเรียนแบบผสมผสานจะเข้ามามีบทบาท

สูงมากในวงการศึกษาดูแลเข้ามาแทนที่วิธีการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง (E-Learning) และการเรียนการสอนแบบเดิม การเรียนการสอนแบบผสมผสานจะทำหน้าที่เลือกสรรเฉพาะข้อดีของการเรียนแต่ละแบบผสมผสานเข้าด้วยกัน จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้โดยที่การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถตอบสนองความถนัดและความพร้อมในการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย มีการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบตามความถนัดและความสนใจ นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ รุ่งฤดีบุญสอน (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นประโยชน์ต่อให้เกิดการเรียนรู้ และเอื้อให้นักเรียนได้จัดสรรเวลาในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ สายชล จินใจ (2550) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบผสมผสานประกอบด้วยการสอนแบบบรรยาย ปฏิสัมพันธ์การสอนแบบชี้แนะการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์การสอนแบบมีส่วนร่วมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานประกอบด้วยสาระการเรียนรู้แล้วจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน ทั้งการสอนแบบออนไซต์ การสอนแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียน
2. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ให้มากที่สุด ที่ให้นักเรียนได้ช่วยคิดช่วยทำ ในรูปแบบ Active Learning
3. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ไปใช้ในเนื้อหาอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนและในระดับชั้นอื่นต่อไป
4. ควรพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนแบบผสมผสานผ่านการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจาก ภาษาจีนถือเป็นภาษาสากล ที่มีการใช้อย่างกว้างขวาง นักเรียนจึงควรพัฒนาทักษะตั้งแต่เรียนในระดับประถมศึกษา และพัฒนาต่อยอดในการเรียนการสอนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี ตันตรานนท์ และ วิลาวัลย์ เตือนราษฎร์. (2560). *ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานต่อผลลัพธ์ในการเรียนรู้ในกระบวนวิชาวิทยาการระดับ*. พยาบาลสาร, 44(3): 144-152.
- จินตวิรัช คล้ายสังข์ และประภอบ กรณิกิจ. (2553). *สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการฝึกอบรม*. ประมวลสาระชุดวิชาสื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมเพื่อการศึกษาหน่วยที่ 13. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรพิมล ศุขะวาที. (2558). การใช้กลยุทธ์การอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์โดยผ่านการเรียนแบบผสมผสานของนิสิตครุศาสตร์เอกภาษาอังกฤษ. *วารสารครุศาสตร์*, 45(2): 72-89.
- พิชิต พิมโคตร. (2560). *การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษรภาษาจีนกลาง (Hanyu Pinyin) ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด "Happy Chinese Pinyin" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคภาษาอังกฤษ*

โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยแผนกมัธยมจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

รุ่งฤดี บุญสอน. (2562). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้ผสมผสานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ:มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วรรณรัตน์ มหาธาราทอง. (2564). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในยุค Next Normal. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 25(2): 189-195.

สายชล จินโจ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร:ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก

Shi Lei. (2554). *การออกแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาจีนสำหรับนักเรียนไทยที่เรียนภาษาจีนเบื้องต้นในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
Community participation in education management of Ban Songkaria School
Kanchanaburi primary educational service area office 3

ธีรชัย เกาสังข์

Teerachai Kaosang

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education , Bangkokthonburi University

e-mail: teerachaibom@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (2) สำรวจการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนกับผู้นำชุมชน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และผู้นำชุมชนของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 250 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 152 โดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน และผู้นำชุมชน 20 คน โดยสุ่มแบบเจาะจงรวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารทั่วไปรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านบริหารงบประมาณ (2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านsongกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 3

ABSTRACT

The objectives of this research were:(1)to study community's participation in educational administration of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3; and (2) to study community's participation in educational administration of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by parents and community lorders' status and income.

Research methodology was a survey research. The population included 250 parents and 20 community leaders of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample was obtained via simple random sampling technique, comprised of 152 teachers and 20 community leaders of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3. The instrument used for data collection was 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and Standard Deviation.

The results of the research were found that: (1) the community's participation of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 were at moderate level in overall and each aspect; and (2) the level of community participation in educational administration of Ban Song Karia School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by the status and income of parents and community leaders were at moderate level in overall and each aspect.

Keywords: Community's Participation, Educational Administration, Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

บทนำ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นดังที่จะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรคสาม “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครองต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) มาใช้ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2546) นำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาด้านการนำผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษาซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมจึงหมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆรวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับและโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมาย

ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560) ส่งผลให้มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้มีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อดำเนินการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ส่งผลถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยหลักการที่ว่าหลักสูตรการศึกษาที่กระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งกำหนดโครงสร้างที่ยืดหยุ่นทั้งเนื้อหาสาระ เวลาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของชุมชนและครูต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการและให้ความเห็นชอบในหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาวิถีชีวิตและคุณภาพของบุคคลในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ประสบการณ์และองค์ความรู้ต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากโรงเรียนก็เพื่อที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในขณะเดียวกันก็ทำให้ชุมชนมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่ควรจะเป็น

โรงเรียนบ้านของกาเรีย (2564) ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จัดการเรียนการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาระดับประถมศึกษามีเขตบริการ 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 8 และหมู่ 9 ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ลักษณะชุมชนสภาพชุมชนส่วนใหญ่เป็นบุคคลต่างดาว เช่น กระเหรี่ยง มอญ เมียนมา ลาวและไม่ว่าปรากฏสัญชาติ โดยมีคนไทยอาศัยอยู่ในพื้นที่ประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมดและส่วนมากมีฐานะยากจนประกอบอาชีพทำไร่ ไร่ร้างทั่วไปบางส่วนเข้ามาจับจองเพื่อถากถางป่าเพื่อทำไร่ เมื่อไม่สำเร็จก็มักโยกย้ายไปทำมาหากินในถิ่นอื่นๆ ทั้งครอบครัวจึงทำให้เกิดปัญหาการย้ายเข้า-ย้ายออกและไม่มีตัวตนของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ความยากจนและขาดการวางแผนครอบครัวที่ดีติดกับค่านิยมการมีลูกมากเพื่อช่วยทำมาหากิน การบริหารด้านการจัดการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายงาน คณะครู นักเรียน ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่าง ๆ สนับสนุนด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ จึงต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วมที่หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบจัดการศึกษา ตามหลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550) สรุปจากเอกสารอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารในการเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยสถานศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนเป็นยุทธศาสตร์ที่จำเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรระลึกถึง ซึ่งมีหลัก 10 ประการ คือ (1) สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน (2) ฝึกให้เป็นคนใจกว้างและมีจิตสาธารณะ (3) ตระหนักในสิ่งที่จำเป็นและขาดแคลนไม่ว่างเฉยทุกอย่างทำได้หากตั้งใจทำ (4) ต้องหมั่นสร้างและปรุงแต่งตนเองให้เป็นบุคคลที่มีเสน่ห์เป็นที่ชื่นชมศรัทธาของชุมชนและเพื่อร่วมงาน (5) อ่อนน้อมถ่อมตนวางตัวเรียบร้อยอยู่กับชุมชนและเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา (6) หลีกเลี่ยงการโต้แย้งที่ไร้เหตุผลพัฒนาทักษะการประนีประนอม (7) ให้การต้อนรับชุมชนด้วยบรรยากาศมิตรภาพ (8) พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์

ชุมชนให้ลึกซึ้งเพื่อสำรวจจุดเด่น จุดด้อย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา (9) หมั่นแสวงหาแหล่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากหน่วยงาน บริษัท ห้าง ร้านค้า โดยใช้โครงการที่มีประสิทธิภาพ (10) สร้างและพัฒนาค่านิยมการสร้างสัมพันธภาพกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ 3) บทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา (2) การกำหนดนโยบายเป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา (3) การประชาสัมพันธ์สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา (4) การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา (5) การตรวจสอบการจัดการศึกษาและ 4) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้ (1) สำรวจความต้องการการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (2) การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา (3) การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ (4) กิจกรรมการปฏิบัติ คือ แนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (5) การประเมินผล คือ การประเมินแนวทางปฏิบัติ (6) การสรุปผลการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน

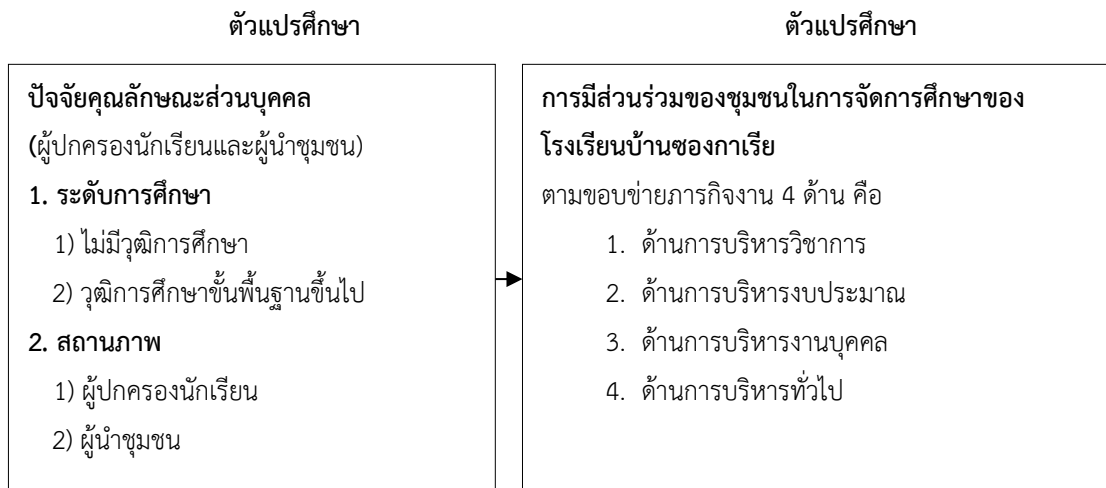
จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนและสนองตอบความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรียสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรียสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรียสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในการจัดการศึกษาตามขอบข่ายภารกิจงาน 4 ด้าน ของกระทรวงศึกษาธิการ (2550)

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 250 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 20 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน 152 คนโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) และผู้นำชุมชน จำนวน 20 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 172 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจาก กอบกฤษ การควรรคิด (2561) งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านของกาเรียและทันเหตุการณ์ปัจจุบัน มีสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรียสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีถึงผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชนของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 172 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน

การวิจัยไปยังผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชนของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการจัดส่งผ่านระบบออนไลน์

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับผ่านระบบออนไลน์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับหนังสือขอความอนุเคราะห์ และได้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. แยกแบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนและตำแหน่งของผู้นำชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมาลงรหัสเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 102)

    ค่าน้ำหนักคะแนน 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามากที่สุด

    ค่าน้ำหนักคะแนน 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามาก

    ค่าน้ำหนักคะแนน 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปานกลาง

    ค่าน้ำหนักคะแนน 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาน้อย

    ค่าน้ำหนักคะแนน 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

4. นำคะแนนที่ได้ไปบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามรายการดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 103)

    ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามากที่สุด

    ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามาก

    ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปานกลาง

    ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาน้อย

    ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่ 2 ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่ 4 ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน และผู้นำชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านชองกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

n = 172

การมีส่วนร่วมของชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านการบริหารวิชาการ	3.44	0.71	ปานกลาง
ด้านการบริหารงบประมาณ	3.36	0.76	ปานกลาง
ด้านการบริหารงานบุคคล	3.38	0.71	ปานกลาง
ด้านการบริหารทั่วไป	3.49	0.72	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.42	0.66	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านชองกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ

n = 152

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	S.D.	Sig.
ด้านการบริหารวิชาการ	ผู้ปกครองนักเรียน	3.18	.61	0.00*
	ผู้นำชุมชน	4.23	.28	0.00*
ด้านการบริหารงบประมาณ	ผู้ปกครองนักเรียน	3.08	.65	0.00*
	ผู้นำชุมชน	4.19	.35	0.00*
ด้านการบริหารงานบุคคล	ผู้ปกครองนักเรียน	3.13	.63	0.00*
	ผู้นำชุมชน	4.14	.27	0.00*
ด้านการบริหารทั่วไป	ผู้ปกครองนักเรียน	3.26	.66	0.00*
	ผู้นำชุมชน	4.18	.35	0.00*
ภาพรวม	ผู้ปกครองนักเรียน	3.16	.55	0.00*
	ผู้นำชุมชน	4.19	.21	0.00*

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านชองกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 นั้น มีบางประเด็นควรนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านชองกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่ 2 ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่ 4 ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาพัฒนางานทั้ง 4 ด้านอย่างจริงจัง ยังมีความเข้าใจต่อหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เบี่ยงเบนจากเหตุและผลของความเป็นจริงตามหลักการมีส่วนร่วมที่หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ชาวบ้านทั้งในรูปของส่วนบุคคลและกลุ่มคนต่างๆ ให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม โดยจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ มิใช่เข้าร่วมเพราะการหวังผลตอบแทน และที่สำคัญ คือการมีส่วนร่วมนั้นจะต้องสอดคล้องกับชีวิตความเป็น ความต้องการและวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ใน

ชุมชนด้วย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกิจกรรมพัฒนา ไม่ใช่การกระทำที่ประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมตามที่ได้จัดทำขึ้นและหมู่บ้านหรือชุมชนมีกิจกรรมและวิถีดำเนินงานของตนเองอยู่แล้ว ประชาชนมีศักยภาพที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองได้ การที่ประชาชนหรือชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สำหรับการกำหนดนโยบายการพัฒนาที่เป็นกระบวนการขั้นต้นของการวางแผนการพัฒนาชุมชนในส่วนที่เป็นที่อยู่อาศัยในการดำรงชีวิตของตนเอง การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาความต้องการร่วมกัน มีการตัดสินใจร่วมกัน มีการวางแผนที่จะแก้ปัญหาพร้อมกัน ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานตน เช่น เลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานร่วมตัดสินใจ ทิศทางการศึกษาของบุตรหลาน ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครูให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา โดยสนับสนุนด้านความคิดการเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น การปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนินโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนรับรู้ผลการปฏิบัติและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความภาคภูมิใจ ความเป็นเจ้าของ ร่วมกันในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากระบบราชการทางการศึกษา ซึ่งโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบราชการ ซึ่งเคยชินต่อการใช้อำนาจในการสั่งการมากกว่าการเปิดโอกาส หรือประสานความร่วมมือที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของงานวิจัยของ ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ใช้หลักการที่อิงไปในแนวทางของนโยบาย และได้พบว่า แท้จริงแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่คล้ายกับการกำหนดนโยบาย เพราะท้ายที่สุดของการกำหนดนโยบาย คือ การตัดสินใจและการตัดสินใจนี้เองจึงเป็นเหตุเบื้องต้นของการกำหนดนโยบาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเสมือนหนึ่งเป็นการขัดเกลานโยบายให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 56-57) ได้กล่าวถึงบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ว่า ผู้ปกครอง ครอบครัว ประชาชน และสถาบันจัดการศึกษาต้อง 1) ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานตน เช่น เลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานร่วมตัดสินใจ ทิศทางการศึกษาของบุตรหลาน 2) ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร พัฒนาการของบุตรหลานและการเรียนการสอนประจำวัน 3) ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา เช่น ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครูให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัด ซึ่งหากสถานศึกษามีแนวทางสนับสนุนที่ดีก็จะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 5) ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา โดยสนับสนุนด้านความคิดการเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น การปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนินโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเกิด สิทธิ (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยร่วมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้อง วรพันธุ์ พลเดช (2550) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ เทียงมน (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่บุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 จำนวน 4 ด้าน โดยมีระดับการบริหารด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหาร

วิชาการและด้านการบริหารงบประมาณมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณธญาณี ศรีสุรศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีพบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปยกเว้น ด้านบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย และสอดคล้อง ธนากร นาควรรณ, อโนทัย ประสาน, อีรพงษ์ สมเขาใหญ่ (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ คือสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้อง จัตุพร แปรไธสง (2562) ได้ศึกษาผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership school) จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership school) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง

2. ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านของกาเรียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ เนื่องมาจากโรงเรียนบ้านของกาเรียว เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในเรื่องของการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคลและบริหารงานบุคคลทั่วไป แต่ด้วยเหตุที่ผู้ปกครองไม่มีเวลา และมีหลากหลายเชื้อชาติ กะเหรี่ยง หม่า มอญ ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนติดภารกิจในการประกอบอาชีพจึงมีความเข้าใจและให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนน้อย ส่วนผู้นำชุมชนของโรงเรียนบ้านของกาเรียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ส่วนใหญ่ได้รับการคัดเลือกเข้ามามีโอกาสเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ จึงมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคลและบริหารงานบุคคลทั่วไป จึงส่งผลให้ผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ปกครองของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วรพันธุ์ พลเดช (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ เทียงมน (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่บุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ทับทิม แสงอินทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ

วรุฒิ ต๊ะคารวรรณ์,เฉลิมชัย สุขจิตต์ (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผลการวิจัยปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และลักษณะงานเฉพาะด้านน้อย มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อยสถานศึกษากำหนดเนื้อหาสาระการประชุมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบมากกว่าให้ร่วมพิจารณาเสนอแนะและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มากเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของกอบกุล การควรคิด (2561) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า สถานภาพและเพศที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกร วรณชา, ดร.วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพร รัตนสุวรรณ, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูริย์, สุภาพ เต็มรัตน์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามบริบทชุมชน ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ จำแนกบริบทชุมชนและขนาดโรงเรียนพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านช่องกาเรีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ พบว่า ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน อยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น โรงเรียนควรมีการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาตนเอง ID Pland ศึกษาเรียนรู้เทคนิคการเรียนการสอน ผ่านช่องทางออนไลน์ ช่องทาง Youtube เพิ่มขึ้น เพื่อให้ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนรู้นอกจากนี้ควรมีการวางแผนการนิเทศภายในและเยี่ยมชั้นเรียนด้วยส่วนข้อที่พบว่า ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนที่อยู่ในลำดับสุดท้ายเช่นกัน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางหลายช่องทาง กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง ช่องทาง Messenger หรือทาง Facebook และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของนักเรียนร่วมกัน

2. ด้านงบประมาณ พบว่า การสนับสนุนให้โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์และ อุปกรณ์การศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นโรงเรียนควรมีปฏิทินการประชุม

ของผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุฯ

3. ด้านการบริหารบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมสนับสนุนให้โรงเรียนคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตรงตามประกาศรับสมัครตรงตามหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า เสนอแนะในการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น โรงเรียนควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนและการจัดหาทรัพยากรในการพัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนอยู่ในลำดับสุดท้ายเช่นกัน ดังนั้น โรงเรียนควรนำเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อชุมชนและคณะกรรมการในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ/อนุมัติ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (2546). *แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.ท.).

กระทรวงศึกษาธิการ (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา (2551)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กระทรวงศึกษาธิการ (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*.

กฎกระทรวง (2550). *กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐*. เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๔ ก หน้า 29

กอบภฤช การควรคิด (2561). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

กิตติศักดิ์ เทียงมน (2553). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

กัณญภาณี ศรีสุรศักดิ์ (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิตุพร แปวไรสง (2562). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School) จังหวัดบุรีรัมย์*. นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- รัตนพร รัตนสุวรรณ, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูริย์, สุภาพ เต็มรัตน์. (2564). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2*. ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2564)
- โรงเรียนบ้านช่องกาเรีย (2564). *ข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info>
- วรพันธุ์ พลเดช (2550). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรุดิ ต๊ะคารวรรณ์,เฉลิมชัย สุขจิตต์ (2558). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ.2558.
- นิติกร วรรณษา, ดร.วิรัชพัทร วงศ์วัฒน์เกษม (2562: บทคัดย่อ). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- บุญเกิด สิทธิ (2548). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น/ขอนแก่น. DOI:<https://doi.nrct.go.th>
- บุญชม ศรีสะอาด (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. แห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: 2560-2564.
- ทับทิม แสงอินทร์ (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี*. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2561). *แนวทางบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. สำนักงานวิชาการสภาผู้แทนราษฎร.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W (1970). *Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement*, 607 - 610.

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN LEAWPLASAOW CLUSTER
UNDER AMNATCHAROEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ฉัตรรัตน์ มุทาพร

TANYARAT MUTAPORN

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6353100189@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามอายุ และ ประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร เป็นครูผู้สอนกลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 114 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนกลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 92 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และ ทำการสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามอายุโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และการเปรียบเทียบรายคู่วิธีการของเซฟเฟ่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม และรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the strategic leadership of school administrators in Laoplasaw school cluster under the office of Umnartjarern primary educational service area office; and (2) to compare strategic leadership of school administrators in Laoplasaw school cluster, under the office of Umnartjarern primary educational service area office, classified by age, and work experience.

The research was survey research, The population was 114 teachers, the sample was 92 teachers, determined Crejcie & Morgan's table, and simple random sampling was technique. There were four steps of the methodology; (1) review related literature; (2) construct research instruments; (3) collecting data; and (4) analysis of data. The questionnaire for collecting data was five points scale. The statistical analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test. and One way ANOVA.

Major finding; (1) the strategic leadership of school administrators in Laoplasaw school cluster under the office of Umnartjarern primary educational service area office, overall was at high level; and (2) comparison of strategic leadership of school administrators in Laoplasaw school cluster under the office of Umnartjarern primary educational service area office as the difference of age, overall was not difference, and the comparison of work experience by Sheffe's method, there were not differences.

Keywords: Strategic Leadership, School Administrator, Amnatcharoen Primary Educational service area Office

---

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ต้องปรับเปลี่ยนทิศทางการคิด และการบริหารจัดการแบบใหม่ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการวางแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา ทำให้มีการนำเอาเรื่องของการบริหารงานโดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เช่น การจัดโครงสร้างสถานศึกษาวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรบุคคล ตลอดจนการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์เข้ามาบูรณาการร่วมกัน เป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยผู้นำระดับสูงขององค์กรหรือผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาในทุกขั้นตอน(นาริรัตน์ คณาจันทร์. 2560:8) ซึ่งสถานศึกษาจะเกิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้นั้น ตามแนวคิดของดูบริน (DuBrin. 2004:335) กล่าวว่า ผู้นำระดับสูงหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ แต่อย่างไรก็ตามการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารเชิงกลยุทธ์ได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องมีการเสริมพลังให้ผู้บริหารมีโอกาสฝึกและใช้ความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำได้อย่างเต็มศักยภาพ ต้องมีการอบรมและพัฒนาแบบเข้มข้นภายในระยะเวลาที่เพียงพอเพื่อสร้างผู้นำรุ่นใหม่ให้เป็นนักบริหารการศึกษาเมื่ออาชีพซึ่งผู้นำที่ดีควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ วิธีการในการพัฒนาบุคคลระดับนักบริหารสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การประชุมสัมมนา และการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสามารถทำได้หลายด้านทั้งการพัฒนาบุคลิกภาพ จิตใจ อารมณ์ สังคม การพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะในการทำงานให้มีความเชี่ยวชาญ และการพัฒนาภาวะผู้นำให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548:408 อ้างถึงในนวลจันทร์ จุฑาทนพ, 2559:3)

การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา และการนำกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติ ให้สถานศึกษาก้าวไปในทิศทางที่เหมาะสม และประสบความสำเร็จ การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นหัวใจของการบริหารโดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ชาญฉลาด กำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ถ้าปราศจากแผนกลยุทธ์ สถานศึกษาจะไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานและไม่มีแผนที่จะปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพในการวางแผน และการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ชัดเจนสามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มุ่งมั่นเพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขององค์กรตลอดจนควรนำหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ดีและเหมาะสม เพื่อนำมาใช้บริหารงานในสถานศึกษา เพื่อช่วยให้สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551:7 อ้างถึงในนวลจันทร์ จันทนพ, 2559:4-5)

อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรและบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ องค์กรไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะอยู่ในระดับโลก ระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นภาวะผู้นำของบุคลากรล้วนมีความสำคัญ เพราะผลจากการมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจะก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น ผู้นำบางคนทำให้องค์กรที่เคยเฉื่อยชาแข็งขี้ก๊กกลายเป็นองค์กรที่ทุกคนมีความกระตือรือร้นว่องไว บางคนทำให้องค์กรที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีสิ่งท้าทายให้ทำอยู่ตลอดเวลา กลับกลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่ในขอบเขตที่แคบๆ ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญ และหน่วยงานต่างๆในองค์กร ผู้นำเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการบังคับบัญชา มอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ผู้นำเป็นผู้ประสานความต้องการของบุคคล ความต้องการของงาน และความต้องการขององค์กรเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร มีลักษณะการบริหารงานเชิงรุก มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดเป้าหมาย ทิศทางและอนาคตขององค์กรให้ชัดเจน ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จสูงล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ผู้นำเชิงกลยุทธ์มีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้นำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน (วรรณฤดี มณฑลจรัส, 2560:7)

ในปัจจุบันมีสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด 2019 เกิดขึ้นทั่วโลกและในประเทศไทย ซึ่งทำให้เกิดผลเสียกับประชาชนทางเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต รวมทั้งระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยภาพรวมนักเรียนไม่ได้เรียนหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งปิดสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด 2019 ในสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนเกิดความไม่สบายใจที่นำบุตรหลานเข้ามาเรียนในสถานศึกษาในช่วงนี้ ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยใช้ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตให้กับนักเรียน โดยครูผู้สอนนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ซึ่งมีการสื่อสารกับนักเรียนหลายช่องทาง คือ การสอนแบบ On-line On-Air ON-Sit และ On-demand ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนให้เข้ากับสภาพบริบทของท้องถิ่นของแต่ละสถานศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพต่อไป (ข้อมูลฝ่ายทะเบียน : ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ, 2564:1-2)

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยเป็นครูในพื้นที่ที่มีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

อำนาจเจริญ สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตามแนวคิดของดูบริน (Dubrin,2004:339-342) จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้นำ ที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆมากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการมี ความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

2. ด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 114 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

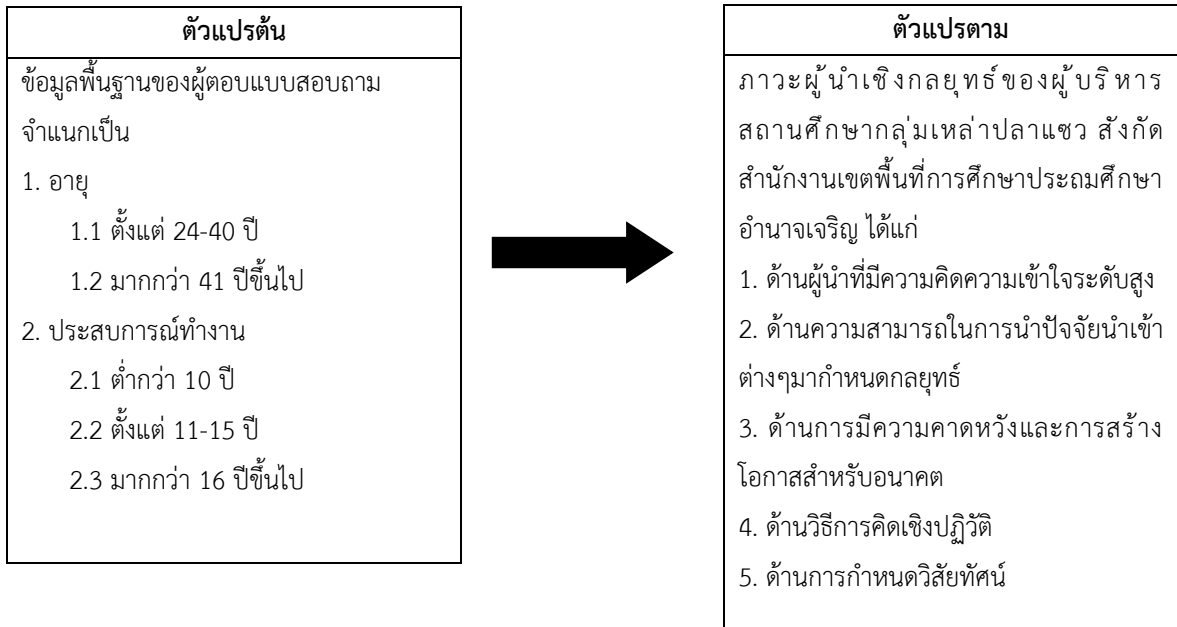
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับ อนาคต 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของดูบริน (DuBrin,2004) จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้าน ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆมากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการมี ความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้วิจัย นำมาปรับปรุง และประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนในกลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ Likert ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 5 ด้าน คือ

1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	จำนวน 6 ข้อ
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์	จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา	จำนวน 6 ข้อ
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	จำนวน 7 ข้อ

เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราจัดอันดับหรือการจัดอันดับคุณภาพ (Rating scale) วัดค่าระดับคะแนน โดยเรียงจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุด คือ 5,4,3,2,1 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2555:123) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence : IOC)

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ของ Cronbach (2014 pp.202-204)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ความถี่

2.2 ร้อยละ

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 92 คน จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 41 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 61.96 รองลงมาคือมีอายุตั้งแต่ 20-40 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 38.04 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่ตั้งแต่ 11-15 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 รองลงมา มากกว่า 16 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ($\bar{X}$ = 4.36) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.33) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.29) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.28) และด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.27) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์โดยการกำหนดวิธีทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ง่ายที่สุด ($\bar{X}$ = 4.41) ผู้บริหารมีความสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างง่ายและเป็นรูปธรรม ($\bar{X}$ = 4.36) ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์ โดยสามารถผสมผสานข้อมูลต่างๆ ให้เกิดเป็นแนวความคิดใหม่ ($\bar{X}$ = 4.18) ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนด

กลยุทธ์ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ และด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์โดยการกำหนดวิธีทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ง่ายที่สุด ผู้บริหารมีความสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างง่ายและเป็นรูปธรรม ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์ โดยสามารถผสมผสานข้อมูลต่างๆ ให้เกิดเป็นแนวความคิดใหม่ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาได้ ผู้บริหารสามารถกำหนดข้อมูล จากการทำงาน ของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมาเพื่อทำแผนในปีต่อไป ผู้บริหารมีความสามารถในการร่วมกันนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดนโยบาย ในการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารมีความสามารถในการสนับสนุนให้ บุคลากรทุกฝ่าย ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการนำความรู้และข้อมูล ของชุมชนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่สถานศึกษาทุกข้ออยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ อยู่ในระดับมาก ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก นั้นแสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวคิดเชิงกลยุทธ์ อาจกล่าวได้ว่ากำหนดกลยุทธ์แบบประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน วางแผนเกี่ยวกับภารกิจ ทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อทางบวกและทางลบต่อการดำเนินงาน

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายในการดำเนินงาน ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการทำงานเชิงรุกโดยวิธีการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนและเป็นรูปธรรม ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดแนวคิด เชิงบูรณาการมาพัฒนาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น เท่ากัน ผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาเพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการคาดการณ์อนาคตและกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมาก

5. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดแนวคิดเชิงบูรณาการมาพัฒนาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานเกิดการกระตุ้นความคิดในการทำงาน ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมการบริหารเพื่อปรับแนวคิดเชิงกระบวนการ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดนอกกรอบเพื่อหาเทคนิคใหม่ๆ มาแก้ปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถตัดสินใจปรับแผนการบริหารให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา อยู่ในระดับมาก

6. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารมีการประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับพันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ ก่อนนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการวิจัยและพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย โครงการ เพื่อนำสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารมีความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก แล้วนำข้อมูล มากำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์สร้างแรงบันดาลใจ การคิดนอกกรอบและการมองการไกล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มากำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

7. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามอายุโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบรายคู่วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษา เอกชนโดยยึดเป้าหมาย และภารกิจขององค์การเป็นหลัก และจะสรรหาวิธีการบริหารงานด้วยการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน การกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา จึงใจผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยรางวัลอันเกิดจากการบรรลุผลสำเร็จในงาน การริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ โดยให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้วย เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายโดยจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี และยังคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพระหว่างพนักงานด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และวิจัยครั้งต่อไปซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ผู้บริหารควรมีความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์ โดยสามารถผสมผสานข้อมูลต่างๆ ให้เกิดเป็นแนวความคิดใหม่
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆมากำหนดกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการนำความรู้ และข้อมูลของชุมชนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่สถานศึกษา
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ผู้บริหารควรมีความสามารถในการคาดการณ์อนาคต และกำหนดทิศทางของสถานศึกษา
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา ผู้บริหารควรมีความสามารถตัดสินใจ ปรับแผนการบริหารให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง

5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มากำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ค้นพบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนตามสถานการณ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก
2. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนและเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
3. ควรมีการใช้ตัวแปรอื่นในการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คมกฤษ พรหมฉิน. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ข้อมูลฝ่ายทะเบียน. (2558). ข้อมูลสารสนเทศจำนวนโรงเรียน จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. เอกสารถ่ายสำเนา.
- จิรัฏฐ์ ฉัตรเบญจนันท์. (2558). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา), ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชัยพัชร์ เลิศรัชทวิกุล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. (ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://www.deonetraining.com>, 1 มีนาคม 2557.
- ภูมิกร บุนกึ. (2563). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

The Study of Teacher' Satisfaction Forward Administrator' School Administration
Under The Kanchanaburi Primary Educational Service
Area Office 3

ณัฐวดี นิลธานี¹, จุฑารัตน์ นรินทร², ธัญศญา ธรรมโสภณ³

Poonyisa Aksorn¹, Jutharat Nirundorn², Thansaya Tassopon³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Master of Educational Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Bangkokthonburi University.

^{2,3}Lecturers of, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

ผู้นิพนธ์หลัก E-mail: poonyisa1532@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ครูผู้สอน จำนวน 130 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน จำนวน 97 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) วิธิดำเนินการวิจัยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (4) การเก็บรวบรวมข้อมูล (5) การวิเคราะห์ข้อมูล และ (6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ t – test (Independent)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ (2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์และระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของครู การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine and to comparison of teachers' satisfaction toward the administration of the schools the Kanchanaburi primary Educational Service Area Office 3 in 4 aspects which were academic administration, personnel administration, budget management and general management.

This was a survey research. The population studied were 175 teachers of the schools the Kanchanaburi primary Educational Service Area Office 3 in academic year 2020. The Krejcie and Morgan's table of random number was used to determine the sample size; then stratified random sampling were employed and the study sample were 122 teachers. The instrument used for collecting the data was a questionnaire which was divided into 2 parts comprising a checklist containing questions as classified by gender and work experience and a 5 - point rating scale on teachers' satisfaction towards 4 aspects of school administration. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation, t-test.

The research results revealed that (1) the teachers' satisfaction towards the administration of the schools the Kanchanaburi primary Educational Service Area Office 3 was overall at high level. The listed mean scores in order from the highest to the lowest included personnel administration, academic administration, general management and budget management and (2) the teachers having different genders and amount of work experience did not express different levels of satisfaction towards the school administration

---

Keywords: Teachers' satisfaction, Administration of school administrator

---

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัยเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดีครอบคลุมรอบด้าน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 15)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญของการศึกษา จึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยยึดหลักการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและ พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 23) ภารกิจอีกส่วนหนึ่งของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว แบ่งงานออกเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยมีงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพของการบริหารการดำเนินงานของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็น

ผู้นำในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านวิชาการผลผลิตที่ได้คือคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น ความสำเร็จหรือการล้มเหลวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงอยู่ที่การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (สุรศักดิ์ ทิพย์สุบรรณ, 2549: 2)

การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีความรู้สึกที่ดีต่องานและสภาพแวดล้อมของงาน ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยอาศัยทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ Maslow (1954: 370-396) เสนอไว้ คือ มนุษย์มีความต้องการ 5 ชั้น คือ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความปลอดภัยความต้องการทางสังคม ความต้องการการยอมรับ และต้องการสำเร็จสมหวัง ขวัญเป็นความรู้สึกของบุคลากรที่มีต่อสภาพแวดล้อม การทำงาน และเพื่อนร่วมงาน ถ้าครูและบุคลากรมีขวัญที่ดีก็จะเกิดความร่วมมือในการทำงาน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องหมั่นตรวจสอบหรือวัดขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรอยู่เป็นระยะ เพื่อจะได้จัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับงานและสังคมให้เอื้อต่อการเกิดขวัญกำลังใจของครูและบุคลากร อันจะส่งผลต่อความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน (พรบ.การศึกษา 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 3) 2553) ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 โรงเรียน ครูผู้สอนจำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน จำนวน 97 คน ได้จากการสุ่มโดยใช้ตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน Krejcie & Morgan; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ (2542: 148-149) แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

1) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- (1) 1 - 20 ปี   (2) มากกว่า 20 ปี

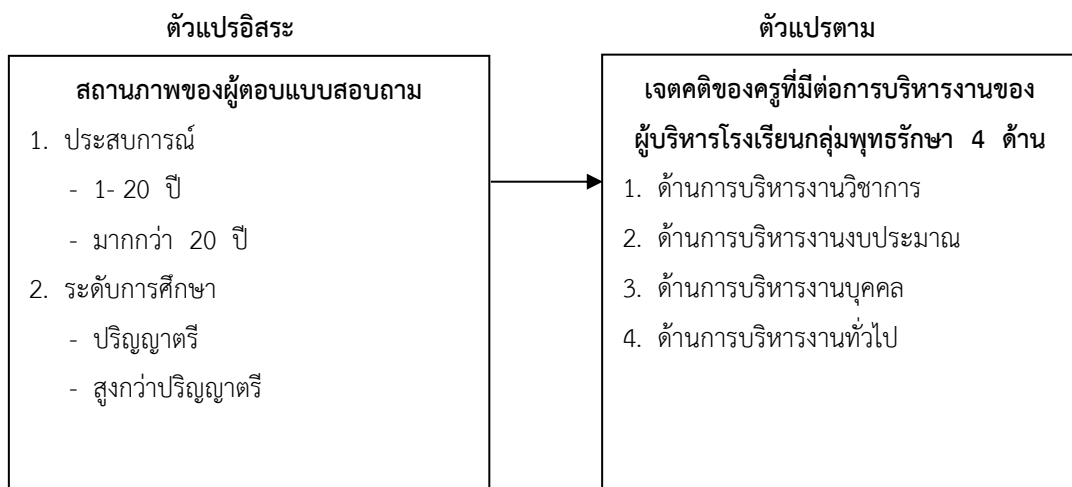
2) ระดับการศึกษา

- (1) ปริญญาตรี   (2) สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา และขอบข่ายภารกิจการบริหาร และการจัดการสถานศึกษาตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32) คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 : กรอบความคิดในการวิจัย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งมีครูผู้สอนทั้งหมด จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 97 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน

Krejcie & Morgan; (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542: 148-149) และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน มีจำนวน 40 ข้อ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสอดคล้องกับปัญหาของการวิจัยผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ โดยมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักการทฤษฎีจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างของเนื้อหาตามขอบข่ายการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน มีจำนวน 40 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างของเนื้อหา ครอบคลุมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือจาก ประชา สำโรงลุน มี 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ

5. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่มีข้อความของตอนที่ 2 การบริหารงาน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ และ ข้อคำถามทั้งสิ้น 40 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเที่ยงตรงของข้อความถามแต่ละข้อใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มี IOC ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.0

6. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอต่อกรรมการควบคุมสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนวัดกลางบางแก้ว จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของCronbach (1970) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ที่มีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 0.7 และ

8. แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้วเป็นแบบสอบถามฉบับจริงนำไปจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐมเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

2. การวิเคราะห์การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญสูง นิลแก้ว, 2535)

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีความเป็นอิสระต่อกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที่ (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้มีดังนี้ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (percentage) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ใช้การทดสอบค่า t แบบ t-test (independent)

ผลของการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.07,S.D.= 0.31) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.31, S.D. = 0.25) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.14, S.D. = 0.33) ด้านการบริหารงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 3.99, S.D. = 0.45) และด้านการวิชาการน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.83, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1-20 ปี กับมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับครูที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารทั่วไป ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาแปลผลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับ คະแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐให้ได้รับการศึกษา ค้นคว้า พัฒนา มีการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหาร และศึกษาในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้น จึงเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารได้ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ประกอบกับผู้บริหารได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะความเป็นผู้นำของตนเองจนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างสายการบริหารให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นการรวมการบริหารงาน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์กับชุมชน มาจัดหมวดหมู่ใหม่ให้กระชับและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล การบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการบริหารงานโดยองค์กรคณะบุคคลทำงานร่วมกันเป็นทีมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มพุทธรักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรณันต์ สุขสมบูรณ์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราชภัฏรังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราชภัฏรังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1-20 ปี กับมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งสองกลุ่ม มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ในด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์น้อย ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก และอาจยังยึดติดกับความคิดตนเองเป็นหลัก ทำให้มีโอกาสเกิดความขัดแย้งกับผู้บริหาร ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับครูที่มีประสบการณ์มาก อาจเข้าใจผู้บริหารมากกว่า และเมื่อเกิดความขัดแย้งก็สามารถปรับให้เข้ากับการบริหารงานของผู้บริหารได้ดีกว่า จึงมีระดับเจตคติด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์วีริฐ พงษ์พัฒน์ ปรีชา (2560) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางกะปิ สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุภาพร สิงห์หยอง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป 2.ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าครูที่จบปริญญาตรีกับจบสูงกว่าปริญญาตรี มีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคล ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่จบปริญญาตรีมีองค์ความรู้ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหาร และมีมุมมองในการทำงานแตกต่างกันกับครูที่จบสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวลัย แซ่เตียว (2556) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากและความพึงพอใจระหว่างครูที่มีประสบการณ์มากกับ ครูที่มีประสบการณ์น้อยต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 โดยรวมด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ หล่อเงิน (2559) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ 2.ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร สุทธิประภา. (2557). *ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2539). *ทฤษฎีบริหารองค์กร*. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.
- เกศร จันท์กำเนต. (2556). *ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดป่าประดู่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แก้วตา ไทรงาม, ประชุม โพธิกุล, เวช มงคล และณรงค์ ดาวเจริญ. (2548). *ผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้าง องค์กรแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
- คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ. (2549). *สรุปเนื้อหาวิชาทฤษฎีองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จรูณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จารุวรรณ หล่อเงิน. (2559). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2550). *บทบาทของผู้บริหารในยุคของการปฏิรูปการศึกษา*. วารสารวิทยาจารย์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์กรและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทวีพริ้นท์ (1991) จำกัด.
- ประจักษ์ศักดิ์ สติตน้อย. (2553). *ความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนบ้านศรีทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ:การจัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คนเที่ยง. (2545). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:บพิธการพิมพ์.
- พีรณันต์ สุขสมบูรณ์. (2553). *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2548). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2548*. กรุงเทพฯ:ราชบัณฑิตยสถาน.
- สุดาวัลย์ แซ่เตียว. (2556). *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. มหาวิทยาลัยบูรพา:สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- อาคม วัดไธสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. สงขลา:มหาวิทยาลัยทักษิณ.

**การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ
กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ**

**Internal Quality Assurance Management Of The Special Education Center Performance
Promotion Network Group 2 Under
The Office Of Special Education Administration**

โนรีดา อาแวกือจิ

Noreeda A-waekueji

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education , Bangkokthonburi University

6353100085@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน, ศูนย์การศึกษาพิเศษ, สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration; and (2) to compare internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration, classified by educational level and work experience.

This research was a survey research. The population included 175 teachers of the Special Education Center Efficiency Promotion Network. under the Office of Special Education Administration.

The sample was obtained via simple random sampling technique comprised of 123 teachers. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration overall was at high level; and (2) comparison internal quality assurance management of the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 under the Office of Special Education Administration, classified by educational and work experience, overall and aspect were different with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Internal Quality Assurance Management, Special Education Center, The Office of Special Education Administration

---

บทนำ

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ใน หมวดที่ 6 มาตรา 47 และมาตรา 48 ความว่า ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อจะให้ประชาชนได้เกิดความมั่นใจในสถานศึกษานั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 14) ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาและคำแนะนำการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติตามแผนในทุกชั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หากจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาของ W.Edwards Deming นักจัดการบริหารคุณภาพ เป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบไปด้วย 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ 4) ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2542: 188-190)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อที่ 3 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 3-5) และเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ถือเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยให้แก่คนพิการ (เกยูร วงศ์ก้อม, 2553: 144) จึงต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เช่นเดียวกันกับการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน แต่เนื่องจากในหลายปีที่ผ่านมาศูนย์การศึกษาพิเศษยังไม่มีมาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัยหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับใช้ ให้เป็นมาตรฐานของสถานศึกษาตนเอง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้มีมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น ทำให้ระบบประกันคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษแต่ละแห่งไม่ได้ดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิเช่น ขั้นตอนเตรียมการก่อนการดำเนินงาน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานที่เป็นปกติ จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน ปัญหาการดำเนินงานคือขาดการวางแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน ไม่ได้ลำดับความสำคัญของเป้าหมาย ระยะเวลาการปฏิบัติยังไม่แน่นอน ขาดการสนับสนุนอำนวยความสะดวกและทรัพยากร ขาดการนิเทศติดตาม การตรวจสอบปรับปรุง บุคลากรส่วนใหญ่ยังกลัวการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นจริง ด้วยมีความเข้าใจว่าจะทำให้ชื่อเสียงของสถานศึกษาลดลง จึงส่งผลให้ไม่ได้นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงานอย่างแท้จริง

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องตามกฎกระทรวง และมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้มีความพร้อมและมีความมั่นใจในการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด เป็นข้อมูลสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงต่อไป

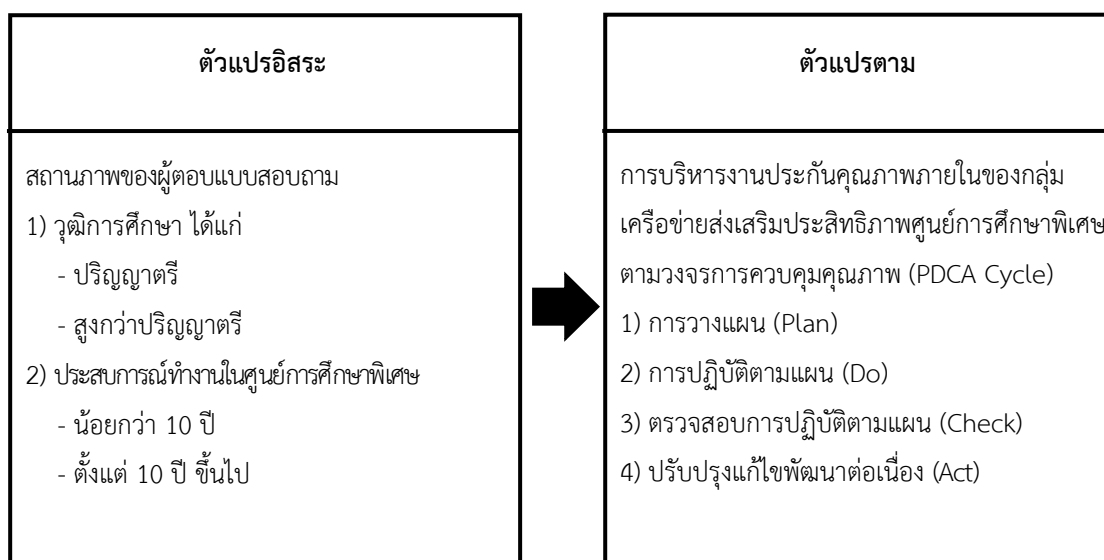
วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามกรอบ (PDCA Cycle) ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 123 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.984 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ประเมินต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 และวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 52 คิดเป็นร้อยละ 42.30 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

2. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) พบว่า โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check)

3. การเปรียบเทียบผลการประเมินของครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบผลการประเมินของครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษแตกต่างกันต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยของนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา อินตะวิน (2563) ได้ศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ได้ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่แล้ว ตามที่ได้กำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพ ที่กล่าวว่า ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบตามกระบวนการในวงจรคุณภาพ PDCA

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ หรือครูที่ไม่ได้คลุกคลีกับระบบบริหารสถานศึกษา จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง แตกต่างกับครูที่

วุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและคณะครู รวมทั้งเห็นความสำคัญของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สามารถนำวงจรคุณภาพ PDCA มาปรับใช้กับงานประกันคุณภาพภายในเพื่อให้งานประสบความสำเร็จและยั่งยืน สะท้อนให้เห็นกระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอนตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทิกานัญญ์ ธนากรวัจน์ (2558) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับ การศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษมากกว่า 10 ปีขึ้นไปนั้น จะมีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมกับระบบประกันคุณภาพภายในมานาน มองเห็นทั้งขั้นตอน กระบวนการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการดำเนินงานดังกล่าวมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษน้อยกว่า 10 ปี ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาขับเคลื่อนกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญหา คงหอม (2560) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกตามการมีประสบการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนคราญ ศรีบุรมย์ (2562) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตามจำแนกตามการมีประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการวางแผน (Plan) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา (SWOT Analysis) ทั้งจุดเด่น จุดด้อย โอกาสและอุปสรรค โดยมีเป้าหมายให้นำจุดเด่นและโอกาสไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และนำจุดด้อยและอุปสรรค ไปแก้ไขเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบงานในระบบประกันคุณภาพภายในได้ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ตามหลักการบริหาร 4M ได้แก่ การสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ (Man) สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน (Money) สนับสนุนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต่อการดำเนินงาน (Material) และสนับสนุนด้านการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีขั้นตอนตรวจสอบได้ (Management)

3. ด้านตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งขั้นเตรียมงาน ขั้นดำเนินงาน และขั้นสรุปผล เมื่อพบปัญหาในการดำเนินงานก็ทบทวนแผนพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนแก้ไขเพื่อให้สามารถดำเนินงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ด้านปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป เพื่อที่จะนำจุดเด่นไปต่อยอดพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ผ่านมาให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด

_____. (2561). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

กัณหา คงหอม. (2560). *การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม)*.

เกยูร วงศ์กอม. (2548). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

นันทิกาญจน์ ธนากรวิจน์. (2558). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม)*.

นงคราญ ศรีบุรมย์. (2562). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหาร. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี)*.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยพัฒนาพานิช.

อัจฉรา อินตะวิน. (2563). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา)*.

**การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**
**ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL EXPANDING EDUCATIONAL
OPPORTUNITIES IN WIANGSA DISTRICT UNDER THE SURATTHANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

พณัญฐ์ สกุลณา¹, ธารินี กิตติกาญจนโสภณ²

Rahanee Esomuso¹, Tarinee Kittikanjanasophon²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Master of Education Program Student, Faculty of Education, BangkokThonburi University.

²อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²Advisor of Faculty of Education, BangkokThonburi University.

*1e-mail: rahanee5125@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ตามการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 132 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือ (3) เก็บรวบรวมข้อมูลและ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1)การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา, การบริหารงานวิชาการ, อำเภอเวียงสระ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of schools expanding educational opportunities in Wiang Sa District under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3; and (2) to compare the academic administration of schools expanding educational opportunities in Wiang Sa District under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3, according to the assessment of teachers, classified by educational level, age and work experience.

This research was a survey research. Population were expanding teachers 132 of schools expanding educational opportunities in Wiang Sa District under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3. The sample were 102 teachers. The sample size was determined by using Krejcie as Morgan tables and simple random sampling method. There were four steps of research methods. (1) study related documents and research; (2) Create a tool; (3) collect data and; (4) analyze data. The instrument for data collection was a 5-level estimation scale questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, Standard Deviation. and t-test.

The results of the research found that: (1) academic administration of schools expanding educational opportunities in Wiang Sa District under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3, overall and aspect were at high level; and (2) comparison the academic administration of Wiang Sa District Educational Opportunity Expanding Schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3, according to the teachers' assessment, classified by educational level, age and work experience. Overall and each aspect were not different.

Keywords: School Expanding Educational Opportunities, Academic Administration, Wiang Sa District

---

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศจะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นประกอบกับกระแสของยุคโลกาภิวัตน์ท่ามกลางความผันผวน ความแปรเปลี่ยน ความสับสนวุ่นวายของสังคมซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นกลายเป็นวิกฤตของสังคมไทยในอนาคตทิศทางหรือแนวทางที่มีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น คือระบบการจัดการศึกษาการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมีเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เต็มศักยภาพโดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถทางความคิดสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองรู้จักคิดวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุและหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้ทันโลกทันเหตุการณ์ มองกว้างคิดไกลใฝ่รู้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการบริหารจัดการศึกษาของประเทศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้มีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระทรวงศึกษาธิการ. (2545).

งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งหลายรวมถึงการจัดทำหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน งานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในโรงเรียนโดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จรวมถึงความสามารถของผู้บริหาร

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นเพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับ สภาพเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อมและสังคมไทยโดยจัดให้แก่กลุ่มนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีความรู้คู่คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี จากการประเมินโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า มีปัญหาในด้านการเรียนการสอน กล่าวคือ การจัดครูเข้าสอนส่วนใหญ่ไม่ตรงตามวิชาเอกและวิชาที่ครูรับภาระการสอนหลายวิชารวมทั้งมีภาระงานนอกเหนืองานสอนมาก ขาดประสบการณ์ในการสอน ยังไม่มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอย่างชัดเจน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทั้งสิ้น 7 แห่ง ได้แก่โรงเรียนบ้านส้อง, โรงเรียนนพาราช, โรงเรียนสามัคคีอนุสรณ์, โรงเรียนบ้านพรุแซง, โรงเรียนหนองโสน, โรงเรียนบ้านเขาปูน, และโรงเรียนวัดทุ่งหลวง ส่วนมากเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ทุรกันดาร โรงเรียนไม่ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน แต่ครูมีภาระหน้าที่ ต้องรับผิดชอบงานอื่นมากนอกเหนือจากการสอน ไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่รวมทั้งโรงเรียนขาดตำแหน่งครูผู้สอนเพราะโยกย้ายครูบ่อย เพราะครูส่วนมากไม่ใช่คนในพื้นที่และการบรรจุแต่งตั้งครูเข้ามาทำสอนล่าช้าเป็นภาคเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบโดยตรงกับคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทโดยตรงในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารต้องรู้จักวางแผนที่ชาญฉลาดกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างและสร้างสรรค์เพื่อใช้เป็นแนวทางที่องค์กรปฏิบัติงานได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้ ดังนั้นภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเวียงสระ จึงเป็นการให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชนและท้องถิ่นปลูกฝังอบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของสังคม

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำแนวทางการบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ได้ศึกษานี้ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการด้านบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนางานด้านบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างยั่งยืนและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจการการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3

2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3

จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต3แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

โดยยึดกรอบแนวคิดการบริหารงานด้านวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ทั้งหมด 6 ด้าน

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
1. วุฒิการศึกษา 1.1 ปริญญาตรี 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี 2. อายุ 2.1 มีอายุน้อยกว่า 35 ปี 2.2 มีอายุ35 ปีขึ้นไป 3. ประสบการณ์ในการทำงาน 3.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า10ปี 3.2 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระจังหวัดสุราษฎร์ธานี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา 6) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร ประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวน 132 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน ของโรงเรียนขยายในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูที่ทำหน้าที่สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 102 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบง่ายโดยการเลือกโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอเวียงสระ ทั้งหมด 7 โรงเรียน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จากกลุ่มประชากรแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ของโรงเรียน ขยายโอกาสในอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 60 ข้อ ใช้มาตราวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3ระดับ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
2. กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสร้างแบบสอบถาม

3. วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอยางชุมน้อยจังหวัดสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 6 ด้าน นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์และความถูกต้องของเนื้อหา ตรวจสอบ ความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ จุดประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence:IOC) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายความว่า แน่ใจว่าตรงเนื้อหา

0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าตรงเนื้อหา

-1 หมายความว่า แน่ใจว่าไม่ตรงตามเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามคำนวณหาค่า IOC แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = .50 ขึ้นไป (กรมวิชาการ, 2545: 65) โดยได้ค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยค่าความเชื่อมั่น = 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จาก สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทั้ง 7 โรงเรียน จำนวน 102 ฉบับ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 และดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองทุกฉบับได้รับกลับคืน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามจำนวน 102 ฉบับที่มีความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) ได้แก่ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. วิเคราะห์ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์การประมาณค่าตามแนวคิดของเบสต์ (Best,1981) (จิราภา เพียรเจริญ ,2556)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการสอน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์(Index of Congruence:IOC)
2. การหาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม ตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติพื้นฐาน
ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. สถิติทดสอบสมมติฐาน
การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ปริญญาตรีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 ที่เหลือ สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 จำแนกตามอายุ มีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 ที่เหลือมีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 49 ที่เหลือมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.20

2. ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาของท่านจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านจัดทำหลักสูตรแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและดำเนินงานตามแผน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและชุมชนให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ สถานศึกษาของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 2 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาของท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านได้รับงบประมาณในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีเวลาในการปฏิบัติการสอนและงานในหน้าที่ที่เหมาะสม

3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูในสถานศึกษาของท่านจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน

4. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการนำผลการวิจัยไปใช้เผยแพร่ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และ ความสำคัญของการวิจัยในชั้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการส่งเสริมให้ครู ได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

5. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการนำผลการวิจัยไปใช้เผยแพร่สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อผลิตสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีการจัดทำจัดซื้อจัดหาสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อการเรียนรู้ และสื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้

6. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อแยกพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการจัดโครงการสร้างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาของท่านมีการนำข้อมูลของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเวียงสระทั้ง 6 ด้านโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ สมเกียรติ มาลา (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยยังพบว่า

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ และด้านการบริหารจัดการ งบประมาณตามลำดับ

1.2 บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชรในภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกปัจจัย

2. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าไม่มีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรและการนิเทศประเมินผล การใช้หลักสูตร ข้อเสนอแนะควรคือควรมีการจัดการ อบรมพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและนิเทศติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสันติ บุญภิรมย์ (2552: 53) เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ผู้เรียนอย่างเป็นระบบรวมถึง การใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้อเสนอแนะคือควรมีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อที่ใช้ในการสอนรวมถึงการกระตุ้นให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงตัวเองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยกับ ปิยนุช ทองพรม (2550: 30) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์

ความรู้ด้วยตนเองโดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดความสามารถทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้รูปแบบกระบวนการเทคนิคการสอนต่างๆ มีการบูรณาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงค้นคว้าทดลองและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัดความสนใจทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานของหลักสูตร

2.3 ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากการศึกษาพบว่า มีการ วัดผลประเมินผลตรงตามเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อ เสนอแนะคือควรมีการติดตาม และประเมินผลและจัดทำข้อมูลและเครื่องมือการวัดประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา แก้วกีร และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2545: 20) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผล และการเทียบโอนประสบการณ์การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ครูใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนโดยการวัดและประเมินผลตามระดับชั้นเรียน ที่มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการคุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ การประเมินคุณภาพระดับสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายปีและช่วงชั้นนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ได้มาตรฐานการเรียนรู้

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาพบว่าไม่พบปัญหาการขาดการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและครูยังมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้อง ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูและควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร ผลบุณฑิ (2551: 14) กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาหาความรู้ ใหม่ๆ โดยดำเนินการของครูผู้สอนและอาจารย์ถึงครู นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน สมาชิกในชุมชน เพื่อใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือเป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความรู้ใหม่ๆ ในที่นี้เรียกว่านวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้เพื่อใช้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเริ่มจากการแก้ปัญหาเชิงระบบมีการวางแผนและวางนโยบายในการพัฒนาและเสร็จสิ้นที่การคิดค้นนวัตกรรมแก้ปัญหาได้

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา จากการศึกษา พบว่ามีการผลิตสื่อและใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน และควรสนับสนุนให้ครูมีงบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ภรภัทร เอ็งนิรันดร (2557: 37) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สอน ตั้งไว้

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตาม จุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้

2.6 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนใน โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของงานประกันคุณภาพการศึกษา ครูในสถานศึกษามีความรู้ในเรื่องของระบบประกันคุณภาพภายในทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ข้อเสนอแนะคือควรจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องรวมถึงมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 1)การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือ ประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา มากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน อำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 มีการจัดทำการบริหารวิชาการตามขั้นตอนกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2550 ทั้ง 6 ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการและครูสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน อำเภอเวียงสระควรที่จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการเสริมสร้างงานบริหารวิชาการให้ไปอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 7 โรงเรียนร่วมมือกันให้มีการจัดอบรมและทบทวนความรู้ให้กับงานทั้ง 6 ด้านอย่างต่อเนื่องในทุกภาคเรียนเพื่อให้งานบริหารวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ได้คงประสิทธิภาพและพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทุกด้านและนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีในพื้นที่อื่น ๆ

2. ควรศึกษาวิจัยกลยุทธ์ด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน, โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร, และโรงเรียนสังกัดบริหารท้องถิ่นเพื่อมาปรับใช้และพัฒนาและประเมินผลสภาพการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารวิชาการในสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2549). *เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปี แห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว .
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). *ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา)
- ปัญญา แก้วกัญญา และสุภัทรา พันธุ์พัฒนกุล. (2545). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- ภรภัทร เอ็งนิรันดร์. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย บูรพา).

การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

THE DECISION OF SENDING CHILDREN TO EARLY CHILDOOD AT BANDON CHILD
DEVELOPMENT CENTER UNDER DON-KAI-DEE SUB-DISTRICT MUNICIPALITY
KRANTHUM-BAEN DISTRICT SAMUT SAKHON PROVINCE

พศวัต เขียมทับ

Phodsawat Huamtap

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: posawat.mean@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ: (1) ศึกษาการตัดสินใจในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และ (2) เปรียบเทียบการตัดสินใจในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 176 คน กลุ่มตัวอย่างสุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 123 คน วิชิตำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากและ (2) การเปรียบเทียบการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the decision of sending children to early childhood at Bandon Child Development Center under Don Kai Dee Sub-district Municipality, Krathum-Baen District Samut Sakhon Province; and (2) to compare the decision of sending children to early

childhood at the Bandon Child Development Center under Don Kai Dee Sub-district Municipality, Krathum-Baen District Samut Sakhon Province, classified by education level and occupation.

Research methodology was a survey research. The population consisted of 176 parents in the Bandon Child Development Center under Don Kai Dee Sub-district Municipality, Krathum-Baen District Samut Sakhon Province. The sample, totaling 123 people, obtain via simple random sampling technique. The research procedure consisted of 4 steps: (1) research problem study, (2) research design, (3) data collection and data analysis and (4) writing a research report. The instrument used to collect research data was a 5-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and tested hypothesis by independent t-tests.

Major findings were revealed as follows: (1) the decision of sending children to early childhood at Bandon Child Development Center under Don Kai Dee Sub-district Municipality, Krathum-Baen District Samut Sakhon Province, in overall, was at high level; and (2) the comparison of the decision of sending children to early childhood at the Bandon Child Development Center under Don Kai Dee Sub-district Municipality, Krathum-Baen District Samut Sakhon Province, classified by education level and occupation were not different in overall.

Keywords: academic administration, Kanchanaburi Primary Educational service area office 3

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไว้หลายมาตรา คือ มาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย”

มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล จ. ด้านการศึกษา ข้อ (1) ให้สามารถเริ่ม ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษ ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็ก ได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น และ มาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและการพัฒนาการในทุกด้านเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อไป เด็กในวัยนี้จึงเป็นทรัพยากร บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัย จะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังคำกล่าว ของ ศ.ดร.เจมส์ เจ เอกแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ปี พ.ศ. 2542 ที่ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” ดังนั้น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิตและ เป็นการลงทุนที่

คัมค่าที่สุด กล่าวคือเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีมีความสามารถเรียนรู้ ทำงานได้เก่ง และเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่าง รอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าขั้นวิกฤตของประเทศไทย ที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐ และทุกภาคส่วน พ่อแม่ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู/ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคศาสนาและภาคธุรกิจ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย (มาตรฐานสถานพัฒนาปฐมวัยแห่งชาติ 2562: 1)

การจัดการศึกษาปฐมวัยจะดำเนินการได้สำเร็จขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา ผู้บริหาร เป็นบุคคลที่นำแนวทางต่างๆ ไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นผู้ดำเนินนโยบายการศึกษา ของรัฐไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การบริหารจัดการจึงเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจปรัชญา หลักการและแนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ความสามารถในการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับและติดตาม ให้ครูดำเนินการจัด ประสบการณ์ที่เหมาะสม ด้านการประเมินพัฒนาการ ผู้บริหารต้องจัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กให้ ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านของเด็กโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (อภิสมัย วุฒิพรพงษ์, 2540: 25)

ปัจจุบันการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับชั้นปฐมวัยนั้นผู้ปกครองย่อมมีเหตุผลในการเลือกสถานศึกษา มากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบันมีทั้งโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูง จึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้ทัดเทียมกัน และมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ย่อมเป็นเหตุผลที่ส่งผลให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาครซึ่งผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนักวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด จึงอยากศึกษาสิ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งผลที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ทั้งใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาของต้นสังกัด ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปี 2562 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านที่ 2

ครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2564 โดยถือว่า นักเรียน 1 คน มีผู้ปกครองเพียงคนเดียว รวมประชากรทั้งหมด 176 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 123 คน โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) สุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

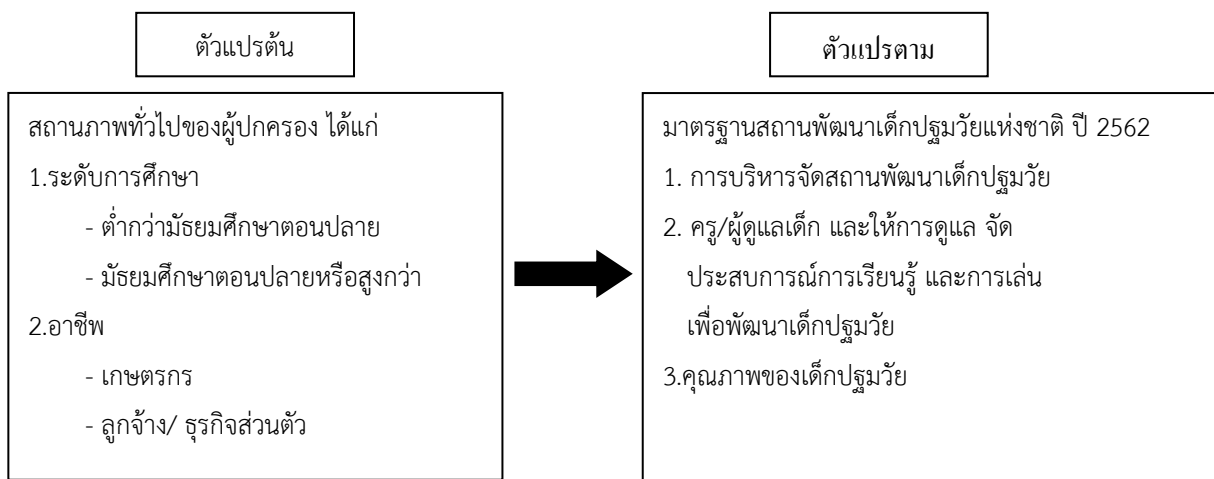
ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้

- 1) ระดับการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า
- 2) อาชีพ เกษตรกร ลูกจ้าง/ ธุรกิจส่วนตัว

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครซึ่งสามารถวัดค่าการตัดสินใจของผู้ปกครองได้จากมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปี 2562 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

- ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย

กรอบความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มุ่งศึกษาการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปี 2562 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครอง

นักเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน จำนวน 123 ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) สุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น เป็นแบบสอบถามจำนวน 6 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed form) เพื่อเลือกตรวจสอบรายการ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2536) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แบบมาตราส่วน 5 ระดับ สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) (Likert, อ้างถึงใน นางสาวกาญจนา มักเขียว, 2558: 32) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ แบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเชิงประจักษ์ในระดับที่เหมาะสมและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง สามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) สถิติในการทดสอบสมมติฐานการทดสอบค่าที (t - test แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่าส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 65.90 และเมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองพบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 66.70

2. การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจ โดยใช้การทดสอบ ค่าที (t-test Independent) ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

3.1 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา

ด้านพบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 1 ด้านคือ (1) ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพลูกจ้าง/ธุรกิจส่วนตัว สามารถเข้าถึงและเข้าใจหลักการบริหาร และการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าอาชีพเกษตรกร หลักสูตรส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. พบว่าผู้ปกครองมีการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหาร กองการศึกษาและคณะครูให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก ให้เด็กได้ฝึกฝนด้านต่างๆ เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีพัฒนาการสมวัย โดยผู้ปกครองสามารถรับรู้จากการกระทำของเด็กได้ ส่งผลให้การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี บัวทองและรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงอภิปรายผลการวิจัยพิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้

2. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่าการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาครในภาพภาพรวมอยู่ในระดับมากพบว่า คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหาร คณะครู มีความสามารถในการตัดสินใจ และมีทักษะในการบริหารจัดการทั้งหลักสูตร สถานที่ ประกอบกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษา และนำมาปฏิบัติได้จริง ทำให้คณะครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ได้อย่างดี ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และคณะครูยังมีการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ส่งผลให้การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ไชยโคตร (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

3. ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่าการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ทำให้การประเมินผลการพัฒนาของเด็กอย่างหลากหลาย และส่งผลให้การจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น กล้าทำและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย มีเนื้อหากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมครอบคลุมต่อพัฒนาการของเด็กเล็ก ประกอบกับผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กได้ปฏิบัติต่อเด็กเล็กด้วยความรักความเมตตาและเอาใจใส่ต่อเด็กเล็กอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และมี

ทักษะในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก และส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กหันมาศึกษาความรู้เพิ่มเติม ส่งผลให้การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤณา ชนะศึก และผศ.ดร.ชัยยนต์ เพาพาน (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย พบว่าการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กใส่ใจในสุขภาพและอนามัยของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาต่างๆ มีความพยายาม มุ่งมั่นตั้งใจทำกิจกรรมให้สำเร็จ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวได้สมวัย ส่งผลให้การตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี บัวทองและรุ่งชัชดาพร เวระชาติ (2561) ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. การเปรียบเทียบการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพพบว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังได้กล่าวมาแล้วเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความร่วมมือจากชุมชนดียิ่งขึ้นผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้บริหารควรมีการจัดโครงสร้างส่วนราชการรวมทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ควรให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการจัดประเมิน เพื่อตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรจัดให้มีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และความปลอดภัยสำหรับเด็กและมีรั้วกันบริเวณให้เป็นสัดส่วนเพื่อความปลอดภัยของเด็ก ควรจัดให้มีครูผู้ดูแลเด็ก อย่างเพียงพอต่อจำนวนเด็กในชั้นเรียน และครูผู้ดูแลเด็กควรมีความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับเด็ก รวมทั้งหันมาศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาให้แก่เด็ก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรหาวิธีหรือกลยุทธ์ในการสร้างความสนใจและความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองในการนำบุตรหลานมาเข้าเรียน

2. ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะพุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย และให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองด้วยการเข้าอบรมด้วยการสัมมนาเพื่อพูนความรู้ประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อมากขึ้นและครูจะต้องได้รับการประเมินจากผู้บริหารเพื่อให้เกิดการกระตุ้นและพัฒนาศักยภาพการสอนอยู่ตลอดเวลา

3. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอน สังกัดเทศบาลตำบลดอนไถ่ อำเภอกะพุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรพัฒนาสถานศึกษาในด้านสถานที่ให้พร้อมในการประเมินสุขภาพเด็ก และร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อประเมินสุขภาพสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กตามวัยได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานต้นสังกัดที่สร้างเสริมการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ควรศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ความสามารถในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลอย่างรอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จารุวรรณ ไชยโคตร. (2557). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์: วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*
- ณัฐวิกร หารษาพันธ์. (2559). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารีนิรมล จังหวัดจันทบุรี: งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- นางสาวกาญจนา มักเขียว. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนโชติกาญจน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ปุลณานิ เจ๊ะหนุ่มและคณะ. (2562). *การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ*. สดุด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
- ยินดี บัวทอง และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา*. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สกุณา ชนะศึก และผศ.ดร.ชัยยนต์ เพาพาน. (2556). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์*. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟิก จำกัด.

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย
ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Academic administration of Special Education Centers'
administrators special education center efficiency
promotion network group 2 under the office
of Special Education Administration

ฟาติยะห์ บินแวมะยิ

Fateehah Binwaemayi

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Degree of Master of Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100158@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์การบริหาร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม อายุ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration; and (2) to compare academic administration of special

education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration, classified by age and work experience.

This research was a survey research. The population included 175 teachers in academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration. The sample was obtained via 121 teachers simple random method. The instrument used for data collection was a 5-level estimation questionnaire. The statistics used for data analysis were frequent, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration was at high level in overall and each aspect; and (2) comparison academic administration of special education centers' administrators special education center efficiency promotion network group 2 under the office of special education administration, classified by age overall was not different and classified by work experience was different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Academic Administration, Special Education Center Administrators, The Office of Special Education Administration

---

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 10 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพล ภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ทั้งนี้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดย คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น ตลอดจนจนให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ คือ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) โดยศูนย์การศึกษาพิเศษจะมีภารกิจการบริหารงานหลัก 4 ด้าน ด้วยกันคือ 1) การบริหารทั่วไป 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับการ มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ จำแนกออกเป็น 14 งาน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559) ได้แก่ 1) งานแผนปฏิบัติการและสารสนเทศ 2) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI)

และเตรียมความพร้อม 3) งานบริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว 4) งานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนร่วม การจัดการศึกษาในห้องเรียนคู่ขนาน 5) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน 6) งานทะเบียนนักเรียน 7) งานวัดผลและประเมินผล 8) งานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ 9) งานประกันคุณภาพการศึกษา 10) งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคุ้มครองการศึกษา) 11) งานพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง 12) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ 13) งานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล 14) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการดำเนินงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ด้วยเหตุนี้งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญยิ่งในการนำสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับกนกรัตน์ ทำจะดี (2560: 5) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาและพัฒนาส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับพระสุวรรณา เทือน (อินทโชโต) (2561: 12) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการให้เกิดคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรกและต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครู เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

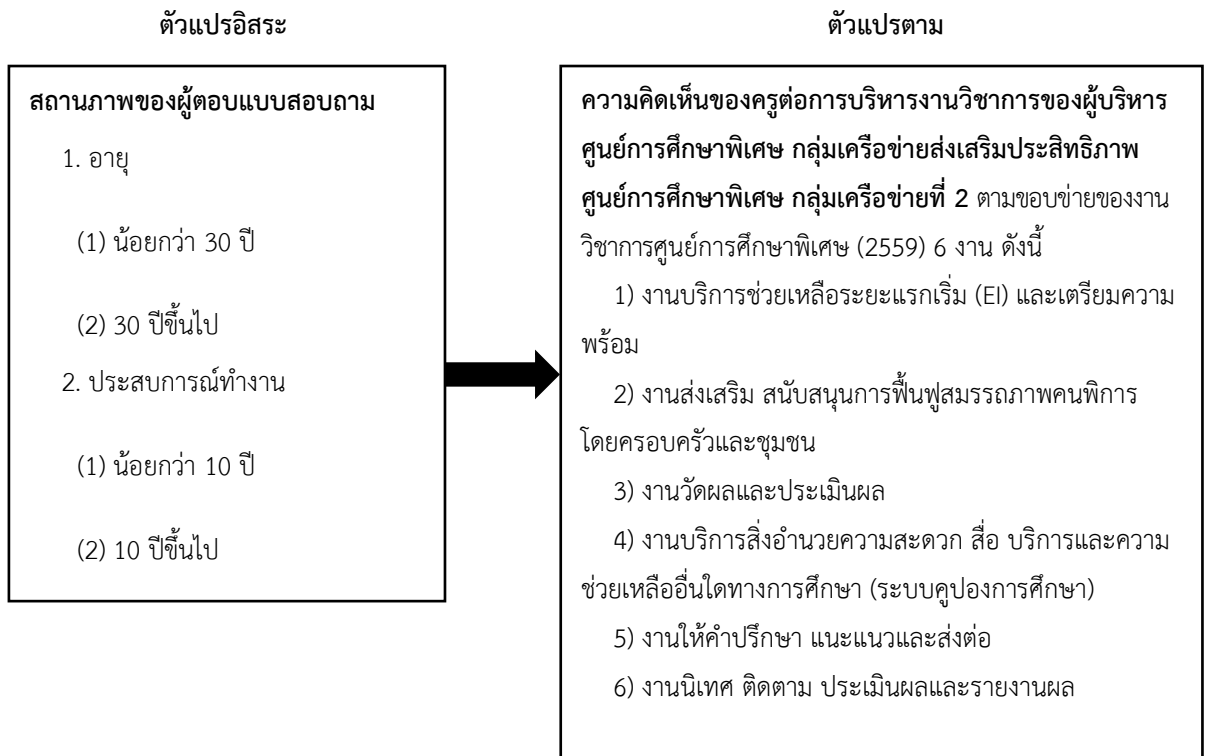
จะเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีขอบข่ายงานที่หลากหลายและ จากการศึกษาสภาพปัญหาในส่วนของการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพบว่า สภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการ ยังมีปัญหาหลายประการที่ทำให้งานวิชาการ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ได้แก่ งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อมด้าน งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน งานวัดผลและประเมินผล งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคุ้มครองการศึกษา) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ และงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านวิชาการ จึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามขอบข่ายของงานวิชาการศูนย์การศึกษาพิเศษ (2559) เสนอแนวทางในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาเสนอและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาตนเอง ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษา และส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 121 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยกำหนดให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ เป็นผู้ที่มียอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 และอายุ 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 77 คิดเป็นร้อยละ 63.60 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 และผู้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, $S.D.=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.54$) รองลงมา ได้แก่ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน ($\bar{X}=4.4$, $S.D.=0.55$) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ ($\bar{X}=4.44$, $S.D.=0.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.44$)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน อยู่ในระดับมาก งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ อยู่ในระดับมาก งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม อยู่ในระดับมากงานวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน อยู่ในระดับมากตามลำดับ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 6 งาน มีรายละเอียดดังนี้

1) งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนครูผู้สอนให้ประเมินความก้าวหน้า พัฒนาการและปรับปรุงแผนการ

จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สามารถแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอนได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้รวบรวมข้อมูล ประวัติของผู้เรียนที่มารับบริการอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก

2) งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีเจตคติด้านบวกในการดูแลคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูล สารสนเทศการให้บริการเพื่อรายงานแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการประสานงานให้มีการบริการทางการแพทย์ การช่วยเหลือบริการ บำบัด ฟื้นฟูต่างๆให้แก่ผู้พิการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก

3) งานวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้จัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน สามารถแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอนได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก

4) งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคู่มือการศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้จัดทำทะเบียนข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนจัดทำงบประมาณเพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการเผยแพร่เอกสารความรู้และระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5) งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดทำฐานข้อมูลและให้บริการข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ/หน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการประเมินพัฒนาการผู้เรียนที่ผ่านการฟื้นฟูและเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการติดตามประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการประเมิน คัดกรองผู้เรียนเพื่อส่งต่อไปรับบริการฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก

6) งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีรูปแบบ/กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูที่ความหลากหลาย อยู่ในระดับมาก มีการประชุมครูผู้สอน เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาและให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางการสอนแก่ครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ และประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

1) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครูศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่ว่าจะมียุ่ต่ำกว่า 30 ปี หรือ 30 ปีขึ้นไป ต่างก็เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการถือว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา มีการวางเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการอบรมพัฒนาครู มีการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามอายุ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเข้าใจต่อเด็กพิเศษ และต่อการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรเดช หนูแก้ว (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่าระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชูศักดิ์ ศิริเชยงพิน และคณะ (2564) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม 1) ตำแหน่ง 2) วุฒิการศึกษา และ 3) ประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ พบว่า ความคิดเห็น ของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและความคิดเห็นของบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. งานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้รวบรวมข้อมูลประวัติของผู้เรียนที่มารับบริการอย่างเป็นระบบ และควรมีการกระตุ้นให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการสอนรายบุคคล ตามกลุ่มทักษะอย่างครบถ้วนเพื่อเป็นฐานข้อมูลและสารสนเทศในการสรุปผลการพัฒนาผู้เรียน ของสถานศึกษาอีกต่อไป

2. งานส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุน ส่งเสริมการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ อีกทั้งผู้บริหารควรสนับสนุนการให้บริการด้าน การศึกษา การฝึกอบรมด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดูแลคนพิการในชุมชน

3. งานวัดผลและประเมินผล ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตาม แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน มีการทบทวน และปรับแผน พร้อมจัดทำรายงานผล และผู้บริหารควรมี การอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

4. งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคูปองการศึกษา) ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่เอกสารความรู้และระบบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนเรียนร่วม บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาและซ่อมบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่มีอยู่ในสถานศึกษา เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ได้อย่างเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

5. งานให้คำปรึกษา แนะนำและส่งต่อ ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการประเมิน คัดกรองผู้เรียนเพื่อ ส่งต่อไปรับบริการฟื้นฟู และเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ รวมถึงสนับสนุนให้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งต่อผู้เรียน

6. งานนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหา และให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางการสอนแก่ครูผู้สอน และมีการตรวจสอบติดตามความคืบหน้าของการ ปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการสนับสนุนให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาและมีการติดตามผลการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษทุกจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้
2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ เช่นโดยการสัมภาษณ์ หรือทำ การวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). *การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสยาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชูศักดิ์ ศิริเชียงใหม่ และคณะ. (2564). *สภาพการบริหารงานวิชาการของหน่วยบริการอำเภอ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต การศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 15 (1), 198.
- พระสุวรรณา เหือน (อินทโชโต). (2561). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ เขต หนองแขม กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำ ทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสยาม.

- มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุรเดช หมู่แก้ว. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). *คู่มือการดำเนินงานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

การพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ

The Development of Language Skills by Storytelling Activities for early childhood,
Baan Ploypoom Kindergarten School

ภัทชานี สาริกบุตร

Phatchanee Sarikabutre

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: Phatchanee.sarikabutre@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ และ (2) เปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ที่ได้เข้ารับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้สื่อกิจกรรมการเล่านิทาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนปฐมวัยที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาล 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา (2) แบบสังเกตพัฒนาการทักษะทางภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน นักเรียนมีค่าเฉลี่ย 15.1 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.67 คิดเป็น ร้อยละ 75.5 และ (2) ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ หลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานนักเรียนอนุบาลมีพัฒนาการทักษะทางภาษาสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ย 5.85, 8.8, 10.8, 12.3, 15.1 ตามลำดับ

คำสำคัญ: กิจกรรมการเล่านิทาน, เด็กปฐมวัย, โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ,

---

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study language skills by storytelling activities for early childhood, Baan Ploypoom Kindergarten School; and (2) to compare language skills development by storytelling activities for early childhood, Baan Ploypoom Kindergarten School that have been organized a learning experience storytelling activities. The sample consisted of 20 early childhood students in Kindergarten 3/2, 2nd semester of the academic year 2021. They were obtained by group sampling. The research instruments consisted of (1) a storytelling activity plan to develop language skills; and (2) a language skills development observation form. Data were analyzed by descriptive analysis. The statistics used for the data analysis were Mean and Standard Deviation.

The result of research were found that: (1) the development of language skills by storytelling activities for early childhood, Baan Ploypoom Kindergarten School has a full score of 20 with an average of 15.1 and a standard deviation of 2.67 or 75.5 percent; and (2) comparative results before and after of language skills development by storytelling activities for early childhood, Baan Ploypoom Kindergarten School after the storytelling activities had developed language skills respectively with mean 5.85, 8.8, 10.8, 12.3 and 15.1.

Keywords: Storytelling Activities, Early childhood, Baan Ploypoom Kindergarten School

---

บทนำ

เทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าก็เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่มนุษย์เลือกใช้ในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การติดต่อระหว่างบุคคลมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น การสื่อสารและการทำความเข้าใจกับสื่ออื่นๆที่บุคคลต้องการสื่อสารนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก การสื่อสารต้องใช้ ภาษา เป็นเครื่องมือหลักในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทำให้เข้าใจผู้อื่นและผู้อื่นก็เข้าใจตรงกันและต้องอาศัยประสิทธิภาพที่เพียงพอ ไม่เช่นนั้นอาจเกิดความผิดพลาดในด้านความเข้าใจที่ไม่ตรงกันได้ ซึ่งการเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดนั้น นอกจากจะสร้างความเสียหายให้กับตัวบุคคลแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกลุ่ม สังคม และประเทศชาติได้ วิธีที่จะทำให้การเรียนการสอนนั้นได้ประโยชน์และเข้าใจอย่างแท้จริงต้องเข้าใจทั้งภาษาและหลักของภาษา อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่กว้างขึ้น ลึกซึ้งและเป็นข้อสำคัญในการพัฒนาด้านตนเองทางการศึกษา บุคคลใดก็ตามจะไม่สามารถเข้าใจได้หากไม่สามารถสื่อความคิดออกมาเป็นความหมาย ยิ่งหากไม่มีความรู้ โดยเฉพาะความรู้ทางด้านภาษา ยิ่งต้องแก้ไขให้ดีและถูกต้องเหมาะสมภาษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว ตั้งแต่เกิด เป็นสื่อที่ให้ความรู้ประสบการณ์แก่บุคคลตั้งแต่เด็กทั้งในบ้าน โรงเรียน และสังคม (ศุภมาส จีรkobสกุล, 2559: 10)

ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่อาศัยทักษะการฟัง การพูดและเป็นพื้นฐานของการเรียน ซึ่งการพัฒนาภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กวัยอนุบาลเพราะเด็กในวัย 2-7 ปี เป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นโดยพัฒนาการเริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุยสนทนา ทำให้พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว เด็กเริ่มเรียนจากภาษาต่างๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ด้วยการใช้ประโยค ครูสอนภาษาคนแรกของเด็กคือ พ่อแม่ เสียงแรกที่เด็กได้ยินได้ฟัง คือ เสียงจากพ่อแม่ การโต้ตอบของพ่อแม่ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษา การพูดและสนทนากับเด็ก คือ การสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กวัยอนุบาล (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551: 136) การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เกี่ยวข้องควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก และการเรียนรู้ภาษาเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้กับเด็กวัยอนุบาลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นอย่างเต็มศักยภาพคือการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม

จะเห็นได้ว่า การฟัง การพูดเป็นทักษะของพัฒนาการทางภาษาในเด็กวัยอนุบาล การจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยต้องจัดให้สอดคล้องกับอายุธรรมชาติและความต้องการของเด็กที่มีความแตกต่างกัน กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาในด้านการฟัง และการพูดสำหรับเด็กวัยอนุบาลนั้นมีหลากหลายกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกมบทบาทสมมติ การสนทนา การอภิปราย การร้องเพลง การพูดคำคล้องจอง รวมทั้งการใช้ปริศนาคำทาย ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นโอกาสเปิดโอกาสให้เด็กได้ฟัง พูด ได้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จะยิ่งช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้น (กิ่งกาญจน์ อังกสิทธิ์, 2555: 18) นอกจากนี้ ภาษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายซึ่งกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความคิด

ความรู้สึก ทักษะคิด และประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจ ทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น การเรียนรู้ภาษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เด็กๆ สามารถพิจารณาได้ว่าเมื่อเรียนรู้แล้วจะได้ผลดี มีความสุขในการเรียนและสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว มีความหมายที่ถูกต้องเหมาะสมและเชื่อมโยงถึงกันระหว่างบุคคลอื่น ๆ ได้ดี จนถึงระดับที่สามารถใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ผ่านเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือสารสนเทศต่างๆ ได้ดีในยุคปัจจุบัน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 32-34) ได้กำหนดให้การจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญาว่า ควรจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา สนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เป็นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ต่อไป การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยช่วงอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดการศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษที่พัฒนาตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ คือ ศึกษาเพื่อให้พัฒนาตามศักยภาพและให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ พัฒนาร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย มีสุขภาพจิตดี มีทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะการคิด การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมตามวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 26) และการวางรากฐานที่ดี ควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัยช่วง 6 ปีแรกเพราะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการในทุกด้านรวดเร็ว โดยเฉพาะสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องตามหลักทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) ได้กล่าวว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เกิดขึ้นในวัยก่อนปฐมวัยจะเป็นรากฐานให้แก่พัฒนาการทางด้านปัญญาในระดับต่อไป และในการพัฒนาประชากรของประเทศไทยควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัยเป็นสำคัญเพราะเด็กปฐมวัยจะพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม บุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว ตามประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับจากในช่วงแรกของวัยจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการพัฒนาขั้นต่อไป

โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยมีนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 ส่วนนักเรียนระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 35-40 คน ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นครูสอนระดับปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้องอนุบาล 3/2 จำนวน 20 คน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาล 3/2 มีการสอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยฝึกทักษะทางภาษาค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมกลางแจ้ง การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ และจากการประเมินของครูผู้สอนยังพบปัญหาอีกว่า เด็กๆ สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ เชื่อมโยงหรือตอบคำถามในสื่อการเรียนการสอนหรือสถานการณ์ต่างๆ ไม่ค่อยดี และพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยฟังตามเนื้อเรื่องที่ครูเล่าหรืออ่านแล้วจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญได้ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร และเมื่อเด็กขึ้นสู่อันดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บางส่วนยังมีพัฒนาการทักษะทางภาษาได้ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดทักษะทางภาษา การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการหาความรู้ให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งกิจกรรมการเล่นิทานจะเป็นกิจกรรมที่เด็ก ๆ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ ดังที่ วรวิษฐา อัครธนนยมนต์ (2563: 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของนิทานไว้ว่าการนำนิทานมาใช้ส่งเสริมพัฒนาทักษะทางภาษาเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากและน่าสนใจ เพราะกิจกรรมการเล่นิทานช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนานตรงกับความต้องการของเด็ก ๆ อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นความสนใจด้วยคำถามปลายเปิด ทำให้ได้ทราบว่าเด็กจะเรียนรู้อะไรและคิดอย่างไรต่อเรื่องที่ฟัง การเล่นิทานให้เด็กฟังนับว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก มีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ปรารถนา ช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหานิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเด็กดังกล่าวจะช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อเด็ก (สมศักดิ์ ปริญญา, 2542) ดังนั้น การฟังนิทานบ่อย ๆ จะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ในหลายมิติ เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และความกล้าแสดงออกเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง วิธีในการอ่านนิทานในช่วงปฐมวัย

มีหลากหลายวิธี เช่น การเล่าปากเปล่า การเล่าประกอบเสียง การเล่าประกอบภาพ การเล่าประกอบท่าทาง การเล่าโดยอาศัยอุปกรณ์หรือหุ่นทำมือ ฯลฯ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ที่เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนในองค์ที่ 3 ธรรมะกับธรรมชาติ ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องระหว่างธรรมชาติกับชีวิตโดยเน้นเนื้อเรื่องที่ใช้ภาษาฟังง่าย เข้าใจง่ายด้วยวิธีการเล่าแบบปากเปล่า เล่าประกอบภาพ และการเล่าโดยอาศัยอุปกรณ์หรือหุ่นทำมือ มีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเล่านิทานแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการเล่านิทาน 2) ขั้นตอนการเล่านิทาน และ 3) ขั้นตอนหลังการเล่านิทาน โดยแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ด้วยความเข้าใจ และความสนใจ ดังนี้ (1) ขั้นตอนการเล่านิทาน เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของนักเรียนสำหรับการฟังนิทานให้น่าสนใจและเข้าใจ โดยผู้วิจัยจะดำเนินกิจกรรมด้วยชุดคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องและองค์ 3 เรื่อง ธรรมะกับธรรมชาติในการเรียนรู้ในโรงเรียนตามระดับชั้นอนุบาล 3 โดยเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่มีเพื่อให้บทวนความรู้และน่าสนใจมากยิ่งขึ้นจากความเข้าใจที่มี แนะนำตัวละคร ฉาก หรือสถานที่ในนิทานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคาดเดาเรื่องที่ฟัง (2) ขั้นตอนการเล่านิทาน ขั้นนี้มุ่งให้นักเรียนได้ฟังและเพลิดเพลินไปกับนิทานในระหว่างที่ผู้วิจัยใช้วิธีการต่าง ๆ ประกอบการเล่าเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟัง เช่น การใช้รูปภาพ ใช้เสียงสูง ต่ำ แสดงท่าทางในขณะที่เล่า หรือการใช้คำถามให้ผู้เรียนคาดเดาเรื่องหรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ภาษาที่ฟังง่าย เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับวัย เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นรอบครัว โรงเรียน ชีวิตประจำวัน และสภาพแวดล้อมที่เด็ก ๆ สามารถประสบได้โดยทั่วไป เพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง และ (3) ขั้นหลังการเล่านิทาน เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ฟังจากนิทาน โดยการใช้ชุดคำถามเดิมที่ถามก่อนการเล่านิทานเพื่อสังเกตความเข้าใจว่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ หรือการนำรูปฉาก ตัวละคร มาลำดับเหตุการณ์ เล่าเรื่องซ้ำหรือแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทาน สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับ ศศิมา สุขสว่าง (2561) การคิดสำหรับเด็กปฐมวัยจะใช้คำถามเพื่อกระตุ้นกระบวนการคิดในขณะที่ทำกิจกรรม หรือการจัดประสบการณ์ มีการใช้แบบประเมินโดยสังเกตพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อสังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่ 4 พัฒนาการด้านสติปัญญา และใช้แบบทดสอบพัฒนาทักษะทางภาษาที่จะนำไปประกอบการประเมินแบบสังเกตพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับนิทาน ใช้ทักษะภาษาในระดับปฐมวัยอย่างครบถ้วน สามารถฟังและทำความเข้าใจต่อคำสั่ง สามารถนำองค์ความรู้จากกรฟัง การพูดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ภายในชั้นเรียนหรือจากสื่อต่างๆที่ค้นคว้าตามความเหมาะสมของวัย นำมาเชื่อมโยงประสบการณ์กับองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดและสื่อสารในรูปแบบการพูด อ่าน หรือเขียน ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนระดับปฐมวัยและเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ที่ได้เข้ารับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้สื่อกิจกรรมการเล่านิทาน

แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การพัฒนาทักษะทางภาษาอ้างอิงจากงานวิจัยของ วรรัชชิสฐา อัครณยวัฒน์ (2563: 482) มีขั้นตอนที่ประกอบด้วย (1) ขั้นตอนการเล่านิทาน (2) ขั้นตอนการเล่านิทาน (3) ขั้นตอนหลังการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยให้ (1) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (2) มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (4) มีความสามารถในการหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ

การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ

ขั้นตอนการเล่านิทาน

- 1) ครูเริ่มโดยการตั้งคำถาม
- 2) ชวนเด็กๆ หาคำตอบจากประสบการณ์ที่เคยสำรวจรอบโรงเรียนและบ้าน เพื่อแลกเปลี่ยนและเสนอความคิดให้ครูและเพื่อนฟัง
- 3) ครูชื่นชมความกระตือรือร้นของเด็กๆ ในการหาคำตอบและชวนคิดโดยการตั้งคำถาม

ขั้นการเล่านิทาน

- 4) ครูจัดแถวตามความเหมาะสม แนะนำตัวละครฉากหรือสถานที่ในเรื่อง
- 5) ครูเล่านิทาน และพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องในนิทาน เพื่อทบทวนความเข้าใจของเด็กๆ

ขั้นหลังการเล่านิทาน

- 6) ครูใช้ชุดคำถามเดิมซ้ำเพื่อสังเกตการตอบคำถาม โดยใช้ความรู้ใหม่เชื่อมโยงประสบการณ์ที่มี เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังใช้สื่อ

พัฒนาการทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่านิทาน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย**1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 3 ประจําภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน คือ ห้องอนุบาล 3/1 จำนวน 20 คน และอนุบาล 3/2 จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ของโรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 3/2 โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งสิ้น 20 คน ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม โดยเป็นห้องเรียนที่แบ่งนักเรียนแบบละความสามารถมีพื้นฐานโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

(1) ขั้นตอนการเล่านิทาน เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของนักเรียนสำหรับการฟังนิทานให้น่าสนใจและเข้าใจ โดยผู้วิจัยจะดำเนินกิจกรรมด้วยชุดคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องและองค์ 3 เรื่องธรรมะกับธรรมชาติในการเรียนรู้ในโรงเรียนตามระดับชั้นอนุบาล 3 โดยเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่มีเพื่อให้ทบทวนความรู้และน่าสนใจมากยิ่งขึ้นจากความเข้าใจที่มี แนะนำตัวละคร ฉาก หรือสถานที่ในนิทานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคาดเดาเรื่องที่ฟัง ดังนี้

- ครูเริ่มโดยการตั้งคำถาม

- ชวนเด็กๆ หาคำตอบจากประสบการณ์ที่เคยสำรวจรอบๆ โรงเรียนและบริเวณบ้าน เพื่อแลกเปลี่ยน

และเสนอความคิดให้ครูและเพื่อนฟัง

- ครูชื่นชมความกระตือรือร้นของเด็กๆ ในการหาคำตอบและชวนคิดโดยการตั้งคำถาม

(2) ขั้นการเล่านิทาน ขั้นนี้มุ่งให้นักเรียนได้ฟังและเพลิดเพลินไปกับนิทานในระหว่างที่ผู้วิจัยใช้วิธีการต่างๆ ประกอบการเล่าเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟัง เช่น การใช้รูปภาพ ใช้เสียงสูง ต่ำ แสดงท่าทางในขณะที่เล่า หรือการใช้คำถามให้ผู้เรียนคาดเดาเรื่องหรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ภาษาที่ฟังง่าย เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับวัย เป็นเรื่องที่เกิดในครอบครัว โรงเรียน ชีวิตประจำวันและสภาพแวดล้อมที่เด็กๆ สามารถประสบได้โดยทั่วไป เพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง ดังนี้

- ครูจัดแถวเป็นวงกลม แนะนำตัวละคร ฉากหรือสถานที่ในเนื้อเรื่อง

- ครูเล่านิทานและพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องในนิทานเพื่อทบทวนความเข้าใจของเด็กๆ

(3) ขั้นหลังการเล่านิทาน เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ฟังจากนิทาน โดยการใช้ชุดคำถามเดิมที่ถามก่อนการเล่านิทานเพื่อสังเกตความเข้าใจว่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ หรือการนำรูปฉาก ตัวละครมาลำดับเหตุการณ์ เล่าเรื่องซ้ำหรือแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทาน สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาให้เกิดการใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

- ครูใช้ชุดคำถามเดิมซ้ำเพื่อสังเกตการตอบคำถาม โดยใช้ความรู้ใหม่ เชื่อมโยงประสบการณ์ที่มี เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังใช้สื่อ

2) สื่อกิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

(1) นิทานเรื่อง ต้นไม้ที่รัก

(2) นิทานเรื่อง ต้นไม้กับสัตว์น้อย

(3) นิทานเรื่อง ต้นไม้ช่วยด้วย

(4) นิทานเรื่อง ผักแสนดี

(5) นิทานเรื่อง เด็กหญิงแดงหมอกับปลั่งผัก 5 สี

3) แบบสังเกตพัฒนาทักษะทางภาษา ประเมินทักษะทางภาษาระหว่างทำกิจกรรมการเล่านิทานและหลังทำกิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 5 ครั้ง โดยกำหนด 4 หัวข้อ ดังนี้

- (1) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
  - สามารถฟังผู้อื่นจนจบและสนทนาโต้ตอบได้อย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
  - เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
  - สามารถฟัง จดจำและเข้าใจคำสั่งใบงานตามที่ครูกำหนดได้
- (2) มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
  - บอกลักษณะ ส่วนประกอบหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
  - เรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ
  - มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- (3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
  - สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตน โดยมีรายละเอียดมากขึ้น
- (4) มีความสามารถในการหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
  - กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
  - ค้นหาคำตอบของข้อสงสัย โดยใช้วิธีที่หลากหลายด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยกับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3/2 ของโรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง ด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อทำการทดลองตามแผนที่กำหนดไว้
- 2) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง มีขั้นตอน ดังนี้

(1) ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวิธีการเรียน ในสื่อกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่องการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ

(2) พูดคุยกับนักเรียนเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ใช้ชุดคำถามที่กระตุ้นให้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับการเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนเข้ากับสื่อกิจกรรมการเล่านิทาน เรื่องการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ

(3) ดำเนินกิจกรรมการเล่านิทาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาทดสอบก่อนการทดลอง 3 ครั้ง และทดลอง 5 ครั้ง ทุกวันศุกร์ จำนวน 8 สัปดาห์ ครั้งละ 15-20 นาที ตามแผนกิจกรรมการเล่านิทานที่สร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน นักเรียนมีค่าเฉลี่ย 15.1 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.67 คิดเป็นร้อยละ 75.5 ซึ่งมีพัฒนาการที่สูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ หลังจัดกิจกรรมเล่านิทานนักเรียนอนุบาลมีพัฒนาการทักษะทางภาษาสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ มีพัฒนาการที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดความยากง่ายของเนื้อหาได้เหมาะสมกับ

พัฒนาการของนักเรียนจากแบบสังเกตพัฒนาการทักษะทางภาษา โดยใช้การเล่านิทานที่มีเนื้อเรื่องใกล้ตัว และอยู่ในสภาพแวดล้อมโดยรอบของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและบ้าน โดยเฉพาะปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ตลอดจนการใช้นิทานทำให้เด็กมีความสนใจในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ดังที่ ยินดี รามทอง (2550) กล่าวถึงนิทานจะช่วยให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาและส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เกิดความเข้าใจในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้น นิทานสำหรับเด็กจึงมีคุณค่าต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก สามารถส่งเสริมเด็กให้เกิดทักษะในการใช้ภาษา สติปัญญาและทักษะทางสังคม

2. จากผลการเปรียบเทียบพัฒนาการทักษะทางภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลบ้านพลอยภูมิ หลังจัดกิจกรรมเล่านิทานนักเรียนอนุบาลมีพัฒนาการทักษะทางภาษาสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าในขณะที่ทำการสอนผู้วิจัยจะใช้วิธีการออกท่าทาง น้ำเสียงที่เร้าอารมณ์ให้นักเรียนเกิดความสนใจ การใช้สื่อกิจกรรมที่มีสีสันเพื่อกระตุ้นความสนใจและการติดตามตลอดทั้งกิจกรรม และวิธีการแลกเปลี่ยนคำถาม คำตอบ โดยจะเน้นการคิดจากองค์ความรู้เก่าและองค์ความรู้ใหม่จากการร่วมกิจกรรม และการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง มีความสนุกสนาน เรียนรู้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องผ่านสื่อกิจกรรมการเล่านิทานที่มีรูปภาพ สีสันสดใสและมีตัวอักษรที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย เพิ่มความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมตลอดกิจกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลทางภาษาที่นักเรียนสามารถเข้าใจได้ มีความหมายในเนื้อหา ไม่เป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้น (Krashen,1985) เมื่อนักเรียนพูดผิดก็จะได้ไม่ได้รับการลงโทษ แต่จะมีการแก้ไขให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกลำบาก ไม่ถูกกดดันและมีความสนใจในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาพร ศรีเทพ (2558: 39) ที่กล่าวถึงกิจกรรมการเล่านิทานว่าเหมาะสำหรับการนำไปใช้เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ISBN, 2560.
- กรมวิชาการ. (2547ก). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร. (2553). *พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่นิทาน*. ปริญญาโทพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรวิชชฐา อัครธนะวัฒน์. (2563). *การจัดประสบการณ์เล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กวัยอนุบาลโรงเรียนบ้านค้อน้อย อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี*. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5 อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชธานี, 2563.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (ม.ป.ป.). *การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่เน้นภาษาแบบธรรมชาติหรือภาษาแบบองค์รวม*. ม.ป.ป.
- ศุภมาส จิรกอบสกุล. (2559). *ทักษะทางด้านภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมอ่านนิทานร่วมกัน*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนงค์ วรพันธ์. (2546). *พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสชากีรีน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส

Academic administration of As-shakireen School
under Office of the Private Education, Waeng, Narathiwat Province

มุนิง เจ็ดดาโอ๊ะ

Muning Chedaoh

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

email: 6353100154@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสชากีรีน สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส และ(2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสชากีรีนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ และ ระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอัสชากีรีน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 650 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสชากีรีน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสชากีรีน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาเอกชน อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส จำแนก ตาม อายุ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอัสชากีรีน สำนักงานศึกษาเอกชน

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic administration of As-shakireen School under Office of the Private Education Waeng, Narathiwat Province; and (2) to compare the academic administration of As-shakireen School under Office of the Private Education Waeng, Narathiwat Province. Classified by age and education level.

This research was a survey research. The population included 650 parents of As-shakireen School under Office of the Private Education Waeng, Narathiwat Province. The sample determined was 242 parents determined by simple random sampling method. The instrument used for data collection was 5 - point rating scale questionnaire. The data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The results of the research were found that: (1) academic administration of As-shakireen School under Office of the Private Education Waeng, Narathiwat; was at high level in overall; and (2) comparison the Academic Administration of As-shakireen School under Office of the Private Education Waeng, Narathiwat. Classified by age was not different, and classified by education level was different with statistics significance. at .05

Keywords: Academic Administration, As-shakireen School, The Office of the Private Education

---

บทนำ

การจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของชาติ ความอยู่รอดของสังคมไทย และการยืนหยัดอยู่ในสังคมโลก มุ่งการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้ผู้ใกล้ชิดผู้เรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการศึกษา และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2541)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญไว้ในมาตรา 8 (1) ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัวและสถาบันอื่นๆ ในสังคมเพื่อให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา และผู้ปกครองในชุมชนทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ด้วยเหตุนี้ การศึกษาจึงมิได้เป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียน และครูเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของส่วนร่วมที่ทุกภาคส่วนในสังคม คือ ครอบครัวและชุมชน มีหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานของตน จากข้อสรุปนี้แสดงให้เห็นว่าในการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ ซึ่ง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ส่วนใหญ่ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน จะพบว่าด้านการบริหารวิชาการจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (พานิช สุกศิริ และ พัชรพิมล สุข สมจิตร พอกซ์, 2556) และ (เจษฎา ภัคที, เจริญวิษญ์ สมพงษ์ธรรม และ ปารีชาติ สุภิมาธ, 2563) โดยเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติการในระดับมาก (แสงเดือน อัจฉาญ, 2560) ซึ่งสรุปได้ว่าความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองจะให้ความสนใจด้าน วิชาการมากกว่าด้านอื่นเนื่องจากเป็นตัวชี้วัดด้านความสำเร็จทางการศึกษา

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอนเป็นรูปแบบผสมที่ประกอบด้วย 1) รูปแบบเดิมหมายถึงการจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนในพื้นที่ที่ไม่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ 2) รูปแบบการจัดการ เรียนการสอนออนไลน์ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อ และ 3) รูปแบบผสมระหว่างการเรียนแบบเดิม และแบบออนไลน์ ตามสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลง โดยให้สถานศึกษาปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผล และการจัดการการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ซึ่งในทางปฏิบัติถือว่าเป็นเรื่องที่ทำยากและยากต่อการ ดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพได้ โดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเรื่องของจัดการหลักสูตร วิธีการสอนของครู การจัดหาทรัพยากร อุปกรณ์เทคโนโลยี การวัดและประเมินผลการศึกษาของผู้เรียน เพราะสภาพความเป็นจริงพบว่าผู้เรียนส่วนมากมีปัญหาและข้อจำกัดทางด้านความยากจนการไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี(ปิยะวรรณ ปานโต 2563) อีกทั้งกรณี

ผู้ปกครองมีปัญหาด้านรายได้ ไม่มีเวลาที่อยู่บ้านเพื่อดูแลเข้มงวดกับการเรียน ของนักเรียนที่บ้านได้ ดังที่ธานีรินทร์ อินทรวิเศษ ธนวัฒน์ เจริญญา และพิชญญา ยวงสร้อย (2564) ได้สรุปภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังโควิด 19 พบว่า เกิดความเลื่อมล้ำทางการศึกษาจากการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากการศึกษามือถือประกอบและโครงสร้างมากมาย การจัดการเรียนทางไกลและการเรียนออนไลน์ที่ ทั้งถึงและมีประสิทธิภาพสูงสำหรับผู้เรียนทุกคน ต้องพึ่งพาหลายปัจจัย ทั้งความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ และความพร้อมของครอบครัวและนักเรียนในการเรียนรู้จากที่บ้าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนจำนวนมากโดยเฉพาะที่มาจากครอบครัวที่ยากจนถูกทิ้งไว้ข้างหลัง อีกทั้งมีความชัดเจนในเรื่องโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาซึ่งไม่สามารถทำได้อย่างใน สถานการณ์ปกติ ข้อสรุปดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ยากสำหรับการบริหารจัดการด้านวิชาการของโรงเรียนด้วยเหตุ นี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้ปกครองนักเรียนภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลว่า ผู้ปกครองมีความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด เพื่อ นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลให้โรงเรียนหาวิธีและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาได้

ดังนั้นโรงเรียนเอกชนจึงต้องมีการปรับตัวทั้งในด้านการบริหารงานทั่วไป และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเพื่อให้เด็กที่จบการศึกษาสามารถเป็นผู้นำในชุมชน และมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของชุมชน เพื่อจะได้สามารถเป็นปัจจัยดึงดูดให้เด็กรุ่นหลังสนใจที่จะเข้ามาศึกษาในโรงเรียนเอกชน ซึ่งแน่นอนที่สุดว่า การลงทุนในการจัดการเรียนการสอนย่อมต้องเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ด้านบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนสามารถดึงดูดนักเรียนเข้ามาศึกษาได้มากขึ้น และสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้นมาใช้กับการจัดการศึกษาทุกระดับ

โรงเรียนเอกชนเป็นสถาบันทางการศึกษา ที่มีบทบาทในสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านานโดยทำหน้าที่ในการให้การศึกษา อบรม ชัดเกล้า พัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ มีความเป็นพลเมืองดีและมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่สุจริตโรงเรียนเอกชนจึงเป็นองค์กรทางการศึกษาที่ได้ทำหน้าที่แบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาซึ่งรัฐก็ได้ให้การสนับสนุนมาโดยตลอดเช่นกัน แต่เนื่องจากในระยะต่อมารัฐบาลได้เปลี่ยนความคิดจากการมองบทบาทของโรงเรียนเอกชนจากการ แบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษามาเป็นการร่วมรับภาระกับรัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนในปัจจุบันจะต้องพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรธุรกิจ (School as Business Organization) ที่มีคุณภาพโรงเรียนเอกชนจะต้องสร้างมาตรฐานทางวิชาการ การเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียน จะต้องทำการพัฒนาโรงเรียนทุกวิถีทางเพื่อให้โรงเรียนมีชื่อเสียง มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป จำต้องทำให้โรงเรียนเป็นที่นิยม เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่ศรัทธาโดยทั่วไปในชุมชน และเป็นที่น่าพึงพอใจของชุมชน โรงเรียนจึงต้องนำมาตรการในกระบวนการบริหารมาใช้อย่างจริงจัง โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การศึกษาในระบบ ได้แก่ โรงเรียนสามัญ และโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพิเศษ 2) การศึกษานอกระบบ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชา และโรงเรียนอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 3) การศึกษาพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีความผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และผู้ยากไร้ หรือผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ในลักษณะต่างๆ

การศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือ บ้านและโรงเรียน ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

จากโรงเรียน เมื่อได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเป็นการเสริมแรงจากผู้ปกครองเด็กจะเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น ผู้ปกครองควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้การดำเนินงานและเสนอแนวทางในการจัดการศึกษา เนื่องจากจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและจุดมุ่งหมายของผู้ปกครองต่างก็มุ่งที่จะพัฒนาเด็กเป็นสิ่งสำคัญ กล่าวได้ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือ บ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองและครูเปรียบเสมือนผู้นำของเด็ก หากต่างคนต่างนำกันไปคนละทิศละทาง จะเป็นเส้นขนานสองเส้นที่ไม่พบกัน ดังนั้น ผู้ปกครองและครูจะต้องจับมือกัน ปรึกษาหารือกัน รับทราบปัญหาของกันและกันและหาทางร่วมมือกันทำให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามแนวทางที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม (ผู้สดี แสงหล่อ 2555)

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา ตามกรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (และซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 พ.ศ.2553) จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ โดยการสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายวิชาการพบว่าปีการศึกษา 2564 การบริหารงานวิชาการทั้งหมด 17 ด้าน และด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองนักเรียน ทั้งหมด 5 ด้าน โดยให้ผู้ปกครองนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นใน 5 ด้าน ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เพื่อให้ทราบว่าผู้ปกครองมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนได้นำไปวางแผน กำหนดนโยบาย ปรับปรุง และพัฒนางานการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน และเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยและข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

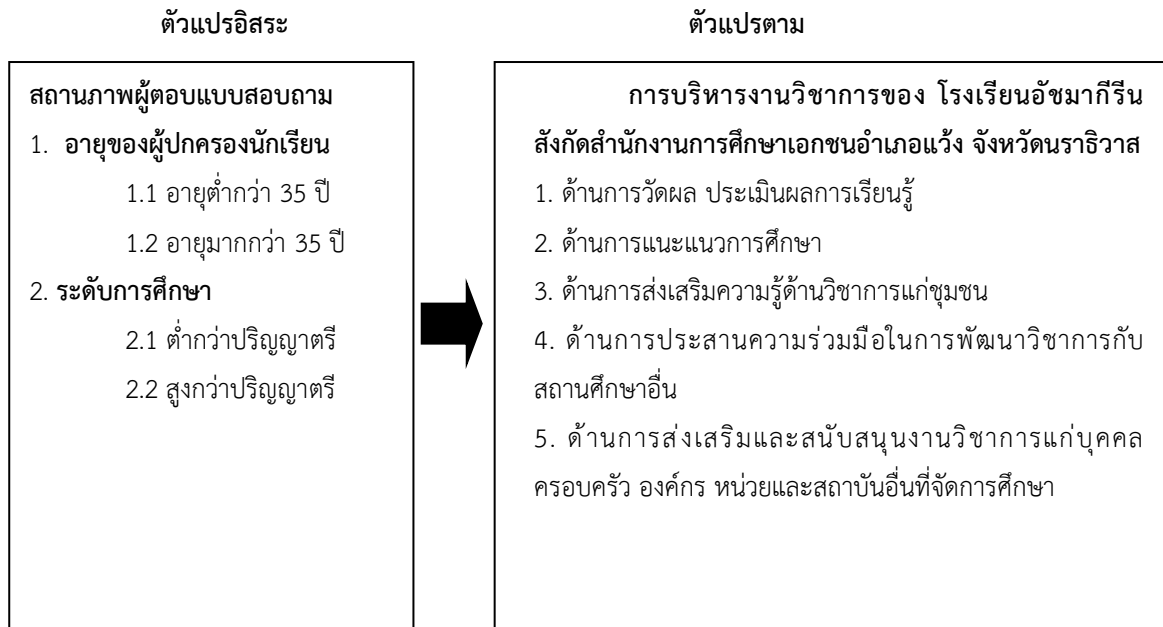
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ และ ระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอายุ และ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอแฉ่ง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 242 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการกับสถานศึกษา เท่ากับ 0.83 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุเป็นผู้ที่มีอายุ น้อยกว่า 35 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอายุ 35 ปี ขึ้นไป จำนวน 121 คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 57.85 และผู้ตอบแบบสอบถามระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 42.15

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอแฉ่ง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.68$) รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.67$) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน

ผลการเรียน ($\bar{X}=4.11, S.D.=0.69$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา ($\bar{X}=4.05, S.D.=0.71$)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม อายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา โดยเปรียบเทียบผลการประเมินของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับมาก, ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก, ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 5 งาน มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดตามระบบดูแลนักเรียน อยู่ในระดับมาก ร่วมสนับสนุนระบบการแนะแนวภายในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดระบบการแนะแนว อยู่ในระดับมาก

2) ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและข้อข่าวสารต่างๆในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ มีการประสานงานชี้แจงเรื่องการจัดการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว อยู่ในระดับมาก ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดให้มีการสำรวจความต้องการของชุมชนในการสนับสนุนด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดทำให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาให้ผู้ปกครองทราบ อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการวัดผล

และประเมินผลการเรียนรู้ ครอบคลุมรายวิชาที่สอนอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ร่วมวางแผน วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (ระบบคูปองการศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมใช้ทรัพยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก, การส่งเสริมใช้ทรัพยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดให้มีการสำรวจความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือช่วยเหลือพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมา การประสานความร่วมมือช่วยเหลือพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก, การร่วมวางแผนพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ร่วมติดตามประเมินผลความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัด นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม อายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานด้านการแนะแนวการศึกษา ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา งานส่งเสริม พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ร่วมวางแผน วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียน การจัดทำและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นปัจจุบัน มีการทบทวน และปรับแผน พร้อมจัดทำรายงานผล

2. ด้านการแนะแนวการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควร ส่งเสริมการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดระบบการศึกษา การจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับหน่วยงานอื่น

3. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา

4. ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการสำรวจความต้องการของชุมชนในการสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้ และเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน

5. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสมาเกีรین เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้
2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ เช่นโดยการสัมภาษณ์ หรือทำการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ทัสนี วงศ์เย็น. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัมพร อินผอง. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัด กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา, วิทยาลัย ครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุรเดช หมู่เก็บ. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สุรเดช หมู่เก็บ. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- อังคณา มากชูชิต. (2556). *ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พลอยไพลิน ลิ้มพงศ์พันธ์. (2557). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี อีสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เจษฎา ภัคดี, เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม และ คณะ (2563). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเก่าขาม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. วารสารมหา จุฬานาครทรรศน์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563). *จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: บทเรียนจากต่างประเทศสู่การ จัดการเรียนรู้อของไทย*.

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
st
LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21 CENTURY
UNDER NARATHIWAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

มารีสาธ ยูโซะ

Mareesan Yusoh

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

Mareesany@gamil.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,082 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน โดยการเปิดตารางของเครซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ABSTRACT

The objectives of were to: (1) study Leadership of school administrators in the 21 century under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, and (2) compare Leadership of school administrators in the 21 century under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by education level and work experience.

This research was a survey research. The population consisted of 1,082 teacher in the 21 century under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The samples in this reseaech were 285 teachers in the school under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The research

procedure consisted of 4 stages; (1) Examining documents, concepts, related theories and researches; (2) Constructing research instrument; (3) Collecting data; and (4) Analyzing collected data. The research instrument was a questionnaire which was a 5-level rating scale. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results revealed that 1) the overall and individual Leadership of school administrators in the 21st century under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 were at a high level, and 2) Leadership of school administrators in the 21st century under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 classified by education level and work experience were not statistically significant different.

Keywords: Leadership, school administrators, 21st century Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันนักเรียนในปัจจุบันตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัยเป็นคนรุ่นใหม่ที่ได้เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีและมีการใช้เวลาส่วนมากอยู่กับคอมพิวเตอร์เกมส์อินเทอร์เน็ตโทรศัพท์มือถือรวมทั้งของเล่นต่างๆ ในยุคดิจิทัลในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลักและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสาระสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กร และต้องเข้ามารับมือบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น (สมหมาย อ่าดอนกลอย, 2556) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุไว้ว่า การศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, : 8 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, : 4) และมุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, : 33)

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพ ในการแข่งขันบนเวทีโลกมีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเตรียมความพร้อมประชากรวัย เรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะ ชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น และสอดคล้องกับแนวทางการบริหารของ หน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2558) การจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนของการปฏิรูป การศึกษาและการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา อันเชื่อมโยงกับมนุษย์และสังคมพลวัตการเปลี่ยนแปลงของการก้าวเข้าสู่ การพัฒนาส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับพลเมืองและเยาวชนของชาติ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ .ศ.2560- 2579) กำหนดว่าประเทศไทยมีความมั่นคงซึ่งคงยังเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา ให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการเจริญซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการพัฒนา คุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง และสร้างความสุขของคน สังคมมีความมั่นคงเสมอและเป็นธรรม ดังนั้น การปฏิรูป การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการปฏิรูปให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จต้องอาศัยการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมกับความท้าทายที่เกิดขึ้น ซึ่งทักษะที่สำคัญสำหรับคนในยุคศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0 ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการ การมีทุนมนุษย์(human capital)ที่มีประสิทธิภาพ (บวร เทศาริ นทร์, ออนไลน์ 2017)

ผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้แห่งความสำเร็จใน การจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีมีลักษณะที่ดีมีความสามารถเป็นผู้นำและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้ปกครองและ ชุมชนให้ความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา บุคลากรปฏิบัติเป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการจัดการศึกษาในคุณลักษณะ ด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill เฉพาะตัว (attribute) พฤติกรรม (behavior) ประกอบกันทำให้สามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้เกิดผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้ (บวร เทศารินทร์, ออนไลน์ 2017) ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวัจน์ สองเมือง (ออนไลน์, 2554) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และ เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการ ศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุลเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษابرลุเป้าหมาย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้กระบวนการสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพประสิทธิภาพในการบริหารงานและมีความสามารถที่จะ ปรับตัวให้รู้และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมกับเสริมสร้างการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้เป็น แหล่งการเรียนรู้ และพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมไปถึงการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมยุคปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทย และมี ทิศทางการทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 รับผิดชอบในการบริหาร จัดการศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมบทบาทสถานศึกษาในการเป็นนิติบุคคลสามารถปฏิบัติภารกิจในการบริหารจัดการงานวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไปเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบริหารจัดการครอบคลุม ในท้องที่ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอ เมือง อำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอหรือเสาะ อำเภอศรีสาคร และมีสถานศึกษา ของรัฐ จำนวน 148 โรง แบ่งตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และมุ่งเน้นให้มีการพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมตามกรอบนโยบายมีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ประสานงานความร่วมมือการจัดการจัดบริการและพัฒนางานการศึกษาโดยการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาขึ้นโดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีความใกล้ชิด และมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานความร่วมมือกัน และการพัฒนาการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจัดการศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และการวิจัยนี้จะช่วยให้มีการพัฒนาผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพราะผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยส่วนมากแล้วจะเป็นผู้ที่เพิ่งรับตำแหน่งใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการบริหารมากนักจึงขาดภาวะผู้นำในการบริหารงาน บริหารคนในองค์กรเป็นอย่างยิ่ง อันจะส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตลอดจนการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาและนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์, (2556) 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน 2) ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ 3) ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT 4) ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ 5) ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ และ 6) พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,082 คน

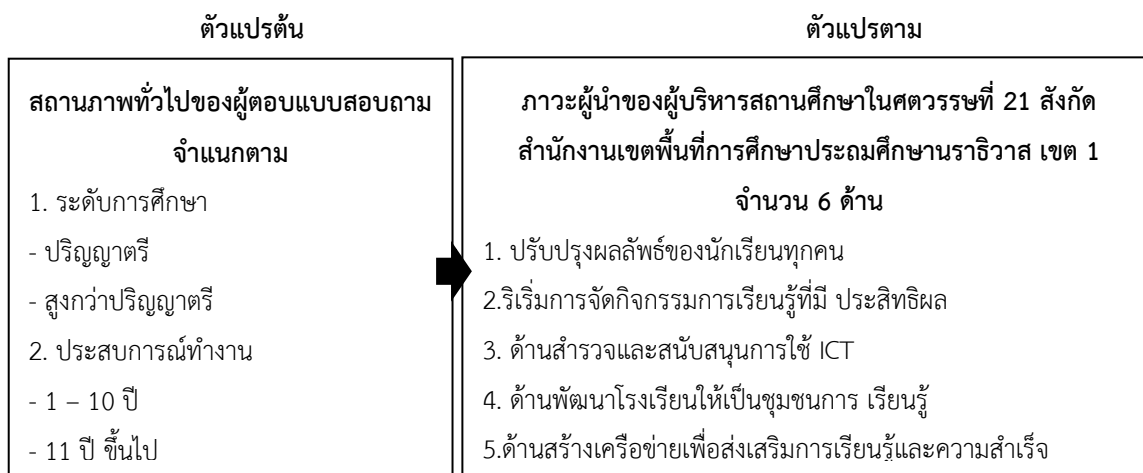
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 285 คน จากเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรตามขนาดโรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
  - 1) ระดับการศึกษา
    - (1) ปริญญาตรี
    - (2) สูงกว่าปริญญาตรี
  - 2) ประสบการณ์ทำงาน
    - (1) 1 – 10 ปี
    - (2) 11 ปี ขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 6 ด้าน
  1. ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน
  2. ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ
  3. ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT
  4. ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้
  5. ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และความสำเร็จ
  6. พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556) มี 6 ด้าน ดังแผนภาพที่ 1-1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 285 คน จากเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรตามขนาดโรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 285 คน ได้แก่ ครูที่ตอบแบบสอบถามการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 63.16 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 1- 10 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 54.74 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 45.26

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามการประเมินของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และมีการจัดสรรงบประมาณจัดทำโครงการพัฒนาครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเพียงพอ ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ด้านริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกต่างๆ และมีการจัดหาหลักสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรในองค์กรเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการสำรวจสภาพปัญหาและระบบ ICT ของโรงเรียน และมีการส่งเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียน การสอนและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ไว้บริการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดอบรมพัฒนาครูเพื่อด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมีการติดตามประเมินผล วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการพัฒนาครูในครั้งต่อไป

รองลงมาคือ การประสานความร่วมมือจากวิทยากรและหน่วยงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการศึกษาเพื่อการพัฒนาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น

2.5 ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักเรียนใช้เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนข้อที่เหลือน้อยอยู่ในระดับมากที่สุด

2.6 ด้านพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ พัฒนาคูให้สามารถเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน ส่วนข้อที่เหลือน้อยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามการประเมินของครูโดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

3.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาการประเมินของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ ด้านริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT ด้านพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญา ทรัพย์โสม (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาหญิงในทศวรรษของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช เขต 4 ตามแนวทฤษฎี 3 มิติของ William J. Reddin และเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และวิทยฐานะ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 4 พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 4 มีความ คิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารหญิงอยู่ในระดับ บ่อยครั้งคือแบบนักประนีประนอมและแบบนักบุญ ส่วนแบบเผด็จการและแบบหนีงานอยู่ในระดับเป็นบางครั้งและพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบที่มีประสิทธิภาพสูงอยู่ในระดับบ่อยครั้ง คือแบบนักพัฒนา แบบนักบริหาร แบบเผด็จการแบบมีศิลป์ และแบบผู้ทำตามระเบียบ ในด้านครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบเผด็จการและแบบผู้ทำตามระเบียบแตกต่างกัน ครูที่มี ประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบหนีงาน แตกต่างกัน สำหรับครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิง แบบเผด็จการแบบมีศิลป์แตกต่างกันและครูที่วิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบเผด็จการ

แบบมีศิลป์และแบบผู้ทำตามระเบียบไม่แตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิง คือ ผู้บริหารควรมีทักษะการประสานงานที่ดีและไม่ควรมีความรู้สึกและอารมณ์ส่วนตัวในการบริหารงานและสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัตนา เหลืองงาม (2562: 83-88) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอจนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อ สร้างความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการ ตัดสินใจประกอบกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้น มีความสามารถในการนำการ เปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ วัฒนธรรมขององค์กรไปพร้อมกับการส่งเสริมริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างความเข้าใจความรู้สึก ร่วมของผู้ตามจนเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา มาสิงห์ (2562: 112) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา สรุปว่า ผลการศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานวิชามีความเห็น สอดคล้อง กันว่า ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะ มนุษยสัมพันธ์ทักษะการวางแผน ทักษะการสร้างทีมงาน และทักษะการแก้ปัญหา ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 2 ทักษะ คือ ทักษะการสื่อสารและทักษะการจูงใจ

2. จากผลเปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบด้านระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านพัฒนา โรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ครูที่มี ทั้งนี้เนื่องจากมาจากผู้บริหารมี ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้ครูทุกคนมีความเข้าใจถึง บทบาทของผู้บริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยา ใจหลัก (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพังงา เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อจำแนกตาม ขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การเปรียบเทียบด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญา ด่านิล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษา และห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร คณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่าย 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและ ห้องเรียนเครือข่าย และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียน เครือข่าย พบว่า 1) ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และ กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าพบได้เสมอเพื่อให้คำปรึกษา

และผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อหน่วยงานและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร พบว่า ภาพรวมผู้บริหารและผู้สอนมีความ คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
2. ด้านริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดหา หลักสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรในองค์กรเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเหมาะสม
3. ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและระบบ ICT ของโรงเรียน และมีการส่งเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียนการสอนและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ไว้บริการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
4. ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น
5. ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนักเรียนใช้เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ด้านพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพัฒนาครูให้สามารถเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ในสถานศึกษาหรือเขตการศึกษาอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ เหมาะสมและถูกต้องมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยการเปรียบเทียบกับระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา เรตมอนต์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.

(ดุสิตบัณฑิตปริญาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).

กฤติยา ใจหลัก. (2560) “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา” วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์.

จินตนา สุจจันันท์ (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

คุชฎีรัตน์ โกสุมภ์ศิริ (2560), “ภาวะผู้นำแบบดุษฎีภาพ – ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21” วารสาร สมาคมนักวิจัย.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21*. การประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์ครั้งที่ 1

- การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
 ชีระ รุญเจริญ.(2559). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- ชัยวิทย์ ศรีจันทร์. (2558). *รูปแบบและกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรมการองค์การนิสิต*.
 วิทยานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : ตีรณสาร.
- นิศาชล นามสาย และคณะ. (2562). “*สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาโยธธาเขต 1*,” วารสารการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
 นนทบุรีวารณ หงส์เวียงจันทร์ และนิพนธ์ วรรณเวช. (2560). “*การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ
 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- บุญญา ทรัพย์โสม. (2560). “*ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาหญิงในทศวรรษของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4*.” วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปัทมพงษ์ สุบรรณ และคณะ. (2559). “*บทบาทของผู้บริหารต่อการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*.” วารสารนาคนุสร
 ปริทรรศน์.
- พงกะพรรณ ตะกลมทอง และคณะ. (2555). “*ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษา และห้องเรียน
 เครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์*.” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย เจดามาน. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0*. (ออนไลน์).
 แหล่งที่มา : <http://www.kroobannok.com>. 10 กรกฎาคม 2562.
- พรสวรรค์ ศิราตนันท์. (2555). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา*. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
 พัชรนันท์ รัชตะไพโรจน์. (2559) “*การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง
 จังหวัดลำพูน*” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น).
- พิชญา ดำนิล (2559) “*ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบัน
 บัณฑิตพัฒนศิลป์*” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น).
- พิชนันท์ ชันอาสา. (2556). “*สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3*” (วิทยานิพนธ์การศึกษา
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พิมพ์ผกา ธรรมสิทธิ์. (2554). *หลักการบริหารการศึกษา*. อุดรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการ
 สอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรวดาว สอนงมัน และเสาวนีสิริสุขศิลป์ . (2557). “*ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานีเขต 3*.” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มลลิกา วิเชียรดี. (2556). “*สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน
 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1*.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งอรุณ หงส์เวียงจันทร์. (2560). “*รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*.” วารสารสารสนเทศ.
- ลิปพนนท์ มั่งอะนะ และวิทยา จันทร์ศิลา. (2560). “*ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในถิ่นทุรกันดาน*

- บนเขตพื้นที่สูง.”** วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรวรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ. (2562). **“ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21.”** วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.
- วัชรารักษ์ เบ้าจันทิก และณอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2558). **“บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30.”** วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). **แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- _____. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21** กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศศิรดา แพงไทย. (2559). **“บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.”** วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
- สนุก สิงห์มาตรและคณะ. (2560). **คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21.** การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://gs.rmu.ac.th/grc2017/fullpaper/file/PS-O-01.pdf>. 20 มิถุนายน 2562.
- สมหมาย อำต้อนกลอย. (2556). **“บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.”** วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สัมมา ธนินชัย. (2556). **ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.** กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สุวัจน์ ศรีสวัสดิ์ (2556). **“สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.”** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2560.** กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- อรสา มาสิงห์. (2562). **“ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21.”** วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.
- อำนาจ พลรักษา. (2556). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ ขอนแก่น เขต 2.** (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- _____. (2557). **การศึกษาในศตวรรษที่ 21.** สืบค้นจาก<http://www.kruta0.Wondpress.com>
- _____. (2557). **ทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** สืบค้นจาก <https://ksitds55.wordpress.com/ ทฤษฎีการบริหารการศึกษา/>.
- _____. (2558). **ทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** สืบค้นจาก [https://hussana019.wordpress.com/2013/12/02/สรุปเรื่อง – ทฤษฎีการบริหารการศึกษา/](https://hussana019.wordpress.com/2013/12/02/สรุปเรื่อง-ทฤษฎีการบริหารการศึกษา/).
- _____. (2561). **การศึกษาในศตวรรษที่ 21.** สืบค้นจาก <http://www.glenwoodacademy.com/21stcentury-education/doing-wpcron=1362985224.3900759220123291015625>.
- Carter. (1976). **Dictionary of Education.** 3rd edition. New York: McGraw-Hill Book.
- Cronbach, L. J. et. Al. (1973). **Toward Reform of Program Evaluation.** California: Jossey-Bass

Publishers.

- Ejimofo, F. O. (2008). *Principals' Transformational Leadership Skills and Their Teachers' Job Satisfaction in Nigeria*. Doctoral Dissertation. Cleveland State University.
- Gerald Aungus (2012). *21st Century Administrators: New Roles, New Responsibilities* แหล่งสืบค้น <http://www.geraldaungst.com/blog/2012/03/21st-century-administrators-new-rolesnewresponsibilities/>
- Hollander E.P.1978.Leadership in dynamics: A practical guide to effective relationships. NewYork: Free Press.
- George Couros (2010) *The 21st Century Principal*. :<http://connectedprincipals.com/archives/1663>.
- Howard Gardner. (2010). *"The leader as moral agent: Praise, blame, and the artificial person"*. The Journal of Values Based Leadership.
- Jacobs & Jaques. 1990). *Leadership is a process of giving purpose*. (meaningful direction) to collective effort, and causing willing effort to be expended to achieve purpose.
- Katz, R. L. & Kahn. (1978). *Skill of an Effectiveness Administrators*. Harvard Business. Review. January – February.
- Kellerman, L.R. (1999). *An Issue as an Organizer : A case Study*. In R.E. Yager (ed.).

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ACADEMIC LEADERSHIP OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS
UNDER THE PHANG-NGA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

มารุต ถนอมวรรณ

Marut Thanhomwan

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

635102080@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study academic leadership of school administrators under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office and (2) to compare academic leadership of school administrators under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office classified by educational level and work experience.

Research model is population survey research, consisting of 1,251 teachers under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office, academic year 2021. The sample group is 294 teachers under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office, the academic year 2021. The sample size was determined by comparing the ready-made tables of Krejcie and Morgan and using a stratified random sampling method based on the simple random sampling The research process consisted of 4 steps: (1)

requesting a certificate and introducing oneself; to ask for assistance in collecting research data. (2) bring the researcher's recommendation letter to the school director to ask for cooperation in data collection; (3) to collect questionnaires; and (4) to verify the correctness and completeness of the survey responses for data analysis. The instrument used to collect the data was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of .94 in the whole version. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, T-test.

The results of the research found that (1) academic leadership of educational institute administrators Under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office Overall and each aspect was at high level and (2) a comparison of academic leadership of educational institution administrators. Under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office, it was found that teachers with different educational levels Assessing the leadership of school administrators under different Phang Nga Primary Educational Service Area Office statistically significant at the .05 level and teachers with different work experience Assessing the leadership of school administrators Under the Phang Nga Primary Education Service Area Office, there was no difference.

Keywords: academic leadership, educational institute administrators

---

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เป็นกลไกสำคัญสำหรับการปฏิรูปการศึกษาที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก การปฏิรูปการศึกษาเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้คนไทยที่มีคุณภาพและมีลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นทั้งคนดี เก่ง มีความสุข การพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมด้วยระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แต่การปฏิรูปการศึกษาจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างจริงจัง เพียงการออกพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หรือการมีแนวคิดนโยบาย แผนงานต่างๆจากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้บริหารเท่านั้น หากเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เข้มแข็งในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากครูอาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก และจากรายงานสภาวะศึกษาไทย พุทธศักราช 2541 เรื่องวิกฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย ได้กล่าวถึงอุปสรรคสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของไทย คือ การขาดภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและวิสัยทัศน์ที่จะปฏิรูปการศึกษา (วันเพ็ญ รัตนอนันต์. 2555: 1)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มีการจัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรกถึง ร้อยละ 40 งานบริหารบุคลากร ร้อยละ 20 งานบริหารกิจการนักเรียน ร้อยละ 20 งานบริหารการเงิน ร้อยละ 5 งานบริหารอาคารสถานที่ ร้อยละ 5 งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ร้อยละ 5 งานบริหารทั่วไป ร้อยละ 5 จากการจัดลำดับความสำคัญ การบริหารงานด้านวิชาการ เป็นกลไกสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กุลศิริ พิกุลแกม, 2551, หน้า 19) ประกอบกับในยุคปฏิรูปการศึกษาผู้บริหาร และครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการเป็นลำดับแรก มาตรฐาน และคุณภาพของการบริหารสถานศึกษาจะพิจารณาผลงานด้านวิชาการเป็นลำดับแรก เนื่องจากการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การที่จะทำให้โรงเรียนมี

คุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการที่เด่นชัด จากความสำคัญของงานวิชาการที่กล่าวมา ทำให้เห็นได้ว่าการบริหารที่มีคุณภาพ จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ จึงถือได้ว่ามีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่วนงานอื่น ๆ แม้มีความสำคัญแต่ถือว่าเป็นงานรองลงมา โดยเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สถิตย์ชัยวารานท์วนิช. 2553: 144-145)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้มีส่วนรับผิดชอบมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาโดยตรงทุกระดับการที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดีมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาได้กำหนดขอบข่าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและผู้เรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้วจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2553: 13) การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับความร่วมมือนั้นจะต้องแสดงบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม คือ มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการรวมพลังครูเพื่อดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโรงเรียนโดยผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครู ให้นำครู และประสานงานให้ครูร่วมมือกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพจึงจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาเป็นส่วนราชการระดับกองสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาให้แก่ประชากรในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพังงา อำเภอเกาะยาว อำเภอกะปง อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอคุระบุรี อำเภอทับปุด อำเภอท้ายเหมือง เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา บนพื้นฐานความเป็นไทย จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ทัวถึง จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา แต่เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ของนักเรียนโดยรวมบางกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ด้านภาษาและคำนวณ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา. 2564: 20) แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพ การศึกษาของนักเรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เพื่อนำผลของการศึกษาข้อมูลไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามกระบวนการบริหารและการดำเนินการของสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985: 217-247) ประกอบด้วย 11 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 5) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 7) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน 8) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 9) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 10) ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 11) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,251 คน

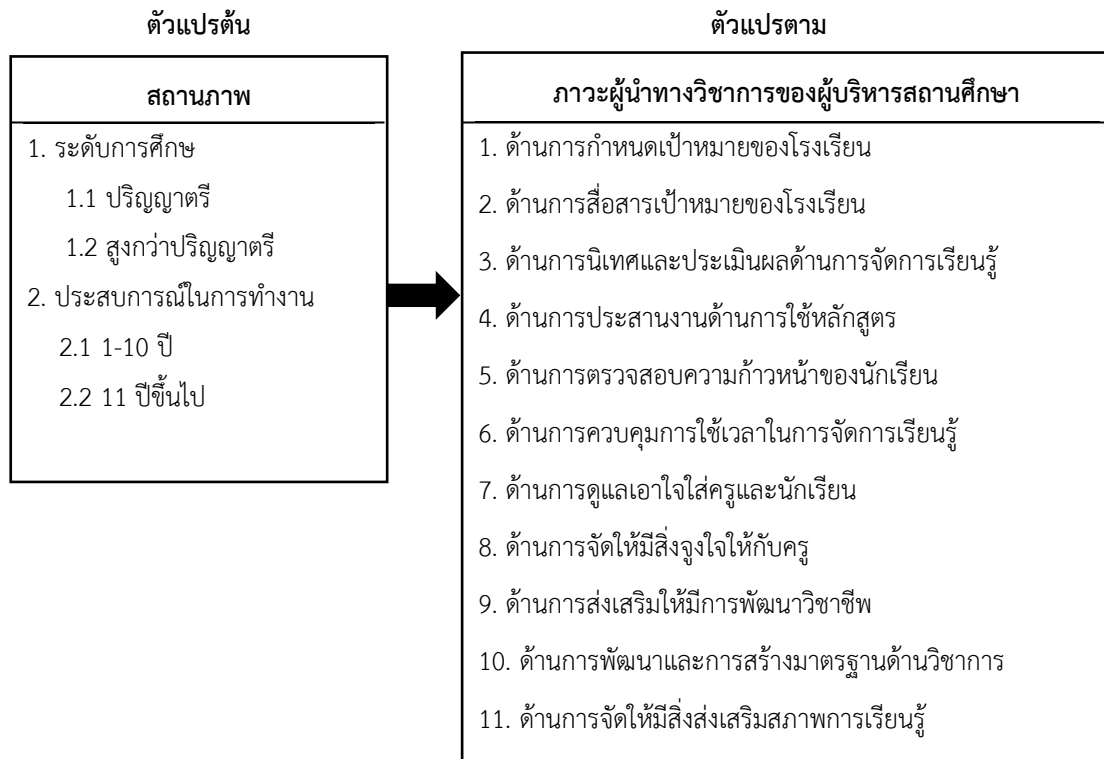
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 294 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
  - 1) ระดับการศึกษา ได้แก่ 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี
  - 2) ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ 1) 1 – 10 ปี 2) 11 ปี ขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985: 217-247) ประกอบด้วย 11 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 5) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 7) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน 8) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 9) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 10) ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 11) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

5.กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985: 217-247) ประกอบด้วย 11 ด้าน มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำนวน 1,251 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (2) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (3) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และ (4) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 64.86 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 35.14 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 63.41

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผล ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โดยข้อที่ 3 ผู้บริหารใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและข้อที่ 2 ผู้บริหารประเมินความต้องการของครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่ 5 ผู้บริหารประชุมชี้แจงด้านเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทราบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 9 ผู้บริหารจัดให้มีโปสเตอร์หรือป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 13 ผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูด้วยกันเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปทางทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 14 ผู้บริหารบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนหรือไม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 17 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 16 ผู้บริหารใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 22 ผู้บริหารจัดระบบให้มีการแจ้งผลการทดสอบทางการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 21 ผู้บริหารใช้ผลการทดสอบเพื่อประเมินความก้าวหน้าตามเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.6 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 24 ผู้บริหารตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อดูว่าครูได้ใช้เวลาในการสอนที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 26 ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องเสียง หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจเป็นการรบกวนหรือขัดจังหวะในขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.7 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 27 ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อที่จะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นปัญหาต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 29 ผู้บริหารจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่างๆที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.8 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 32 ผู้บริหารตอบแทนครูที่มีความสามารถพิเศษด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 30 ยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.9 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยข้อที่ 33 ผู้บริหารแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้รับทราบอยู่เสมอและข้อที่ 34 ผู้บริหารสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่ 37 ผู้บริหารเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.10 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยเท่ากันทุกข้อ

2.11 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ 41 ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานทางด้านวิชาการดีเด่นโดยการประกาศเกียรติคุณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและข้อที่ 42 ยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ หรือนักเรียนที่นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพังงามีศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถและการ เรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้เป็นครูมืออาชีพมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมงานด้านวิชาการ พร้อมสนับสนุนสื่อ และทรัพยากรการจัดการเรียนการสอนด้านต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์การและผู้เรียนมากที่สุด ประกอบกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างสร้างสรรค์ ที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคคลในสถานศึกษาและผู้ ที่เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมถึงและประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่ง เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อันธิยา ภูมิไทยสง (2556: 73) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธราภรณ์ กลิ่นทอง (2557: 74) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1) ภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและราย ด้านระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559: 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนรองลงมาคือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการ นิเทศและการประเมินผลการสอนของครูและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุสุดา กิ่งการจร (2560: 151) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่การศึกษามีการพัฒนาอยู่เสมอ ครูจึงต้องมีการพัฒนา ตนเองตามไปด้วยโดยอาศัยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำความรู้ที่ได้มานั้นมาพัฒนาการเรียนการสอนนำไปสู่

การพัฒนานักเรียนและโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ย่อมมีความรู้มากกว่า และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามานั้นมาปรับใช้ในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของจริยาภรณ์ พรหมมี (2559: 169) ที่ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีพัฒนาวิชาชีพครูและด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริรัตน์ เทศกาล (2560: 57) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสหวิทยาเขตสตาร์บุษ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสหวิทยาเขตสตาร์บุษ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีภาวะผู้นำทางวิชาการมากกว่าผู้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้านการบริหารและภาวะผู้นำ โดยการพัฒนาตนเองทางด้านวิสัยทัศน์และการบริหารงานตามการปฏิรูปการศึกษาและได้นำความรู้มาพัฒนาวิชาชีพ ดังนั้น ประสบการณ์ทำงานของครูระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตติการ์ งามอเนก (2557: 93-94) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา แดงขาว (2556: 91-92) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูเครือข่ายเขาชนาบน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูเครือข่ายเขาชนาบน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล พัทณี (2560 : 75) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตวังบูรพา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครูโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินความต้องการของครู และให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการร่วมกัน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนต่อไป

2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้การแลกเปลี่ยนข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยจัดให้มีโปสเตอร์หรือป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจถึงเป้าหมายของโรงเรียน

3. ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามและประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนหรือไม่

4. ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้

5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำผลคะแนนทดสอบไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผนพัฒนาผู้เรียน

6. ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการควบคุมการใช้เวลาในห้องเรียนของครู โดยการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องเสียงหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่อาจเป็นการรบกวนหรือขัดจังหวะในขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน

7. ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู และนักเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียน และครู ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้กับครูในการจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน

8. ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจเพื่อชักจูงหรือผลักดันให้ครูมีพฤติกรรมในการทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินเพียงอย่างเดียว หากแต่อาจจะเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณ และการให้ผลตอบแทนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนความถนัด ทักษะ และความสามารถของครู ในการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

10. ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ เพื่อจัดทำและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละระดับชั้นให้มีความชัดเจน และมีการประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนของนักเรียน โดยจัดระบบของการให้แรงเสริมเป็นรางวัลอย่างเด่นชัด และเป็นทางการแก่นักเรียนที่ประสบความสำเร็จเป็นคนดี ยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ หรือนักเรียนที่นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์วรา เครื่องพาที. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤตกร น้ำทิพย์. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล.
- ปรีฉัตร เล็กดวง. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรา ศรีสมุทร. (2555). *การศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารและครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญพา พรหมณะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- ปนัดดา วรกานต์ทีวัตต์. (2555). *ภาวะผู้นำกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มยุรา ศรีสมุทร. (2555). *การศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารและครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

Parent's Participation in Mabagubg and Enhancing the Development of dan Chang
Kindergarten Suphanburi Primary Educational Service Area District Office 3

เรวดี คำศรี¹ นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ²

Rewadee Dumsri¹ Nitwadee Jirarotphinyo²

*¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครบุรี

²อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครบุรี

*¹Master of Education Program Student, Faculty of Education, Bangkok Thonburi University

²Advisor of Faculty of Education, Bangkok Thonburi University.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำนวน 1,132 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 291 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน (1) สร้างแบบสอบถามจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาที่เกี่ยวข้อง (2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข (3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ความครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา (4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน, การพัฒนาโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) To study parent's participation in managing and enhancing the development of Dan-Chang kindergarten Suphanburi Primary Educational Service area 3, and (2) To compare parent's participation in managing and enhancing the development of Dan-Chang kindergarten Suphanburi Primary Educational Service area 3. Classified by age and educational level of parents

This research is an serveg research. The population is Parents of Dan Chang Kindergarten School Suphanburi Primary Educational Service Area District Office 3 of 1,132 people. The samples used in the research were Parents of 291 students, obtained by a simple random sampling method. There are 4 steps to conducting research. (1) Create a questionnaire based on principles, concepts, theories and related studies. (2) Bring the created questionnaire to the thesis advisor. to verify the correctness and completeness and to bring the questionnaire back for improvement. (3) Lead the model Revised inquiry Presenting 3 experts to verify the authenticity of the content. check the correctness clearly content coverage and appropriateness of language use. (4) Take the questionnaire for a trial (Try Out) with parents of students. Schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3. Data Collection Tools it is a 5-level estimation scale questionnaire. The statistics used in the data analysis are: frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test

The results showed that. (1) participation of parents and students in managing and promoting the development of Dan Chang Kindergarten School Office of the Suphan Buri Primary Education Area 3, overall and in each aspect were at a high level. (2) Comparison of parent-student participation in school management and promotion, parent-student involvement in management and promotion of Dan Chang kindergarten school development. Office of Primary Educational Service Area, Suphan Buri District 3, Classified by age and educational level, found that. Overall, the difference was statistically significant at the .05 level. Classified by educational level, there was no difference overall.

Keywords: Parent's Participation, School Development Suphanburi Primary Educational service area office 3

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประกันคุณภาพ ฯลฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเทคโนโลยี สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและรองรับผลผลิตที่เกิดจากการศึกษาซึ่งก็คือผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามความต้องการของสังคม (รุ่ง แก้วแดง: 2545, คำนำ) องค์ประกอบของกระบวนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สำคัญคือ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการศึกษาโดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญของ

กระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ คือ การเพิ่มบทบาทของชุมชนในการรับรู้เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องได้รับการชี้แนะแนวทางได้รับการดูแลเป็นอย่างดี การชี้แนะแนวทางในแต่ละขั้นตอนต้องใช้เวลา ผู้ดำเนินการควรได้รับการฝึกฝนจากผู้ชำนาญการและต้องให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางระบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555: 18-19)

ผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเพราะสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือ บ้านและโรงเรียน ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมจากโรงเรียนเมื่อได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเป็นการเสริมแรงจากผู้ปกครองเด็กจะเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นผู้ปกครองควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดการศึกษาบริหารในโรงเรียน โดยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ การดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาและบริหารโรงเรียน เนื่องจากจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและจุดมุ่งหมายของผู้ปกครองต่างก็มุ่งที่จะพัฒนาเด็กเป็นสิ่งสำคัญ โดยกล่าวได้ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือ บ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองและครูเปรียบเสมือนผู้นำหรือแบบอย่างของเด็กหากต่างคนต่างพากันไปคนละทิศละทางจะเป็นเส้นขนานสองเส้นที่ไม่พบกัน ดังนั้น ผู้ปกครองและครูจะต้องจับมือกันปรึกษาหารือกันรับทราบปัญหาของกันและกันและหาทางร่วมมือกันทำให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามแนวทางที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวมต่อไป (มุสตี แสงหล่อ, 2555)

โรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาพบว่า ปัญหาและจุดอ่อนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน และด้านที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข โดยเร่งด่วนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนคือ ผู้ปกครองนักเรียนยังขาดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วม ต่อการบริหารงานโรงเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนขาดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร โดยเฉพาะในด้านการเป็นองค์คณะบุคคลที่จะทำหน้าที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน จากการประเมินตนเองของโรงเรียน พบว่า ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับพอใช้ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองนักเรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน แต่ก็อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย และยังมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดูแล การจัดการบริหารโรงเรียนน้อยอีกด้วย อีกทั้งผู้ปกครองนักเรียนยังขาดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริหารโรงเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรงยังขาดความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ

จากสภาพปัจจุบันปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ที่ต้องมีการดำเนินการเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนได้เกิดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาบริหารโรงเรียน เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนมากยิ่งขึ้น จึงได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการบริหารร่วมกับโรงเรียนให้เกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาล
ด้านข้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตของเนื้อหา** ครั้งนี้ คือการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลด้านข้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 ในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการมี
ส่วนร่วมในการประสานงาน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. **ขอบเขตของประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นผู้ดูแลนักเรียน จำนวน
1,132 คนของโรงเรียนอนุบาลด้านข้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 ปีการศึกษา 2564

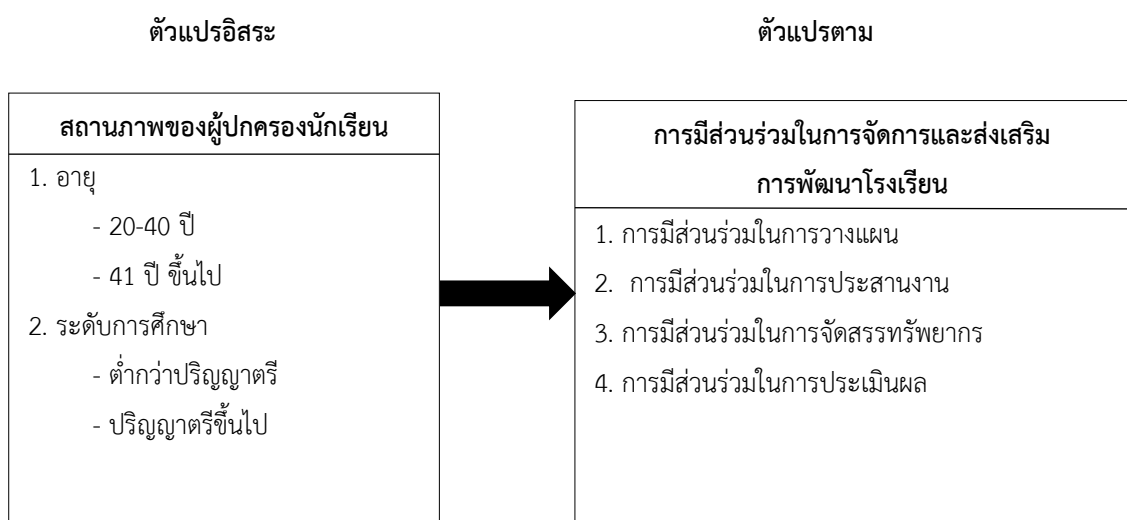
3. **ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่
และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากขนาดประชากร 1,132 คน ได้ขนาดตัวอย่าง 291 คน แล้วทำการสุ่ม
ตัวอย่างด้วยวิธีการแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาล
ด้านข้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมใน
การวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการประสานงาน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร และ 4)การมีส่วนร่วมใน
การประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและ
ส่งเสริมการพัฒนาได้สังเคราะห์จากงานวิจัยของหลายท่าน ได้แก่ ไพรัช อรรถกามาพันธ์ (2555: 1-23) ซึ่งเขียนเป็นกรอบ
การวิจัยได้ ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ (1) อายุ และ(2) ระดับผลการศึกษาและมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด้านข้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ค่าน้ำหนักคะแนน 5 หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าน้ำหนักคะแนน 4 หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมาก

ค่าน้ำหนักคะแนน 3 หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าน้ำหนักคะแนน 2 หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อย

ค่าน้ำหนักคะแนน 1 หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องวิจัย

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข

แบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ความครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา ตามคุณลักษณะของตัวแปร เพื่อประเมินค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องโดยหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ โดยให้คะแนนแต่ละข้อคำถามดังนี้

ให้ +1 คะแนน ถ้าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ให้ 0 คะแนน ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ให้ -1 คะแนน ถ้าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลการทดลองใช้ไปประเมินหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาร์คแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) จากผลการประเมินหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามถ้าพบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นมากกว่า 0.8 ทุกตัวแปร จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอลหนังสือจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลด้านข้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 เพื่อขออนุญาตเข้าไปแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับฝ่ายที่รับผิดชอบด้านนี้เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 และขอความอนุเคราะห์ครูประจำชั้น แจกแบบสอบถามให้ผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามคืนจากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับ

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบสมมติฐาน Independent t-test วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้นจำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 และเป็นผู้มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 35.74 และเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 64.26

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้ปกครองผู้วิจัยที่ตั้งสมมติฐาน การวิจัยไว้ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำแนกตามเพศ จำแนกตามช่วงอายุ และจำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

2.1) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

2.2) พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวม และรายด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลตำบลข้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลตำบลข้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่ส่งผลให้ผู้ปกครองให้เวลากับการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวมากกว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับ สุภัสสรีรา วงษ์มาดิษฐ์ (2559) ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยเฉพาะในด้านวิชาการ เนื่องจากผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรที่โรงเรียนใช้ และในขณะเดียวกัน ผู้ปกครองจะสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในด้านอื่น เช่น การบริจาคสิ่งของ ทุนการศึกษา ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมกีฬา มากกว่าด้านงานวิชาการ จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน และชุมชน ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาหลายหมวด หลายมาตรา เช่น ในหมวดหลักการสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ที่จะให้สังคม ชุมชน และท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่ง ไพรัช อรรถกามาพันธ์ (2555: 2-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของไทยในอดีตเป็นภาระหน้าที่ของครอบครัว ชุมชนทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับอาชีพ วิชาการให้แก่เด็กๆในชุมชน ต่อมามีการรับวัฒนธรรมการศึกษาจากตะวันตกเข้ามา จึงก่อตั้งโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยรัฐเข้ามาเป็นผู้จัดการศึกษาจัดหลักสูตรผ่านระบบโรงเรียนและไม่ได้ให้ออกาสแก่ชุมชน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในเรื่องการจัดหลักสูตรทำให้เด็กเกิดความเครียดเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับโลกภายนอก วัฒนธรรมต่างชาติจนเกิดปัญหามากมายขึ้นในสังคมจนเกิดแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา คือ ให้ชุมชน ท้องถิ่น และทุกส่วนในสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในด้านการดำเนินการการจัดกิจกรรม การสนับสนุนทรัพยากร แรงงาน นอกจากนี้ทางชุมชนยังสนับสนุนด้านวิชาการ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม เพื่อทำให้เด็กได้ทราบถึงชีวิตของตนเองที่แท้จริง

จากผลการศึกษาแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนได้กำหนดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแนวทงนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งและร่วมประเมินโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ดังนั้น ผู้ปกครองจึงมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากที่สุด การประเมินผลมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ สำหรับการประเมินผลจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในองค์กรและนอกองค์กรในการร่วมมือกันดำเนินงานกับชุมชนของโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่โรงเรียนจะได้รับความร่วมมือในชุมชนในการจัดการศึกษาการระดมทรัพยากรและการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ ดำรงค์ มงพิมาย (2557: 91-92) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียน เจ ซี. โคราซอนูร์น 1 อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้ด้านการให้บริการชุมชน จากการพัฒนาการดำเนินงานด้านการให้บริการชุมชนในรอบที่ 1 โดยใช้วิธีการบริการแบบมีส่วนร่วม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ การให้บริการด้านวิชาการ การให้บริการคำแนะนำปรึกษาหารือ การให้บริการด้านอาคารสถานที่ การให้บริการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์กีฬาการอำนวยความสะดวกในการติดต่องานด้านต่าง ๆ ส่วนผลการดำเนินงาน การให้บริการด้านบุคลากร การให้บริการด้านวิชาชีพ การให้บริการ

ด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศและการประเมินผลทำให้บริการชุมชน ผู้ศึกษาค้นคว้าและกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการพัฒนางานด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ในวงรอบที่ 2 โดยใช้วิธีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีกับการให้บริการชุมชน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีทุกด้าน การที่ปรากฏผลเช่นนี้ เพราะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้พยายามร่วมมือกันพัฒนางานด้านการให้บริการชุมชนเป็นอย่างดีด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนในวงรอบที่ 1 โดยใช้วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนช่วยประสานงานกับองค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอื่นๆส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ โรงเรียนจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การประชุมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพบปะเยี่ยมเยียนผู้นำ ผู้ปกครองในวาระอันสมควร การจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน การจัดทำจุลสาร สิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน และการประเมินผลการทำงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้ศึกษาค้นคว้า และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการพัฒนาด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ในวงรอบที่ 2 โดยใช้วิธีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีผลปรากฏว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับดี การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ สุภัทธีรา วงษ์มาดิษฐ์ (2559) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัด การศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ภายหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การประสานงานกับชุมชน ผู้ปกครองได้รับความรู้ ประสบการณ์ ด้านการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประเมินการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เมื่อโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิดวางแผน การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน ชุมชน และโรงเรียนมีการพัฒนางานด้านสัมพันธ์ภาพที่สูงขึ้น

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะเกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินผลที่ดี เพื่อร่วมประเมินความสำเร็จของโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. โรงเรียนควรดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีการพิจารณาการใช้งบประมาณตามแผนของโรงเรียน และการวิเคราะห์ภารกิจนโยบายของโรงเรียน
2. เมื่อโรงเรียนมีการอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ผู้ปกครองควรให้ความช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาของโรงเรียน
3. โรงเรียนควรมีการประสานงานกับชุมชนและมีการประเมินความสำเร็จของโครงการที่กำหนดในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเพื่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการประเมินไปเผยแพร่ต่อของโรงเรียนและชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรจะศึกษาในลักษณะการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการร่วมจัดการศึกษา ในรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการและส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนให้การมีส่วนร่วมมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสอน หอมสมบัติ และ พนมพร จินดาสมุทร. (2556). *ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนมัธยมสมบูรณโปชนสวรรค์ แขวงสะพานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 5(14), กันยายน - ธันวาคม 2556, 77-86.
- กันรญาณี ศรีสุริภักษ์. (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพลุดา หลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรินทร์ ถาวรสิน. (2550). *ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักดิ์ดา คำมุงคุณ. (2563). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนร่มเกล้าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. บทความวิจัยนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา (NMCCON 2020) เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2563.
- ศิริอร ชันธหัตถ์. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา.
- สุภัทจิรา วงษ์มาดิษฐ์. (2559). *พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัด การศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสริมศักดิ์ ไรยสุวรรณ. (2546). *ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ .ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (2563). *สารสนเทศทางการศึกษา ประจำปี 2563*. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2563 จาก <http://spb3.go.th/spb3/index.php>
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2548). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2563 จาก <http://202.143.173.172~plan5005/information/53/table8.htm>
- เอกอนงค์ ศรีสำอาง กุลธิดา ภูมิ่ง และเมธินี น้อยสุด. (2558). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. วารสารวิจัย มสท. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 11(2), 163-178.

- Braddy,D.A. (1991). *The relationship between principal leadership style and teacher Participation in decision-making (empowerment)*. Dissertation Abstracts International, 53(1), 27-A
- Hoagland, Jame Lee. (1990, November). *Principal teacher perception of teacher participation in the decisionmaking process in pubic secondary school with and without a collective bargaining*. Dissertation Abstracts International, 46(11), 3550-A
- Joyce L. Epstein. (2018). *School, family, and community partnerships in teachers' professional work*. Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy, 44(3), 1-10 · April 2018
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 607-610.
- Likert, R. (1993). *A Technique for The Measurement of Attitude*. Chicago: Rand Mc Nally.
- Turk, Esin C. (March, 2001). *Public Relations Practitioners in Higher Education: Dominant Coalition, Public Relations Models, Public Relations Roles*. Dissertation Abstract International 61(9), 3400-A.

**การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
THE ACADEMIC ADMINISTRATION AT SILACHARAPHIPHAT SCHOOL GROUP
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1**

เลิศบุษยา ไทยเจริญ

Lertsbusaya Thaicharoen

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education , Bangkokthonburi University

e-mail: deelerts27@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ (2) สสำรวจความพึงพอใจการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 จำนวน 210 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 101 คน โดยการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกนแล้วใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด รองลงมาคือด้านหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และ (2) ความพึงพอใจการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ABSTRACT

The objective of this research were: (1) to study the academic administration at Silacharaphiphat School Group under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1; and (2) to survey satisfaction of the students toward the academic administration at Silacharaphiphat School Group under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, classified by class level.

This research was a survey research. Population was 210 students in Matthayom 1–3 at Silacharaphiphat School. The sample consisted of 101 students by determining from the Krejcie and

Morgan's table, and obtained by simple random sampling method. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and Standard Deviation.

The research's results were revealed that: (1) the academic administration at Silacharaphiphat School Group under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, overall in four aspects were at high level. When considering each aspect, they were ranked by descending order of mean scores as follow: innovation, technology, media, and library; curriculum; measurement and evaluation; teaching and learning management respectively; and (2) the satisfaction of the students toward the the academic administration at Silacharaphiphat School Group under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, classified by class level overall and each aspect was not different.

Keywords: Academic Administration, Silacharaphiphat School, Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโดยเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคมสามารถดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในกระบวนการเรียนการสอนต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องตั้งมรรฐจักรรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะกระบวนการความคิด การจัดการ ร่วมทั้งส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย อีกทั้งต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาการเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและเน้นคุณธรรมเป็นพื้นฐาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

การบริหารสถานศึกษาตามบทบาท ภาระ หน้าที่และงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น วิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่นๆ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาการตรวจสอบว่าสถานศึกษาใดผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการดูได้จาก 1) สถานศึกษามีขอบข่ายการบริหารงานอย่างชัดเจน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความตระหนักและร่วมกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ ได้อย่างดี 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 163)

ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่ผู้ปกครองตั้งความหวังเป็นสถานที่ให้ความรู้ ฝึกทักษะในการทำงาน ฝึกนิสัยให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในปัจจุบันโรงเรียนต้องดำเนินงานในกรอบ

งานทั้ง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารบุคคลการเงินและสินทรัพย์ และกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน หรือคุณภาพของงานทั้ง 4 งาน การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนมากที่สุด การบริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง บังเกิดความพึงพอใจ มีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ผู้เรียนมีคุณภาพส่งผลให้เกิดความพึงพอใจอย่างมากก็จะได้รับความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียนในการช่วยเหลือโรงเรียนหรือสถานศึกษาส่งผลให้การดำเนินงาน การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มีบทบาทในการช่วยรัฐจัดการศึกษา โดยเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษา โดยดำเนินการจัดการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นกลไกที่ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในสังคมเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความว่า “ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า “ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า สภาพความเป็นอยู่ของสังคมใดๆ เป็นภาพสะท้อนให้เห็นความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสังคมนั้น ๆ ด้วยการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม จากสภาพความเป็นจริงได้ประสบปัญหาด้านการดำเนินการดังกล่าวหลายประการ เช่น การดำเนินการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่หลายด้าน นอกเหนือจากการสอน บางท่านมีชั่วโมงสอนมาก บางท่านสอนหลายวิชาหรือสอนไม่ตรงกับวิชาเอก ใช้เพียงประสบการณ์และการอบรมเท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการสอนและการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ทำให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ นอกจากนั้นวิธีการสอนของครูบางท่านยังยึดติดการสอนแบบเดิม กล่าวคือใช้ครูเป็นศูนย์กลางและไม่มีการดำเนินการจัดสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมาช่วยในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ กุลชรี พิภุลแกม (2551: 3) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ เนื่องจากวิธีการเรียนการสอนล้าสมัย การถ่ายทอดเนื้อหาไม่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการวัดผลประเมินผล ครูบางท่านไม่ดำเนินการจัดวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและต่อเนื่องใช้การสอบกลางภาคและปลายภาคเป็นเกณฑ์การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับ บรรพต พิกอินทร์ (2550: 5) กล่าวว่า ครูผู้สอนมีภาระงานมากทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจงานหรือแบบทดสอบการวัดผล จึงต้องใช้แบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ มากกว่าการวัดผลวิธีอื่นๆ ซึ่งการวัดผลประเมินผลที่ดีควรใช้หลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณาปรับปรุง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพงานวิชาการให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากความเข้าใจ

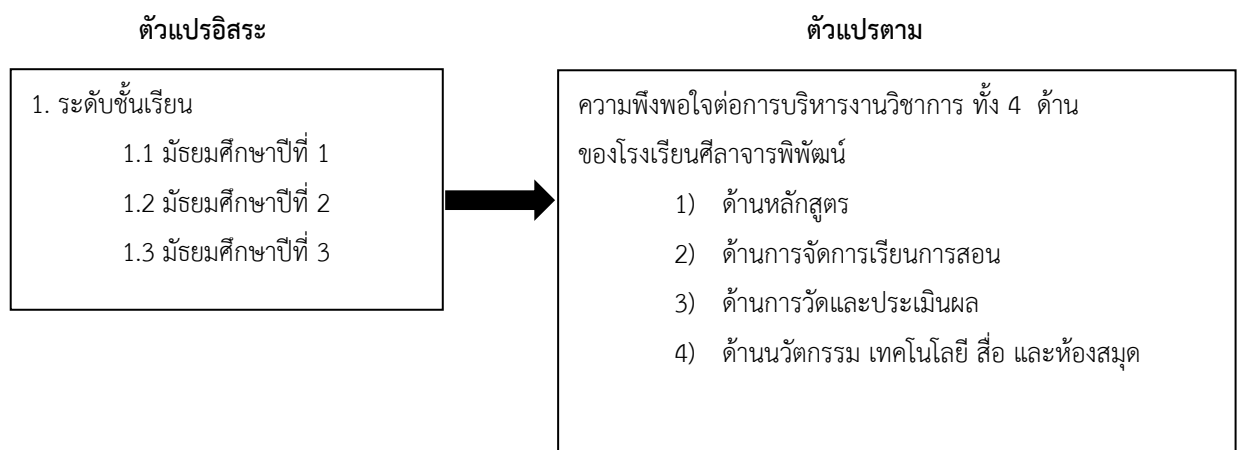
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เข้าศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของการบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์งานวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 12 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา แต่ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด

ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 210 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกนแล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง(Purposive sampling)ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน101คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 34 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3ต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ(Check list)ถามเกี่ยวกับระดับชั้นเรียนที่กำลังศึกษา ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขออนุญาตนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิธีการตอบแบบสอบถาม แล้วรอรับแบบสอบถามกลับคืนในวันเดียวกัน
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจความถูกต้องของแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนับจำนวนและคิดเป็นร้อยละจำแนกตามตัวแปรอิสระได้แก่ ระดับชั้นเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3
4. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับการประมาณค่าแทนระดับความพอใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้
  - ค่าน้ำหนักคะแนน 5 หมายถึง ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด
  - ค่าน้ำหนักคะแนน 4 หมายถึง ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการมาก
  - ค่าน้ำหนักคะแนน 3 หมายถึง ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการปานกลาง
  - ค่าน้ำหนักคะแนน 2 หมายถึง ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการน้อย
  - ค่าน้ำหนักคะแนน 1 หมายถึง ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด
5. นำแบบสอบถามที่ไปเก็บข้อมูลที่ได้ร้อยละ 100 มาสำรวจความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของประชากร ใช้วิธีคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละจำแนกตามสถานภาพของนักเรียน ได้แก่ ระดับชั้นเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ต่อการบริหารงานวิชาการ รวม 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน

3. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต่อการบริหารงานวิชาการ รวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด ของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามระดับชั้นเรียน รายด้านและโดยรวม เสนอในรูปแบบตาราง

4. นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102 – 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ปีการศึกษา 2564 ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุดพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ปีการศึกษา 2564 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ปีการศึกษา 2564 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ปีการศึกษา 2564 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ทุกข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่พบมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรพต พักอินทร์ เรื่องความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนโรงเรียนบ้านตรอกสะเดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 (2551) พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนโรงเรียนบ้านตรอกสะเดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านตรอกสะเดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี สื่อห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 มีความพึงพอใจในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผลด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อห้องสมุดและด้านการจัดการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลพรรณ รัตนขจิตวงศ์ (2547) เรื่องความต้องการในการพัฒนางานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพิษณุโลก พบว่าทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนางานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าต้องการในการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการมากที่สุด ในเรื่องการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังของหลักสูตร และด้านการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนตามลำดับ ส่วนด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้พบว่าครูมีความต้องการพัฒนามากที่สุดในเรื่องการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาได้แก่การใช้เทคนิคและการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมตามลำดับสำหรับด้านการวิจัยในชั้นเรียนพบว่าครูมีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน รองลงมาได้แก่การพัฒนาวิธีหรือนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียนและการใช้สถิติพื้นฐานที่เหมาะสมในการทำการวิจัยตามลำดับ สำหรับด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ครูมีความต้องการมากที่สุดในเรื่องการพัฒนาและการผลิตสื่อที่สนองความแตกต่างและความสนใจของผู้เรียน รองลงมาได้แก่ การนำนวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศต่างๆมาประยุกต์ใช้และการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ นอกจากนี้การวัดผลและประเมินทางการศึกษาพบว่าครูมีความต้องการมากที่สุดในเรื่องการประเมินจากการปฏิบัติ รองลงมาได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเทียบโอนทางการศึกษาตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก แต่ถ้ามีการปรับปรุงในด้านหลักสูตร ควรให้นักเรียนได้ ทราบถึงผลการเรียนอย่างต่อเนื่องและได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในทุกด้านก็จะทำให้นักเรียนมี ความ พึงพอใจมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนมีแนวโน้มความพึงพอใจด้านหลักสูตรและด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด การวัดและ ประเมินผล การจัดการเรียนการสอน จึงควรจัดให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารและครูฝ่ายวิชาการควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุงในด้านหลักสูตรและด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อและห้องสมุด การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน ให้กับผู้เรียนได้มีการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
2. ควรทำการศึกษาความพึงพอใจต่องานบริหารงานวิชาการของนักเรียนโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากประชากรกลุ่มอื่นๆ เช่น นักเรียนศิษย์เก่า ครู ผู้นำ ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชาชนทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จันทน์ผา. “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 -2 ในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2, 2549.
- กุลทรี พิภูลเกษม. “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 , 2551.
- จเร จันทวีวัฒน์เดชากุล. “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา” สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ระนอง 2547.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคโนโลยีการใช้สถิติเพื่องานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :เทพเนรมิต.
- โชคชัย พิภโต. “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลกลุ่มโรงเรียนห้วยเหนียว” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2, 2548.
- ชำนาญ ท่วมพงษ์. 2549. “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1, 2549.
- ไชยศ ไพวิทยศิริธรรม. *เอกสารประกอบการสอนสถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา*. นครปฐม : มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2549.
- ทักษิณ อารยะจารุ. “การบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1, 2548.
- นพรัตน์ ส่วนบุญ. “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 , 2550.
- นงนาถ อัมพร. “สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านปากข้าวสาร (บริษัทชาวไทยจำกัด สงเคราะห์ 2)” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1, 2550.

- เนาวรัตน์ วันทอง. “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโบสถ์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เขต 2, 2552.
- บรรพต พักอินทร์. “ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของนักเรียนโรงเรียนบ้านตรอกสะเดา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ,2551.
- ประกอบ ภูงูโพนธ์. “การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” 2548.
- ประคอง รักษาศักดิ์ชัย. “นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1, 2548.
- พิมลพรรณ รัตนขจิตวงศ์. “ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพิษณุโลก” 2547.
- พระครูสุตปัญญาวุฒิ. “สภาพปัญหาการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา” จังหวัดสกลนคร, 2551.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. “ภาวะผู้นำและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา” โรงพิมพ์ บริษัทข้าวฟ่างจำกัด. 2549
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร:ชมรมเด็ก, 2539.
- สุรพงษ์ ผสมวงศ์. “ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านคำสร้อย” อำเภอ นิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร, 2550.
- อนุภาพ วาทีทอง. “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตคันนายาว” กรุงเทพมหานคร, 2551

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ
ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS IN THE NEW NORMAL ERA,
UNDER THE BEUNGKAN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วิชุลดา พันจำปา

Wichulada Phanjampa

หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: JomJam.Wichulada@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ(1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ และ(2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร เป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 1,033 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิจัยดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the academic administration of schools in the New Normal era, under Buengkan Secondary Educational Service Area Office, and 2) to compare the academic administration of schools in the New Normal era, under Buengkan Secondary Educational Service Area Office, classify by work experience and educational level.

The research was survey research, the population was 1033 teachers under the secondary educational Service Area Office. The sample was 285 teachers, obtained by stratified random sampling method. There were four steps of the methodology; (1) study of literature and related research; (2) constructing research instruments; (3) data collecting; and (4) data analysis. The instrument used for

data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency percentage, mean, Standard Deviation, and t-test

The results of the research found that: (1) academic administration of schools in the New Normal era, under Buengkan Secondary Educational Service Area Office. as the overall high level; and (2) comparison of academic administration of schools in the New Normal era, under Buengkan Secondary Educational Service Area Office, classified by work experience and educational level were not differences.

Keywords: Academic Administration of Schools New Normal, academic administration, Buengkan Secondary Educational Service Area Office

---

บทนำ

ในสภาวะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกและมีผลกระทบกับประเทศไทย คือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชนรวมทั้งการประกอบสัมมาอาชีพในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ทำให้สถานประกอบการ บริษัท ร้านอาหาร ส่วนใหญ่คนตกงานไม่มีงานทำกระทบเป็นภาพรวมในวงกว้าง ปัญหาด้านอาชญากรรม การปล้น ชิงทรัพย์ ตามมาจากการระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562-2563 เป็นการระบาดทั่วโลกโดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 จากเดิมที่เราคิดว่าเรื่องโรคระบาดอาจเป็นเรื่องไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของโรคซาร์สและพบเจอกับวิกฤตต่างๆอย่างต่อเนื่องแต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงตัว จนกระทั่งโควิด-19 มาถึงและก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก วันนี้ทุกคนจึงตระหนักเพิ่มขึ้นว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทำให้ชีวิตไม่เหมือนเดิม สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมหลายเรื่อง ความไม่เหมือนเดิมหลังต้องเผชิญกับวิกฤตโควิด-19 เริ่มต้นจากชีวิตของคนเราที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่หลายหน่วยงาน องค์กร ต่างปรับความคิด พฤติกรรม และวิถีการทำงานที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงานมักให้ความสำคัญกับ Work – Life Balance สร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสิ่งสำคัญ แต่ปัจจุบันที่เราทุกคนต่าง Work from Home มีสัดส่วนเวลาของการทำงานและชีวิตส่วนตัวเกิดขึ้นพร้อมๆกันสลับสับเปลี่ยนกันไปตลอดทั้งวัน เกิด Work – Life Integration ที่ชีวิตการทำงานหลอมรวมกับชีวิตส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียว จนเราต้องสร้างวินัยในการทำงานท่ามกลางอิสระและความยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก Work from Home นอกจากนี้ Work from Home ที่สร้างเศรษฐกิจคนติดบ้าน (From Home Economy) ทำให้ e – Commerce และการทำธุรกรรมทางออนไลน์เติบโตอย่างก้าวกระโดดแล้ว อีกหนึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด ในช่วงวิกฤตโควิด – 19 ก็คือคนให้ความสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสาธารณสุขมากขึ้น เช่น ให้ความสำคัญกับการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัย หรือแม้แต่การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ส่งผลให้เรื่อง Digital Transformations ที่เคยมีการพูดถึงมาอย่างยาวนานและเกิดขึ้นซ้ำมากกลับถูกขับเคลื่อนได้เร็วขึ้น (ชัยชนะ มิตรพันธ์, 2560:22-25)

สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมพื้นฐานที่เป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในทุกด้าน มีหน้าที่พัฒนาเด็กวัยเรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของเด็กในชุมชนที่มาจากครอบครัวที่ต่างกัน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาโรคต่างๆ เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและมาเข้าเรียนในสถานศึกษาจึงมีโอกาสที่จะแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่คนอื่นๆ ได้ จากการเล่น การใกล้ชิดและทำกิจกรรมร่วมกัน สถานศึกษาจึงเป็นสถานที่สำคัญมากต่อการส่งเสริมสุขภาพ

และป้องกันโรคหรืออาจเปรียบได้ว่า “สถานศึกษา” นับเป็น “Shelter” สำหรับนักเรียนที่ต้องคำนึง และให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวเป็นอันดับแรกๆภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนและสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดในช่วงระยะเวลาต่อจากนี้ไป ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรของสถานศึกษา ต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตวิถีใหม่ “New Normal” เน้นการปฏิบัติภายใต้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 อย่างเคร่งครัด เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยจากโรคโควิด -19 ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและปลอดภัยจากโรค (Department of Health, 2020) ในสถานการณ์ปัจจุบัน การระบาดทั่วไปของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562-2563 เป็นการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และทุกประเภท ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การศึกษาเอกชน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งการเตรียมความพร้อมทักษะที่สำคัญในช่วงปิดเทอมให้แก่ผู้เรียน คือ ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อที่จะสื่อสารกับนักเรียน โรงเรียนจะต้องเปลี่ยนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นที่บ้าน เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนจากโรงเรียนไปเป็นบ้าน สิ่งที่สำคัญคือผู้ปกครองต้องช่วยนักเรียนดั่งนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสำรวจความพร้อมทั้งโรงเรียน ผู้ปกครองและคุณครูเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ (รัตนา กาญจนพันธ์, 2563:2-3)

เชื้อโควิด 19 (Covid -19) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ การระบาดทั่วไปครั้งนี้ยังก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ปรกอบด้วย ความไม่มั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจ รวมไปถึงการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สิ่งที่เรากำลังเผชิญกันอยู่ในทุกวันนี้เป็นสถานการณ์ที่เรียกได้ว่าเข้าขั้นวิกฤตและเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณที่ทำให้เราต้องตั้งรับ ปรับตัวหาวิธีที่จะรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้นที่ประสบปัญหาดังกล่าว ดูเหมือนว่าทั่วโลกก็กำลังประสบชะตากรรมเดียวกัน เพียงแต่อาจจะมีน้อยต่างกันผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี หลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน (มติชน ออนไลน์. (2563:5-7)

ความปกติใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไมคุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต โดยคำนี้กำเนิดขึ้นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007 – 2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายมาเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่น ๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ส่วน "New Normal" ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด - 19” ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น อธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้าง

สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วัสดุทัศนวิสัยการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร เกิดการย้ายเบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563:5)

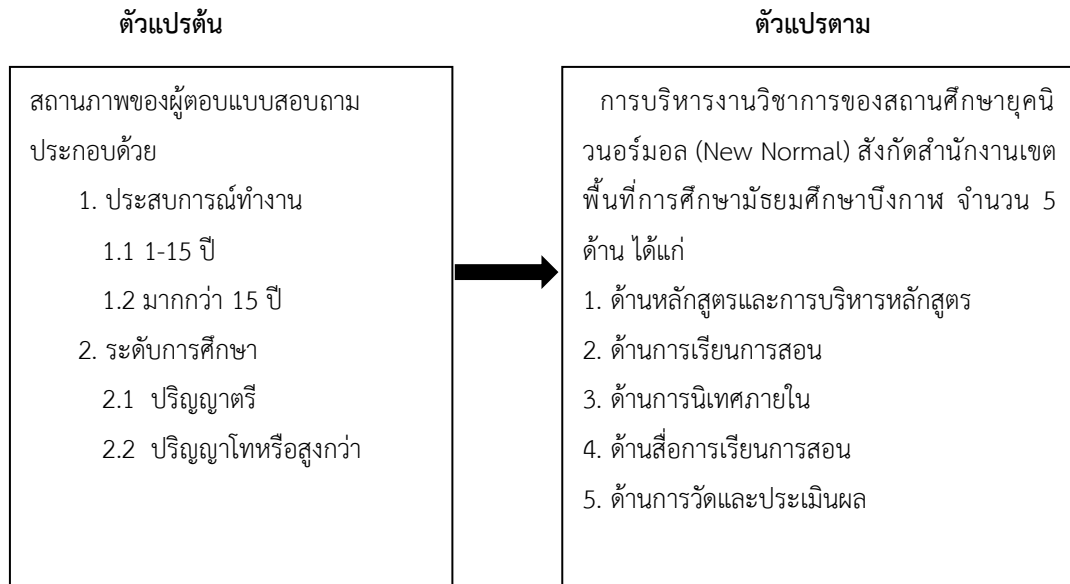
ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาจากกระแสการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ในด้านการจัดการเรียนการสอนการบริหารงานวิชาการในยุคนิวอร์มอล (New Normal) ในการดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในสถานการณ์วิกฤตนี้ ในมุมหนึ่งก็เป็นการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่ในอีกมุมหนึ่งก็นับเป็นโอกาสและช่วงเวลาสำคัญในการปรับปรุงระบบการศึกษาของประเทศให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อยกระดับการศึกษาไทยได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ในภาพรวม คือรูปแบบการเรียนการสอนแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนรู้แบบ On-sit ในพื้นที่ที่มีความสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้ผ่านทาง การ ON-Air ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้เสริมผ่านระบบ Online การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้ที่วีดิทัศน์และ DLTV เป็นหลัก โดยมีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์เป็นสื่อเสริม ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงในการหากลยุทธ์ วิธีการในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนซึ่งส่วนใหญ่กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งปิดทุกโรงเรียนในประเทศไทย โดยให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบ Online On-sit On-hand และ On-demand ขึ้นอยู่กับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล(New Normal)ว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจะมีวิธีการบริหารงานวิชาการในยุคนิวอร์มอลอย่างไร และสามารถแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยกระบวนการใด ที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 นำมาปรับให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 1,033 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ผู้ใช้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie & Mogan (1970:607-608) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) เทียบสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวนอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของครูเพื่อใช้สอบถามผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวนอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวนอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 5 ด้านลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าความรู้พื้นฐานหลักการแนวคิดจากเอกสาร ตำรา บทความ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวนอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

scale) ของ Likert Scale ตามหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยเสนอให้คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบ

3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (index of Item objective congruence: IOC) พบว่าได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทุกข้อ

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.92 ผลการวิเคราะห์ในกระบวนการนี้ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3.6 นำไปจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ และผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 285 ฉบับ ไปให้ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ และรับกลับด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางด้านสถิติ

5. การวิเคราะห์

5.1 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ กรรมการประเมินของครู สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.3 เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา สถิติที่ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกรายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ยุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.34	0.61	มาก
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.29	0.48	มาก
3.	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.31	0.57	มาก
4.	ด้านพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.34	0.58	มาก
5.	ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.33	0.71	มาก
รวม		4.32	0.59	มาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ค่า t-test โดยนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบาย ได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ยุคนิวอร์มอล (New Normal)	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.34	0.61	4.51	0.54	0.53	0.56
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.15	0.65	4.37	0.64	0.56	0.64
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.26	0.62	4.52	0.55	0.46	0.63
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.19	0.68	4.31	0.73	0.46	0.32
5. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.29	0.60	4.25	0.75	0.53	0.46
รวม	4.25	0.63	4.39	0.64	0.51	0.52

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ยุคนิว نرمอล (New Normal)	1-15 ปี		15 ปีขึ้นไป		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.43	0.12	4.36	0.65	0.64	0.58
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.36	0.60	4.33	0.55	0.63	0.52
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.37	0.64	4.24	0.66	0.65	0.54
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.42	0.13	4.40	0.64	0.63	0.53
5. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.34	0.64	4.21	0.64	0.52	0.56
รวม	4.40	0.37	4.33	0.63	0.61	0.55

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์อย่างชัดเจนโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม และการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งผู้บริหารได้แสดงความสามารถของตนเองออกมาในเรื่องของการเป็นผู้ทางวิชาการที่แท้จริง เริ่มต้นด้วยความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางของการบริหารงานวิชาการ และสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ทางด้านวิชาการ และมีความสามารถในการจัดรูปแบบงานวิชาการก็คือการจัดสายงานบริหารวิชาการรวมถึงการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการซึ่งจะต้องทำให้งานวิชาการไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด 19 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด 19 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การใส่แมส ฯลฯ เป็นต้น ผู้บริหารต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้หรือแลวางแผนร่วมกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจของครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรจิตต์ ทองปรีชา (2563) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาริต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนวชิรธรรมสาริต เป็นไปตามนโยบายและแนวทางของรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดในสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษาของครูประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิว نرمอล (New Normal) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่จะสร้างคุณภาพชีวิต และสังคมบูรณาการอย่างสมดุล

ระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวงมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิต และสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเอง และพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2562:12) ดังนั้นในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้นจึงจำเป็นที่จะต้องปูพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนอย่างมั่นคง จริงจัง ในทุก ๆ ด้านตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาในการจัดการศึกษา และได้บัญญัติไว้ในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๓ ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ มีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม สอดคล้องกับการศึกษาของ เพ็ญแข เพ็ญศิริวงศ์ (2564:บทความ) ที่ว่าการทำงานที่ประสบผลสำเร็จของโรงเรียนปัจจัยที่สำคัญยิ่งคือ ครูมีกำลังใจในการทำงาน มีความกระตือรือร้น พุ่มพวงร่างกาย แรงใจ และสติปัญญาอย่างเต็มທີ່คือหนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูให้เป็นที่คาดหวังดังกล่าว ส่วนหนึ่งคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทอย่างยิ่งในระดับหน่วยปฏิบัติ ที่จะให้การกระตุ้นช่วยเหลือ ปลูกเร้า ทำทนาย เพื่อให้ครูมีความกระตือรือร้น พุ่มพวงกับการทำงาน พร้อมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการทำงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างลุ่มลึก และแจ่มแจ้ง พร้อมสนับสนุนปัจจัยหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำงานต่าง ๆ ให้เพียงพอที่จะทำให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจังจะหยุดไม่ได้ ดังนั้นการดำเนินงานที่จะทำให้ โรงเรียนปราศจากความล้มเหลวควรที่จะประกอบด้วยปัจจัยของการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ สอดคล้องกับ กัวยวราพร สิ้นศิริ (2564) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนทุติ พบว่า ผู้บริหารและ ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรมีการวางแผนพัฒนาหลักสูตรด้วยการส่งเสริมสนับสนุน ส่งเสริมอบรม ให้ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเห็นความสำคัญของหลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดแผนการเรียนรู้อำหรับเป็นแนวทางในการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
2. ผู้บริหารมีการประชุมครูเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายควบคู่กับการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการดัดแปลงเนื้อหาวิชาที่สอนให้เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่นและเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อการศึกษาที่ยั่งยืน
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการนิเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จัดให้มีเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และสร้างเครือข่ายการศึกษา
4. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครู จัดทำ และนำสื่อเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านสื่อเทคโนโลยีอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
5. ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับการประเมินผลของผู้เรียนทั้งรายภาคและรายปีอย่างต่อเนื่อง และนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตามการรับรู้ของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง
2. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคนิวอร์มอล (New Normal) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ กับโรงเรียนและเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ และมีการใช้ตัวแปรอื่นในการวิจัยครั้งต่อไป
3. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบกับสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อมในการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ให้กับเด็กนักเรียน เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของผลการเรียน
4. เพื่อให้การศึกษาเรียนรู้เกิดขึ้นกับนักเรียนในทุก ๆ กลุ่ม รวมถึงเด็กด้อยโอกาสควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความเท่าเทียมและเข้าถึงการเรียนในรูปแบบเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *มาตรการการจัดการเรียนการสอนช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา2019(Covid19)*. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 2015/2563.
- เอกสารถ่ายสำเนา. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). *การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(Covid19)*. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2563. จาก <http://www.thaivbd.org/n/histories/view/2797>.
- ข้อมูลฝ่ายทะเบียน. (2563). *ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ*. เอกสารถ่ายสำเนา.
- จิรศักดิ์ ทองปรีชา. (2563). *การบริหารจัดการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ Covid 19 ระดับมัธยมศึกษาพื้นที่โรงเรียน วชิรธรรมาสถิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2560). *“Go Digital with ETDA” เร่งเครื่องในระบบดิจิทัลในบริการภาครัฐ*. เอกสารประกอบการบรรยาย. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- โซษิตา ศิริมัน. (2564). *ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด 19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.
- นาริมาห์ แวปูเตะ คันธมาหนั กาญจนภูมิ กัลยา ต้นสกุล. (2563). *พฤติกรรมกำบังโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์*. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประหยัด พิมพา. (2563). *การศึกษาไทยในปัจจุบัน*. บทความทางวิชาการ. สำนักงานศึกษาธิการเขต 10 อุดรธานี.
- ประเสริฐ บุญเรือง. (2563). *แนวทางการบริหารจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.spm7.go.th>. (2563, 16 ตุลาคม).

- ณรงค์ศักดิ์ บุญยามาลิก. (2558). *Balanced Scorecard คืออะไร*. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2559, จาก http://ceu.md.kku.ac.th/site_data/mykku_ceu/30/BSCandStrategyMap.pf.
- ธานี กล่อมใจ. (2563). *ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา.
- จิตติญาพร ทองเมือง (2564) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต1. *Journal of Roi Kaensarn Academi* ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนมีนาคม 2564.160.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2562). *คุณธรรมกับคุณภาพผู้เรียน*. เอกสารถ่ายสำเนา บทความทางวิชาการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*, มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ปรีชาชาย อินทรชิต. (2556). *การพัฒนายุทธศาสตร์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พชร สุขวิบูลย์. (2563). *พฤติกรรมของคนที่เปลี่ยนไปในช่วง COVID-19*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพหุวิทยาการและการบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563). *การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด 19*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีสเดียน.
- เพ็ญแข เพ็ญศิริวงศ์. (2564). *การเป็นผู้นำในสถานศึกษาอย่างมีอาชีพ*. บทความ.เอกสารถ่ายสำเนา.
- พระมหาพิทยา จันทรวงศ์. (2557). *การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูมิศรัณย์ ทองเลี้ยมนาค. (2563). *“โรคใหม่” สร้าง “โลกแห่งการเรียนรู้ใหม่” : อนาคตการศึกษาไทยยุคหลังโควิด 19*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.the101.world/future-of-thai-education-after-covid19> (2563, 16 ตุลาคม).
- มติชน ออนไลน์. 2563). *มุมมองของ Globish รูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-19 ที่สอดคล้องกับ New normal*. เอกสารถ่ายสำเนา.
- มารุต พัฒนาผล. (2563). *รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิด และความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์มนุษยศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2563). *การบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2555). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วราพร สิ้นศิริ (2564) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์* ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2564) 130.

- วันชัย แก้วโสภณ. (2560). *การบริหารคุณภาพบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเพ็ญ พุทธานนท์. (2563). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในปกติใหม่ ตามแนวคิดของโกล์บิช*. เอกสารถ่ายสำเนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2563). *New normal ทางการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทศน์ ฝักเจริญผล. (2563). *ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ ระบาดไวรัส Covid-19 ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมาพร ลีภัยรัตน์. (2560). *รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2560). *“New Normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง”* เอกสารประกอบการบรรยาย. เอกสารถ่ายสำเนา.
- สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *การจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมครูให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้*. เอกสารถ่ายสำเนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานการพัฒนากิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). *การเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- เสาวณี จันทะพงษ์ และทศพล ต້องห้วย (2563). *ผลกระทบวิกฤติ COVID-19 กับเศรษฐกิจโลก: This Time is Different*. บทความทางวิชาการ. เอกสารถ่ายสำเนา.
- เสาวรัจ รัตนคาฟู. (2563). *ผลกระทบของการทำงานที่บ้าน Work from home ในช่วงโควิด-19*. เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ. ถ่ายสำเนา.

กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
THE DECISION MAKING PROCESS OF SCHOOL PHANG-NGA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ศศินี ปานสมุทร

Sasinee Parsamut

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

Mareesany@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา (2) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำนวน 1,251 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน โดยการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขออนหนังสือรับรองและแนะนำตัว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (2) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (3) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และ (4) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: กระบวนการตัดสินใจ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา,

---

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the decision-making process of school Phang-Nga Primary Educational Service Area Office and 2) to compare the decision-making process of school Phang-Nga Primary Educational Service Area Office based on educational level, work experience. The research model was population survey research, consisting of 1,251 teachers under the Phang-Nga Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 294 people by stratified random sampling. The research process consisted of 4 steps: (1) requesting a certificate and introducing oneself;

to ask for assistance in collecting research data. (2) Bring the researcher's recommendation letter. to the school director to ask for cooperation in data collection; (3) to collect questionnaires; and (4) to verify the correctness and completeness of the survey responses for data analysis. The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation t-test.

The results of the research found that (1) the decision-making process of the educational institute administrators Under the Phang Nga Primary Educational Service Area Office Overall and each aspect was at a high level. (2) Comparison of decision-making processes of educational institution administrators Under the Phang- Nga Primary Educational Service Area Office Classified by educational level, The difference was statistically significant at the .05 level and classified by work experience differed statistically at the .01 level

---

Keywords: decision-making process, school administrators, Phang - Nga Primary Educational Service Area Office

---

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 กับทิศทางที่จะพัฒนาการศึกษาในมิติต่างๆ ทั้งในมิติด้านความมั่นคง มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน (SWOT) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด การที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคต ต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ ให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบและโครงสร้างของสังคมไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ: 2559: 10)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่แนวโน้มของการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตย มีการกระจายอำนาจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ การบริหารเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักของความคุ้มค่าสอดคล้องกับบริบทและวิถีชีวิตของชุมชน ด้วยความตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้บริหารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดไว้ในมาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพขึ้นมากำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพทั้งบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นครูและเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น

ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษาตั้งแต่การตั้งเป้าหมายการศึกษา หลักสูตรและการสอน การจัดองค์การ งบประมาณ บุคลากร (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551: 1-8)การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและผู้นำที่จะต้องทำด้วยตนเอง การตัดสินใจเป็นกิจกรรมหลักของผู้นำทุกองค์การ ผลจากการตัดสินใจจากผู้บริหารจะเปลี่ยนไปเป็นนโยบายแผนงาน ตลอดจนการปฏิบัติงานต่อไป ดังนั้น “การตัดสินใจ” จึงถือเป็นความสามารถหลักของผู้บริหารทุกคน ผู้บริหารที่ตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ คือ เหมาะสม เวลา โอกาส ศักยภาพ และความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ย่อมจะทำให้การบริหารงานดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผู้บริหารที่ดีจึงต้องมีทักษะและมีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี (สุวกิจ ศรีปัดดา: 2555: 5)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับปัญหาและต้องมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา บางครั้งที่จะต้องตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำหรือปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว ในบางครั้งเรื่องที่ตัดสินใจก็ยุ่งยากสลับซับซ้อน ก่อนที่จะตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นคืออะไร มีสาเหตุจากอะไร มีผลกระทบตามมามากน้อยเพียงใด ตลอดจนคิดหาวิธีการแก้ไขหรือจัดการกับปัญหาเหล่านั้น ปัญหาที่ตัดสินใจบางอย่างอาจมีทางเลือกที่จะตัดสินใจหลายทางเลือก และแต่ละทางเลือกก็มีข้อแตกต่างกันออกไป การตัดสินใจกับผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นงานประจำในความรับผิดชอบที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้ตัดสินใจต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการของการตัดสินใจ (วุฒิชัย ชมภู: 2557: 2)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงามีทั้งหมด 151 สถานศึกษา ครอบคลุมพื้นที่ 8 อำเภอ ของจังหวัดพังงา มีความแตกต่างกันหลายด้านเป็นต้นว่า ประสิทธิภาพการบริหาร และระดับการศึกษาไม่เท่ากัน การตัดสินใจตามลำพังของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีโอกาสผิดพลาดสูงและอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในสถานศึกษา ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ และไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของหน่วยงานได้ จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) และการทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test: RT) สำหรับเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโดยรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา บางกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ด้านภาษาและคำนวณ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา: 2563,20) ซึ่งผลดังกล่าว ส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานต่างๆของโรงเรียนมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใดดังนั้นการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญมาก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาตามแนวคิดของพลังเกิดต์และแอตเนอร์ (Plunkett and Attner) 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย การระบุปัญหา การระบุข้อจำกัดของปัจจัย การพัฒนาทางเลือก การวิเคราะห์ทางเลือก การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ และการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารในการแก้ไขปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสมสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของพลังเกิร์ตต์และแอตเนอร์ (Plunkett and Attner. 1994: 217-221) 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การระบุปัญหา 2) การระบุข้อจำกัดของปัจจัย 3) การพัฒนาทางเลือก 4) การวิเคราะห์ทางเลือก 5) การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 6) การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ 7) การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,251 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 294 คน จากเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรของสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

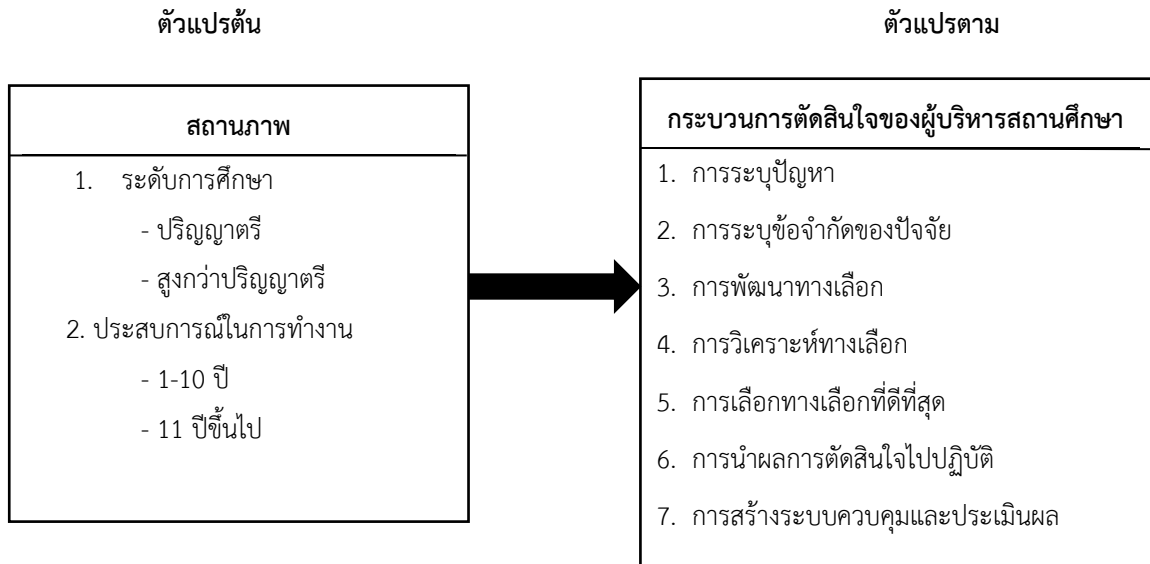
3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม

- 1) ระดับการศึกษา ได้แก่ 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2) ประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ 1) 1 – 10 ปี 2) 11 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของพลังเกิร์ตต์และแอตเนอร์ 7 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุปัญหา การระบุข้อจำกัดของปัจจัย การพัฒนาทางเลือก การวิเคราะห์ทางเลือก การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ และการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ตามแนวคิดของพลังเกิร์ตต์และแอตเนอร์ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา (2) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำนวน 1,251 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน โดยการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (2) นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (3) เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และ (4) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 64.35 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 35.65 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52 และประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48

2. ผลการศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการระบุปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล และข้อจำกัดของปัจจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.1 ด้านการระบุปัญหา กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระบุปัญหาต่างๆอย่างเสรีและเปิดเผย รองลงมา คือ

ผู้บริหารสำรวจและวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร และผู้บริหารใช้การวิเคราะห์ระบบซึ่งประกอบด้วย ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ในการพิจารณาประเด็นปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และ ผู้บริหารจัดประเภทและลำดับความสำคัญของปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการต่างๆอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารกลั่นกรองคัดเลือกข้อมูลข่าวสาร เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยของปัญหา และผู้บริหารวิเคราะห์การบริหารงานโครงการต่างๆโดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านเวลา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และ ผู้บริหารประเมินผลปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุของปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ด้านการพัฒนาทางเลือก กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารตัดสินใจพัฒนาทางเลือกโดยคำนึงถึงปริมาณงาน และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการบริหารงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารตัดสินใจเลือกวิธีการบริหารงานโดย คำนึงถึงศักยภาพและความเป็นไปได้ และผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาทางเลือกในการบริหารงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตัดสินใจจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลปัจจุบันของสถานศึกษา ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา และผู้บริหารนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาประกอบ การตัดสินใจพิจารณาทางเลือกในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 ด้านการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการใช้เทคนิคการระดมสมองจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหา เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเลือกทางเลือกในการแก้ไขปัญหาและลดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจเลือกทางเลือก และ หลังจากพิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรแล้ว ผู้บริหารมีการตัดสินใจด้วยตนเองแล้วแจ้งให้บุคลากรทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.6 ด้านการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารเตรียมทรัพยากรและบุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารนำผลการตัดสินใจไปจัดทำคำสั่งมอบหมายภาระงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และเมื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ผู้บริหารมีการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.7 ด้านการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประเมินแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจบริหารสถานศึกษาในครั้งต่อไป รองลงมา คือ ผู้บริหารประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและ ผู้บริหารจัดทำเครื่องมือวัดผลก่อนและหลังการตัดสินใจบริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เป็นดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทางเลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ประเมินกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองโดยเข้ารับการอบรม การศึกษาต่อ และการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ดำเนินจัดทำหลักสูตร และฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดี มีทักษะ มีประสบการณ์ และมีความเชื่อมั่นในตนเองสามารถบริหารงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง (2557: 98) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ผู้บริหารและครู มีกระบวนการตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนเพ็ญ อุดทา (2556: 83) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดพะเยา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดพะเยา มีกระบวนการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พงษ์พิชญ์ ดอนเหนือ (2550: 135) ได้ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาจำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักใน การศึกษาของแต่ละบุคคลมีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจแตกต่างกันไป ซึ่งผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีการตัดสินใจเพื่อปรับเปลี่ยนองค์การ ซึ่งผู้บริหารจะต้องกล้าคิดกล้าเปลี่ยนแปลงและกล้าที่จะรุกไปข้างหน้าโดยการตัดสินใจเพื่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นให้ได้ ผู้บริหารต้องคิดอยู่เสมอว่าวันนี้ต้องดีกว่าวันพรุ่งนี้ ต้องแตกต่างจากวันนี้ วันพรุ่งนี้ต้องมีสิ่งใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราศรัย แก้วสว่าง (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี

มีพฤติกรรมในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาโท ส่งผลให้กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา การตัดสินใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารเพื่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ความอยู่รอด และควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทางเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการวิเคราะห์ทางเลือก และด้านการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีย่อมมีความรู้มากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและความคิดสร้างสรรค์ดีกว่า จึงอาจตั้งความหวังด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในระดับที่สูงกว่าทำให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของครูที่มีวุฒิ การศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทา ผลบุญ (2549: 98) ศึกษาวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า 1) วิธีการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีวิธีการตัดสินใจระดับมาก ได้แก่ วิธีที่ผู้บริหารเป็นผู้อนุญาตให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ตัดสินใจได้ภายในขอบเขตที่กำหนดโดยผู้บังคับบัญชาต้องทำตาม รองลงมา คือ ผู้บริหารเสนอปัญหาแล้วขอคำแนะนำจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อจะไปตัดสินใจเอง และระดับสุดท้ายเป็นระดับปานกลาง คือ วิธีที่ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือปฏิบัติ 2) เปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เขต พื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในด้านระดับการศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวุฒรัตน์ (จารุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน. 2556: 78 ; อ้างอิงจาก Woodruff. 1993: 3424-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหัวหน้าภาควิชาในมหาวิทยาลัยเอกชน มลรัฐคอนเนคติกัต สหรัฐอเมริกา พบว่า ปัจจัยด้านชีวิตสังคมเกี่ยวกับสถานภาพในการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์อย่างยิ่ง กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ระดับของการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับรายได้ และโอกาสที่จะก้าวหน้า แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง (2557: 117) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำกระบวนการตัดสินใจมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและมีการจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะกับงาน ทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทางเลือก ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก และด้านการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด มีความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ มีความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารรู้ลักษณะของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนว่ามีประสบการณ์ ความคิด ความเชื่อ และความสามารถในด้านใด เพื่อมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ และความถนัดของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม สามารถกระจายงาน กระจายอำนาจให้ทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งมีหลักเกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้ทุกคนยอมรับ และที่สำคัญเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นการผูกมัดใจให้ทุกคนทำงานอย่างทุ่มเท เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมาย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง (2557: 117) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชมัยภรณ์ ต้นสะเกี้ง (2553: 73) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทราโดยจำแนกตามประสบการณ์ พบว่าพนักงานครูที่มี ประสบการณ์น้อยและพนักงานครูที่มีประสบการณ์มาก มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . และไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนเพ็ญ อุดทา (2556: 83) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัด พะเยา พบว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา คือ การวิเคราะห์ทางเลือก และน้อย ที่สุด คือ การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดพะเยา ในด้านเพศ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสาขาที่สำเร็จการศึกษาและขนาดของโรงเรียนต่อกระบวนการ ตัดสินใจ พบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาทรัพยากรขององค์กรที่เป็นข้อจำกัดต่างๆ สร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะ กระบวนการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนากระบวนการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา ต่อไป
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริงและปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาเพื่อให้ได้ปัญหาที่แท้จริงและควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในทุกกระบวนการของ การตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพังงา
2. ควรศึกษากระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พังงา ตามการประเมินของผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรทางการศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง. (2557). *กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จารุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน. (2556). *การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน มัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัมย์ภรณ์ **ตันฮะเส็ง**. (2553). *พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัด ฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์.
- เดือนเพ็ญ อุดทา. (2556). *กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์-ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นันทา ผลบุญ. (2549). *วิธีการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปราศรัย แก้วสว่าง. (2546). *การศึกษาการตัดสินใจแบบให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา_1*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พงษ์พิชญ์ ดอนเหนือ. (2550). *กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด ร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สุรินทร์:มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- วุฒิชัย ชมภู. (2557). *รูปแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในเขตภาคตะวันออกเฉียง*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร มหาบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุวกิจ ศรีปัดถา. (2555). *“ภาวะผู้นำกับการตัดสินใจ,”* วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 1(1), 5.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

MOTIVATION FOR THE PERFORMANCE OF TEACHERS IN SISAKORN DISTRICT
UNDER NARATHIWAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

อิลาฮัม ยูโซ๊ะ

Ilaham Yusoh

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

email:ilaham@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 800 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the motivation of teachers in Sisakorn District under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to the motivation of teachers in Sisakorn District under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by work experience and educational level.

Research methodology was a survey research, the population consisted of teachers in Sisakhon District, Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 included 800 teachers. Sample, totaling 260 teachers, was obtained by stratified random sampling method. Research processed consisted of 4 steps: (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) motivation of teachers in Sisakhon District under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, overall and aspects were at the highest level; and (2) comparison of motivation of teachers in Sisakhon District under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, classified by work experience and educational level were not different.

Keywords: Motivation, Performance, Narathiwat Primary Educational service area office 1

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในปัจจุบันทำให้บุคคลต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นชีวิตในครอบครัว โรงเรียน หรือการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ขณะเดียวกันแต่ละบุคคลที่มีความปรารถนาและความต้องการที่แตกต่างกัน เราจึงต้องเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและเข้าใจความต้องการของแต่ละบุคคล ผู้บังคับบัญชาต้องการความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียรและความตั้งใจของผู้ปฏิบัติงานทุกคน ในทางกลับกันผู้ใต้บังคับบัญชา ก็ต้องการหัวหน้าที่มีความเข้าใจถึงปัญหาในการทำงานของตนเช่นกัน ปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบต่อการทำงานในองค์กรอย่างมาก โดยเฉพาะประสิทธิภาพของการทำงานและผลผลิตขององค์กร เช่น ถ้าบุคลากรในหน่วยงานไม่พอใจในการทำงานขาดขวัญกำลังใจที่ดีย่อมทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง บางครั้งอาจมีการนัดหยุดงาน หนีงาน หรือลาออก ส่งผลเสียหายต่อองค์กรทำให้งานล่าช้าหรือเสร็จไม่ทันตามที่กำหนดไว้ (สมุทพร ชำนาญ. 2558 : 8)

พฤติกรรมมองการณ์ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลและหน่วยงานจะบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรนั้นความร่วมมือในการทำงานอย่างสมานฉันท์จะบังเกิดผลได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารองค์กรเข้าใจถึงความต้องการของมนุษย์และสามารถเลือกใช้วิธีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจและเกิดความรู้สึกที่จะอุทิศตนเพื่องานได้อย่างถูกต้อง บุคลากรที่มีแรงจูงใจอยู่ในระดับสูงก็จะมีเพิ่มเติมใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง มีความอดทน สามารถแก้ไขปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงานและไม่คิดหนีงานดังนั้นการบริหารงานบุคคลจึงต้องพิจารณาและคำนึงถึงความบริสุทธิ์ยุติธรรมความเสมอภาคในการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้บุคลากรในองค์กรตั้งใจทำงานให้สำเร็จโดยไม่รู้สึกรำคาญตนเองถูกบีบบังคับให้ทำงาน (ณัฐพันธ์ เจริญนันทน์. 2557: 5)

ผู้บริหารที่ที่จะต้องมั่งคั่งศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถเพื่อพัฒนาองค์กร ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นระบบ มั่นคง และเจริญก้าวหน้าพร้อมทั้งพัฒนาองค์กร ให้ถึงพร้อมด้วยศักยภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้น บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารก็คือการทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติหน้าที่และอุทิศตนเพื่อผลสำเร็จของงานอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นเรื่องยากเพราะถึงแม้เราจะจะได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานและสามารถใช้บุคคลเหล่านั้นให้ตรงกับความรู้ความสามารถ แต่หากไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน องค์กรนั้นจะหวังให้บุคคลเหล่านั้น ทำงานให้เต็มความรู้ ความสามารถและผลงานเป็นที่ประทับใจย่อมเป็นไปได้ (เนตรพัฒนา ยาวีราช. 2558: 4)

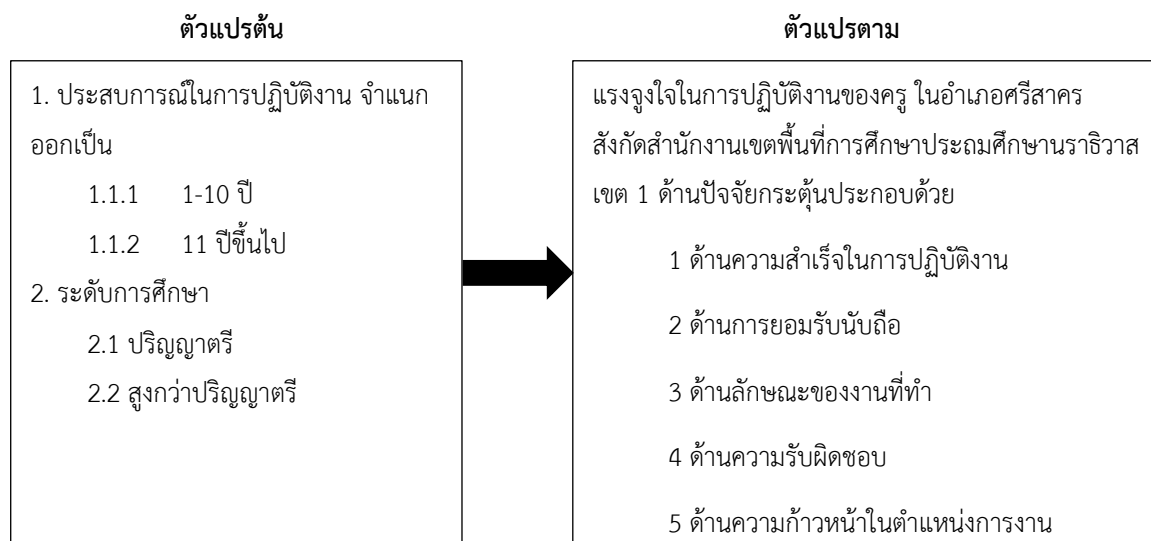
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนบริบทและ ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นรวมถึงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ทั้งในภาครัฐและเอกชน มีความเชื่อมั่น ในตนเอง สามารถ สร้างงานเพื่อประกอบอาชีพอิสระได้ โดยยึดแนวปฏิบัติตามปรัชญาของสถานศึกษา คือ “คุณภาพ คู่คุณธรรม นำสู่สากล” อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสถานศึกษาดังกล่าวกำลัง ประสบกับปัญหาการขยายตัวของข้าราชการครู ทำให้เกิดการขาดแคลน ข้าราชการครูซึ่งเป็นสาเหตุทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่อง ข้าราชการครูจึงรู้สึกท้อแท้ขาดความตั้งใจในการทำงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน ทลึงถึงความรับผิดชอบปฏิบัติที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ออนไลน์ 2558) จากสภาพ และปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างขวัญกำลังใจให้ ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตาม แนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้ง ระบบโดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้และการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ตามแนวคิดปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959: 153) ด้านปัจจัยกระตุ้น มี 5 ด้านดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 800 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 260 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 - 610) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านปัจจัยกระตุ้น จำนวน 5 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจาก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน ตามขอบเขตที่กำหนด รวมทั้งสำนวนภาษาที่ใช้ใน แบบสอบถาม

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Index of item - Objective Congruence: IOC) ซึ่งแบบสอบถามในแต่ละข้อมีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.67 - 1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน

3.6 นำแบบสอบถามที่วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยวิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1990: 202 204) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 260 ฉบับ พร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอ เป็นตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไป เปรียบเทียบเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2556: 77)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test)
4. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดังตาราง 2-15

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

(n = 260)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ปัจจัยกระตุ้น			
1.ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.52	.46	มากที่สุด
2.ด้านการยอมรับนับถือ	4.56	.42	มากที่สุด
3.ด้านลักษณะของงานที่ทำ	4.60	.41	มากที่สุด
4.ด้านความรับผิดชอบที่ได้รับ	4.54	.45	มากที่สุด
5.ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	4.55	.47	มากที่สุด
โดยรวม	4.54	.44	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านลักษณะของงานที่ทำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมาคือ ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{x} = 4.56$) และด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.52$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและระดับการศึกษา

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

(n = 260)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	1-10 ปี n = 140		11 ปีขึ้นไป n = 120			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ปัจจัยกระตุ้น						
ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.48	0.76	4.55	0.64	-1.74	.08
ด้านการยอมรับนับถือ	4.52	0.79	4.58	0.69	-2.13	.06
ด้านลักษณะของงานที่ทำ	4.59	0.74	4.61	0.63	-1.16	.24
ด้านความรับผิดชอบที่ได้รับ	4.53	0.78	4.55	0.65	-4.08	.06
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	4.53	0.74	4.56	0.72	-2.17	.07
รวม	4.53	0.76	4.57	0.66	-2.70	.08

จากตาราง 4-8 แสดงว่า การเปรียบเทียบการแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอ ศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะครูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ในระยะเวลาที่กำหนดและสามารถปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สมคิด บางโม (2558: 177) กล่าวว่า แรงจูงใจส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของพนักงานเป็นสำคัญ ถ้าองค์กรใดมีผู้บริหารที่สามารถใช้หลักแรงจูงใจได้ถูกต้อง พนักงานก็จะมี ความตั้งใจและเต็มใจทำงานสูงทำให้เกิด ประสิทธิภาพได้ ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ส่วนองค์กรใดไม่เห็นความสำคัญของแรงจูงใจ ก็จะได้ผลตรงกันข้ามไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนอมรัฐ ชะลอ (2558 : 51) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ ด้านผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เพื่อนร่วมงาน งานที่ทำในปัจจุบัน การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และเงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการ ส่วนการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระหว่าง เพศ ประสบการณ์ และสถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า เพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ไม่แตกต่างกัน กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานที่ปฏิบัติงาน ต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมักจะมอบหมายงานที่สำคัญให้แก่ครูผู้สอนเสมอโดยได้มีการยกย่องผลงานของครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิด สอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณรัตน์ อิ่มรัมย์ (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานใน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า แรงจูงใจการ ปฏิบัติงานของพนักงาน โดยรวมมีแรงจูงใจอยู่ในระดับ มากจำนวน 8 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านนโยบายและ การบริหาร ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงาน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจของ พนักงานที่มีความแตกต่างกัน ตามกลุ่มการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับที่มีความ แตกต่างกันตามกลุ่มประเภทพนักงานโดยรวมมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นราย ด้าน พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีประเภทพนักงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงาน ด้าน ความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ และด้านลักษณะของงาน มีความแตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านลักษณะของงานที่ทำโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะมีโอกาสได้ร่วมวางแผนงานที่รับผิดชอบรวมถึง งานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความรู้ความสามารถของครู สุพานี สฤกษ์วานิช (2558: 156) กล่าวว่า แรงจูงใจในการทำงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ มากเพราะแรงจูงใจทำให้พนักงานมีความอยากที่จะทำงาน มีความตั้งใจในการทำงาน ทุ่มเท และใช้ความพยายามในการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้น ดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร สร้างสรรค์และพัฒนางานและ องค์กร ตลอดจนทำงานกับองค์กรอย่างยืนยาว แต่ถ้าคนขาด แรงจูงใจในการทำงาน คนนั้นก็จะมีเฉื่อยชา ขาดความตั้งใจ ขาดความใส่ใจในการทำงาน สักแต่ ทำงานออกมาให้เสร็จสิ้นไป ผลงานที่ออกมาจึงมีคุณภาพต่ำ หรือสร้างความเสียหาย ให้เกิดขึ้นแก่องค์กร ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของธนอมรัฐ ชะลอ (2558 : 51) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ ด้านผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เพื่อนร่วมงาน งานที่ทำใน ปัจจุบัน การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และเงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการ ส่วนการ เปรียบเทียบแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานระหว่าง เพศ ประสบการณ์ และสถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า เพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน กลุ่มประสบการณ์การทำงาน ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านความรับผิดชอบที่ได้รับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ ท่านได้ใช้ความรู้ความสามารถของ ตนเองอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน มีความขยันหมั่นเพียรต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและสามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ทิ้งงาน วรพจน์ สิงห์ราช (2558: 12-13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่ามีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของ บุคคลทุกคนมนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน อยู่เสมอ แรงจูงใจเป็นแรงขับหรือแรงผลักดันให้ มนุษย์เจริญเติบโต และได้รับการพัฒนาแรงจูงใจ อันทำให้เกิดการเริ่มต้นของพฤติกรรม ควบคุมทิศทางของพฤติกรรม ตลอดจนหยุดยั้งพฤติกรรมนั้นไว้ การปฏิบัติงานทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นงานอะไรสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้งานลุล่วงไปด้วยดี

นั่นคือ ความตั้งใจ และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานซึ่งเกิดขึ้นได้เพราะมีแรงจูงใจและในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลในองค์กรไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานพฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะเป็นไปในลักษณะเบื่อหน่าย เมื่อยล้า ขาดความตั้งใจ และกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ ดังนั้น แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพล ต่อการปฏิบัติงานของคุณคนเป็นอย่างมาก หากผู้ปฏิบัติงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้บุคคลตั้งใจปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ ไม่สอต่อคล้องกับแนวคิดของ สรยา มหากณานนท์ (2558 : 63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศบางบอนและความคิดเห็นต่อระดับแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศบางบอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูให้ความสำคัญด้านสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านปริมาณงาน และ ความรับผิดชอบ ส่วนความคิดเห็นต่อระดับความผูกพันของครูโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศบางบอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูให้ความสำคัญ ด้านการใช้ ความพยายาม ทุ่มเท เต็มใจปฏิบัติงานเพื่อองค์กรมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ ด้านการให้ความร่วมมือ การยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรภารกิจ

5 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ ได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นรวมถึงได้รับการส่งเสริมไปศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ ไม่สอต่อคล้องกับแนวคิด ไวพจน์ แก้วนามไชย (2558 : 98) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนปัจจัยค้ำจุนอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านนโยบาย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ด้านสภาพภาพในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ปทุมธานีตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาที่สังกัด ในเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ข้าราชการครู ที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอศรีสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจไม่ส่งผลต่อการทำงานเนื่องจากครูทุกคนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ สอต่อคล้องกับงานวิจัยของ สุวนีย์ ฤทธิ์ ภาพรม (2558 : 61) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาและเงินเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอต่อคล้องกับงานวิจัยของ อนุมรัฐ ชะลอ (2558: 51) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านปัจจัยกระตุ้นในส่วนลักษณะของงานที่ทำอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของครู เปิดโอกาสได้ร่วมวางแผนงานที่รับผิดชอบ กำหนดระยะเวลาของงานที่ได้รับมอบหมายให้ชัดเจนและปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

2. ด้านปัจจัยกระตุ้นในด้านปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายในระยะเวลาที่กำหนดที่ทำอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านการกำหนดเป้าหมายของงาน ปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด การวางแผนในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าและได้รับความเชื่อถือในสังคมจากความสำเร็จในหน้าที่การงาน ดังนั้นผู้บริหารสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน นำความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาไปใช้ปฏิบัติงาน และมอบหมายงานที่สำคัญให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา แสดงความยินดีในความสำเร็จเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบของแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาธนบุรี เขต 1

2. ควรศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาธนบุรี เขต 1 ภายหลังจากได้รับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพันธ์ เจริญนนท์. (2556), *พฤติกรรมมองค์การ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น

ณอมรัฐ ชะลอ. (2557), *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1*.

วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, พิบูล ที่ปะปาล. (2558), *พฤติกรรมมองค์การสมัยใหม่*, กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.

ไวพจน์ แก้วนามไชย. (2558). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทธานี*

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มุทธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์,

สมุทร ชำนาญ. (2558). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์.

สรยา มหากณานนท์. (2558). *แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสาธิตสาทรวิเทศ*

บางบอน, วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการทั่วไป), กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

สุพานี สฤกษ์วานิช. (2558) *พฤติกรรมมองค์การสมัยใหม่ : แนวคิด และทฤษฎี*, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:

อริยา คูหา. (2558). *แรงจูงใจและอารมณ์*: ปัตตานี: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว.คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2556.

อรุณรัตน์ อิ่มรัง. (2558). *แรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง*

มหาสารคาม วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Alderfer, C. P. (1972). *Existence Relatedness and Growth*. New York: Free Press.

Belasco, B. & Alutto, J. (1975). *Decisional Satisfaction and Teacher*. New York: Warlock.

- Clement, J. (1993). *"Model Construction and Criticism Cycles in Expert Reasoning," In the Proceedings of the Fifteenth Annual Conference of the Cognitive Science Society,* NJ: Lawrence Erlbaum.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychology Testing. 5 th ed.* New York: Harper Collins.
- Herzberg, F.B. (1959). *The Motivation to Work.* New York: John Wiley & Sons.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *"Determining Sample Size for Research Activities,"* Journal of Education and Psychological Measurement. 30 (3): 607 - 610.
- Manning, R. C. (1997). *"The Satisfied and Dissatisfied of Virginia Superintendent of School,"* Dissertation Abstracts International. 37 (7): 4028 - A.
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and Personality.* New York: Harper & Brother.
- McClelland. (1985). *Motivation Theory: Human Relations.* (Online). Available:http://www.accel-team.com/human_relations/hrels_06_McClelland.html. 27 Dec 2014.
- Picard, B. H. (20 October 1986). *"Teacher Motivation: Percepts of Teacher and School Official,"* Dissertation Abstracts International. 47 (4): 1143 - A.
- Steers, R.M. (29 January 1977). "Antecedents and outcomes of organizational commitment," *Administrative Science Quarterly.* 22 (1): 46 - 56.
- Weiten, W. (1995). *Psychology: Themes and Variations.* 3 rd ed. CA: Brooks Cole.

**การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี**
**Administration according to the good governance of education institution
administrators in the Sing Samut education area coordination Center Laem Sing
District Chanthaburi Province**

สุภัชญา สุยะศรี

Supatchaya Suyasri

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: supatchayasuyasri@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูจำนวน 77 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน และกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objective of this research were: (1) to study administration according to the good governance of principal in Sing Samut Network Education Area Coordination Center Laem Sing District, Chanthaburi Province, and(2) to compar Administration according to the good governance of education institution administrators in the Sing Samut education area coordination Center Laem Sing District Chanthaburi Province, classified by education level and work experience.

The pattern of this research is Quantitative research. The population was 77 teachers in the Sing Samut education area coordination Center Laem Sing District Chanthaburi Province the sample was 66 teachers by using the determination of sample group according to Krejcie & Morgan's table, and simple random sampling method. There were four steps of the methodology ; (1) Create a tool for collecting data, which is a 5 level rating scale questionnaire. (2) found the tool quality by Index of Item – Objective Congruence (IOC) and found the Reliability Cronbach's Alpha of this questionnaire was 0.77. (3) Collected the information by send the questionnaire to the sample group. (4) The statistics analysis of information by used, percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation and Independent of t-test.

Major findings were : (1) administration according to the good governance of education institution administrators in the Sing Samut education area coordination Center Laem Sing District Chanthaburi Province at a high level in overall and many aspects. (2) The results of compared the education background and work experience of teachers that had an assessment it, the difference insignificant the statistics at 0.05 level.

Keywords: Administration According to The Good Governance, School Administrators

---

บทนำ

การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน 3 ระดับ คือ ระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา การบริหารจัดการในทุกระดับตามแนวโน้มปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” (Good governance) ซึ่งเป็นระบบแนวทางการบริหารจัดการที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดในปัจจุบัน “ธรรมาภิบาล” เป็นแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบแบบแผนในหลายระดับและในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ซึ่งนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารทั้งในงานวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลอันประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บริหารงานโรงเรียนซึ่งเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในนามสถานศึกษาและ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจการดำเนินกิจการของสถานศึกษา พึงต้องยึดหลักคุณธรรม หลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือและยอมรับ จากการศึกษาที่กำหนดให้มี มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ มีการปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจ วิธีการบริหารงาน ภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพ มีการนำระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข “ธรรมาภิบาล” จึงเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชน และผู้บริหารทุกระดับ (ไชยวัฒน์ คำชู, 2545: 25)

ฉะนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำหลักที่ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะนิติบุคคลด้วยหลัก

ธรรมาภิบาลดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยสามารถบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหาร งานทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (กระทรวงศึกษา, 2546: 30)

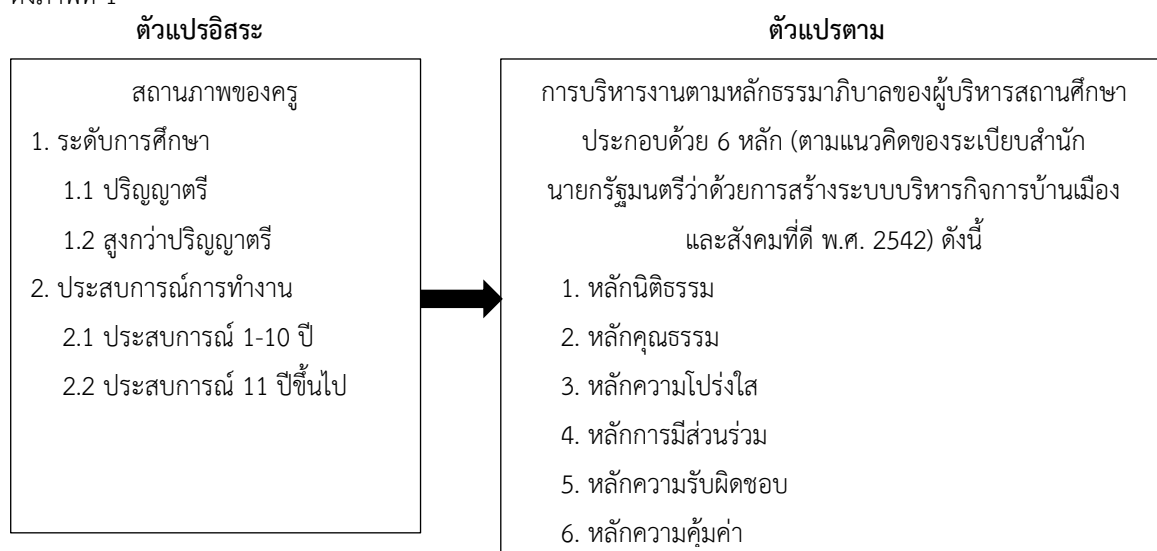
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำผลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิงห์สมุทร อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตามความคิดเห็นของครู โดยใช้หลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย 6 หลักคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยเปรียบเทียบจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำนวน 6 โรงเรียน ครูทั้งหมด 77 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607) ปีการศึกษา 2564 จำนวน 66 คน หลังจากนั้นใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ในด้านต่าง ๆ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเครื่องมือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 นำแบบสอบถามปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (index of Item objective congruence: IOC) พบว่าได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3.4 แก้ไข ปรับปรุงโดยจัดทำเป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง และมีลักษณะการบริหารที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน

3.6 นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามฉบับนี้ เท่ากับ 0.93

3.7 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการครูในโรงเรียนศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ได้ทำแบบสอบถาม จำนวน 66 ฉบับ และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่รับแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ โดยจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ

5.2 ทำการวิเคราะห์หิวเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับ เครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยรวม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.25	0.52	มาก	3
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.27	0.55	มาก	2
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.34	0.48	มาก	1
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.19	0.49	มาก	6
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.24	0.51	มาก	4
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.22	0.36	มาก	5
รวม	4.25	0.24	มาก	-

2. ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ ที่ต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้าน หลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายสิ่งสมุทรา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n = 53)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 13)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. หลักนิติธรรม	4.15	0.52	4.35	0.31	3.31*	0.002
2. หลักคุณธรรม	4.16	0.54	4.38	0.30	3.59*	0.001
3. หลักความโปร่งใส	4.27	0.49	4.41	0.31	2.40*	0.019
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.12	0.50	4.26	0.33	2.56*	0.013
5. หลักความรับผิดชอบ	4.18	0.53	4.30	0.37	2.04	0.45
6. หลักความคุ้มค่า	4.17	0.36	4.27	0.29	2.40*	0.019
รวม	4.18	0.19	4.33	0.17	6.80*	0.000

2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับเครือข่ายสิ่งท่สมุทร อำเภอลำหลวมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักคุณธรรม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อที่เหลือไม่แตกต่าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งท่สมุทร อำเภอลำหลวมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์การทำงาน				t	p
	1-10ปี (n = 43)		11 ปีขึ้นไป (n = 23)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. หลักนิติธรรม	4.17	0.50	4.33	0.54	1.80	0.077
2. หลักคุณธรรม	4.13	0.53	4.41	0.49	2.98*	0.004
3. หลักความโปร่งใส	4.28	0.49	4.40	0.43	1.38	0.172
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.13	0.48	4.25	0.50	1.49	0.141
5. หลักความรับผิดชอบ	4.20	0.51	4.28	0.52	0.93	0.358
6. หลักความคุ้มค่า	4.17	0.36	4.27	0.35	1.33	0.187
รวม	4.18	0.19	4.32	0.27	3.22*	0.003

อภิปรายผล

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งท่สมุทร อำเภอลำหลวมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย มีประสบการณ์การทำงานสูงและยังได้รับการอบรมพัฒนาทักษะทางวิชาการ และบริหารการศึกษา ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้มีความ

รับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิราภรณ์ บุญถนอม (2558) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาพร วิริยวรงค์ (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นข้าราชการครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมบูรณ์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกเป็นรายด้านปรากฏผลดังต่อไปนี้

1.1 หลักนิติธรรม จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมบูรณ์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพร จันแสงยม (2555) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชิวารวรรณ สว่างวงศ์ (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 หลักคุณธรรม จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมบูรณ์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมมิกา อ่อนธานี (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ด้านหลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลา สุขเกษม (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรกคือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม

1.3 หลักความโปร่งใส จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมบูรณ์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยมะลิ มนเดช (2558) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดพิจิตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปัทมาพร วิริยวรงค์ (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นข้าราชการครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 หลักการมีส่วนร่วม จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสมบูรณ์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพร อินทวิเชียร (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภทรชรร พลอยงาม (2558) ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 หลักความรับผิดชอบ จากการศึกษากิจการงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสัมฤทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่สำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่การใส่ใจปัญหาของ สถานศึกษาและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน ปญฺวัฑโท (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอลำลูกเกด จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพชร อินทรวีเชียร (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ด้านความคุ้มค่า อันดับสอง ด้านความรับผิดชอบ และอันดับสาม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

1.6 หลักความคุ้มค่าจากการศึกษากิจการงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสัมฤทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย เปรมมิกา อ่อนธานี (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 ผลการวิจัย พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพชร อินทรวีเชียร (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดย รวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ด้านความคุ้มค่า อันดับสองด้าน ความรับผิดชอบ และอันดับสามด้านหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสัมฤทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสัมฤทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ การทำงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีวาทย์ ดาวกรงแก้ว และคณะ (2564) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบความ คิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตประเวศ เมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสันทนา ศรีไพรวัง และพิชญญา ยืนยาว (2555) ผลการเปรียบเทียบระดับ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศและวุฒิการศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ แพงทอง (2556) ซึ่งศึกษาการใช้ หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงาน การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายสิ่งสัมฤทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิล เพิ่มพูน

(2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 พบว่าการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารควรให้ความยุติธรรมแก่ครูและบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความขัดแย้งภายในโรงเรียน ควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างกฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารควรมีความอดทน เมตตา ใจกว้าง ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาอันจะนำไปสู่การพัฒนาในโรงเรียนต่อไป
3. ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานและติดตามผลอย่างเป็นระบบและชัดเจน มีการดำเนินงานที่เปิดเผยมุมมอง สามารถตรวจสอบได้
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างเครือข่ายในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรมีการนิเทศกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพื่อผู้บริหารจะได้รับทราบและเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเพื่อให้งานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
6. ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรมีการดูแล บำรุง รักษา ซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อความคงทนและพร้อมใช้ตลอดเวลา ผู้บริหารควรนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อการประหยัดและรู้จักใช้ของอย่างคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายจังหวัดสมุทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดจันทบุรี

เอกสารอ้างอิง

กมลลา สุขเกษม. (2555). *พฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นฤพร อินทรวีเชียร. (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัทมาพร วิริยวงษ์. (2558). *ความคิดเห็นข้าราชการครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เปรมมิกา อ่อนธานี. (2559). *แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พงษ์พัฒน์ นารินทร์. (2563). *ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 2563 (32), 168-181
- ภทรชกร พลอยงาม. (2557). *การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มะลิ มนเดช. (2558). *การศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ในจังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มานี ติจ (2557). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ประเทกัมพูชา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วชิราภรณ์ บุญถนอม. (2558). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอโคกเจริญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลพร จันเสงี่ยม. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว และคณะ (2564). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เขต 2*. วารสารรัฐศาสตร์. 2564 (39), 149-160
- อรพิน ปุณฺณวัฒน์. (2556). *การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
THE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21st CENTURY
UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พรชัย ทิพย์อักษร

Phonchai Tipaksorn

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: phonchai94974@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครูผู้สอน จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2.

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level, work experience, and school size.

This research was a survey research method. The sample was 297 teachers of school under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The research for collected data was a five points rating scale questionnaire. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and F test.

The findings were as follows: (1) the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, overall was at high level; and (2) comparison of the skills of school administrators in the 21st century under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level, work experience, overall were not different. When classified by school size, overall was different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Skills of School Administrators, The 21st Century, Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันได้เข้าสู่การเปลี่ยนผ่านจากศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ด้วยความรู้และนวัตกรรมเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งสังคมโลกได้เกิดการแข่งขันมากขึ้นพร้อมสิ่งท้าทายใหม่ในต่าง ๆ รอบตัว การที่จะดำเนินชีวิตของมนุษย์ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีโลกทันสมัยก็ถูกปรับเปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ทักษะหลากหลายในการดำรงชีวิต การศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงมีหลายองค์การและนักวิชาการเสนอแนวความคิดในการกำหนดทักษะที่จำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องมีในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความสำเร็จในการศึกษาหาความรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างคนใหม่เป็นคนที่มีความรู้เป็นที่ยอมรับในการทำงานได้เป็นอย่างดี (พันธิการ์ วัฒนกุล, 2558 : 85)

การบริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปลี่นกลไกและตัวแปรสำคัญในด้าน การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรมและ ประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (จิราภรณ์ พาณิช, 2555 : 16-21) การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลัก และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี (ศศิธรดา แผงไทย, 2559 : 7-11) ทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาภายในประเทศ แสวงหาวิธีการ ทักษะและความสามารถในการนำพาองค์กรทางการศึกษา ไปสู่โลกแห่งการเปลี่ยนหรือโลกศตวรรษใหม่ (บุญมา แผงศรีสาร, 2561 : 131-141)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการ การศึกษา ซึ่งมีสถานศึกษาของรัฐจำนวน 112 โรงเรียน โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาคมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานมุ่งสู่การเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีคุณภาพตาม มาตรฐาน การประกันคุณภาพภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความทันสมัย นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมา ใช้บริหารจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2563 : 43) ซึ่งสอดคล้องกับ (สุพรรณษา ไตรรัตน์,

2562 : 38) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่โดยเฉพาะในประเทศไทย จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่หน่วยงานระดับนโยบายอย่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องวางแผน และจัดลำดับความสำคัญในการเร่งเสริมสร้างคุณภาพในตัวผู้นำองค์กรโรงเรียน เพื่อให้มีทักษะในการบริหารงานยุคใหม่ มีความรู้มีติ้ว มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีนิสัยผู้นำที่แท้จริง มีพฤติกรรม และมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำที่ทรงประสิทธิภาพสามารถนำพาทีมงานในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติที่ยั่งยืน

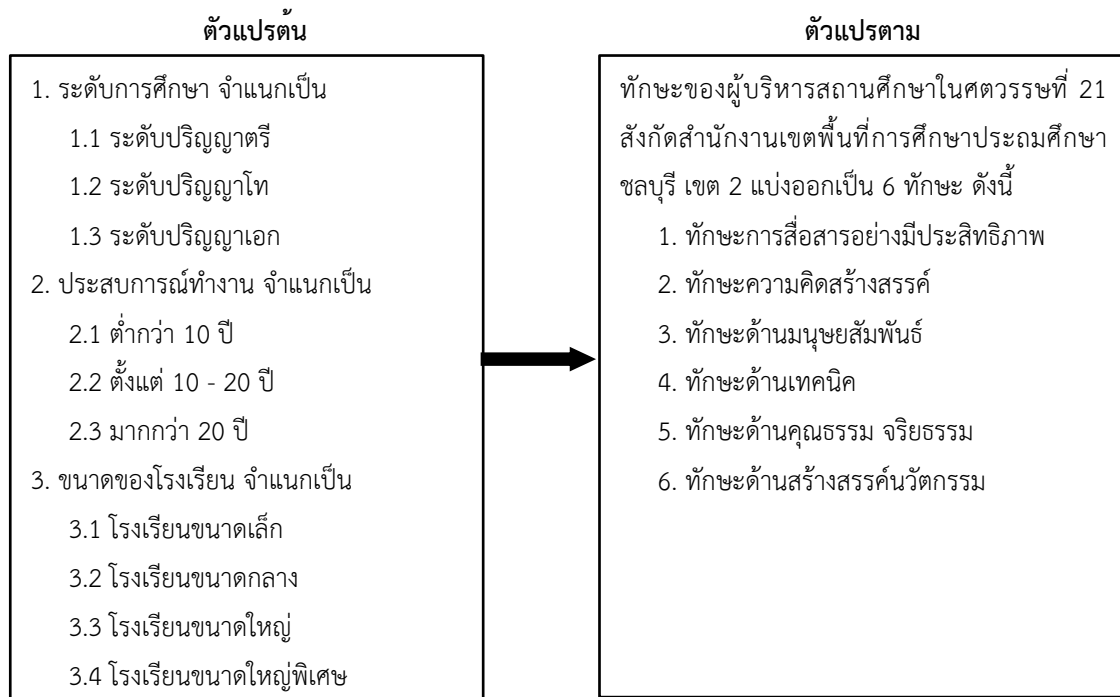
จากความเป็นมาและสภาพปัจจุบันดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับใด และต้องการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 นำไปสู่การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยสรุปแนวคิดตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นงานวิจัยแบบสำรวจ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,344 คน โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครชีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่ามี ความถูกต้องและมีความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	297	100.00
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	187	63.00
1.2 ปริญญาโท	109	36.70
1.3 ปริญญาเอก	1	0.30
2. ประสบการณ์ทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	83	27.90
2.2 5 – 10 ปี	145	48.80
2.3 10 ปีขึ้นไป	69	23.20
3. ขนาดของโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	40	13.50
3.2 ขนาดกลาง	134	45.10
3.3 ขนาดใหญ่	77	25.90
3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	46	15.50

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.29	มาก	1
2. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.37	0.34	มาก	5
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.39	0.40	มาก	2
4. ทักษะด้านเทคนิค	4.37	0.36	มาก	6
5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.38	0.39	มาก	4
6. ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.39	0.39	มาก	3
รวม	4.39	0.36	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.29) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.40) ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.39) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.39) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.34) และทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.36) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.34	2	0.17	2.03	0.13
	ภายในกลุ่ม	24.58	294	0.08		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.08	0.70	0.50
	ภายในกลุ่ม	33.90	294	0.12		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.08	0.46	0.63
	ภายในกลุ่ม	48.06	294	0.16		
	รวม	48.22	296			

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2	0.15	1.13	0.32
	ภายในกลุ่ม	37.65	294	0.13		
	รวม	37.94	296			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.23	2	0.12	0.76	0.47
	ภายในกลุ่ม	45.36	294	0.15		
	รวม	45.59	296			
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.39	0.68
	ภายในกลุ่ม	45.83	294	0.16		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.91	0.46
	ภายในกลุ่ม	39.23	294	0.13		
	รวม	39.45	296			

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.11	0.90
	ภายในกลุ่ม	24.90	294	0.09		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	34.04	294	0.11		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.37	0.69
	ภายในกลุ่ม	48.09	294	0.16		
	รวม	48.22	296			
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.10	0.91
	ภายในกลุ่ม	37.92	294	0.13		
	รวม	37.94	296			

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.02	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	45.56	294	0.16		
	รวม	45.59	296			
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.13	0.88
	ภายในกลุ่ม	45.92	294	0.16		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.15	0.86
	ภายในกลุ่ม	39.41	294	0.14		
	รวม	39.45	296			

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.95	3	0.32	3.87**	0.01
	ภายในกลุ่ม	23.97	293	0.08		
	รวม	24.92	296			
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.29	3	0.10	0.83	0.48
	ภายในกลุ่ม	33.78	293	0.12		
	รวม	34.06	296			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.09	3	0.70	4.44**	0.01
	ภายในกลุ่ม	46.12	293	0.16		
	รวม	48.22	296			
ด้านเทคนิค	ระหว่างกลุ่ม	1.13	3	0.38	3.00*	0.03
	ภายในกลุ่ม	36.81	293	0.13		
	รวม	37.94	296			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.17	3	1.39	9.82**	0.00
	ภายในกลุ่ม	41.42	293	0.14		
	รวม	45.59	296			

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.12	3	0.71	4.73**	0.00
	ภายในกลุ่ม	43.83	293	0.15		
	รวม	45.95	296			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.79	3	0.60	0.83	0.09
	ภายในกลุ่ม	37.66	293	0.13		
	รวม	39.45	296			

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะทางด้านเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ สามารถเจรจาต่อรอง นำเสนอความคิดเห็นได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความชำนาญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วิจารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ข่าวสารที่ถูกต้องและแนะนำแหล่งของข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นได้ รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

1.2 ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องมาจากผู้บริหารมีความชำนาญหรือความสามารถในการใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว นำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมสู่ชุมชน มีการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในระบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

1.3 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรภายใน

โรงเรียน ให้ความเป็นกันเอง และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่งบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายใน สถานศึกษา ตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

1.4 ทักษะด้านเทคนิค พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 มีเทคนิค แนวคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ ๆ ในการ ปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการ ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ มีความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้บริหารในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีในการปฏิบัติงาน

1.5 ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 มีความประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม คำสอนของ หลักศาสนา มีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความซื่อสัตย์ มีวัฒนธรรม มีอุดมการณ์และปณิธานที่แน่วแน่ ตรงไปตรงมา ใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียง มีความเข้าใจในวิชาชีพเป็นอย่างดี และพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างยุติธรรม เป็นกลางและโปร่งใส

1.6 ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 มีกระบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาสไปสู่ แนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ ต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและนำมาใช้เสริมสร้าง ศักยภาพผู้บริหาร และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลบุรี เขต 2 พบว่า

2.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลบุรี เขต 2 ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน

2.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลบุรี เขต 2 ที่มีการศึกษาประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นที่ ใกล้เคียงกัน

2.3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้าน เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้เท่า ทันสื่อเทคโนโลยี และนำสื่อดิจิทัลนั้นมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ ส่วนทักษะด้านการสื่อสารอย่างมี

ประสิทธิภาพ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะทางด้านเทคนิค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความสามารถด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้อยู่ในระดับดี รวมถึงพัฒนาความสามารถในการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพต่อที่สาธารณะ หรือชุมชน ส่งเสริมให้บุคลากรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานของสถานศึกษาไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลา ต่อเนื่องและหลากหลาย

2. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดความชำนาญ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียน โดยจัดให้มีการพบปะสังสรรค์กับบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมโดยรอบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและเป็นการสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร

4. ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะผู้บริหารสามารถผสมผสานระหว่างความรู้และความสามารถในการทำหน้าที่ของตนกับฝ่ายต่างๆ ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยการเข้ารับการอบรม เทคนิคการบริหารต่าง ๆ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ด้วยการแนะนำ การนิเทศซึ่งกันและกัน

5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรภายนอกองค์กร โดยปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม นำหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

6. ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในระบบการทำงานอย่างสร้างสรรค์ มีการพัฒนาเน้นการลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารเปิดใจกว้างยอมรับมุมมองโลกทัศน์ใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้นวัตกรรมในการบริหารอยู่เสมอ สร้างสรรค์รูปแบบ วิธีการใหม่ หรือปรับปรุงต่อยอดของเดิมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนางองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมวิชาชีพ และจรรยาบรรณ

2. ควรมีการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ปี**. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
- บุญมา แพ่งศรีสาร. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. **วารสาร มจร. นครน่านปริทรรศน์**, 2(2), 131-141.
- พันธิการ์ วัฒนกุล. (2558). ความรู้พื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**, 4(1), 84-94
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์..
- ศศิรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย**, 6(1). 7-11.
- สุพรรณษา ไตรรัตน์. (2562). **ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครู
โรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
The working morale of teachers in Kasetvisai district school under the Roi Et Primary
Educational Service Area 2

สายฝน นิवासสิริพงษ์

Sayfone Niwassiriphong

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100114edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และ (3) ศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร ประกอบด้วย ครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 428 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย วิธีการดำเนินวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (3) ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สัมพันธ์กันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ดังสมการดังต่อไปนี้

$$\hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.18Z_{x4} + 0.24Z_{x1} + 0.16 Z_{x9} + 0.20 Z_{x6} + 0.14 Z_{x2} + 0.12 Z_{x5} + 0.11 Z_{x3}$$

คำสำคัญ: ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน, กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย,

---

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the working morale of teachers in Kasetvisai district school under the Roi Et Primary Educational Service Area 2; (2) to study the process based on focus learners of teachers in Kasetwisai district under the Roi Et Primary Educational Area 2; and (3) to study the working affecting the learning management process based on focus learner, teachers in Kasetwisai district schools under the Roi Et Education Service Area 2.

This research is a quantitative research. The population consists of 428 teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Area 2. School teachers in Kasetvisai district the Roi Et Elementary Educational Service Area 2, Sample consisted of 239 teachers by simple random sampling. The research method consisted of four steps: (1) to study documents, concepts, theories and related research; (2) to create research instrument; (3) to collect data; (4) to analyze the data. The instrument was a 5-level estimation questionnaire. The statistics used were percentage, mean, Standard Deviation. and multiple Regression.

Major finding: (1) working morale of teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Service Area 2, overall were at high level; (2) the process based on focus learners of teachers in Kasetwisai district under the Roi Et Primary Educational Area 2. overall were at high level; and (3) working morale affecting the learning management process of teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Service Area 2, every aspect with statistically significant at the .01 and .05 as the following equation

$$\hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

Forecast equations in standard score form

$$\hat{Z}_y = 0.18Z_{x4} + 0.24Z_{x1} + 0.16 Z_{x9} + 0.20 Z_{x6} + 0.14 Z_{x2} + 0.12 Z_{x5} + 0.11 Z_{x3}$$

Keywords: Working morale, Teachers in Kasetvisai District Schools, Learning Management Process based on the learners as a priority under the office of Roi Et Primry Educational Area 2

บทนำ

ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักทั่วไปในการบริหารงานนั้น แม้ว่าจะมีงบประมาณให้อย่างเพียงพอ มีการจัดองค์การและการบริหารที่ดี มีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพียงพร้อม แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความสามารถ ไม่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้ว ก็ยากที่การบริหารงานจะบรรลุความมุ่งหมาย ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในระบบราชการจึงได้ถือระเบียบวินัยเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติของบุคลากร ทั้งนี้วินัยของข้าราชการจะช่วยเพิ่มพลังการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และราชการก็จะได้ประสิทธิผลยิ่งขึ้นด้วย เพราะครูก็เป็นข้าราชการ และเป็นข้าราชการที่สังคมให้การยอมรับนับถือ หากเคร่งครัดในวินัยก็ยังมีคุณค่าดังที่สังคมคาดหวัง (สมบุญธรรม พรหมนาถพ. 2550: 21)

ในส่วนของโรงเรียนในอำเภอเกษตรวิสัย ก็ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่ไม่อยากให้เกิดขึ้น จากการสอบถามตัวคุณครูเองบางรายมีความเครียดในด้านงานหรือการสอน

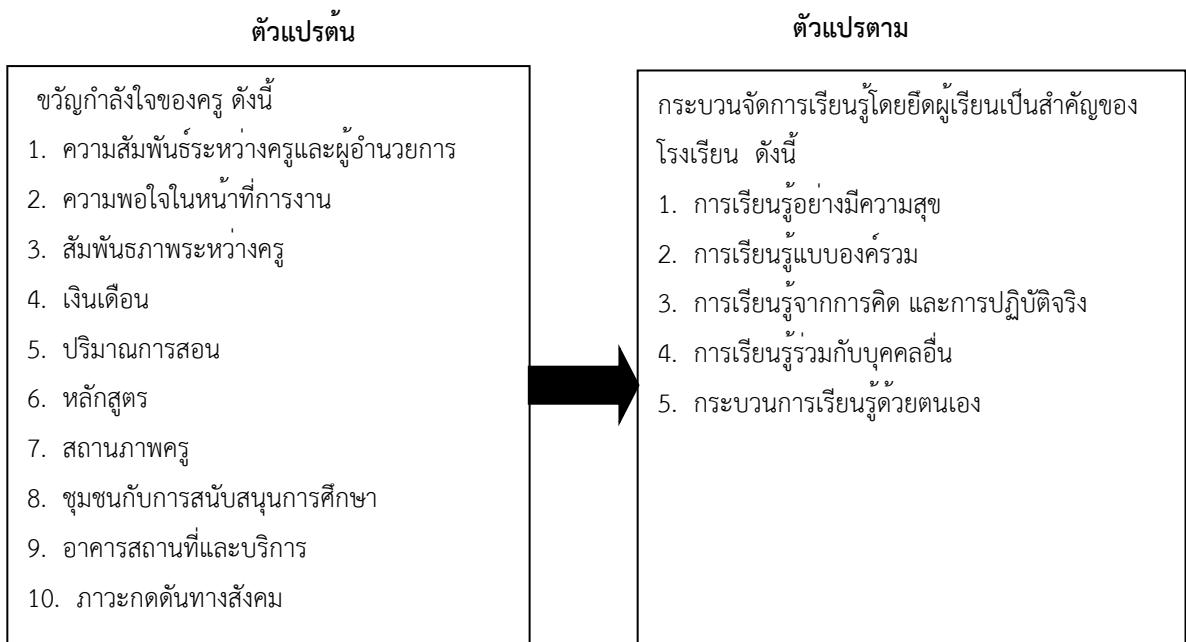
ในรูปแบบ on-hand เป็นส่วนใหญ่เพราะก็ไม่ทราบได้ว่า ใครบ้างที่มีเชื้อไวรัสที่จะสามารถแพร่ระบาดในชุมชนที่ไปแจกใบงานหรือไม่พร้อมกันนี้เรื่องของการสื่อสาร กับนักเรียนจะเข้าใจในเนื้อหาวิชา มากน้อยเพียงไร ภาระจึงจำเป็นต้องคอยอยู่กับผู้ปกครองครูจึงเกิดความเครียดและกังวลอยู่ไม่น้อย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องทราบถึงรายละเอียดข้อมูลเหล่านี้เพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการต่อไป กำลังใจของครูจึงมีส่วนสำคัญที่จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้กับวิกฤติอันใหญ่หลวงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่น่าสังเกตได้ว่าครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 น่าจะมีบางสิ่งบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาเรื่องการศึกษาวัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่เื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบและเข้าใจเรื่องขวัญและกำลังใจ ก็จะสามารถนำไปใช้ในแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู และหาทางแก้ปัญหาหรือเลือกวิธีการบำรุงขวัญในการปฏิบัติงาน ของครูได้ถูกต้อง เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. เพื่อศึกษาวัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 428 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43) ได้จำนวน 239 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เอกสาร ตำรา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และแบบสอบถามที่กำหนดรหัสกำกับแล้วไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้ จำนวน 223 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93 และทำการตรวจสอบรหัสกำกับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคือ จากนั้นประสานไปยังโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนและติดตามเก็บรวบรวมด้วยตนเอง จำนวน 16 ฉบับ รวมแล้วได้แบบสอบถามคืน จำนวน 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
2. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู และการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและรายด้าน
3. วิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเงินเดือน รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่และบริการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความพอใจในหน้าที่การงาน

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้แบบองค์รวมด้านการเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุข

3. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สัมพันธ์กันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ.05

ดังสมการดังต่อไปนี้

$$\hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\bar{Y}} = 0.18Z_{X_4} + 0.24Z_{X_1} + 0.16 Z_{X_9} + 0.20 Z_{X_6} + 0.14 Z_{X_2} + 0.12 Z_{X_5} + 0.11 Z_{X_3}$$

อภิปรายผล

1 การศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเงินเดือน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเงินเดือนมีผลในการจูงใจการปฏิบัติงานของข้าราชการเป็นเครื่องจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานความขยันขันแข็ง มุ่งมั่น และมีขวัญกำลังใจที่ดีในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความพอใจในหน้าที่การงานที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์กับนักเรียนและความพึงพอใจในหน้าที่การสอนรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการทำงาน สนุกสนานกับการทำงานร่วมกับนักเรียนและปรารถนาจะยึดอาชีพครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย เผือกสีทอง (2554: 98-99) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจใน

การทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
- 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านปัจจัยกระตุ้น และด้านปัจจัยค้ำจุนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
- 3) พฤติกรรมผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษากิจการจกระบวนกรเรียนรู้อยู่โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการสอนที่นักเรียนมีโอกาสได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงานและผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผลเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการเรียนรู้แบบองค์รวม ด้านการเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4-5 คน โดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีเป้าหมายและมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็จร่วมกัน วิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยความสุข ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามนโยบายของการดำเนินการจัดการศึกษาของชาติที่จะให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด สุวรรณเวศน์ (2555: 114-115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 1.1) การเตรียมการสอน ครูมีแผนการสอนที่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันมีการเตรียมการจัดการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน 1.2) การจัดกิจกรรมการสอน ก่อนสอนครูมีการนำเข้าสู่บทเรียนเสมอ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามปัญหาหรือข้อสงสัยได้ตลอดเวลา ครูยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดีและให้กำลังใจผลงานที่ต้องปรับปรุง แก้ไข 1.3) การประเมินผล ครูประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล ครูนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน 2) ปัญหาส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พบว่า ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการนำเข้าสู่บทเรียนไม่น่าสนใจ การจัดกิจกรรมการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ นักเรียนขาดความสนใจในการสรุปผลการสอนในช่วงใกล้หมดเวลาเรียน ครูไม่สามารถประเมินผลการเรียนควบคู่ไปกับการสอนเพราะยุ่งยาก และ 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ครูอาจารย์ กับผู้อำนวยการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูอาจารย์

ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอนและการประเมินผล พบว่าครูอาจารย์กับผู้อำนวยการมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ศิลาภรณ์ (2555 : 102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน ภาพรวม ทั้งผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความ พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านเงินเดือน ควรปรับปรุงเงินเดือน ค่าครองชีพของครู รวมไปถึงมีการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเป็นบำเหน็จรางวัลให้กับครู
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้อำนวยการ ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน
3. ด้านอาคารสถานที่และการบริการ ควรมีอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดลอมต่าง ๆ เพียงพอ และเหมาะสม
4. ด้านหลักสูตร ครูจะต้องเข้าใจในสาระรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาค และให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. ที่โรงเรียนใน เขตอื่น ๆ หรือสถาบันในระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2552). *จิตวิทยาสังคม*. ชลบุรี: ภาควิชาจิตวิทยาแนะแนวและการจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กนกพร เพ็ชรพงศ์ และคณะ. (2550). *บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2549). *แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

- กำแหง จิตตะมาก. (2548). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา :วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กำแหง จิตตะมาก. (2548). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา :วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กิริติ บุญเจือ. (2548). *คุณธรรมสำหรับผู้ช่วยการ. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ :โอ เอส พรินติ้ง เฮาส์.
- กิริติ ศรีวิเชียร. (2552). *หลักและระบบการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ขวัญราตรี ไชยแสง. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจกับการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ พย.บ. (บริหารการพยาบาล). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2549). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรมจังหวัด ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี และพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2550). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพลอยท์
- ชาวี มณีศรี. (2548). *การนิเทศการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:วีอินเตอร์พรีน.
- เชวง เตชะโกศยะ. (2553). *การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 25/05/2556. จาก <http://reportgo.blogspot.com/>.
- ชำเลียง วุฒิจันทร์. (2552). *การพัฒนาจริยธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:สหธรรมิก.
- เซ็น แก้วศ. (2556). *การพัฒนาโรงเรียนจากภายใน*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 25/05/2556 จาก <https://www.moe.go.th/main2/article/article21.htm>
- ณรงค์ สวีแพทย์. (2554). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารอากาศชั้นต่ำกว่าสัญญาบัตรกองบิน 71 กองพลบินที่ 4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ปริญญาโท คศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ทวีศักดิ์ ภาวะปานิก. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้ช่วยการกับสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 - 6 ในช่วงปฏิรูปการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2553). *การบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนารัฐ ชื่นวัฒนา. (2551). *การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:สุวีริยาสาส์น
- บุญช่วย เจริญธรรม. (2554). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารสังกัดกรมทหารราบที่ 5 จังหวัดสงขลา*. ปริญญาโท คศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. เชียงใหม่:เชียงใหม่การพิมพ์
- บัญชา อึ้งสกุล. (2553). *นักบริหารทันสมัย : หลักการประสานสัมพันธ์เชิงบวก*. กรุงเทพฯ:ประกายพริก.

- บุญเดือน กามินี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดชลบุรี*. ปรียญานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- บรรเจิด สุวรรณเวศน์. (2555). *สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปาริชาติ สอนอักษร. (2548). *การศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีภูเก็ต สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2549). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ:ศูนย์เสริมสร้าง.
- ประดิษฐ์ คุณรัตน์. (2552). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ:ศูนย์เสริมสร้างกรุงเทพ.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. บุรีรัมย์:ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2550). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. พิมพ์ครั้งที่ 6. เชียงใหม่: ศูนย์กลางการเรียนรู้.
- Best, A. L. (2005). "The Effect of the Presence of an Adult in the Classroom on Teacher/ Student Discipline Interactions," *Dissertation Abstracts International*. 61(12): 4656-A.
- Brooks, K. L. (2003, October). "Validation of the Teacher Variance Inventory (Revised) and its Relationship to the Survey of Attitudes Toward Childre." *Dissertation Abstracts International*. 65(10) : 11178-A.
- Marcella, H. K (2005). *Historical Evolution of Organization and Governance Dimensions of Two Selected Colombian Higher Education Institutions*. (Retheved. วันที่ 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2554; From <http://www.lib.umi.com/dissertations/>).
- Royal, J. K. (2007). The Identification of Student Discipline Problems Resulting in In school and Out of School Suspension by Comparing Gender and Grade Level of High School Student." *Dissertation Abstracts International*. 64 (08): 2733-A.

การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19
EDUCATIONAL ADMINISTRATION USING DEMING QUALITY CYCLE OF SCHOOLS
ADMINISTRATORS UNDER PHANG NGA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
IN THE COVID 19 SITUATION

อภิขญา นุทาวี

APICHAYA NUTAWI

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6353102089@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำนวน 1,251 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามระดับการศึกษาและจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา, วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง, โควิด 19 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study educational administration using Deming Quality Cycle Administration of Schools Administrators under Phang Nga Primary Educational Service Area Office In The COVID 19 Situation; and (2) to compare educational administration using Deming Quality

Cycle Administration of Schools Administrators under Phang Nga Primary Educational Service Area Office In The COVID 19 situation, classified by education level and work experience.

Research methodology was a survey research. The population consisted of teachers under Phang Nga Primary Educational Service Area Office included 1,251 teachers. Sample, totaling 294 teachers, was obtained by simple random sampling method. Research processed consisted of 4 steps: (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) educational administration using Deming Quality Cycle Administration of Schools Administrators under Phang Nga Primary Educational Service Area Office In The COVID 19 Situation, overall and aspects were at a high level; and (2) comparison of educational administration using Deming Quality Cycle Administration of Schools Administrators under Phang Nga Primary Educational Service Area Office In The COVID 19 Situation, classified by education level and work experience overall were different with statistical significance at the.05 level.

Keywords: Education administration, Deming Quality Cycle (PDCA), COVID 19 Phang Nga Primary Educational Service Area Office.

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ระบาดไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วยังส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพื่อป้องกันการระบาดของโรค ทำให้สถานศึกษาในทุกระดับชั้นมีความจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอนที่โรงเรียน และนำการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ สำหรับประเทศไทยให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ใน 5 รูปแบบ ได้แก่ 1. On Site คือให้มาเรียนตามปกติ แต่ต้องเว้นระยะ หรือลดจำนวนนักเรียนต่อห้องลง 2. On Air คือการออกอากาศผ่าน DLTV เป็นตัวหลักในการกระจายการสอน โดยใช้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน สามารถดูทั้งรายการที่ออกตามตาราง และรายการที่ดูย้อนหลัง 3. Online ให้ครูในโรงเรียนเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นรูปแบบที่ถูกใช้จำนวนมากที่สุด 4. On Demand เป็นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ครูกับนักเรียนใช้ร่วมกัน และ 5. On Hand คือจัดใบงานให้กับนักเรียน เป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนนำไปเป็นชุดไปเรียนด้วยตัวเองที่บ้าน โดยมีครูออกไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครูคอยช่วยเหลือ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

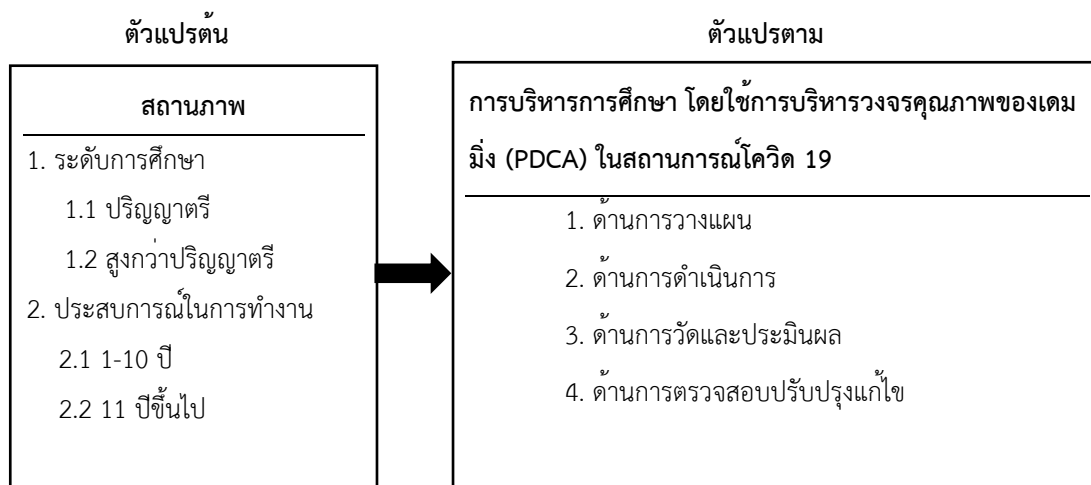
การจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบของผู้บริหารจะนำพาให้สถานศึกษามีคุณภาพ อีกทั้งยังต้องเป็นผู้นำในการสนับสนุนครู ช่วยให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยไม่ทิ้งนักเรียนคนใดคนหนึ่งไว้ข้างหลัง แก้ปัญหานักเรียนเพื่อให้ทุกคนได้เข้าถึงการเรียนอย่างแท้จริง การจัดการที่ดีจะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ หากผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะทำให้การบริหารสถานศึกษาล้มเหลว ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงระดับการบริหารจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด 19 โดยใช้การบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักวิชาการ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในช่วงโควิด 19 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงตามแนวทางการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1. แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,251 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาปีการศึกษา 2564 จำนวน 294 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 607-610) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
  - 1) ระดับการศึกษา ได้แก่ 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี
  - 2) ประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ 1) 1 – 10 ปี 2) 11 ปี ขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ได้แก่ การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรกิจกรรมของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการดำเนินการ 3. ด้านการวัดและประเมินผล 4. ด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องด้านภาษาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ท่าน นำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) เลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 นำไปปรับปรุงหรือตัดทิ้งตามความเหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้ง แบบสอบถามทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00
3. เก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเท่ากับ 0.978 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นแล้ว นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3
2. ผลการศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรกิจกรรมของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านการดำเนินการ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมาก โดยการดำเนินการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผล ดังนี้

2.1 การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในสถานการณ์โควิด 19 และสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านรูปแบบที่ใช้การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) และมีแนวทางการดำเนินงานด้านบริหารงบประมาณ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกล ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 เช่น การผลิตสื่อการเรียน การสอน ใบงาน แบบฝึกหัด เป็นต้น และให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงสถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันต่ำสุด ($\bar{X} = 4.33$)

2.2 การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านมีการติดต่อประสานงานระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ช่วงสถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) ส่วนการมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.11$)

2.3 การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) ส่วนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม ในช่วงของสถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.23$)

2.4 การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์ โควิด 19 ของสถานศึกษาให้กับบุคลากรอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนการให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาปรับปรุงแผนจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด 19 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.30$)

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ไม่แตกต่างกัน ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน ประเมินการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ไม่แตกต่างกัน ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษากาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา พยายามรับมือและแก้ไขปัญหาที่ได้รับ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างมีระบบ และได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการบริหาร เพื่อให้สถานศึกษามีทิศทางในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน แม้ในสถานะที่โรงเรียนไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ นักเรียนต้องเรียนและใช้ชีวิตแบบปกติใหม่ (new normal) เพราะฉะนั้นการบริหารการศึกษาโดยการนำระบบบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ในสถานการณ์โควิด 19 มาใช้ ทำให้มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน เริ่มตั้งแต่วางแผนงานต่าง ๆ ปรับให้ สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด 19 มีการดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ มีการวัดและประเมินผล นิเทศติดตาม ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพได้เท่าเทียมกับการเรียนในสถานการณ์ปกติ จึงทำให้การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภกร เนตรผา (2560: บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนมณี ศิลานุกิจ, อำนวย ทองโปร่ง, รังสรรค์ มณีเล็ก และสุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2563:บทคัดย่อ) ผลวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพตามเกณฑ์การประเมินรางวัลคุณภาพระดับองค์กรลักษณะการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรส โชติกาญจนา และคณะ (2564:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนของศูนย์บริหารการจัดการศึกษา ห้วยหอม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต ไชยเชษฐ, สมเกตุ อุทธโยธา และจักรพรรพ์ วิชาอัครวิทย์ (2561:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) สรุปภาพรวม การบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม พบว่าด้านที่มีการดำเนินงานในภาพรวมในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน พบว่า การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการเกิดโรคระบาดโควิด 19 เป็นปัญหาในระดับชาติ ทำให้ผู้บริหารระดับสูงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในสถานการณ์นี้เป็นอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564, หน้า 22) ได้กำหนด

รูปแบบทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ไว้เป็นแนวทางให้โรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีการทบทวนและวางแผนการจัดการศึกษา ร่วมกันกับครูและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้เรียน ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด 19 วางแผนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยี รวมถึงวางแผนในด้านงบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์โควิด 19 จึงทำให้การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต ไชยเชษฐ, สมเกต อุทธโยธา และจักรพรรพ์ วิชา อัครวิทย์ (2561:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) สรุปภาพรวมการบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม พบว่าด้านการวางแผนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการดำเนินการ พบว่า ครูมีการประเมินการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้นำแผนการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด 19 สู่อำนาจปฏิบัติ โดยมีการอบรมเพิ่มความรู้ความสามารถในเรื่องการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา และเพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่กำหนด จึงทำให้การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา กาญจนพันธ์ (2563:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤติไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการปฏิบัติตามแนวนโยบายภาครัฐ รวมถึงการใช้กลไกความร่วมมือ ของผู้ปกครอง และชุมชนในการดูแลนักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดภายใต้สถานการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้น มีการอำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงการเรียนการสอนได้ การตัดสินใจนโยบายอยู่บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการ ทั้งจากนักเรียน ครู และโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ศุภกร เนตรผา (2560: บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ด้านการปฏิบัติตามแผนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรส โชติกาญจนา และคณะ (2564:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนของศูนย์บริหารการจัดการศึกษา ห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 การนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูมีการประเมินการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการนิเทศกำกับ และติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนได้ จึงมีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย การนิเทศติดตาม หรือการตรวจผลการดำเนินการ จึงเป็นการมุ่งส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการสอนของตนเอง การตรวจสอบจะช่วยให้ทราบถึงจุดที่ต้องปรับปรุง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ให้บรรลุเป้าหมาย จึงทำให้การบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภกร เนตรผา (2560:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่า

สองอย่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรส โชติคุณุช และคณะ (2564:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนของศูนย์บริหารการจัดการศึกษา ห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต ไชยเชษฐ, สมเกตุ อุทธิโยธา และจักรพรรพ์ วิชาอัครวิทย์ (2561:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) สรุปภาพรวมการบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม พบว่าด้านการตรวจสอบประเมินผล อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข พบว่า ครูมีการประเมินการบริหารการศึกษา โดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้นำข้อที่ควรได้รับการปรับปรุงจากด้านการวัดและประเมินผลมาแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อปฏิบัติเพิ่มเติมในการจัดการศึกษา และนำไปปรับปรุงในแผนจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด 19 อย่างชัดเจนต่อไป ซึ่งก็คือการวนกลับไปยังขั้นตอนแรกเป็นวงจรไปเรื่อย ๆ และทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยศุภกร เนตรมา (2560: บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ด้านการแก้ไขปรับปรุง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรส โชติคุณุช และคณะ (2564:บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนของศูนย์บริหารการจัดการศึกษา ห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ด้านปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในสถานการณ์โควิด 19 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและครูที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ประเมินการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาทำให้ครูเกิดความรู้ และพัฒนาตนเองมากขึ้น เมื่อเกิดสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ต้องรับมือ เช่น สถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ก็สามารรถเรียนรู้ที่จะร่วมแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจึงควรมีการส่งเสริมการศึกษา และมีการจัดอบรมความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประเมินการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของ เดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาในสถานการณ์โควิด 19 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรพงศ์ ทับอินทร์ (2558 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 42 จำแนกตามระดับการศึกษาภาพรวมค่าเฉลี่ย ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติ ขั้นการตรวจสอบและขั้นการปรับปรุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในสถานการณ์โควิด 19 โดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป ประเมินการ

บริหารการศึกษาในสถานการณ์ โควิด 19 โดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19 มีความคิดเห็น ในภาพรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงานของครูแต่ละบุคคลได้รับการสั่งสม ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่เคยเผชิญมาก่อน ทำให้การตัดสินใจ แตกต่างกันตามประสบการณ์และบริบทของสถานศึกษา ดังนั้นสิ่งสำคัญของการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุปผา พวงเดช (2559) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานในภาพรวมต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้บุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง และ เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงสถานการณ์ โควิด 19 และควรมีแนว ทางการดำเนินงานด้านบริหารงบประมาณ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกล ภายใต้อาคารเรียนโควิด19

2. ด้านการดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับครู ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนภายใต้อาคารเรียน โควิด-19

3. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน มุ่งเน้นในเรื่องกิจกรรมการจัดการเรียน การสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ในช่วงของสถานการณ์โควิด 19

4. ด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงแผนจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 และนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ในด้านการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์โควิด 19

2. ควรศึกษาการบริหารการศึกษาโดยใช้การบริหารวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ในสถานการณ์ช่วงหลังโควิด 19

เอกสารอ้างอิง

ชนมณี ศิลาณุกิจ, อำนวย ทองโปร่ง, รังสรรค์ มณีเล็ก และสุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2563). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วารสารดุสิตบัณฑิตทาง สังคมศาสตร์, 10(1), 43-58.

ธรรมรส โชติคุณุช, สังวาร์ วังแจ่ม, สุดา เนตรสว่าง, สาโรจน์ แก้วอรุณ, ทศนีย์ บุญมาภิ และสุรศักดิ์ สุทธิศิริ. (2564).

แนวทางการบริหารงานวิชาการด้วยวงจรคุณภาพของโรงเรียนในศูนย์บริหารจัดการศึกษาห้วยท่อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วารสารปัญญา, 28(2), 57-67.

- ธีรพงศ์ ทับอินทร์. (2558). *การใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42*. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 9(2), 68-78.
- บุปผา พวงเดช. (2559). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2563). *การบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 10(3), 545-556.
- ศุภกร เนตรผา. (2560). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 10(2), 135-152.
- สมจิต ไชยเชษฐ, สมเกต อุทโยธา และจักรพรรพ์ วิชาจักรวิทย์ (2561). *การบริหารงานโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ตามวงจรคุณภาพ (PDCA)*. วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 14(1), 177-192.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการเตรียมการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Journal of Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN KHAO KHITCHAKUT
DISTRICT UNDER CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อังคณา พุดชงค์

Aungkana Putchong

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: nan405966@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 150 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objective of this research were: (1) to study academic administration of school administrators in Khao Khitchakut District under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare academic administration of School administrators in Khao Khitchakut District under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level, age and work experience.

Research methodology was a survey research. The population, included 150 teachers in Khao Khitchakut District under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2. Sample, totaling 108 teachers, was obtained by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research Instrument; (3) data collected; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings: (1) academic administration of school administrators in Khao Khitchakut District under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect were at high level in all aspects. (2) comparison of academic administration of school administrators in Khao Khitchakut District under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level, age and work experience were difference with statistic significant at the .05 level.

Keywords: Academic administration, School Administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาทุกระดับนั้นงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ซึ่ง มิลเลอร์ (Miller 1965: 175) ได้กล่าวเน้นความสำคัญของงานวิชาการ ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน และปฏิบัติตามโปรแกรมการสอนนั้น การบริหาร วิชาการ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการต้องให้ความสำคัญและ ปฏิบัติตามเป็นอันดับแรก เพราะวิชาการจะช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของตน อันเป็นเป้าหมายตามภารกิจของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการจะประกอบด้วย การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ และนโยบายทางด้านวิชาการ การจัดทำมาตรฐานด้านวิชาการ การพัฒนาสื่อต้นแบบ การเผยแพร่กิจกรรม การสื่อศึกษา และพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ การนิเทศติดตามผล การวัดและการประเมิน คุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ทั้งทางด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ซึ่งหมายความว่าผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต้องเข้าใจกรอบแนวคิดและกระบวนการทำหลักสูตร สถานศึกษาเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และในขณะเดียวกันก็สนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งสามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม (ปัญญา แก้วกียูร และสุภัทรพันธ์พัฒนากุล. 2545: 10)

จากการรายงานการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2562: 19) พบว่า ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ คือ การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ขณะนี้ยังไม่มีผลผลิตของการปฏิรูปการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด สื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมถึงห้องสมุดโรงเรียนที่มีหนังสือไม่หลากหลายและเพียงพอ โอกาสในการเข้าถึงสื่อไอซีที และความรู้นวัตกรรมใน

รูปแบบอื่น ๆ การศึกษาผู้เรียนรายบุคคล รายกลุ่ม การพัฒนาหลักสูตร และเชื่อมโยงบูรณาการ ออกแบบการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับต่ำ

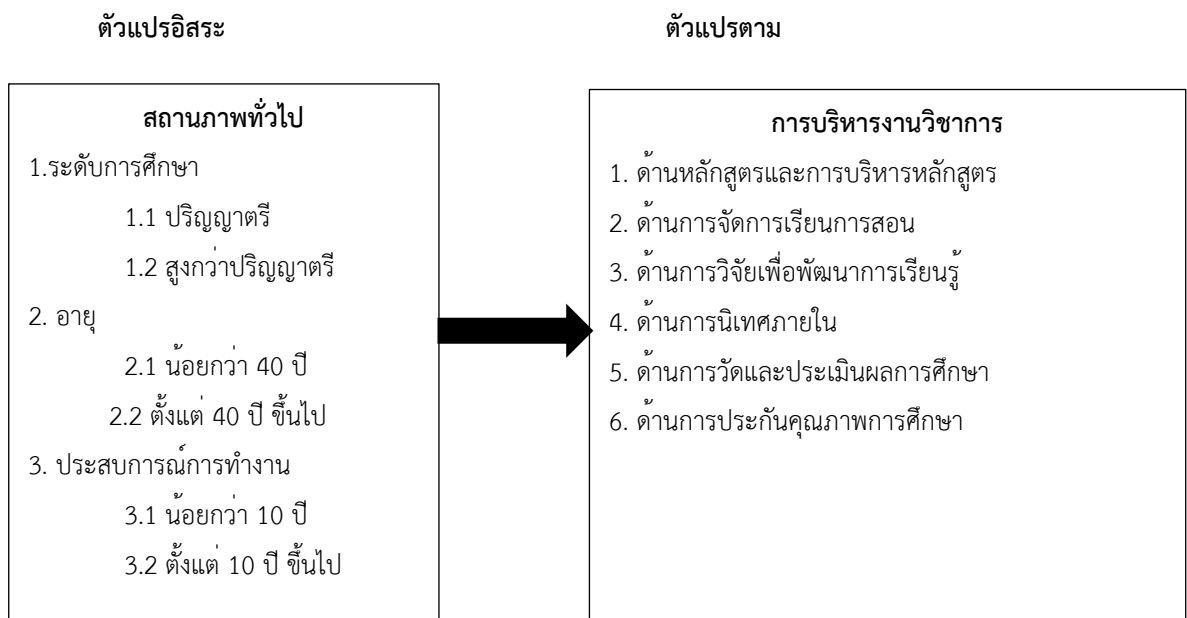
จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยคาดหวังว่าผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับผู้บริหารโรงเรียนนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน รวมทั้งประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 17 ด้าน ของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 6 ด้าน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนวัดน้ำขุ่น โรงเรียนวัดคลองพลู โรงเรียนวัดทุ่งกบิล โรงเรียนบ้านจันทเขลม โรงเรียนบ้านชากไทย โรงเรียนบ้านเนินมะหาด โรงเรียนวัดตะเคียนทอง โรงเรียนวัดคลองตะเคียน โรงเรียนวัดพลวง โรงเรียนวัดกะทิง (ชั้นประถมศึกษาป้) และโรงเรียนวัดคลองน้ำเป็น จำนวน 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 108 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนประชากรของแต่ละโรงเรียนและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 6 ด้าน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในหัวข้อเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2. ร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของวิจัย

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC) ซึ่งค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 ฉบับ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามพร้อมส่งคืนภายใน 1 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่รับแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการทำแบบสอบถามออนไลน์โดยผ่าน Google form ตอบกลับมา 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ

2. ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.58	0.47	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.48	0.38	มาก	3
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.40	0.49	มาก	5
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.42	0.34	มาก	4
5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.36	0.43	มาก	6
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.55	0.39	มากที่สุด	2
รวม	4.47	0.36	มาก	-

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามลักษณะ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

(n=108)

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.80	0.1	4.49	0.52	3.41*	0.000
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.40	0.27	4.50	0.40	-1.39*	0.000
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.83	0.09	4.26	0.49	6.95*	0.000
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.17	0.37	4.49	0.28	-5.58*	0.01
5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.42	0.27	4.34	0.46	0.95*	0.000
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.94	0.16	4.43	0.36	8.36*	0.000
รวม	4.59	0.18	4.42	0.38	2.64*	0.000

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการรับรู้ไม่แตกต่าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ

การบริหารงานวิชาการ	อายุ				t	P
	น้อยกว่า 40 ปี		ตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.88	0.13	4.34	0.50	8.44*	0.000
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.34	4.38	0.38	3.77	0.69
การบริหารงานวิชาการ	อายุ				t	P
	น้อยกว่า 40 ปี		ตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.89	0.10	4.04	0.33	19.78*	0.000
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.50	0.49	4.35	0.11	2.83*	0.000
5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.66	0.35	4.14	0.32	9.42*	0.004
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.95	0.14	4.27	0.21	22.02*	0.000
รวม	4.75	0.23	4.25	0.26	12.07*	0.003

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	P
	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.68	0.47	4.13	0.00	6.62*	0.000
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.53	0.41	4.28	0.02	3.38*	0.001
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.50	0.50	4.00	0.00	5.56*	0.000
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.36	0.46	4.27	0.24	3.47*	0.001
5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.52	0.31	3.74	0.03	13.79*	0.000
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.70	0.29	4.00	0.29	13.28*	0.000
รวม	4.56	0.32	4.06	0.01	8.78*	0.000

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบประเด็นสาระสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ชูเลิศ (2553) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2 ผลการศึกษา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ ศรีสกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเสริมสุข โชติช่วงฉัตรชัย (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในแต่ละด้านมีผลการอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การจัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง และการบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพงศ์ คงทน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครอง ชุมชน และการกำกับดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสริมสุข โชติช่วงฉัตรชัย (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และการยกย่อง หรือให้รางวัลในรูปแบบต่าง ๆ แก่ครูที่มีผลงานการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สอดคล้องกับ หทัย ศิริพิน (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุกัน เทียนทอง (2556) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษามีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายใน และการนิเทศภายในด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะ สถานศึกษาดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ และยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารจัดการระบบการนิเทศติดตาม

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การควบคุมดูแลให้การวัดและประเมินผลเป็นไปตามนโยบายระเบียบ แนวปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนด และการส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเสริมสุข โชติช่วงฉัตรชัย (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การตรวจสอบ ทบทวนและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุมและเหมาะสม และการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวพร ละครเพชร (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ และ ประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญดา กสิคุณ (2560) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิมพ์ใจ บันรอบรู้ (2560) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่าครูที่มีอายุต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิยม รัชตะวัฒน์นิยม (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า อายุที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร สิ้นศิริ (2564) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ อายุ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ใจ บันรอบรู้ (2560) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปานหทัย ปลงใจ และกัลยมน อินทุสุต (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบข้อมูลที่สำคัญที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและครอบคลุมความต้องการของผู้เรียน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมคิดและลงมือปฏิบัติจริง ผูกทักษะการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาแก่นักเรียนเพิ่มมากขึ้น
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู พบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการทำวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน และอาจจะมีการยกย่องเมื่อครูมีผลงานวิจัย
4. ด้านการนิเทศภายใน พบว่า โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ จากนั้นวางแผนในการปรับปรุงวิธีการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับปัญหา
5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือกำหนดระเบียบ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือแนวทางการประกันคุณภาพของโรงเรียน โดยให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอำเภออื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฐนิตา ทสิคุณ .(2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง*. มกราคม - มิถุนายน 2560. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2526). *หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: พิษณุเศศ.
- ปานหทัย ปลงใจ และกัลยาณ อินทุสุต. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร*. Journal of Roi Kaensarn Academi .Vol. 6 No. 5 (2021): พฤษภาคม 2564 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปัญญา แก้วกัญ และสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล. (2545). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร: ประมวลสาระ" การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

- พิมพ์ใจ ปันรอบรู้. (2560). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. บทความวิจัย พฤษภาคม – สิงหาคม. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- สมชาย ชูเลิศ. (2553). *สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2562). *รายงานการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563*. หน้า 19.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- องค์การ อินทร์มพรรย์. (2552). *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนิวัช แก้วจางค์. (2562). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2560). *หลักสูตรและการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส.
- อุทัย ธรรมเตโช. (2561). *หลักบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุทัย สิงโตทอง. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนของครูในอำเภอเมืองชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ .(2557). *QC การบริหารโรงเรียน (ทฤษฎีและปฏิบัติ)*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- Miller, Van. (1965). *The Public Administration of American School*. New York: Macmillan.
- Seefeldt, C. and Barbour, N. (1994). *Early Childhood Education : An Introduction*. Netherland :Sweets and Zealander B.V.

การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่าย
ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Participatory Administration For District Service Units the Special Education
Center Performance Promotion Network Group 2 Network under
the Office of Special Education Administration

ฮายาตี ดอเลาะ

Hayatee Doloh

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6353100105@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, หน่วยบริการประจำอำเภอ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ, สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study participatory administration for District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration; and (2) to compare participatory administration for District Service

Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration, classified by educational level and experience.

This research was resareh a survey. The population included of 175 teachers of the Special Education Center Performance Improvement Network Group 2 under the Office of Special Education Administration 123 teaehers.obainedf as simple random technique. The instrument For data collection was a five-point rating seale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) participatory administration for District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration were at moderate level in overall; and (2) comparison participatory administration For District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration classified by educational level, classified by education level and experience overall was different with statistically significant at .05

Keywords: Participatory Administration, District Service Unit, Special Education Center, The Office of Special Education Administration

---

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันสังคมโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกจึงต้องพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าด้วยการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้คนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติและค่านิยมที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นกำลังสำคัญ ส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญยิ่งขึ้นไป ประเทศไทยได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างศักยภาพของประเทศให้ดำรงอยู่ได้ในประชาคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรีและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติสิทธิและเสรีภาพทางการศึกษาไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550: 31) จะเห็นได้ว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไปหรือคนพิการควรได้รับการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

คนพิการนั้นถือเป็นประชาชนคนไทยที่ควรได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 7-8) นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 ได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษาไว้ใน มาตรา 5 ความว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 3)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมให้แก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งจัดสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (เกตุร วงศ์ก้อม, 2553: 144) สภาพปัญหาดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษที่ผ่านมา พบว่า ยังมีคนพิการในวัยเรียนเป็นจำนวนมาก ที่มีความยากลำบากในการเดินทางมารับบริการ เนื่องจาก ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในการเดินทาง ฐานะความเป็นอยู่ยาก สภาพความพิการของนักเรียน รวมไปถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเด็กพิการเป็นอย่างมาก

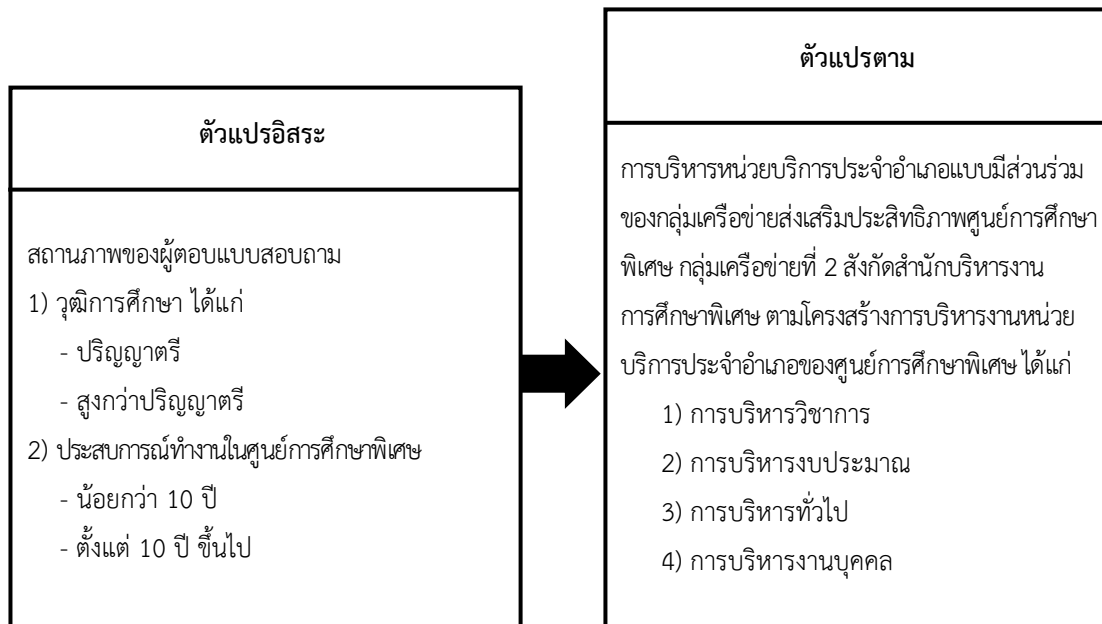
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งหน่วยบริการประจำอำเภอของศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น เพื่อให้เด็กพิการในชุมชนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงการรับบริการทางการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว ทัวถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ซึ่งการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอนั้น ดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหาร ซึ่งประกอบไปด้วย 4 กลุ่มบริหาร ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 2) รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรม มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ภาษาและความเป็นอยู่ ทำให้ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในบริบทท้องถิ่น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 123 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทาบภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.812 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ประเมินต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 และวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 และผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

2. สภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4 กลุ่มงาน ได้แก่ การบริการวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริการวิชาการ รองลงมา ได้แก่ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการบริการวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยของนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิตธิดา เปรมาพันธุ์ (2561) ได้ศึกษา ปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านแหลมแท่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนบ้านแหลมแท่น โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิราพรรณ คงช่วย (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดตั้งหน่วยบริการประจำอำเภอของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของชุมชน มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของคนในชุมชนนั้นๆ การดึงผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอ ด้วยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ช่วยเหลือสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบ ทำให้หน่วยบริการประจำอำเภอมีการดำเนินงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลจนเกิดเป็นความยั่งยืนในการพัฒนา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็น การจัดการเรียนการสอนเฉพาะบุคคล การจัดสรรสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินผลผู้เรียน การรับผู้ผลการพัฒนาผู้เรียน ล้วนจำเป็นต้องมีผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้วยทั้งนั้น นอกจากนี้ยังบริหารทั่วไป และบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของบุคคลดังกล่าวได้อีกด้วย อาทิเช่น การมีส่วนร่วมในการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาอาคารสถานที่ของหน่วยบริการประจำอำเภอ การยกย่องเชิดชูเกียรติและการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในหน่วยบริการประจำอำเภออีกด้วย ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

อาจทำได้เล็กน้อย ด้วยข้อจำกัดของกฎระเบียบของการเงินและพัสดุ อาจทำได้แค่การบริจาคทรัพย์สิน ทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน หรือสิ่งของที่จำเป็นให้แก่หน่วยบริการประจำอำเภอซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มเครือข่ายประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 เน้นให้มีนโยบายการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ไปพร้อมๆ กัน ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาวดี ใจภักดี (2563) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ทั้งการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาได้มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารให้กับครูได้รับความรู้ไปพร้อมกัน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีศักยภาพในการปฏิบัติงานไม่น้อยไปกว่ากัน ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ ระพันธ์ (2561) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มส่งเสริมเครือข่ายประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติงานของสถานศึกษาในแต่ละด้าน ทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ทำให้ครูที่มีประสบการณ์มานานมองเห็นทั้งจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มากกว่าบุคลากรที่เพิ่งได้มาสัมผัสงานหน่วยบริการประจำอำเภอของศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุทธิษา เพ็ญศรี (2563) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามบริบทชุมชน ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยพัชรีย์ มั่นสนธิ (2560) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การบริหารวิชาการ ได้แก่ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น โดยให้เข้าใจถึงหลักสูตรสำหรับคนพิการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของหน่วยบริการประจำอำเภอ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ
2. การบริหารงบประมาณ ได้แก่ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจการดำเนินงานด้านงบประมาณของหน่วยบริการประจำอำเภอตามกฎระเบียบการคลัง และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณตามที่สถานศึกษาร้องขอ
3. การบริหารทั่วไป ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรักและเอาใจใส่หน่วยบริการประจำอำเภอเปรียบเสมือนบ้านของตนเอง สอดส่องดูแลความปลอดภัย ร่วมกันปรับปรุงพัฒนา
4. การบริหารงานบุคคล ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรทางการศึกษา กับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประสานงานช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหน่วยบริการประจำอำเภอ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556ก). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2556ข). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เกตุร วงศ์กอม. (2553). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญญฤทธิ ธีระพันธ์. (2561). *การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. (ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พนิตธิดา เปรมานพันธ์. (2561). *ปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านแหลมแท่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พัชรี มนัสสนิท. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี*. (ปริญาญการครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี).

- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. การวิจัยจากกองทุนวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุทธิษา เพ็ญศรี. (2563). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตรัง เขต 1*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา)
- สุภาวดี ใจภักดี. (2563). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ADMINISTRATION BY GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE PHRA NAKHON SRI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ชนิภา เกษประทุม

Chanipha Ketprathum

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail : chnphfern@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1,972 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยกำหนดสัดส่วนตามขนาดสถานศึกษาและทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้ครูผู้สอนจำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the administration with good governance of school administrators under Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1 and (2) to compare the administration with good governance of school administrators under Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1, classified by age, education and work experience. This research was a survey research. The population was the teachers in school, totaling 1,972. The sample, totaling 322, obtained via the stratified random sampling technique by school size and determined proportion and simple random sampling. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

Major findings: (1) the administration with good governance of school administrators under Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1, as whole and as an individual aspect were at the high level; and (2) the comparison between administration with good governance of school administrators, classified by age, education, and work experience, overall were no different.

Keywords: Administration with Good Governance, School Administrators, Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วเป็นโลกไร้พรมแดน การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในวันพรุ่งนี้ถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบัน ดังนั้นการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทักษะจากกระบวนการแบบดั้งเดิมไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ท้าทาย และซับซ้อนเป็นการศึกษาที่จำทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ เช่น การวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังคนของประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557: 1) ซึ่งนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา ในมาตรา 80 (3) ของแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 การจัดการศึกษาของประเทศ นับเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการสำคัญในการพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพและความสามารถที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างเป็นสุข สามารถรวมเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศได้ ดังนั้นการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคคลในสังคมเป็นอย่างดี การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2561 ที่ให้ประชาชนมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาพยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ในหมวด 5 มาตรา 39 ว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 :17) ทั้งนี้ก็เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว เป็นอิสระและสามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดและส่งเสริมการป้องกันกาทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทยให้เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการประเทศ เนื่องจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมามีการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริหารของท้องถิ่นยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกและเป็น

ธรรม รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 129)

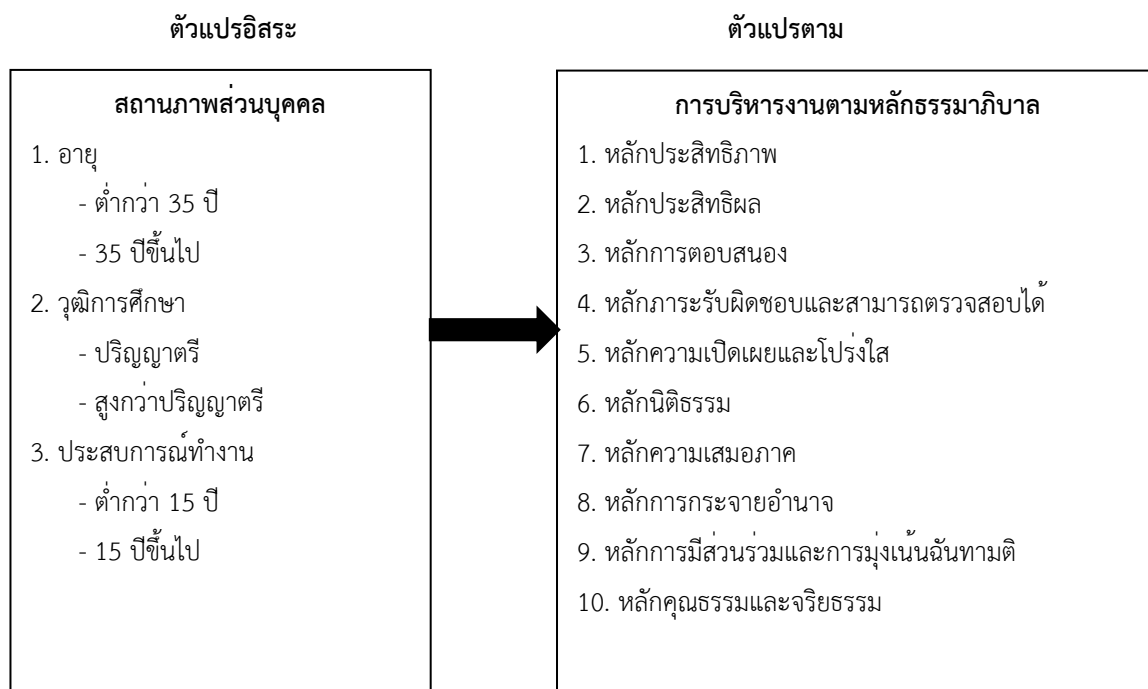
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดี เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน รวมถึงยังส่งเสริมให้สถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ทุกขั้นตอน ซึ่งปัจจุบันพบว่ายังพบปัญหาที่เกิดจากการบริหารที่ผิดพลาดซึ่งไม่ก่อประโยชน์ต่อสถานศึกษา ส่งผลต่อการปฏิบัติราชการทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบกับยังพบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาในเรื่องคุณธรรม ความรับผิดชอบ ขาดการมีส่วนร่วมและการบริหารงานที่ไม่โปร่งใส ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลเสียต่อการบริหารสถานศึกษา และส่งผลต่อภาพลักษณ์และความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา รวมถึงส่งผลทำให้คุณภาพการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ตั้งไว้ ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษา รวมทั้งนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งนำแนวคิดการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลมาจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการ (กพร.) พ.ศ. 2555 ซึ่งประกอบด้วย 10 หลัก ได้แก่ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ 5) หลักความเปิดเผยและโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการกระจายอำนาจ 9) หลักการมีส่วนร่วมและมุ่งฉันทามติ และ 10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,972 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนขนาดของโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่ายจนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงคกับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติเพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ รองลงมาคือ หลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า

2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการประเมินต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการประเมินต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีการประเมินต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ รองลงมาคือ หลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติงาน และ

การตัดสินใจในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเสนอปัญหาและแนวทางที่สำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อนำความคิดเห็นมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งมีการแบ่งโครงสร้างการทำงานของบุคลากรภายในองค์กรต่าง ๆ อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามความสามารถของแต่ละบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการทำงานของบุคลากรทุกคนโดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคเป็นหลัก ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ตรวจสอบได้ รวมทั้งเคารพและรับฟังความคิดเห็นของบุคคลต่างๆ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จึงส่งผลให้ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลพรรณ พึ่งดวง (2560) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม กับหลักความเสมอภาค ตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนอง รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยปรัชญา คล้ายชุ่มและคณะ (2562) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ รองลงมาคือด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักความโปร่งใส

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้มีการมอบหมายภาระงานและความรับผิดชอบ โดยเปิดโอกาสให้ครูในช่วงอายุต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน มีการกระจายอำนาจการบริหารไปยังส่วนงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ประกอบกับนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้กำหนดให้ผู้บริหารคณะครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานในทุกขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับปัจจุบันการเท่าเทียมกันด้านสิทธิ เสรีภาพ และศักยภาพในการปฏิบัติของบุคคลที่มีอายุที่แตกต่างกันมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น ซึ่งการมอบหมายงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจึงไม่ได้คำนึงถึงตัวแปรด้านอายุ แต่ผู้บริหารจะคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลมากกว่าโดยจะมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้งานนั้นเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาโดยไม่แบ่งแยกช่วงอายุ จึงส่งผลให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิสา ใจภักดี (2559) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลตุ๊กตุ๋ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมีชัย ศรีคุณ (2560) ได้ทำการศึกษาการใช้หลัก

ธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย พบว่า คณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีความความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนต่างยึดถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มีการมอบนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลและมีการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูทุกระดับไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีได้รับทราบแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ดังนั้นวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจึงไม่มีผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชัย นิลประดับ (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษากิจการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลวรรณ บุญเจริญ (2560) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนในอำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการดูแลเอาใจใส่ รวมถึงการให้ความสำคัญ ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะครูทุกคนเพื่อนำมาประยุกต์หรือปรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด นอกจากนี้ยังมีการแบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดตามแต่ละสายงานของบุคคล โดยไม่ได้คำนึงถึงประสบการณ์ทำงานเป็นหลักกว่าคนที่มีความรู้ความสามารถมากต้องมีภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบมากกว่า จึงส่งผลให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพงษ์ จันทรเพ็ญ (2562) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ มีภูมิ (2564) ได้ทำการศึกษากิจการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. หลักประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้สั้นลงและกระชับ รวมถึงยกเลิกวิธีการและขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและล้าสมัยเพื่อให้การบริหารเกิดความรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. หลักประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ในการบริหารและจัดการสถานศึกษาอย่างชัดเจนเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษารวมทั้งควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารและจัดการภายในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุด
3. หลักการตอบสนอง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องตอบสนองความต้องการให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการให้ครอบคลุมทุกภาพส่วนไม่เลือกปฏิบัติเพียงคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้บริหารแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
4. หลักการรับฟังความคิดเห็นและสามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเคารพและรับฟังความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน รวมทั้งควรมุ่งมั่น เอาใจใส่และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาให้รวดเร็วที่สุดเพื่อป้องกันปัญหาลุกลามและกลับมาเกิดขึ้นซ้ำอีก
5. หลักความเปิดเผยและความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู และผู้ปกครองร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารจัดการการเงินของสถานศึกษาเพื่อความโปร่งใส ยุติธรรม
6. หลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยประพฤติตนอยู่ในระเบียบ ข้อบังคับและไม่เลือกปฏิบัติเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตน โดยจะต้องคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเป็นหลัก
7. หลักความเสมอภาค ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้กฎระเบียบในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และตัดสินใจผลการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมเท่าเทียมกันและเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง รวมถึงชุมชนเข้าถึงการรับบริการของโรงเรียนเพื่อสร้างความเท่าเทียมและเสมอภาคในการให้บริการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา
8. หลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างการทำงานของบุคลากรภายในองค์กรต่างๆ อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามความสามารถของบุคลากรในองค์กรเพื่อให้บุคลากรแต่ละคนดึงความสามารถและศักยภาพของตนเองออกมาใช้ในการพัฒนาให้มากที่สุด
9. หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและการกำหนดนโยบายของโรงเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเสนอปัญหาและแนวทางที่สำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษา
10. หลักคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในองค์กรได้พัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรภายในองค์กร โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบผลจากการดำเนินงานหรือจากการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กมลพันธุ์ พึ่งดวง. (2560). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรวรรณ มีภูมิ. (2564). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2. *วารสารการประชุมหาดีใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, 1865-1879*.
- ธวัชชัย นิลประดับ. (2559). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในทัศนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 11(1), 115-124*.
- นิตา ใจภักดี. (2559). *การบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลลูกคู่ อำเภอกัทพัตน์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน*. (การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปรีชญา คล้ายขุ่ม. (2562). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 7(2), 156-165*.
- พิมลวรรณ บุญเจริญ. (2560). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนในอำเภอดุสิตบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- มีชัย ศรีคุณ. (2563). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. *วารสารเกษมบัณฑิต. 21(1), 44-55*.
- สุทธิพงษ์ จันทรเพ็ญ. (2562). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
The relationship between transformational leadership of school administrators
and the work motivation of teachers
under Chiangmai Primary Educational Service Area office 5

พลอยภัทรสรณ์ อุทธิยาเส้า

Ployphatsorn Uttiyasao

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Master of Education Bangkokthonburi University

email: ployphatsorn07@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 (2) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 111 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มชั้นภูมิ จำนวน 92 คน วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และ (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ABSTRACT

These objectives of this research were: (1) to study transformational leadership of school administrators under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5 (2) to study the work motivation of teachers under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5; and (3) to study the relationship between transformational leadership of school administrators and the work motivation of teachers under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5.

Research methodology was survey research. The population were 111 teachers in schools under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5. Sample was obtained via stratified random sampling technique, comprised of 92 teachers. Research procedure consisted of 4 steps: (1) study of research problem; (2) research design; (3) data collection and analysis; and (4) research report writing. The instrument uses for data collection was a 5-level rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, Standard Deviation and Pearson's correlation coefficient.

Major findings were as follows: (1) the transformational leadership of school administrators under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5 overall was at high levels ; (2) the work motivation of teachers under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5 overall was at high levels ; and (3) the relationship between transformational leadership of school administrators and the work motivation of teachers under Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5 was negative correlation coefficient, at high level with statistical significance at .01 level.

Keywords: Transformational Leadership, Work Motivation, Chiangmai Primary Educational Service Area Office 5

บทนำ

ภาวะผู้นำเป็นคำที่เก่าแก่ที่สุดคำหนึ่งในอารยธรรมของโลก นับตั้งแต่ในยุคของการล่าสัตว์ ยุคของการเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม จนกระทั่งถึงยุคของความรู้หรือเทคโนโลยี ซึ่งในทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมาพบว่าความสำเร็จของกลุ่มของสังคมหรือของประเทศหรือของอารยธรรมต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของหัวหน้าหรือผู้นำ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร หรือของสมาชิกในกลุ่มเหล่านั้นความหมายส่วนใหญ่ของภาวะผู้นำ สะท้อนให้เห็นถึงสมมติฐานที่เกี่ยวกับกระบวนการซึ่งบุคคลหนึ่งมีอิทธิพลต่อผู้อื่นในการนำ การอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม และการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มหรือองค์การ ภาวะผู้นำมีความหมายถึงคุณลักษณะ พฤติกรรม ความสามารถ หรือกระบวนการที่เป็นปฏิสัมพันธ์ หรือเป็นวิธีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่สามารถมีอิทธิพลต่อผู้อื่นหรือกลุ่มคน สามารถสร้างแรงบันดาลใจหรือสร้างความปรารถนาทำให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา การยอมรับ ความพยายาม การอุทิศตัว การใช้ความสามารถอย่างดีที่สุด และช่วยเพิ่มพลังอำนาจของผู้อื่น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และที่สำคัญคือพวกเรามนุษย์ทุกคนสามารถจะมีภาวะผู้นำได้สามารถนำได้ตลอดเวลา นอกจากนั้น “ผู้นำที่ดี” จะช่วยทำให้ความฝันของมนุษย์เราเป็นความจริง (รัตติกรณ จงวิศาล, 2556: 57)

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกมีการเติบโต และพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ในทางกลับกัน ความตกต่ำของเศรษฐกิจโลกมีสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย องค์การ ที่มีรากฐานทางด้านสังคม วัฒนธรรมด้านการศึกษาที่แข็งแกร่งก็จะปรับตัวและสร้างความอยู่รอดได้ ในทางกลับกันองค์การที่มีกระบวนการศึกษาและการพัฒนาองค์ความรู้ในสังคมที่อ่อนแอจะเกิด ความสับสน วุ่นวาย ดังนั้นผู้นำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและการดำเนินงานขององค์การเพราะผู้นำจะเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์การไปในทิศทางที่ต้องการและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การด้านการศึกษา จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 - 2559 ที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนาเพื่อให้คน

ไทยมีความสุข ทั้งตนเองได้ และก้าวทันโลกโดยรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้ สามารถเลือกใช้ความรู้ และเทคโนโลยี ได้อย่างคุ้มค่า เหมาะสมมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความยืดหยุ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงควบคู่ไปกับการ มีคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (สมัชชา จันทรแสง, 2558)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กร จึงต้องเป็นผู้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการบริหารจัดการ รู้จักใช้เทคนิคทางการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ยึดหลักประชาธิปไตย ตัดสินใจโดยใช้เหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการร่วมทำงานกับบุคคลฝ่ายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการคิด การทำงาน การวางแผน และร่วมปฏิบัติ ตลอดจนร่วมประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานศึกษาได้รับความไว้วางใจจากสังคมในฐานะของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่สังคมยอมรับและคาดหวัง อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคล ฝ่ายต่างๆโดยอาศัยความเป็นผู้นำนี้เองผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรที่จะสามารถรวบรวมพลังและใช้ประโยชน์ของคนให้ช่วยกันทำงาน เพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสถานศึกษา (มาซีเต๊ะ บิมา, 2557)

การที่บุคคลจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ด้านความรู้ ความสามารถ จริยธรรมและคุณธรรม นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความพอใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร บุคคลที่มีความพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานจะมีผลการปฏิบัติงานที่ดี และผลการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ ระดับแรงจูงใจ ความรู้ความสามารถหรือลักษณะส่วนตัว และความเข้าใจชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของตน ดังนั้นผู้บริหารองค์กรจะต้องรู้จักวิธีสร้างภาวะกระตุ้นหรือตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจในการทำงานให้เกิดขึ้นซึ่งก็คือการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคลในองค์กร เพื่อการโน้มน้าวจิตใจของบุคคลให้เกิดความรัก ความผูกพัน ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ทুম่ทความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ให้กับงานในหน้าที่อย่างจริงจัง และให้บุคลากรได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนที่มีต่อหน่วยงาน และความรับผิดชอบที่ตนเองมีต่องานในหน้าที่จึงกล่าวได้ว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคคลในองค์กรมีผลต่อความสำเร็จของงาน และองค์การหากบุคลากรในองค์กร ไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ก็จะเป็นมูลเหตุที่ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน มีการขาดงาน ลาออกจากงาน หรืออาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ แต่ในทางตรงกันข้ามแล้ว หากบุคคลมีความพึงพอใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูง ย่อมจะมีความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงานส่งผลทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะช่วยก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่เกื้อกูล ต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานหลายประการ คือ มีความสนใจศรัทธาและเชื่อมั่นหน่วยงานมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือต่อผู้บังคับบัญชา มีความเสียสละ และรับมอบงานอย่างเต็มความสามารถ (Steer, 1977: 211)

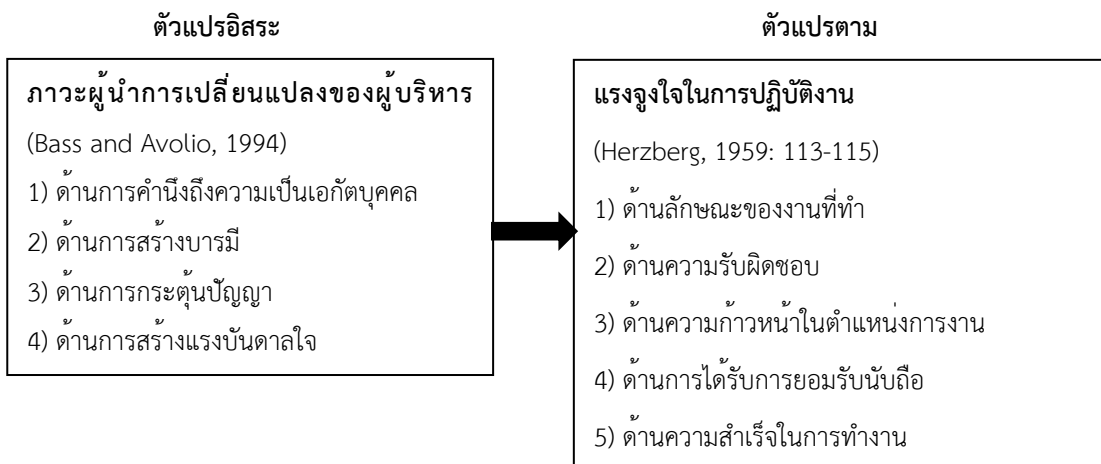
ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 และมีเพื่อนครูที่อยู่ในสังกัดเดียวกัน ได้แลกเปลี่ยน และแชร์ประสบการณ์ปัญหาที่พบในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารแต่ละคนจะมีบุคลิก และทักษะการบริหารที่แตกต่างกันไป ซึ่งมีผลต่อการทำงานของครูเป็นอย่างมาก เมื่อมีการเปลี่ยนผู้บริหารในแต่ละครั้ง ครูก็ต้องปรับรูปแบบการทำงานตามไปด้วย จากที่กล่าวมาในข้างต้นจะเห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในที่นี้ครูเป็นกำลังสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้กับองค์กร ดังนั้นผู้บริหารที่สามารถบริหารงานโรงเรียนได้ดี บรรลุตามเป้าหมาย ผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารใน 4 ด้าน ตามทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส และอะโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994) คือ 1) ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล 2) ด้านการสร้างบารมี 3) ด้านการกระตุ้นปัญญา และ 4) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 5 ด้านตามทฤษฎีของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959: 113-115) เรื่องปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factors) ประกอบด้วย 1) ด้านลักษณะของงานที่ทำ 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน 4) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และ 5) ด้านความสำเร็จในการทำงาน มีกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารใน 4 ด้าน ตามทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส และอะโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994) คือ 1) ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล 2) ด้านการสร้างบารมี 3) ด้านการกระตุ้นปัญญา และ 4) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 5 ด้านตามทฤษฎีของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959: 113-115) เรื่องปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factors) ประกอบด้วย 1) ด้านลักษณะของงานที่ทำ 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน 4) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และ 5) ด้านความสำเร็จในการทำงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในตำบลม่อนจอง อำเภออมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 111 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนในตำบลม่อนจอง อำเภออมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 92 คน ตามโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางกำหนดขนาดของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (Bass and Avolio, 1994) ประกอบด้วย

- 1) ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล
- 2) ด้านการสร้างบารมี
- 3) ด้านการกระตุ้นปัญญา
- 4) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

3.2 ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 5 ด้านตามทฤษฎีของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959: 113-115) เรื่องปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factors) ประกอบด้วย

- 1) ด้านลักษณะของงานที่ทำ
- 2) ด้านความรับผิดชอบ
- 3) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
- 4) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ
- 5) ด้านความสำเร็จในการทำงาน

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์ และการวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู นำแนวคิดหลักการและข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอขอแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และแก้ไขเพื่อความถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นครูโรงเรียนในตำบลม่อนจอง อำเภออมก๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 92 คน จำแนกเป็นเพศชาย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และเพศหญิง 72 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 ส่วนใหญ่อายุ 30 – 50 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.48

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นปัญญา ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.31$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบารมี ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.32$) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.34$) และด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.24$)

2.1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.72$) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกถึงต้องการของแต่ละคน ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.65$) ผู้บริหารยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.70$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกินนอกรอบ ($\bar{X} = 3.78, S.D. = 0.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมอบหมายงานให้ครูตามความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.60, S.D. = 0.54$)

2.2 ด้านการสร้างบารมี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสามารถจัดการอารมณ์ได้ดี เมื่ออยู่ในสถานการณ์คับขัน ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.73$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความรักและสามัคคีในที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.71$) ผู้บริหารเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.76$) ผู้บริหารไม่เปิดเผยความลับของครูและผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.75$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูรับรู้ถึงศักยภาพ และความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.78, S.D. = 0.66$)

2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้ศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมนอกสถานที่ ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.73$) รองลงมาคือ ผู้บริหารฝึกให้ครูแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่คับขัน ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.75$) เมื่อเห็นว่าปัญหายากแก่การตัดสินใจ ผู้บริหารจะเข้ามาช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ครู ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.73$) ผู้บริหารให้ครูฝึกคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารไม่วิจารณ์ความคิดเห็นของครูที่จะทำให้บ่อนทอนความรู้สึกหรือเสียความมั่นใจ ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.68$)

2.4 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างความมั่นใจว่าครูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.72$) รองลงมาคือ ผู้บริหารแสดงให้เห็นว่างานที่มอบหมายไปมีความสำคัญ ($\bar{X} = 3.98, S.D. =$) ผู้บริหารให้กำลังใจครูในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.71$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูเห็นคุณค่าของตนเอง ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.68$)

3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.35$) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.41$) ด้านความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.31$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.36$) และด้านลักษณะของงานที่ทำ ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.27$)

3.1 ด้านลักษณะงานที่ทำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้รับงานในปริมาณที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.69$) รองลงมาคือ ท่านได้ทำงานที่ท่านชอบ ที่สนใจ และมีความเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.72$) ท่านได้ใช้ความรู้

ความสามารถตามที่ท่านได้เรียนมา มาใช้กับการทำงาน ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.70) ท่านได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.72) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านมีอิสระในการทำงานและการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.72)

3.2 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านทำงานได้ดีในด้านปริมาณ ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.73) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนรับผิดชอบงานที่สำคัญของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.75) ท่านทำงานได้ดีในด้านคุณภาพ ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.79) ท่านมีความกระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านสามารถบริหารจัดการทั้งงานส่วนตัวและส่วนรวมได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.73)

3.3 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผลการประเมินของท่านอยู่สูงกว่าระดับมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือ ท่านได้รับการสนับสนุนที่ดีจากผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.76) งานที่ท่านทำมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.77) ท่านได้รับพิจารณาการปรับขึ้นเงินเดือนอย่างเหมาะสมกับผลงาน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านได้รับโอกาสให้ร่วมอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.70)

3.4 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมักได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.71) รองลงมาคือ ท่านมีโอกาสได้เผยแพร่ผลงานต่อผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.72) ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนและนโยบายสำคัญของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.67) ผู้บริหารมักมอบหมายงานที่สำคัญให้ท่าน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.75) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลงานของท่านถูกนำไปประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.82)

3.5 ด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เพื่อนร่วมมักขอคำแนะนำในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตจากท่าน ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.74) รองลงมาคือ ผลงานของท่านเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.77) ผลงานของท่านที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากท่านได้นำเอาความรู้ ความสามารถของตนเองมาใช้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.77) ผู้บริหารและครูมีส่วนช่วยทำให้งานของท่านประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผลงานของท่านประสบความสำเร็จและได้รับคำชมจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.67)

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (Y_1) มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับสูงมาก ($r = -.242$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_4) กับความสำเร็จในการทำงาน (Y_5) มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับสูง ($r = -.455$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การสร้างบารมี (X_2) กับ การได้รับการยอมรับนับถือ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับต่ำ ($r = -.003$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนผ่านการอบรมเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งในสายงาน

ผู้บริหารสถานศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประกอบกับมีประสบการณ์การทำงานมานาน จึงสามารถนำความรู้จากการอบรมและประสบการณ์ของตน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้ดีขึ้นยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้บริหารมีทักษะความสามารถในการกำหนดแผนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผล จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาชีวะ ยีหะมะ (2562) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายธารามิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายธารามิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายธารามิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 เป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีอุดมการณ์ในการทำงาน มีความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้อื่น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน และผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ สุนันทวิช (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แสดงบทบาทของตนอย่างชัดเจน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร พัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปกครองผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาคและเห็นคุณค่า ผู้บริหารพร้อมเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เป็นอยู่เดิมพร้อมรับฟังและพร้อมที่จะร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่คาดหวัง

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากว่าเมื่อครูได้รับมอบหมายให้ดูแลงานที่สำคัญหรืองานที่ไม่เคยได้รับมอบหมายมาก่อน ทำให้ครูรู้สึกว่ามีอำนาจการตัดสินใจอย่างอิสระ ทำให้งานออกมามีประสิทธิภาพและเสร็จสิ้นด้วยดี รวมถึงสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน รู้จักที่จะป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งการได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ได้ศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงานเพิ่มเติม ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ครูรู้สึกมีแรงจูงใจในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฎนัย ไทยถาวร (2561) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี สังกัด การศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี ปัจจัยจูงใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเป็นตัวละครในการขับเคลื่อนความสำเร็จของงานในหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย การเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นแรงจูงใจเป็นขวัญและกำลังใจเมื่อเจออุปสรรคในการทำงานแล้วสามารถแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้สำเร็จด้วยดี ดังนั้น ปัจจัยจูงใจก็สามารถทำให้ครู ขับเคลื่อนงานนั้น และถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอาจจะไม่ค่อยมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครูมากนัก การปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติ เงินเดือน และผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับ หรืออัตราการเพิ่มเงินเดือน ความก้าวหน้าเจริญในตำแหน่งงาน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยกระตุ้นทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน อีกทั้งการได้รับค่าขึ้นขมยินดีในผลงานและความสามารถของตนเอง เกิดจากการ

ทำงานของตนเองมากกว่าการสนับสนุนจากผู้บริหาร และต่างกับงานวิจัยของ ทักษิณ มวลมนตรี (2564) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกว่าได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ระดมความร่วมมือผูกพันต่อโรงเรียนและจะสามารถทำงานได้ดี และต่างกับงานวิจัยของ อรวรรณ ภัทรดำเนินสุข (2564) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารรายด้าน กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษารายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลกับโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้รับนโยบายมาจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงได้มอบหมายภาระงานให้แก่ครู โดยเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถพิเศษของตนเองในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน เคารพและให้เกียรติครู ซึ่งในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะคอยให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาให้แก่ครูอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้ครูรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยครูสามารถแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานทุกประเภท รู้สึกเท่าเทียม และมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ครูตามความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ครูสามารถดูแลรับผิดชอบงานได้
2. ผู้บริหารไม่ควรวิจารณ์ความคิดเห็นของครูที่จะทำให้บ่อนทอนความรู้สึกหรือเสียความมั่นใจ เพื่อให้ครูกล้าแสดงความคิดเห็น
3. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระในการทำงานและการตัดสินใจ
4. ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานที่สำคัญของโรงเรียน
5. ผู้บริหารควรนำผลงานของครูไปประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ เพื่อให้ครูเกิดความ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
3. ควรทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐดนัย ไทยถาวร. (2561). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทักษิณ มวลมนตรี. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- มาชีเต๊ะ บีมา. (2557). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รัฐนันท์ สุนันทวนิช (2561). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมัชชา จันทร์แสง. (2558). *การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อาชีวะ ยีหะมะ. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายธารามิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อรรธรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Bass, B.M., and Avolio, B.J. (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. Thousand Oak : Sage.
- Herzberg, Ferderick. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley and Sons.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). *Determining Sample Size For Research Activities, Educational and Psychological Measurement*. 30(3):608 - 610.
- Steer, R. M. and L. W. (1977). *Motivation and Work Behavior*. 2nd ed. New York: McGraw –Hill.

สมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานี
เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
COMPETENCIES OF TEACHERS TO USE INFORMATION TECHNOLOGY THE UNITED
CAMPUS GROUP SUAN THEPPARAT THIPTAI CHALERM PRAKIET SECONDERY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE PATHUM THANEE

รุตชเดช คตะวงษ์

Rutchadech Katawong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353102083@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี (2) เปรียบเทียบสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี โดยจำแนกตามประสบการณ์และระดับการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอนจำนวน 599 คน กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้การสุ่มอย่างง่าย มีวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) ออกแบบเครื่องมือวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านประสบการณ์การทำงาน และด้านระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

คำสำคัญ: สมรรถนะ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ABSTRACT

The objective of this research were (1) to study the competencies of teachers to use information technology, the United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani; and (2) to compare competencies of teachers to use information technology, the United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani, classified by experience and level of education.

This research was a survey research. The population was 599 teachers in the United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani. The sample was 234 teachers. Sample size was determined via Krejcie and Morgan's table and obtained by simple random sampling technique. research process were 4 steps: (1) studying documents, concepts, and other studies; (2) creation of instrument, (3) collecting data, and (4) analyzing data. The instrument used in the research was a 5- point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results were found that: (1) competencies of teachers to use information technology, the United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani, the overall were at the highest levels. When considering on aspect, it was found in descending order of mean: knowledge of the use of technology, skills in the use of information technology, the use of information technology in teaching and learning, and the legal regarding the use of information technology; and (2) comparison of competencies of teachers to use information technology, the United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani. Classification by experience and level of educational were different with statistical significance at .05 level.

Keywords: Competencies, Information Technology, The United Campus Group Suan Thepparat Thiptai Chalermprakiet, Secondary Educational service area Office Pathum Thani

---

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานบริหารจัดการทำให้บุคลากรทางการศึกษา ปรับเปลี่ยน กิจกรรมการพัฒนาการศึกษาโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างแพร่หลาย เป็นเครื่องมือจัดการศึกษารูปแบบใหม่ อาทิ โซเชียลมีเดีย (Social Media) และ ปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) ซึ่งมีบทบาทอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวันและการศึกษา ซึ่งการเติบโตอย่างก้าวหน้าของ AI ทำให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาส่งผลให้ บุคลากรครูต้องมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ รูปแบบ แนวทางการสืบค้นข้อความรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือความเสี่ยงที่เป็นผลกระทบต่อผู้เรียน เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศมีความหลากหลาย หากปราศจากการพิจารณาและขาดการกลั่นกรองสาระที่เป็นประโยชน์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ย่อมเกิดผลเสียมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันมีสาเหตุจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จึงต้องมีการศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อหาวิธีการป้องกันปัญหาและแนวทางการใช้ เลือกใช้ที่เหมาะสม ซึ่งครูจะต้องมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เท่าทันกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำมาใช้ในวิธีการปฏิบัติงานและใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในศึกษาอาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง หากครูไม่พัฒนาความรู้และทักษะ ความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนี้อย่างจริงจัง ให้เท่าทันต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับนโยบายการจัดการศึกษาและตรงกับบริบทจริงที่เกิดขึ้น สมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์พระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะและความสามารถพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปัจจุบันนอกจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหาร พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ยังมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนพลโลกเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้คุณภาพชีวิต วิธีการปฏิบัติตนเปลี่ยนแปลงไป อาทิ มีความรวดเร็ว ช่วยลดเวลา ลดปริมาณเอกสาร ช่วยในการประมวลผล และการจัดเก็บข้อมูลในเป็นระบบมากขึ้น ส่งผลให้การจัดการศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความสะดวกและก้าวหน้าเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 สถานศึกษาโดยทั่วไป ได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบการสอนออนไลน์ การทำสื่อการสอน การติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและการบรรลุผลของการจัดการศึกษา

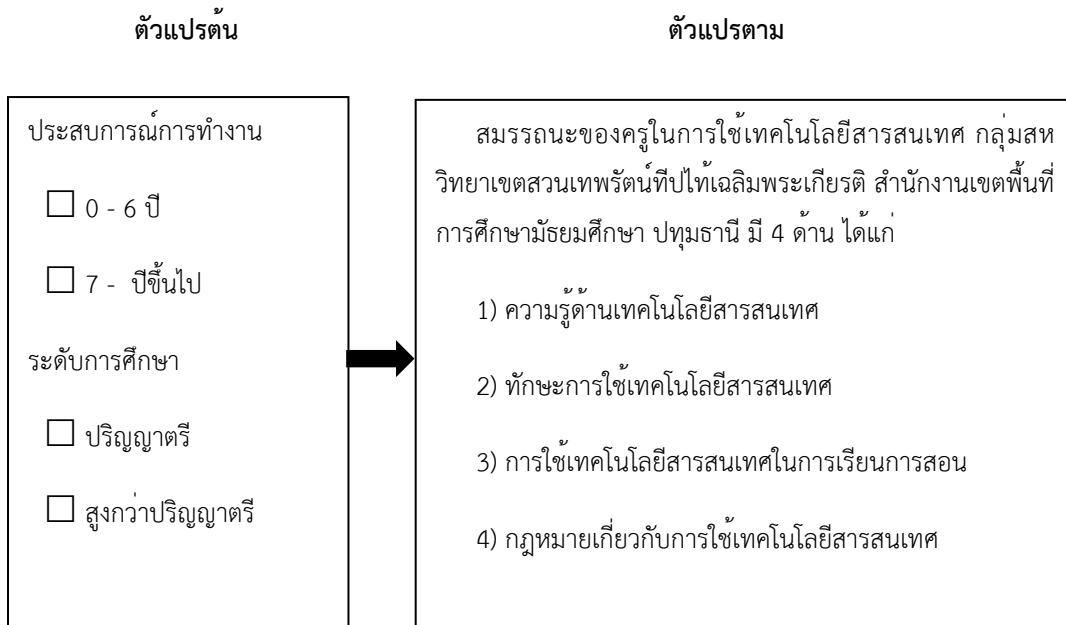
ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา สมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์พระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี เป็นการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์พระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์พระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี จำแนกตาม ประสบการณ์และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สมรรถนะของครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสภวิทยาชตสวนเทพรัตนที่ปไท้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยสมรรถนะของครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของกลุ่มสภวิทยาชตสวนเทพรัตนที่ปไท้เฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิจัยแบบสำรวจมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องสมรรถนะของบุคลากรครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของกลุ่มสภวิทยาชตสวนเทพรัตนที่ปไท้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องสมรรถนะของบุคลากรครู ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของกลุ่มสภวิทยาชตสวนเทพรัตนที่ปไท้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยโดยเรียงลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.1 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เกษมเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี พบว่าแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้าราชการครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต	171	68
2.โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี	50	21
3.โรงเรียนธัญรัตน์	162	60
4.โรงเรียนที่ปทุมธานีวิทยาลัยพัฒน (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ฯ	110	45
5.โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม	90	35
6.โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา	16	5
รวมทั้งสิ้น	599	234

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 4.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 4.2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย อีกทั้งในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565 - 2569) และได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) จึงทำให้ครูมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในการ มาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ หรือวรรณ (2557) ศึกษาเรื่องสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูโดยศึกษาและวิเคราะห์จากสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครู จากหน่วยงานของต่างประเทศได้แก่ UNESCO , Teacher Technology Competency Committee, Commission on Information and Communications Technology (CICT) และ International Society for technology in Education (ISTE) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 ท่าน ร่วมกันพิจารณาจำนวน 39 รับรองสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครู ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู 4 ด้านได้แก่ 1.ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2.ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมายจรรยาบรรณ จรรยาบรรณและปลอดภัย 3.ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน 4.ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านความรู้การใช้เทคโนโลยี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูของกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยี ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การออกแบบนวัตกรรม สื่อการเรียนรู้ การค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารสามารถสื่อสารกับผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ เกษชา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้นำมีสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นเครื่องมือหลังการเรียนรู้ระหว่าง การปฏิบัติงานหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ระหว่าง การปฏิบัติงานครูผู้นำมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุดสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุลีกร นวลสมศรี, สุทธิศักดิ์ จันทวงษ์โส (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0 พบว่า เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับบุคลากรองค์กรภาครัฐจะเป็นก้าวหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์จะประกอบไปด้วยความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร การประเมินสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จะต้องมีการจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการสร้างสรค์นวัตกรรมการทำงานและการให้บริการ

ของรัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการยกระดับงานของภาครัฐเป็นงานที่มีคุณค่าสูงขึ้น สมรรถนะ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระวัตร จันทกุลและฉลอง ชาตรุประชีวิน (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดและควมมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินความเป็นไปได้ ควมมีประโยชน์ทุกข้อรายการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่ามีกรสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา โดยการศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด ทฤษฎีและผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ นำองค์ความรู้ที่ได้มา (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกัน พิจารณาความเหมาะสม ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาปรับปรุง แล้วนำไปสอบถามผู้ใช้ซึ่งในที่นี้คือ กลุ่มผู้บริหารการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่รับผิดชอบศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาหรืองานบริหารงานบุคคล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน ประถมศึกษา กลุ่มศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบในงานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหรืองานอบรมพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และกลุ่มครูที่รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ให้ช่วยประเมินความเ็นความเป็นไปได้และควมมีประโยชน์ ซึ่งปรากฏว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ สมรรถนะด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนัญติดา มูลชีพและกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2564) ในการวิจัยเรื่องการศึกษาควมรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำควมผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ของบุคลากรส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง ด้านควมรู้ในเนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำควมผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ภาครัฐ ควรให้การส่งเสริมให้บุคลากรส่วนท้องถิ่นมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากบทลงโทษค่อนข้างสูง และในปัจจุบันการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชาชน ในทุกระดับ เข้าถึงได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรในภาครัฐ หากกระทำควมผิดจากพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ที่ไม่เพียงแต่จะได้รับโทษจากกฎหมายฉบับนี้ แต่ยังส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานอีกด้วยและด้านเจตคติหรือทัศนคติที่มีต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำควมผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ด้วยการเข้าถึงเนื้อหาที่มีน้อยทำให้ในบางครั้ง บุคลากรภาครัฐหรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป อาจจะทำควมผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำควมผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 แล้ว สิ่งที่สำคัญควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้หลากหลายช่องทาง ส่วนด้านการปฏิบัติตนภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำควมผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทลงโทษของ พระราชบัญญัติฉบับนี้ ถึงข้อควรระวังการใช้คอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะบุคลากรในภาครัฐและประชาชนทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปเฝ้า เณลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับ การศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปเฝ้า เณลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี โดย

ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อยู่ในวัยใกล้ที่จะเกษียณอายุราชการ จึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 3-10 ปีซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นครูรุ่นใหม่ในยุคศตวรรษที่ 21 ดังนั้น จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปให้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพงษ์ แอมประชา (2561) ได้ทำการศึกษาศามารถและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูการศึกษาอนุบาล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้มีประสบการณ์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่า 1 ปี ไม่เกิน 5 ปี และระหว่าง 6-10 ปี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปให้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาไม่ใช่สิ่งที่จะสามารถบ่งบอกถึงสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เนื่องจากในศตวรรษที่ 21 เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานในทุกๆ ด้าน ล้วนแต่มีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ถึงแม้ว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปให้เฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เครือศรี (2558) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า ผลการวิจัยสำคัญ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการรองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันโดยรวมแตกต่างกันและตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Beyer (1985, p. A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ที่ไม่ใช่ของรัฐ ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาระดับประถมศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสถานศึกษา เกิดจากสาเหตุปัญหาค่าใช้จ่าย ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านเทคโนโลยี ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 73 มีความคิดเห็นว่า เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยให้การบริหารและการจัดการในสถานศึกษารวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

- 1) นำผลการวิจัยไปพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาตนเองในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 2) นำผลการวิจัยไปจัดอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะครูเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
- 3) นำผลการวิจัยไปวางแผนส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาสภาพและแนวทางที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ให้ครูกลุ่มสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปเฝ้าสมเด็จพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- ชนัญชิตา มูลชีพ และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2564). *ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ของบุคลากรส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย*. วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- ชุลีกร นวลสมศรี, สุทธิศักดิ์ จันทวงษ์ใส (2563). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0* :มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์,
- ปาริชาติ เกสัชชา. (2558). *ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดการกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21*. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พีระวัตร จันทกุล และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*
- ศิวพงษ์ แอมประชา. (2561). *การศึกษาความสามารถและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูการศึกษาอนุบาล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- เอกราช เครือศรี. (2558). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32*
- อุบลรัตน์ ทริณวรรณ. (2557). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู.คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*
- Beyer, S. F. (1985). "Use of computers in the administration of none public school." Dissertation Abstracts International.